ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

נחלת צבי

על חמש מגילות

אידיש

56

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשל"ג לפ"ק

ספר

נחלת צבי

והוא

נופת צופים

חכו ממתקים וכלו מחמדים

על חמשה חומשי תורה

דיא דברי מוסר פון זוהר הקדוש וואס האט גימאכט דער געטליכער תנא רבי שמעון בן יוחאי האבין מיר אויס גיקליבן דיא דברים פשוטים אונ וואבין מעתיק געווען אויף עברי טייטש אונ האבין גישטעלט אויף איטליכער סדרה פון דר וואך · צוא מאכין טרונקען דיא קוועלעדיגע וואסער פון טיפען ברונען וואס זענען זיסער אז האניק : גאר דאס הייליגע גימיין · עס זאל פאר שטיין גרויס אונ קליין · ובזכות זה וועלין מיר זוכה זיין אין ירושלים גיין · אמן וכן יהי רצון :

חברו הרב הדרשן הגדול צבי הירש במהור"ר ירחמיאל זצ"ל תאמש סקראקא בן המנוח הרב הור"ר יוסי זצ"ל מבינא

בדפוס המשוב המפואר של השותפים

הרבני הנגיד מוה"ר משה נ"י שניידמעסער

והנגידה האלמנה מרת נחמה תי' אשת המנוח הר' יעקב ז"ל הערשענהארן

בלובלין

שנת תרנ"ג לפ"ק

ווער **שיר** הקדוש

השירים (אשר לשלמה) פתח רבי יוסי · רבי יוסי הייבט אן אונ זאגט · דיא שירות הט שלמה המלך גיזאגט ווען דס בית המקדש איז גימוזערט גיווארען אונ אלע עולמות דיא עולמות התחתונים אונ דיא עולמות העליונים זענין פר רעכט גיווארען אונ זענין גיווארען אין גאנצין איינס · מיר האבין גילערינט אז דעמאלט ווען משה רבינו עליו השלום הט אויף גישטעלט אין דער מדבר דס משכן כדי די שכינה זאל דארטין רוהין אזו איז איין משכן אין הימל אויף גישטעלט גווארין קעגין דעם משכן · אזו ווי עס שטייט אין פסוק (הוקם המשכן) מיינט דער פסוק דאס אנדרי משכן וואס איז אויף גישטעלט גיווארען אין הימל · אויך דס ערשטי בית המקדש ווען עס איז גימוזערט גיווארען איז אויך אין הימל אויף גישטעלט גיווארין איין בית המקדש קעגין דעם פון אונטין אונ עס האט גילייכט אויף דער גאנצער וועלט אונ עס איז נישט גיוועזין קיין שמחה אין אלע עולמות אזו וויא אין דעם טאג איז גיוועזין · דעמאלט האבין אן גיהובין אלע עולמות דיא עולמות העליונים אונ די עולמות התחתונים שירות ותשבחות צו זאגין אונ דאס איז דאס שיר השירים) · פר וואס שטייט גישריבין (שיר השירים) עס איז דאך טאפלט שיר איז טייטש געזאנג אונ השירים איז טייטש געזאנגן נאר דער אמת איז דאס איז איין געזאנג פון די גרוסי מנגנים וואס זינגין פר הש״י שירות ותשבחות · שלמה המלך הט גיזאגט איין גיזאנג פון די גיזאנגין פון אובן וואריין כל זמן דס בהמ״ק איז נאך נישט גימוזערט גיווארען זענין די עולמות נאך נישט פאר רעכט גיוועזין · ערשט ווען דאס בית המקדש איז אויף גישטעלט גיווארין זענין אלע עולמות פעסט גיווארין אונ די לעבט ווס האבין נאך נישט גילייכט האבין אן גיהובין צו לייכטען אויף דער וועלט :

דיא שירות ותשבחות פון שיר השירים זענין גרעסער פון אלע שירות ותשבחות פון פריער אלע שירות זענין קודש אונ שיר השירים איז קודש קדשים · שיר השירים איז כולל דיא גאנצע תורה אונ עס איז כולל גאנץ מעשה בראשית · עס איז כולל דעם סוד פון דיא אבות עס איז כולל דאס ענין פון גלות מצרים אונ וויא יודין זענין ארויס גיגאנגין פון מצרים אונ האבין גיזאגט שירה אויף דעם · עס איז כולל דיא עשרת הדברות אונ דעם ברית פון דעם בארג סיני · אונ וויא יודין זענין גיגאנגין אין דער מדבר ביז זייא זענין גיקומין קיין ארץ ישראל אונ האבין גימוזערט דאס בית המקדש · עס איז כולל דאס גלות ישראל ווי זייא זענין צווישע אלע פעלקר אונ די גאולה ווי זיי וועלין אויס גילייזט ווערין עס איז כולל תחיית המתים ביז צו דעם טאג וואס ער איז אין גאנצין שבת (יום שכלו שבת) וואס עס איז גיוועזין אויף דער וועלט אונ וואס עס איז אונ וואס עס וועט זיין אויף דער וועלט שפעטיר (ביום שכלו שבת) אין דעם טאג וואס ער איז אין גאנצין שבת צוא הש״י דס אלדינג שטייט אין שיר השירים · איבער דעם ווער עס זאגט איין פסוק פון שיר השירים אין איין בית משתה איין הויז וואו מען טרינקט דארטין אזו גייט די תורה אן גיטאהן אין איין זאק אונ וויינט פר הש״י אונ זאגט פאר איהם דיינע קינדער האבין מיך גימאכט פר אגילעכטר אין די וויין הייזער · איבער דעם דארף יעדער מענטש צו היטין יעדעם ווארט פון שיר השירים אונ זאל יעדעם ווארט נעצין פר איין טייערע קרוין אויף זיין קאפ דארף די גרוסע סודות וואס עס איז אין די הייליגע שירות פון שיר השירים · קיין שום שירות ותשבחות פון דער וועלט קענין נישט מאכען קיין רצון פר הש״י אזו וויא די שירות פון שיר השירים וואס מאכען אגרוסען עת רצון פאר גאט ב״ה גילובט איז ער אויף אייביג :

תא חזי ועה אז דיא שירות ותשבחות פון שיר השירים זענען גרעסר אונ חשיבער פון אלע שירות ותשבחות וואס זענין אויף דער וועלט גיזאגט גיווארין · אלע שירות ותשבחות פון פריער ווס איז ווארין גיזאגט זענין נאר גיגאנגין צווישין די שירות ותשבחות וואס די מלאכים פון אויבין זאגין פאר הש״י אזו ווי עס שטייט אין פסוק (שיר המעלות) שירות ותשבחות פון מלאכים וואס זיי זענין מעלות אונ מדריגות · אבר די שירות פון די (שיר השירים) גייען העכיר איבער אלע מלאכים ושרפים · משה רבינו עליו השלום זיינע שירות ותשבחות זענין צוא לובין הש״י וייל ער הט מציל גיוועזין יודין אונ ער האט זיי גיטוהן גרוסע ניסים ונפלאות אין מצרים אונ ניסים אויף דעם ים · אבער די שירות ותשבחות פון דוד אונ שלמה זענין איין אנדרע זאך זיי האבין זיך משתדל גיוועזין צו פארעכטין מיט די שירות אלע עולמות אונ כדי זיי זאלין צירין די שכינה בקישוטין ותכשיטין · פון די שירות זענין פארעכט גיווארין אלע עולמות דיא עולמות התחתונים אונ דיא עולמות העליונים · (ברוך הוא) גילובט איז הש״י אונ גילויבט איז זיין הייליגער נאמען :

רבי אליעזר פתח (שיר השירים אשר לשלמה) · מיר האבן גילערנט אז דעמאלט ווען הש״י האט באשאפין דיא וועלט הט ער באשאפין דעם הימל מיט זיין רעכטי האנד אונ די ערד מיט זיין לינקע האנד · אונ עס איז גיוועזין דר ווילען פון אים צו פירען די וועלט מיט טאג אונ נאכט · ער הט באשאפין מלאכים ווס זענען גיזעצט מיט זיין חסד אויף דעם טאג · אונ ער הט באשאפין מלאכים וואס זענין גיזעצט צו זאגען שירה ביי נאכט · אזו ווי עס שטייט אין פסוק (יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה) איז טייטש ביי טאג הט הש״י בעפולן זיין חסד אונ ביי נאכט איז זיין שירה מיט מיר · די זענין אין דער רעכטער זייט אונ די אנדרע זענין אין דער לינקער זייט · דיא מלאכים מאכין הערין די שירה פון ביי טאג אונ די אנדרי מאכן הערין די שירה פון ביי נאכט · די שירה פון די יודין קדוש קדוש אונ מיר האבן גילערינט אז די דאזיגי מלאכים ווס זאגין שירה ביי נאכט די זענין שרים איבער אלע בעלי שיר דס הייסט זיי זענין גרעסער אונ זענין הארין איבר אלי ווס זאגן שירה פר הש״י · אונ ווי די לעבעדיגע עפינין אויף זייער מויל צו זאגין שירה ווערט גימערט אגרוסער כח אין די עליונים זיי זאלן וויסן אונ דער קענין אונ זאלן משיג זיין ווס זיי האבין נישט גיקענט משיג זיין · אויך די הימעל אונ ערד בעקומין איין גרוסין כח פון דער שירה :

אמר רבי נחמיה זאגט וואול צוא דעם וואס ער איז זוכה צוא וויסין פון דעם שיר מיר האבין גילערינט אז דער וואס איז זוכה צו וויסען דעם שיר דר ווייסט די גאנצע תורה אונ חכמה אונ ער איז מוסיף איין כח אונ איין שטארקייט אין אלע זאכין ווס איז גיוועזן אונ אין אלע זאכין וואס עס וועט זיין אונ דארף דעם הט שלמה המלך זוכה גיוועזין צו וויסין אלדינג רבי שמעון הט גילערינט אז דוד המלך הט גיוויסט פון דעם דאדורך הט ער מתקן גיוועזין שירים ותשבחות זייער פיל אונ ער הט אין זיינע שירות ותשבחות מרמז גיוועזין ווס עס וועט זיין אויף דר וועלט אונ ער הט גימערט קראפט אונ שטארקייט אין אלע עולמות אונ אין רוח הקודש · ער האט גיוויסט אלע סודות התורה אונ ער האט גימעהרט כח אונ קראפט צום לשון הקודש · אונ שלמה המלך הט נאך מער זוכה גיוועזין אין דעם שיר ער הט גיזאגט די חכמה אונ ער הט גיזאגט זייער פיל משלים אונ ער הט גימאכט איין ספר פון דעם דאזיגן שיר דס איז דער זעלביגר שיר ווס דיא עליונים זאגין פר הש״י איבער דעם שטייט אין פסוק (שיר השירים) טאפעל לשון וייל ער מיינט איין שיר פון דיא שירים העליונים איין גיזאנג פון די מלאכים פון אויבן דס איז איין שיר וואס ער איז כולל אלע עניני התורה אונ אלע עניני חכמה אונ ער איז כולל דעם גאנצן כח אונ דס שטארקייט פון אלע אונ ווס עס איז גיוועזין אונ ווס עס וועט זיין אויף דר וועלט · דס איז איין שיר ווס די שרים פון אובן זאגן אים איבר דעם הייסט דס (שיר השירים) :

אמר רבי אליעזר די שירים זענין אויף גישטעלט איידר עס איז גבורן גיווארן לוי דר פאטר פון משה רבינו עליו השלום אונ ווי לוי איז גיבורען גיווארין האבין זיי גיזאגט שירה אונ ווי משה רבינו עליו השלום איז גיבורען גיווארין אונ אהרן איז געזאלבט געווארין פר אכהן אונ די לוים זענין גיהיילגט געווארן אונ די לוים זענין גישטאנין אויף זייערי משמורות איז גאנץ גיווארן דר שיר בשלמות גרול: ואמר רבי אליעזר נאך הט רבי אליעזר גיזאגט · וויא עס זענין פון שבט לוי ארוס גיגאנגין דיא משוררים וואס האבין גיזונגין אין בית המקדש אונ זיי האבין זיך מקדש ומטהר גיוועזן אונ זענין גישטאנין אויף זייערי משמורות אזו זענן גישטאנין דיא משוררים פון הונטין קעגין די פון אויבין אלע צו זאמען אזו וויא איינס אונ אלע עולמות זענין גיווארן איינס אונ גאט ב״ה האט אויף זייא אלע גירוהט דעמאלט איז שלמה גיקומין אונ ער האט גימאכט דעם שיר פון

דיא

חמש

דיא אלע שרים אונ ער חאט די גאנצע חכמה אין דעם ספר פר מאכט אונ פר חתמת · גישט יעדער זאל וויסן פון די טייערע ענינים וסודות התורה ורזין עילאין:

מדרש הנעלם

תנו רבנן ווען רבי אליעזר הגדול איז קראנק גיווארין דער טאג איז גיוועזן אום ערב שבת ער האט גיזעצט זיין זון הורקנוס בייא זיין רעכטי האנד אונ ער האט אים מגלה גיוועזן סודות התורה סודות נפלאים וואס איז גיוועזן זייער טיף גיט משיג צו זיין · נאר אידייר הורקנוס האט גיט גיוואלט מקבל זיין פון איהם ווארען ער האט גימיינט אז זיין פאטער ווייל ער איז זייער קראנק איז ער נישט ביים ריינעם דעת נאר אבער ווי ער האט גיזעהן אז דער פאטער איז באמת זייער ריין אונ ער האט גרוים דעת מיושבת האט ער פון איהם מקבל גיוועזן הונדערט אונ אכציג סודות גדולות אין סתרי תורה · וויא ער איז גיקומען צום סוד פון (אבני שיש טהור) דאס זענין גרויסי סודות פון דין אורות עליונים וויינט רבי אליעזר אונ ער הערט אויף צו ריידען אונ ער זאגט בלייב שטיין מיין קינד איך זעה אז דוא גייסט אויך באלד אוועק פון דער וועלט וויא זייא זיצין דא זענין אריין גיקומען דיא חכמי הדור ד׳ א גרויסי תנאים זאלען איהם מבקר חולה זיין · אזו האט ער זייא גשאלטין ווייל זייא זענין גיט גיקומען איהם משמש זיין ווארן מיר לערנן (גדולה שימושה יותר מלימודה) עס איז גרעסער אונ מער ווערט אז מען איז משמש איין תלמיד חכם ווי מען זאל לערנין אין דעם איז אן גיקומען רבי עקיבא זאגט רבי אליעזר צו איהם עקיבא עקיבא פר וואס ביסטו נישט גיקומען מיך משמש זיין רבי עקיבא ענטפערט איך האב קיין צייט ניט גיהאט אזו האט זיך רבי אליעזר גיבייזערט אונ זאגט איך וואונדער מיך אוב דו וועסט שטארבען דיין טוט אונ ער הט אים גישאלטן אז זיין טוט זאל זיין שווערער פון אלע וואס זענין אום גיקומען פון דיא עשרה הרוגי מלכות:

רבי עקיבא וויינט אונ זאגט צו איהם רבי לערינט מיך תורה אזו עפינט רבי אליעזר זיין מול אין מעשה מרכבה אונ עס איז גיקומען איין פייער אונ עס הט ביידע ארום גרינגלט ווי די אלי חכמים האבן דס גזעהן האבן זיי גיזאגט עס מוז זיין אז מיר זענין ניט ווערט אונ ניט ראוי צו דר זאך אונ זיי זענין ארויס גיגאנגען אין דרויסען אונ עס איז גרויסע ווינדער זאבן גיוועזן דם הייסט עס איז גיוועזן נסים אונ גרויסי ווינדער וואס מען דארף ניט ארויס צו שרייבן אונ דם פייער איז אוועק גיגאנגן אונ רבי אליעזר לערינט מיט איהם אין איין נאך דרייא הונדערט הלכות פסוקות אונ ער הט מיט אים גילערינט צוויי הונדערט אונ זעכציגן טעמים אין דיא פסוקים פון שיר השירים אונ די אויגען פון רבי עקיבא האבן אן גיהובן צו גיסען טרערין אונ דם פייער איז ווידער צו ריק גיקומען אזוי ווי פריער אונ ווי ער איז גיקומען צום פסוק (סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני) הט רבי עקיבא שון ניט גיקענט אויס האלטען אונ ער הט אן גיהובען צו וויינען אונ צו שרייען נאר ער הט ניט גיקענט רעדין פר גרויס פחד פר דר שכינה וואס דארטן איז גיוועזן רבי אליעזר זאגט אים אלע טיפע זאכן אונ אלע גרויסי סודות ורזין עילאין וואס עס איז אין שיר השירים אונ עס הט אים באשווארען מיט אגרויסי שבועה אז ער זאל ניט ניצען מיט קיין שום פסוק פון שיר השירים כדי השי״ת זאל וחלילה דיא וועלט ניט חרוב מאכען דארארך ווארום אלי באשעפנש זענן ניט ראוי אונ זענן ניט ווערט זיי זאלן משמש זיין מיט דעם דארך דר גרויסע קדושה וואס איז אין שיר השירים:

דער נאך איז רבי עקיבא ארויס גיגאנגן אונ ער הט גיזאגט וויינא רבי רבי די וועלט בלייבט איבר נאך דיר ווי איין יתום דענמאלט זענן אלי חכמים אריין גיגאנגען צו אים אונ האבען אים גיפרעגט שאלות אונ ער האט זייא אויף אלעם גיענטפרט עס איז קורץ גיווארן די צייט פון רבי אליעזר צום שטארבן אזו הט ער ארויס גינומן זייני צווייא הענט מיט דיא ארום אונ ער האט זיי גילייגט אויף זיין הארץ ארויף אונ ער הייבט אן צו זאגן ווייא גישריגן צו דר וועלט אז די עולמות העליונים גייען אוועק פון איר אונ אלי לעבט אונ אורות העליונים ווערין בהאלטין פון דעם עולם התחתון ווייא צו איך מייני צווייא הענט ווי צו איך צוויי תורות תורה שבכתב אונ תורה שבעל פה וואס ווערין דעם דאזיגען טאג פאר גיסן פון דער וועלט ווארין רבי יצחק האט גיזאגט (כל יומוי דרבי אליעזר) אלי טעג וואס רבי אליעזר האט גילעבט האבן אלי הלכות גלייכט אזו ווי דעם טאג וואס זענן גיגעבן גיווארן אויף דעם בארג סיני ער האט גיזאגט דיא תורה האב איך אויס גילערינט

אונ דיא חכמה האב איך פאר שטאנען אונ אויך האב איך משמש גיוועזן תלמידי חכמים אונ ווען אלי מענטשן אויף דער וועלט זאלין זיין שרייבערס וואלטען זייא ניט גקאנט אויף שרייבן אלדינג אונ מייני תלמידים האבין נאך ניט ארופ גינומן פון דעם נאר אזוי אטראפין וויא פיל מען טוט פארב אין איין אויג אריין צו זיין רפואה אונ איך האב אוועק גינומן פון מייני רבות נאר אזו פיל וויא עס פעלט אז מען נעמט ארופ אטרינק וואסער פון דעם ים הגדול:

דער נאך האבן דיא חכמים גיפרעגט אים אין הלכות חליצה אונ דיא דינים פון דעם שוך פון דעם יבם ביז זיין הייליגי נשמה איז אויס גיגאנגן אונ ער האט גזאגט טהור · דר תנא רבי עקיבא איז דעמאלט ניט גיוועזן בשעת יציאת נשמה · אום מוצאי שבת האט רבי עקיבא אים גיטראפן אז ער איז שוין גישטארבן · אזו האט ער צו ריסן זייני קליידר אונ ער האט זיך דאס פלייש צו ריסען ביז עס איז גירונגן בלוט אויף זיין לייב אונ ער האט גישריגען אונ גיוויינט אונ ער איז ארויס גיגאנגן אונ ער האט גיזאגט הימלן הימלן זאגט צו דער זון אונ דער לבנה אז איין לעבט וואס האט פיל מער גילייכט פון זייא איז פינסטער גיווארן · אמר רבי יהודה אז דעמאלט ווען די נשמה וויל ארויס גיין פון איין צדיק איז זי בשמחה גדולה אונ ער איז זייער רוהיג אונ זעהר אז ער וועט האבן איין שכר בעולם הבא אזו ווי עס שטייט אין פסוק (וירא וירץ לקראתם) ער האט גיזעהן איז ער זייא אקעגין גילאפען מיט שמחה ער זאל זיי מקבל פנים זיין פון וועלכן ארט (מפתח האהל) אזו וויא מיר האבן גיזאגט (וישתחו ארצה) זיי בוקן זיך צו דר שכינה:

זוהר הקדוש פסוק ישקני

ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין עס שטייט אין פסוק (ונסכו יין רביעית ההין) דיא נסכים וואס מען האט גיבראכט אויף דעם מזבח איז גיוועזן ווין אפירטיל מאס דם מיינט דר פסוק (כי טובים דודיך מיין) עס איז זייער גוט דיין גרויס פריינטשאפט וואס עס קומט פון דעם דאזיגן ווין ווייל עס ווערט נתעורר גרויס רצון אונ ליבשאפט אין די עולמות העליונים פון דעם וואס מען טוט פון הונטן אזו ווי צווייא לעבט ווען דאס אייבערשטי ווערט פארלאשן ווערט עס צוריק אן גיצונדין פון דעם רוך פון דעם אונטערשטין לעכט ארויף אזו אויך זענין די עולמות · דער עולם העליון ווערט נתעורר פון דעם עולם התחתון · אז מען איז זיך מתעורר פון הונטען צו טאן מעשים טובים אונ טייערי ענינים דעמאלט ווערט דר וועקט דער עולם העליון מיט גרויס אהבה אונ רצון אזו ווי עס דארף צו זיין:

רבי חזקיה זאגט עס איז אוודאי אזו אז דער עולם העליון הענגט אן דעם עולם התחתון אונ דער עולם התחתון הענגט אן דעם עולם העליון אונ זייט דער צייט וואס דם בית המקדש איז חרוב גיווארן גיפינט מען נישט קיין ברכה נישט אין די עולמות העליונים אונ נישט אין דיא עולמות התחתונים מען זאל זעהן אז די עולמות הענגן אייגס אן דם אנדרי אונ ווייל עס איז חרוב דם בית המקדש אונ מען קאן נישט מקריב זיין קיין קרבנות דאדורך איז איבר גיריסן גיווארן דר קנופ פון ביידי עולמות אז זיי קענן נישט משפיע זיין אייגס אין דם אנדרי אריין איבער דעם איז נישט דא קיין ברכה אין די עולמות ·

ישקני מיר האבן גילערינט אז ווען השי״ת הט זיך באוויזן אויף דעם בארג סיני אונ ער האט גיגעבן די תורה אונ צעהן מאמרות אזו איז איטליכר דיבור גיווארן איין קול אונ יעדעם קול איז ווארין צו טיילט אויף זיבעציג קולות אונ אלי האבן גילייכט אונ גפינקילט צו די אויגן פון די יודין דעמאלט האבן זיי אלי גזעהן עין בעין דיא לעבט פון דעם גרויסן כבוד העליון אזו וויא עס שטייט אין פסוק (וכל העם רואים את הקולות) דם איז טייטש אז זיי האבן באמת אלי גיזעהן די קולות אונ יעדעם קול הט מתרה גיוועזן איין יעדן יוד בזונדר אונ ער האט גיזאגט ביסטו מיך מקבל אויף דיר מיט אזו פיל אונ אזו פיל מצות פון דער תורה אונ דיא יודין האבן גיענטפערט יוא דער נאך איז דם קול ווידר אויף זיין קאפ אונ הט זיך ארום גדרייט אויף אים אונ האט אים מתרה גיוועזן אין הט אים ווידר גיזאגט ביסטו מיך מקבל אויף דיר מיט אזו פיל אונ אזו פיל שטראפן וואס עס איז דא אין דר תורה האט ער גיזאגט יוא דר נאך איז ווידר דם קול גיקומן צו אים אונ הט אים גיקושט אויף זיין מויל וויא עס שטייט אין פסוק (ישקני מנשיקות פיהו) איז טייטש ער זאל מיך קושן מיט קושין פון זיין מויל אונ אזו אלדינג וואס יודין האבן גיזעהן אין דר צייט האבין זייא גיזעהן דורך איין ליכט וואס איז כולל אונ עס איז מקבל אלערלייא פרשידינע

לעבט

לעכטאונ זיי האבן זייער גיגלויבט צו זעהן אזו הט השי"ת זיי גיזאגט דיא גרויסע לעכט ווס עטין גלויבט דאס צו זעהן דאס דאזיגי זאלט איר מקבל זיין צו אייך אונ עטין זאלט דם אייך האלטן דם מיינט מען די תורה הקדושה •

ישקני רבי אליעזר זאגט ווער עס איז עוסק בתורה לשמה דער איז זוכה אז זיין מיתה איז ניט דורך דעם יצר הרע • מיר האבן גילערינט אז דער יצר הרע איז דער נחש וואס ער רעט אן מענטשן צו טוען עבירות אונ ער איז דר שטן וואס ער איז אויף אים מקטרג פר השי"ת אז ער האט גיטוען איין עבירה אונ דר זעלבגר איז דר מלאך המות ווס ער גייט נעמן די נשמה פון דעם מענטש דר איבער וואס לערינט תורה לשמה זיין מיתה איז נישט דארך דעם מח"מ נאר זיין מיתה איז בנשיקה אזו ווי עס שטייט אין פסוק (ישקני מנשיקות פיהו) דם איז איין ענין דביקות חס די נשמה איז זיך מדבק אונ בהעפט זיך אן איר שורש ועיקר למעלה בשורש העליון ביי השי"ת אזו ווי מיר גיפינן ביי דר מיתה פון משה רבינו עליו השלום אונ ביי דער מיתה פון אהרן הכהן עליו השלום שטייט גישריבן (על פי ה') דאס הייסט איין מיתה בנשיקה אזו ווי מיר האבן גישריבן אונ איבר דעם אז צדיקים שטארבן איז זייער גוף ניט טמא אז אפילו הכהן מעג זיך מיט זיי מתעסק זיין ווייל זייער גוף איז טהור מיר האבן גילערינט אז אליהו ז"ל האבן אים דיא רבנן גיטראפין שטיין אויף דעם בית הקברות האבן זייא צו אים גיזאגט ער איז דאך א כהן וואס הט ער צו טוען אויף דעם בית הקברות ווייל אליהו איז פנחס הכהן וויא אזו קען ער זיך מטמא זיין ער האט גיענטפרט די צדיקים זענן ניט מטמא במיתתן אויך האבן מיר גילערינט אז דעם טאג וואס רבינו הקדוש איז גישטארבן איז בטל גיווארן די כהונה דם הייסט אז כהנים האבן זיך מתעסק גיוועזן מיט אים ווייל זיין גוף איך איז טהור גיוועזן דם אלעס איז איבר דר מיתה ווייל זיא איז נישט פון דעם יצר הרע דם ער איז דער נחש אונ ער איז דער מלאך המות נאר זייער מיתה איז בנשיקה על פי ה' דיא הייליגע נשמות ציהען זיך צו זייער שורש הקדושה וואס עס איז אויבען •

זוהר הקדוש פסוק לריח וכו׳

לריח שמניך טובים • רבי שמעון דרשית אין דעם פסוק איז צו באטראכטן ווס מען מיינט לריח • דאס מיינט מען דעם ריח פון די קטורת דאס איז מער אונ גרעסיר פון אלדינג אונ ווען דער ריח גייט ארויף ווערט דער קוויקט די נהורי אפרסמון אונ ווערן באהעפט איינם אן דם אנדרי אונ ווערן גבענשט אלי עולמות אזו ווי עס שטייט (על כן עלמות אהבוך) דם ווארט עלמות מיינט מען עולמות אז אלי עולמות זענין מקבל גאר שפע אונ ברכה • אונ אין ספר פון רב המנונא סבא איז גישטאנין אז דאס ווארט עולמות איז טייטש מלאכים דאס מיינט מען דיא מלאכים האבען ליב צוא לובן השי"ת אונ זאלין זאגין שירה אונ פון דארטין ווערט נצוגין דיא ברכה אין אלי עולמות אין דיא עולמות העליונים אונ דיא עולמות התחתונים •

לריח עס הייבט אן דר ינוקא אונ ער זאגט עס שטייט אין פסוק לריח וואס מיינט מען דעם ריח • עס איז פר האנדין צוויי ערלייא ריח איין ריח פון די קרבנות אונ איין ריח פון די קטורת • דער ריח פון די קרבנות נעמט צו זאמן אונ מאכט איינם אלי שבטים פון היכל בית דוד • אבער דער ריח פון דיא קטורת נעמט צוא זאמען אונ מאכט איינם אונ מאכט לייכטען אלי אורות העליונים אלי לייכטער פון אויבן דם זענן דיא (נהורי אפרסמונא) • איבר דעם איז גיוועזן צוויי ערלייא מזבחות אין בית המקדש איין מזבח פון דעם קטורת אונ איין מזבח וואס מען האט מקריב גיוועזן די קרבנות • דם מזבח הקטורת איז גיוועזן אונווייניג דאס הט גיהייסן מזבח הפנימי • אונ דם מזבח העולה איז גיוועזן פון אויסן ווייניג דם האט גיהייסן מזבח החיצון • דר ריח מזבח העולה הט פר רעכט עס זאל לייכטן אלי לייכטר ווס זענין פון הונטן דם זענן אורות התחתונים • אבר דר ריח פון די קטורת האט פר רעכט עס זאל לייכטן אלי אורות העליונים איבר דעם שטייט אין פסוק (לריח שמניך טובים) דם מיינט מען דורך דעם ריח פון די קטורת זענן גוט אלי לייכטר זיי לייכטן אונ פינקלען זייער שטארק אזו ווי עס שטייט דא טובים דם מיינט מען אורות העליונים התחתונים זענן גוט אזו ווי עס שטייט אין פסוק (וירא אלהים את האור כי טוב) השי"ת הט גיזעהן אז די ליכט איז גוט •

מדרש הנעלם

לריח שמניך טובים שמן תורק שמך תנו רבנן דיא רבנן האבן גילערינט אז די נשמה פון דעם מענטש גייט ארויף פון דר ערד אין הימל ארייין אונ זיא שטייט אין דעם גרויסן אור העליון אזו איז השי"י זי מבקר ווס זי טוט • רבי שמעון בן יוחאי זאגט אלי נשמות פון די צדיקים ווען זיי שטייען אויף דעם טייערין ארט וואס איז ראוי צו זייא אין דעם ארט ווי דיא שכינה איז • אזו רופט השי"ת צו דיא אבות אונ זאגט צו זיי אז זיי זאלן גיין מבקר זיין דעם צדיק וואס ער איז גיקומן אונ זיי זאלן אים מקדים שלום זיין אין נאמן פון השי"ת ווענין • אונ די אבות זאגן צו אים האר פון דר וועלט עס איז נישט שיין איין פאטער ער זאל זיך גיין צום קינד זעהן • נאר עס איז ראוי אז דם קינד זאל זיך גיין זעהן צום פאטר • אזו רופט השי"ת צו יעקב אבינו דער דריטר פון די אבות אונ ער זאגט צו אים דו האסט גיהאט גרוים צער פון קינדר גייא אונ זיי מקבל פנים דעם דאזיגן צדיק וואס ער איז גיקומן פון דעם עולם התחתון אהער • אונ איך וועל מיט דיר צוא זאמן גיין צו אים • אזו וויא עס שטייט אין פסוק (זה דור דורשיו מבקשי פניך יעקב סלה) אז דר ווס ער איז מבקר אונ ער איז מקבל פנים דם איז יעקב אבינו • (אמר רבי עקיבא) זאגט רבי עקיבא יעקב אבינו איז אליין דר כסא הכבוד צו השי"י אונ השי"י הט מיט אים מער כורת ברית גיוועזין וויא מיט אלי אבות אזו וויא עס שטייט אין פסוק (וזכרתי את בריתי יעקב) איז טייטש איך טוא גידענקין מיין ברית וואס איך האב כורת גיוועזין מיט יעקב ווייל ער האט אים גימאכט ער זאל זיין דער כסא הכבוד חוץ יעני אבות :

רבי אליעזר איז גיזעסן אונ ער האט זיך בעמיהט אין דר תורה איז רבי עקיבא אן גיקומן צו אים אונ זאגט צו אים אין וואס איז מיין האר עוסק • ער זאגט אים אין דעם פסוק וואס שטייט (וכסא כבוד ינחילם) איז טייטש ער וועט זייא מאכן ארבין איין כסא כבוד דם מיינט מען יעקב אבינו ווס השי"ת האלט אים פר איין כסא כבוד ער זאל מקבל זיין די תורה פון די הייליגי נשמות פון די צדיקים • אונ הקב"ה גייט מיט אים אלי ראש חודש • ווען די נשמה דר זעהט דם גרויסי טייערי לעכט דעם אור העליון פון זיין בשעפר דם איז די שכינה אזו לויבט די נשמה צוא השי"י אונ בוקט זיך פאר אים אזו וויא עס שטייט אין פסוק ברכי נפשי את ה' איז טייטש לויב צו השי"י מיין נשמה • רבי עקיבא זאגט דר גאנצר מזמור ברכי נפשי ביז סוף דעם קפיטיל יתמו חטאים וגו' איז דער שבח פון דער נשמה פר השי"י אונ הקב"ה שטייט איבר דר נשמה אונ זיא לויבט אונ זאגט ה' אלהי גדלת מאד מיין גאט מיין האר דו ביסט זייער גרוים ביז סוף קפיטל אונ ניט דם אליין נאר זי לובט השי"ת מיט דעם גוף וואס איז גיבליבען אין עולם התחתון אזו וויא עס שטייט אין פסוק ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו איז טייטש לויב מיין נשמה פאר השי"ת אויך מיט אלי אברים מיט דיא גידערים זאלסטו לויבן זיין הייליגן נאמין אונ דער נאך גייט השי"ת אוועק (מגא לך) פון וואנן ווייסן מיר דאס פון דעם פסוק (וירא אליו ה' באלוני ממרא) דם מיינט מען יעקב אבינו ווארן יעקב אבינו הט גירשת צוויי הונדרט עולמות פון דעם גן עדן אונ ער אליין איז דער כסא דאס מיינט מען ווארין דאס ווארט ממרא בגימטריא רפ"א עס באטרעפט צווייא הונדרט איין אונ אכציג די צוויי הונדרט עולמות פון גן עדן וואס שטייט (ומאתים לנוטרים את פריו) איז טייטש צוויי הונדרט צו די ווס היטן זייני פירות אונ איין אונ אכציג בטרעפט דאס ווארט כסא ווארין ער איז אליין דער כסא הכבוד • זאגט רבי יהודה באלוני ממרא איז טייטש דם שטארקייט פון ממרא דאס איז יעקב אזו ער הייסט אביר יעקב • אונ די אבות אברהם אונ יצחק ווי זיי הערן אז השי"ת גייט צו אים בעטין זיי פון יעקב אבינו עליו השלום אז ער זאל מיט זיי צו זאמן גיין כדי מקדים שלום זיין צו אים אונ זיי שטייען איבר אים אזו ווי עס שטייט (וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו) • די דרייא מענטשן זענן (אברהם יצחק ויעקב) זיי שטייען איבר אים אונ זעהן זייני מעשים טובים וואס ער הט גיטוען • איבר דעם (וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה) ווייל די נשמה זעהט די שכינה מיט זיי דארוך בוקט זי זיך פר איר • איבר דעם שטייט אין פסוק (על כן עלמות אהבוך) דאס מיינט מען דיא אבות דיא האבען דיך ליב :

זוהר הקדוש פסוק שחורה וכו׳

שחורה אני ונאוה) רבי יהודה זאגט דאס מיינט מען דיא כנסת ישראל שחורה אנו זי איז שווארץ פון דעם גלות דורך די גרויסי צרות ווס זי ליידט צווישן אלי

כנעלקר ונאוה אונ זיא איז אבר זייער שיין פון דר תורה אונ דיא מעשים טובים · בבות ירושלים דורך דעם וועגן זיי זוכה צו ירשענען ירושלים של מעלה · כאהלי קדר חאטשי זי איז שווארץ אין גלות פון די צרות · כיריעות שלמה מיט אירי מעשים איז זיא אזו שיין אזו ווי די פירהאנגן פון דעם מלך שהשלום שלו דם מיינט מען הקב"ה :

רבי חייא רבה איז גיגאנגן תורה לערנן איז ער גיקומן צו רבי שמעון בן יוחאי הט ער גיזעהן אז עס איז גיוועזן איין מחיצה וואס האט מפסיק גיוועזן אין הויז מען זאל ניט קאנן אריין קומן הט רבי חייא גזאגט איך וועל דא זיין אונ איך וועל הערן ווערטר פון זיין מויל פון דאנעט · האט ער גיהערט ווי ער זאגט דעם פסוק ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים איז טייטש אנטלויף צוא דיר מיין פריינד אונ גלייך דיך צו איין הערש אדר אוך גלייך דיך צוא איין יונגע אינדן רבי שמעון זאגט אז דעם גאנצן חשק פון די יודין איז אז הקב"ה זאל זיך ניט דער ווייטרן פון זיי נאר ער זאל לופן ווי איין הערש אדר ווי איינר פון די יונגי אינדן וום איז דער טעם פון דר זאך זאגט רבי שמעון עס איז ניט פאר האנדן קיין שום חיה אין דער וועלט זיא זאל אזו טאן אזו ווי איין הערש אדר איונגער אינדר דעמאלט ווען ער אנטלויפט גייט ער גאנץ פאוואלע אונ ער קערט זיין קאפ ארונטר צו דעם ארט ווי ער איז אוועק פון דארט אונ תמיד קערט ער זיך אום ארינטר · אזו אוך בעטן די יודין פר השי"ת רבונו של עולם ווען חס ושלום אונזרי חטאים זענען גורם דוא זאלסט אוועק גיין פון אונז בעטן מיר דיך דו זאלסט אנטלופן ווי דר הערש אדער ווי די יונגע אינדן וום ער לופט אונ קערט זיך תמיד צוריק אום אויף דעם ארט ווי ער איז אוועק פון דארטן · אזוי שטייט אין פסוק ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם איז טייטש אויך דאס דאזיגי אז דעמאלט ווען זייא וועלן זיין אין דער לאנד פון זייערי שונאים וועל איך זיי נישט פר מיאוסען אונ פר אומווערדיגן זייא זאלען חלילה פר לענד בלייבן דבר אחר איין אנדר פשט איז אויף דעם וואס דער פסוק גלייכט השי"י צו איין הערש ווארען איין הערש אז ער שלאפט אזו שלאפט ער נאר מיט איין אויג אונ האלט ער אפען אזו זאגן דיא יודין צוא הקב"ה אז דוא וועסט הלילה דורך אונזערי חטאים ברוגז זיין מיט אונז זאלסטו ניט אין גאנצן אוועק קוקען פון אונז נאר זאלסט טוען אזו ווי איין הערש וום איין אויג האלט ער תמיד אפען אפילו ווען ער שלאפט · אזו זאגט דער פסוק הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל דר היטר פון די יודין דר שלאפט ניט אונ דרימלט גישט · ווי רבי חייא הט גיהערט די ווערטער האט ער גיזאגט עליונים זענען עוסק אינווייניג אונ איך מוז זיצען אויסענווייניג אונ ער הט גיוויינט ביז רבי שמעון הט דר הערט אזו הט מען אים אריין גירופן אונ ער האט גיהערט גרויסי סודות רזין עילאין אין דיא פסוקים פון שיר השירים אונ אין דעם פסוק שחורה אני ונאוה פתח ואמר שחורה אני ונאוה דיא כנסת ישראל זאגין פאר הקב"ה שחורה אני איך בין שווארץ דורך דעם גלות ונאוה איך בין שיין מיט דיא מצות אונ מעשים טובים אז חאטשי יודן זענן אין גלות פר לאזן זיי ניט די תורה מיט די מצות קיין מאל כאהלי קדר אזו ווי די בני קטורה וואס זייער פנים איז באשטענדיג שווארץ אונ דער צוא פארט כיריעות שלמה אזו ווי די מראה פון די הימלען וום זענען לויטער אונ ריין אונ זיי ווערן אן גירופן יריעה אזו ווי עס שטייט אין פסוק נוטה שמים כיריעה :

שחורה אני ונאוה · אין דר צייט ווען השי"ת הט בשאפן דעם מענטש הט ער אים בשאפן בדמות העליון אלי אברים אונ גלידער אזו וויא עס איז אין דיא סודות העליונים · ער הט אים גיבראכט אין גן עדן אריין וום השי"ת הט בשאפן אויף איין ארט וום איז פארבארגען אונ בהאלטין וום דאס איז אויך אין גישטאלט אזו ווי די אורות העליונים זענען דם גן עדן התחתון איז גאר גלייך אין דעם זעלבין גישטאלט אזו ווי דם גן עדן העליון · ארום דעם גן עדן העליון איז דא פיל גרענצן אונ ארום אונ ארום איז דא פיל מחנות העליונים אונ רוחות קדושות אזו אויך איז דם גן עדן התחתון אין דעם זעלבן גישטאלט בדמות העליון פון דעם טאג וום הקב"ה האט די וועלט בשאפן אונ נאך איידר אדם הראשון איז בשאפן גיווארען דעמאלט אז עס איז נאך נישט גיוועזן קיין שום נשמה פון צדיקים דארינען איז דאס גן עדן גיוועזן ארום אונ ארום מיט הייליגע מלאכים ורוחות קדושות וואס האבען עס ארום גירינגלט עס זאל נישט זיין אן שמירה · ווייל אלי נשמות וואס זענען גיוועזן אן גיברייט צו זיין בעולם הזה אויף דר וועלט די אלע נשמות זענען דארטען שוין גיוועזן · אונ די אלי רוחות קדושות פון דעם גן עדן העליון קומען אראפ אין דעם גן עדן התחתון אריין אונ זייא ווערן זיך מתלבש אין איין לבוש וואס עס איז אזו ווי איין גוף בעולם הזה אונ זיי לערנען תורה אין דעם לבוש כדי זיי זאלן וויסן אונ פר שטייען דם גרויסקייט פון דעם בשעפר גדולת הבורא יעדר איז אין דער מדריגה אזו וויא ער איז אן גיברייט צוא זיין אויף דער וועלט · אלע תנאים ואמוראים עליהם השלום איידער זיי קומען ארוים אויף דעם עולם לערנען זיי די גאנצי תורה אונ זיי זענען מפלפל אונ מחדש די אלי זאכען וואס זיי וועלען בעולם הזה מפלפל זיין אונ דר דאזיגער וום ער איז זיך משתדל אזו וויא מידארף אונ ער הט מתקן גיוועזן אלדינג אזו ווי מען דארף צו דעם לביש די נשמה גייט ארויף פר השי"י אין דעם לבוש אונ זיא שטעלט זיך פר הקב"ה אונ הקב"ה פרייד זיך זייער מיט אים אזו וויא עס שטייט אין פסוק חי יי אשר עמדתי לפניו איז טייטש איך שווער ביי הקב"ה וום איך בין גישטאנען פאר אים דאס מיינט מען וום איך בין גישטאנען פאר אים נאך איידר איך בין גיקומען אויף דער וועלט · אונ אז הקב"ה הט בשאפן אדם הראשון האט ער אים גיבראכט אין גן עדן אריין אין איין טייער לבוש וום הט גילייכט זייער שטארק אין גן עדן אונ ער איז גיוועזן גאר מיט גרוים שלימות מיט איין נשמה קדושה אונ מיט איין רוח הקודש · אונ ער מיט זיין ווייב זענען ארום גיגאנגן אין גן עדן אונ מלאכים עליונים האבן זיי ארום גירינגלט אונ האבן זיי דעם גרעסטן תענוג פון די עולמות אן גיטון · מען האט אים גיעפינט איין אוצר מיהט אים געוויזין אלע דורות וום עס וועט זיין אויף דער וועלט אונ ער הט גיזעהן אלערלייא גישטאלט פון די אורות העליונים אונ אלערלייא גישטאלט פון די תחתונים · אונ ווי דר נחש הט אים מיט זיין ווייב גיבראכט צו דעם גרויסן חטא אזו זענען אלע הייליגע לבושים פון די אורות העליונים אוועק גיפלויגן פון אים אונ די נשמה עילאה וום זיא הט זייער געשינט איז אויך אוועק פון אים איז ער גיבליבן נאקיט פון אלעם ער מיט זיין ווייב · נאקיט פון אלי הייליגע לבושים אונ פון דר נשמה עילאה · אונ ער איז פארטריבן גיווארן פון דעם גן עדן · נאר אבר ווי ער הט תשובה גיטון ווי ער איז פר טריבן גיווארן פון דעם גן עדן אונ ער הט גירועט אין דרויסן אזו הט השי"י אויף אים גרוים רחמנות בקומן אונ ער האט אים גימאכט אנדערי לבושים אין דעם גישטאלט ער זאל קענען אויף דעם עולם גינוצין אין זיי אונ ער זאל קאנן דורך זייא אקיום האבען · דר נאך האט ער גיהאט קינדער אונ די גרויסע לעכט פון דעו נשמה עילאה וום איז פון אים אוועק גיפלויגן די איז גיוועזן בהאלטן אין איין אוצר וום הייסט גוף ביז ער האט גיהאט זון אונ חנוך איז גיקומן אויף דר וועלט אונ ווי חנוך איז גיקומן אויף דער וועלט איז דר אור העליון די הייליגי נשמה פון אדם הראשון אריין אין זיין איניקל חנוך אונ חנוך איז גיוועזן אין דער גרויסקייט פון דיא עליונים אזו ווי עס שטייט איז פסוק ויתהלך חנוך את האלהים איז טייטש חנוך איז גיגאנגן מיט הקב"ה · דער נאך הט הקב"ה בדארפט אים אוועק צו נעמן פון דר וועלט כדי די הייליגע נשמה זאל זיין אוים גימישט אונ צו זאמן גישטעלט פון די אורות העליונים מיט דיא כוחות התחתונים אונ אין דר הייליגער נשמה איז אלדינג בכלל פון דעם עולם התחתון מיט דעם עולם העליון כדי אלדינג זאל קאנן נמשך ווערן פון דר נשמה · אונ די הייליגע נשמה איז ווארען איין ממוצע דם הייסט איין זאך וום איז אין דר מיטען צווישן דיא עולמות העליונים אונ צווישן דיא עולמות תחתונים · ווייל עס איז דא דארינען דער כח פון דעם עולם התחתון אונ דער כח פון דעם עולם העליון אונ אין יעדר צייט אז עס איז דא צדיקים אונ חסידים אויף דר וועלט ווערט בעניאט דער כח פון דעם רוח הקדוש וואס עס איז נכלל דארינען אלע כוחות העליונים והתחתונים · איבער דעם שטייט אין פסוק שחורה אני ונאוה · שחורה אני איך בין שווארץ פון דעם כח פון הונטן ונאוה איך בין אבר שיין פון דעם כח העליון וום איז נכלל פון אורות העליונים :

רבי פתח אל תראוני שאני שחרחורת ששזפתני השמש בני אמי נחרו בי שמוני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרתי דער פסוק גייט אויף יעקב אבינו דיא ממשלה פון יעקב אבינו וום עס איז גיוועזן דם איז די זון אונ די ממשלה איז אוועק גיגאנגן פון יעקב צו זיין ברודער עשו אונ יעקב האט גיזאגט אל תראוני שאני שחרחורת איר זאלט מיך ניט אן קוקין וום איך בין שווארץ ווארום עס איז מיר גיגעבן גיווארן די ממשלה פון דער לבנה וואס איז צו פיל צייטן טונקל דעמאלט ווען עס איז אוועק גינומען גיווארען פון מיר דיא ממשלה פון דער זון בני אמי נחרו בי מייני מוטערס קינדער האבען מיך גירייצט מיינט מען עשו דער ברודער פון יעקב אזו וויא עס שטייט אין פסוק וישטום עשו את יעקב אונ עשו האט גיהאסט זיין ברודער יעקב

שמוני

שמוני נוטרה את הכרמים זיי האבען מיך געמאכט צוא היטען דיא וויין גערטנער דאס מיינט מען יעקב אבינו אזו וויא עס שטייט הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה יעקב האט געזאגט אז ווייל ער איז געוועזן איין שומר ביי זיין שווער לבן האט אים ביי טאג די היץ פר ברענט אונ די קעלט ביי נאכט כרמי שלי לא נטרתי האב איך מיין גארטן נישט גיהיט דס מיינט מען יעקב אבינו אזו ווי ער האט געזאגט ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי אונ אצונד ווען וועל איך אויך עפעס טאן פון מיינט וועגן :

שמוני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרתי אין דר צייט ווען די ישראל טוען חסד אוף דר וועלט ווערט דר צד הקדושה אונ אלע כוחות הקדושה ווערן געשטארקט בעולם אונ די אלי כוחות הטומאה ווערן אונטער טעניג אונטער זייא אבער אז ווען די יודען טוען קיין חסד ניט בעולם ווערן די רוחות רעות פיל בעולם אונ די כוחות הטומאה ווערן אלע געשטארקט אונ די ווערן אונטער טעניג אונטער זיי יודן אונ אלע כוחות הקדושה ווערן געשלאפט אונ דיא יודען בעונותינו הרבים ווייל זיי זענען ניט עוסק צו טוען חסדים זענען זיי מרחיק די שפע מיט דר ברכה אונ זיי זענען אונטער טעניג אונ די כוחות הקדושה ווערן געשלאפט אונ דיא כוחות הטומאה ווערן געשטארקט איבר אונז :

הגידה לי זראין אינון וואל איז צוא דיא דאזיגע מענטשען וואס זענען זיך משתדל אין דער תורה זייא זאלען וויסען די גרויסע חכמה פון זייער באשעפער אונ זיי ווייסין אונ בטראכטען אלע סודות עליונים · וואריום אז דער מענטש גייט אוועק פון דר וועלט ווערט אפ גיטוען אלי דינים פון דער וועלט אונ מען עפענט צו דעם מענטש דרייצעהן טויערן פון רזין עילאין דעם סוד פון דר חכמה העליונה אונ הקב"ה איז זיך מיט אים משתעשע אין גן עדן אונ ער ירשית צוויא וועלטין דיא וועלט אונ עולם הבא די חכמות וואס דער מענטש דארף צו וויסן אונ צו לערנען אי· איינס ער זאל וויסען צו בטראכטען אונ צוא פאר שטייען די סודות אלהית ער זאל מתבוון זיין אין גדולת הבורא אונ אחדות הבורא דאס הייסט אז הקב"ה איז איין איינציגער בשעפר אונ ער איז זייער גרויס אויף דער גאנצער וועלט אלי עולמות מלאכים שרפים חיות ואופני הקודש זענען גאר ניט גירעכינט קעגן אים · נאך איינס האט דר מענטש צו וויסן ער זאל זיך אליין קענען ער זאל וויסן ווס ער איז אונ ווי אזו ער איז בשאפען גיווארען אונ פון וואנעט ער קומט אונ וויא אהין ער גייט אונ דעם תיקון פון דעם גוף ווי אזו דער גוף קאן פאר רעכט ווערען אונ ווי אזו ער איז אן גיברייט צו קומען אפ צו געבען דין וחשבון פר דעם קעניג פון אלעם · נאך איינס ווס דר מענטש דארף צו וויסען ער זאל בטראכטען דיא סודות אונ די ענינים פון דיא נשמה ווס איז אין אים אונ פון וואנעט דיא נשמה קומט אונ נאך ווס די נשמה קומט אין דעם גוף אריין · ווס דר גוף איז באמת איין פארשטונקענער טראפען וואס הייגט לעבט ער אונ מארגען שטארבט ער · נאך איינס דארף דר מענטש וויסען אונ צו בטראכטען ער זאל וויסען דיא וועלט וואס ער איז אויף איר אונ וויא אזו עס איז דער תיקון פון דעם עולם דאס אלדינג זאל דער מענטש בטראכטן אונ לערנען פון סודות התורה :

תא חזי קום אונ זעה אז דער מענטש ווס גייט אוועק פון דער וועלט אויף דער אנדערר וועלט אן דעת דס הייסט ער האט ניט גילערנט ער זאל וויסען די זאכען וואס דא שטייט גישריבן דער דאזיגער מענטש אפילו עס איז אין אים דא גרויסע מעשים טובים וואס ער האט גיטוען אויף דער וועלט דר צו פארט פעהלט אים די גרויסע מדריגה זעה וואס עס שטייט גישריבען אין פסוק הגידה לי זאג מיר אלי סודות פון די חכמות העליונים איכה תרעה וויא אזו דו שפייזט אונ דיא פירסט אלי עולמות העליונים לערען מיך אלי סודות אונ חכמות וואס איך האב נישט גילערינט כדי איך זאל נישט פר שעמט ווערען צווישען די גרויסי בעלי מדריגות ווס איך קום צווישען זיי וואָרן ביז אהער האב איך נאך נישט מתבונן געווען אין זייא :

תא חזי קום אונ זעה עס שטייט אין פסוק (ואם לא תדעי לך היפה בנשים) אויב דוא ביסט אהער גיקומען אן מיין ידיעה ער זאל וויסען די אלע ענינים וואס עס שטייט דא גישריבן אויב די האסט ניט מתבונן גיוועזן אין די דאזיגע חכמות (צאי לך בעקבי הצאן) גיי דיר צווישן דיא דאזיגע ווס ווייסן יוא די רזין עילאין אונ דורך זיי וועסטו אויך וויסן צוא בטראכטן אונ מתבונן צוא זיין די אלי סודות (ורעי את גדיותיך) דס מיינט מען די תינוקות של בית רבן די קינדערליך ווס זיצן אונ בית המדרש אונ לערנען תורה (על משכנות הרועים) דס מיינט מען אלי שוהלן אונ בתי מדרשים ווס דארט ווערט גלערנט די חכמות העליונים פון דארטן וועסטו פאר שטיין אלי סודות רזין עילאין :

רבי אבא פתח רבי אבא הייבט אן דעם פסוק (הגידה לי שאהבה נפשי יגו' אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן וגו') דיא פסוקים האבען דיא הברייא מפורש גוועזן אוף משה רבינו ע"ה אין דר צייט וואס משה רבינו עליו השלום האט גזאלט שטארבן האט ער גזאגט (יפקוד יי אלהי הרוחות לכל בשר וגו') אונ מיר האבן גלערינט אז דאס איז גזאגט גווארן אוף דעם גלות דיא פסוקים האבן דיא כנסת ישראל גיזאגט צוא דעם מלך הקב"ה הגידה לי שאהבה נפשי זאג מיר איכה תרעה · עס שטייט בספרא דרב המנונא סבא אז אלע צייטן ווען דיא כנסת ישראל זענען ניט אין גלות אונ זענען צו זאמען מיט הקב"ה אזו איז הקב"ה כביכול בשמחה אונ די ברכות זענען אין אלע וועלטן אונ אלי עולמות אין דר צייט ווס די כנסת ישראל זענען אין גלות אזו טוט כביכולזאגן וויי גשריגן אז איך האב חרוב גמאכט מיין הויז אונ מייני קינדר פרטריבן אין גלות · אוך אין דר צייט וואס די כנסת ישראל זענען גינאנגן אין גלות אריין האט זי גזאגט פר השי"ת (הגידה לי שאהבה נפשי) די ווס די ביסט דר ליב האבר פון מיין נפש אונ די ווס די ביסט מיין נפש ווס מיין גאנץ ליבשאפט איז צו דיר (איכה תרעה) וויא וועסטו שפייזן אלי טובות אונ די ברכה אונ אלע שמחות אונ די גאנצע שפע וועט ניט מער זיין (שלמה אהיה כעוטיה) פר ווס זאל איך זיין ווי אפארווילטע איינגעהילטבעהאלטן פון אלע ברכות (על עדרי חבריך) דס זענען דיא יודן ווס זענען די קינדר פון דיא אבות ווס זיי זענען דיא מרכבה קדושה פון אובן · הקב"ה ענטפערט צוא זיי דס זענען די פר בארגנע זאכען ווס מען קאן ניט וויסן אונ איך גיב דיר איין עצה (אם לא תדעי לך היפה בנשים) דס מיינט מען די כנסת ישראל אז די ווייסט ניט ווס צו טאן (צאי לך בעקבי הצאן) גייא דיר צווישן די צדיקים פון דעם דור וואס האלטן זיך זייער נידעריג אונ ווערן גיטרעטן צווישן די טריט פון דיא מענטשן אונ דורך זייא גיט דיר השי"ת קראפט זאלסטו האבן איין קיום (ורעי את גדיותיך) דס מיינט מען די יונגע ציקלך די יונגע קינדר די תינוקות שלבית רבן (על משכנות הרועים) דס מיינט מען די בתי מדרשות אונ בתי כנסיות וואס די קינדר לערנן תורה דורך זייער זכות וועסטו איין קיום האבן וארן די וועלט שטייט אוף דעם זכות פון די תלמידי חכמים אונ די תנוקות של בית רבן ווען די צדיקים מיט די קינדר לערנן תורה האט אלעם איין קיום אונ ווען חלילה קיין צדיקים מיט קינדר לערנן ניט קיין תורה קען די וועלט קיין קיום ניט האבן אונ ווען עס זענען צדיקים אונ דס דור טוט חטאים אזו ווערן די צדיקים נתפס דארך דעם עון הדור צום ערשטן אז הקב"ה נעמט זייא פון דער וועלט אוועק דורך די גרוסי חטאים פון דר וועלט :

תא חזי אין דער צייט ווס צדיקים גפינען זיך אוף דר וועלט אונ דיא תינוקות של בית רבן גפינען זיך אונ לערנען תורה אזו קען די וועלט האבן אקיום אז הקב"ה כביכול קען זיך האלטן מיט זייא אין גלות אונ אז ניט קען השי"ת מיט זייא ניט בלייבן צו זאמן אין גלות אונ אז די צדיקים זענען ניט באמת קיין צדיקים אזוא ווערן די ציקלך די יונגע קינדר וואס לערנן תורה דיא תנוקות של בית רבן ווערן נתפס בעון הדור אז הקב"ה נעמט זיי אוועק פון דר וועלט דורך די חטאים פון דעם דור אוך הקב"ה גייט אוועק אונ ער טוט אפ זיין שכינה פון דעם עולם :

איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים איז טייטש ווי אזו וועסטו ווידין ווי אזו וועסטו ליגן עס שטייט צוויי מאל איכה איכה דס איז מרמז אוף די צוויי חרבנות ווס דס בית המקדש איז צוויי מאל חרוב גווארן אזו ווי מען לייענט איכה · איכה תרעה וויא אזו וועסטו ווידן בשעת חורבן בית ראשון איכה תרביץ וויא וועסטו ליגען בשעת חורבן בית שני עס שטייט אין פסוק (איכה תרעה איכה תרביץ) דס לשון תרעה איז טייטש ווידן אונ דס לשון תרביץ איז טייטש ליגן וואורן דר ערשטר חורבן האט גדוערט נאר איין קלייני צייט איבר דעם שטייט דר ביי תרעה ווידן ווייל פאכן דוערט נר אקלייני צייט אבר ביי חורבן בית שני שטייט תרביץ דס איז טייטש ליגן ווס מען ליגט אצייט לאנג ווייל דס גלות דוערט שון זייער לאנג בעוה"ר אונ עס איז נאך ניט אוף געשטעלט גווארן דס ביהמ"ק · (שלמה אהיה כעוטיה) · אין דער צייט וואס דיא יודן רופן צו השי"ת פון זייער ענגעניש אונ אלע פעלקר זענען זיי מבזה אונ זאגן צוא זייא ווען וועט איר פון גלות ארוס גיין ווען וועט איך אייער גאט פון דעם גלות ארוס פיהרן פאר וואס טוט ער אייך נישט קיין נסים אזו וויא פריער אונ דיא יודן זאגן (שירות ותשבחות) אונ לויבען השי"ת מיט זייער גרוסן צער אין דעם גרוסן גלות אונ זי זאגן אזו וויא די האסט אונז פארצייטנס גישפייזט אזו זאלסטו מיט אונז רגע

אין

אין גלות און זאלסט אונז אוס לייזן פון דעם גלות • זאגט דיא שכינה • אזו פיל שבחים און אזו גרוס איז די אמונה פון ישראל און איך זיך ווי איין פרוויקילטי וואס קאן נאר ניט טוהן קיין נסים און זיך נוקם זיין פאר זייא און דיא שכינה זאגט צוא דיא כנסת ישראל (אם לא תדעי לך היפה בנשים) דער פסוק וואלט גיארפט אנדערשט צוא שטיין (אם לא תדעי היפה בנשים) איז טייטש אוב דיא ווייסט ניט די שיינהייט פון דיא ווייבר דיא כנסת ישראל און דאס ווארט (לך) איז איבריג וואס מיינט מען דען (אם לא תדעי לך) אוב דיא ווייסט ניט צו דיר נאר באמת איז די כוונה פון דעם פסוק אזו אוב די ווייסט ניט צוא דיר מיט וואס דיא זאלסט קאנן האבן איין קיום אין גלות (צאי לך בעקבי הצאן) זאלסט דיא דיך מחזק זיין דורך די טריט פון די שאף דם מיינט מען די תינוקות של בית רבן וואס זיצין און לערנין תורה (ורעי את גדיותיך) די ציקליך מיינט מען נאר קלייני קינדרליך וואס גיין אוועק פון דר וועלט און קומען אין דר ישיבה של מעלה וואס הייסט (משכנות הרועים) פון דארט איז דר כח און דיא יניקה פון דר גאנצר וועלט :

אמר רבי אבא) זאגט רבי אבא איך פר וואונדר מיך אויף דעם וואס שטייט גישריבן אין פסוק (וכי יהיה לאיש בן סורר ומורה וגו׳ ותפשו בו אביו ואמו וגו׳) איז טייטש אז איין מענש וועט האבן אזוהן וואס וועט זיין איין סורר ומורה זאלן אים זיין פאטער און מוטר אן נעמין און פירן אים צום בית דין און מיר האבן אויך אזו גילערנט אז אין דר צייט וואס הקב"ה האט גיזאגט צו משה רבינו עליו השלום שרייב אויף די פרשה פון דעם (בן סורר ומורה) האט משה רבינו גיזאגט פר השי"ת איז דם מעגליך איז דען פאראנדן איין פאטער זאל אזו טוען צו זיין קינד און משה רבינו עליו השלום האט גיזעהן בנבואה וואס הקב"ה וועט טוען צו זיינע קינדער די יודין איבער דעם האט ער גיזאגט פר הקב"ה ער זאל אוים לאזין די פרשה אזו האט הקב"ה גיזאגט צו משה איך ווייס וואס דו זאגסט שרייב און דו וועסט נעמין שכר דו ווייסט איך ווייס אבר מעהר פון דיר די זאלסט דרשענען דעם פסוק וועסטו גיפינען דעם סוד פון דר זאך • אין דר זעלבר צייט האט הקב"ה מרמז גיוועזן צוא דעם מלאך יפו דר איז דער שר התורה און ער זאגט צו משה רבינו איך וועל דיר דרשנן דעם פסוק עס שטייט אין פסוק (כי יהיה לאיש) דם מיינט מען הקב"ה וואס ער ווערט אן גירופן (ה׳ איש מלחמה) הקב"ה איז איין מאן פון שטרייט (בן) איין זוהן דם מיינט מען די ישראל (סורר ומורה) וואס זיי ווידער שפעניגען קעגין השי"ת אזו ווי עס שטייט אין פסוק (כי בפרה סוררה סרר ישראל) (איננו שומע בקול) ער הערט ניט צוא דעם קול פון הקב"ה (יסרו אותו) און מען זאל אים שטראפן און אים תוכחה זאגין אזו ווי עס שטייט אויף די יודן (ויעד ה׳ בישראל וביהודה ביד כל נביא וחוזה) און השי"ת האט מתרה גיוועזן דיא יודן דורך אלי נביאים • (ולא ישמע אליהם) און ער וועט ניט העכן צוא זייא דאס מיינט מען די ישראל וואס ווילין ניט הערן די מצות און די תוכחה פון השי"י • עס שטייט אין פסוק (בננו זה סורר ומורה איננו שומע בקולנו זולל וסובא) • איז קשה פר וואס שטייט ניט ביים ערשטן מאל אויך גידאכט זולל וסובא עס שטייט נאר כי יהיה לאיש בן סורר ומורה) אבר עס שטייט ניט זולל וסובא דער פסוק קומט אונז לערנין אז דר עיקר און דר שורש פון איין סורר ומורה פון דעם וואס ער איז איין ווידער שפעניגער פר הקב"ה איז דם וואס ער איז איין זוללוסובא איין פרעסיר און אזויפר אויך וואס איז גורם די ישראל זיי זאלן זיין איין סורר ומורה איין ווידער שפעניגר קעגן השי"י ווייל זיי פרעסן און זויפן מיט די פרעמדי היידען אזו ווי עס שטייט אין פסוק (ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם וגו׳) איז טייטש זיי האבן זיך גימישט צווישן די עובדי כוכבים האבן זיי זיך אוס גילערינט זייערע מעשים אויך שטייט (ויאכל העם וישתחוו) דם פאלק האט גיגעסן מיט זיי דרום האבן זיי זיך גיבוקט צו זייערע געטיר ווארן דר עיקר און דר שורש איז דם עסין און טרינקין ווען זיי טוהן מיט די עובדי כוכבים דם איז זיי גורם זיי זאלן זיין איין סורר ומורה איין ווידער שפעניגער זוהן קעגן דעם פאטער וואס זיצט אין הימל • (ורגמוהו אותו כל אנשי עירו באבנים) און אלי מענטשן פון זיין שטאט זאלן איהם פארשטיינן מיט שטיינר דאס מיינט מען דיא כשדים וואס האבן צו ווארפן די מויערן און צו שטוסן די טורמין און די טויערן פון די ישראל • ווי משה רבינו עליו השלום האט דם גהערט האט ער תיכף אן גישריבן די פרשה פון סורר ומורה און פון דעסט וועגן (אם לא תדעי לך היפה בנשים) ווען דו ווייסט ניט און דו ווילסט וויסן די שונהייט פון די ישראל און איהר טייערקייט (צאי לך בעקבי הצאן) גייא דיר צווישען די בתי מדרשות און בתי כנסיות (ורעי את גדיותיך) דם מיינט מען די תינוקות של בית רבן וואס האבן נישט טועם גיוועזן קיין טעם חטא קיין מאהל (על משכנות הרועים) דם זענן די מלמדים און די ראשי ישיבות מיט אלע זייערע רבנים וואס לערנין מיט זיי די היילגי תורה :

זוהר הקדוש פסוק עד שהמלך במסבו :

רבי יוסי פתח רבי יוסי הייבט אן עס שטייט אין פסוק (עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו) קום און נעה די וועגן פון הקב"ה אין די צייט וואס דר מענש איז מדבק אן השי"י און הקב"ה מאכט רוהן זיין שכינה אויף אים און ער ווייסט אז דער מענש וועט אין אצייט ארום זינדיגן איז השי"י זיך מקדים און ער נעמט אים אוועק פון דר וועלט כדי ער זאל ניט טוהן קיין עבירה אזו ווי עס שטייט אין פסוק (עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו) עד שהמלך דאס מיינט מען הקב"ה וואס ער איז א מלך מלכי המלכים (במסבו) דם איז דר מענטש וואס ער איז זיך מדבק אן הקב"ה און גייט אין זיינע וועגן און לעהנט זיך אן אן דעם היילגן בשעפער (נרדי נתן ריחו) דם זענן די מעשים טובים וואס גיבן איין גוטן ריח ווים דורך זיי גייט דר מענש אוועק פון דער וועלט פר דר צייט כדי ער זאל חלילה ניט ז נדיגן און שלעכט ווערן און אויף דעם האט שלמה המלך עליו השלום גיזאגט (יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים וגו׳ ויש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים) דער פסוק איז אזו וויא מיר האבן מפורש גיוועזן אז דורך די מעשים טובים וואס דיא צדיקים טוהן נעמט זיי השי"י אוועק פון דער וועלט פאר דער צייט כדי זייא זאלין נישט זינדיגן און דורך גרוס אהבה וואס הקב"ה האט זיי ליב נעמט ער זיי פר דר צייט אוועק דם הייסט (יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים) איז טייטש עס איז פאראנדין צדיקים וואס עס גישעהט זיי דר זעלבר דין אזו ווי זיי וואלטין גיוועזן רשעים זיי שטארבן יונגע פר דר צייט דורך זייערי מעשים טובים כדי זיי זאלן ניט פר לוירין ווערן אז זיי וועלין שפעטיר זינדיגין רשעים אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים) עס איז פאראנדין רשעים וואס עס גישעהט זיי דר זעלבר שכר גליך זיי וואלטין גיוועזן צדיקים דאס זענן די וואס הקב"ה דר לענגערט זיי זייער לעבן און ער איז קענן זיי איין ארך אפים ער האלט איין דעם צארן קענן זייא ווייל ער ווייסט אז זיי וועלן ניט מער זינדיגן און זיי וועלן תשובה טאן און כדי זיי זאלן צייט האבן זיך מיישב צוא זיין תשובה צו טוהן פאר השי"י און אווייל לאזט ער לאנג לעבן כדי עס זאל פון זיי ארוס קומן גוטע קינדער דם מיינט דער פסוק (וללקוט שושנים) הקב"ה גייט אין זיין גארטן אריין קלובן רויזן ווייל זיי גיבן איין גוטן ריח איבר דעם קלובט זיי השי"י אויס כדי זיי זאלן ניט פרדארבין ווערן אויף דר וועלט :

פתח רבי אבא הייבט אן און זאגט (עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו) דעם פסוק האבן די חבריא מפורש גיוועזין עז אין דר צייט ווען השי"ת האט אן גיבריים דעם בארג סיני צו געבין די תורה צו די יודן (נרדי נתן ריחו) האבן דיא יודן געגעבן אשיינם גשמאק וואס דר זכות שטייט זייא ביי לדורי דורות • אויף אייביג איז דאס אויף זיי מגין וואס זיי האבן גיזאגט נעשה ונשמע :

דבר אחר איין אנדרר פשט איז (עד שהמלך במסבו) תיכף אין דר צייט ווי משה איז ארויף גגאנגין נעמן די תורה פר די יודין פר הקב"ה און עס איז גיווארן אום גקריצט אויף די לוחות די עשרת הדברות • באלד דרויף האבן דיא יודין פאר לאזט דעם גיטן ריח וואס זיי האבן גזאגט נעשה ונשמע זיי האבן גזאגט צום עגל אלה אלהיך ישראל :

זוהר הקדוש פסוק אני חבצלת השרון

רבי שמעון הייבט אן אני חבצלת השרון ווי גליבט און חשוב זענן די כנסת ישראל זי האט אזכיה אז זי לובט השי"י תמיד און זייער פיל שירות ותשבחות זאגט זי תמיד פר דעם בשעפר פון דר וועלט • וואל איז צו די יודן אז זיי זענן דאב ארבטייל פון דעם באשעפר אזו וויא עס שטייט אין פסוק כי חלק ה׳ עמו דער ארבטייל פון הקב"ה זענן זיין פאלק דיא יודין • אני חבצלת השרון דם מיינט מען די כנסת ישראל השרון וואס זי זינגט שירות ותשבחות און לובט דעם מלך העליון :

כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות אזו וויא ארוז צווישן דערנר איז מיין גיזעלשאפטרין צווישן די טעכטר • הקב"ה האט גוואלט מאכן דיא יודין אין גישטאלט פון די עולמות העליונים און דיא כנסת ישראל זאל זיין איין רוז אויף דעם עולם • בדמות העליון • און דיא רויז וואס זי שמעקט זייער און איז בעסר פון אלי רויזן איז נאר די דאזיגע וואס קומט ארוס פון צווישן דערנר און

די דאזיגע רוז שמעקט אזו ווי עס דארף • איבר דעם הט השי"ת גיפלאנצט זיבציג נשמות אונ ער האט זיי ארייין גיבראכט צווישן דערנר • אונ די דאזיגע דערנר האבן זייער שטארק גוואקסן אונ האבן גיבראכט גרוסי צווייגן אונ בלעטר אונ זיי האבן גוועלטיגט אויף דר גאנצר וועלט אונ צווישן זיי הט דיא רוז גיבליבן אונ זייער שיין גוואקסן אונ ווען השי"ת האט גוואלט ארוס נעמן דיא רוז פון די דערנר אזו זענן די דערנר פר דארט גווארן אונ זענן גאר ניט וועהרט גוועזן • אוך אין דער צייט ווען הקב"ה איז גגאנגן אום קלויבן דיא רויז ער זאל אום ציהן זיין עלצטן זוהן • אין דר צייט איז דר מלך מלכי המלכים גגאנגן מיט גרוסי מתנות פון מלאכים אונ ער הט ארוס גטראגן זיין זוהן פון דערנר אונ ער הט אים גבראכט אין היכל אריין אונ ער הט אים גזעצט אין הויז פון דעם מלך הקב"ה:

כתפוח בעצי היער רבי אליעזר זאגט כתפוח אזו ווי איין עפפל בוים דם מיינט מען הקב"ה אזו ווי איין עפפל בוים וום ער איז ליבר פון אנדרי ביימר אז עס איז ניט דא זיינס גלייכן • ער איז מער בצייכנט אז עס איז ניט דא קיין אנדרר אזו ווי ער • איבר דעם בצלו חמדתי נאר אין זיין שאטן האב איך גיגליסט נאר אין שאטן פון השי"י אליין ער זאל אליין איבר אונז הערשין חמדתי פון ווען אן פון דר צייט אן וום עס איז גוועזן אברהם אבינו אויף דער וועלט וואס ער הט גגלוסט צו השי"י אונ ער הט ליב גהאט הקב"ה מיט אגרוסי אהבה אזו ווי עס שטייט אין פסוק אברהם אוהבי פון דר צייט אן בין איך אונטר דעם צל פון הקב"ה • ופריו מתוק לחכי דם מיינט מען זיין זון יצחק ער איז גוועזן איין הייליגע פרי:

דבר אחר איין אנדרר פשט איז בצלו חמדתי דם איז יעקב ופריו מתוק לחכי דם איז איז יוסף הצדיק וום ער איז גוועזן זיין הייליגע פרי אזו ווי עס שטייט אין פסוק אלה תולדות יעקב יוסף די גבירט פון יעקב איז גוועזן יוסף:

דבר אחר כתפוח בעצי היער דאס מיינט מען אברהם אבינו עליו השלום וום ער איז גלייך גוועזן ווי איין אפפל בוים וום ער שמעקט זייער אזו איז ער גוועזין באצייכנטר מיט זיין גרוסר אמונה קענן אלי מענטשן אין זיין דור אז ער האט גגלייבט איין אמונה שלימה אונ דרורך איז ער גוועזן מער בצייכנט פון אלי מענטשן:

דבר אחר כתפוח בעצי היער דם איז הקדוש ברוך הוא כן דודי דאס איז אוך הקב"ה בצלו דם איז אוך הקב"ה חמדתי וישבתי אין דער צייט וואס הקב"ה האט זיך גוויזן אויף דעם בארג סיני אונ יודין האבן דיא תורה מקבל גוועזן אונ האבן גזאגט נעשה ונשמע • ופריו מתוק לחכי דם זענן די דברי תורה וום עס שטייט ביי זיי ומתוקים מדבש ונופת צופים אז די ווערטר פון דער תורה זענן זיסר פון האניג •

דבר אחר ופריו מתוק לחכי דם זענן די נשמות פון די צדיקים וייל זיי אלי זענן די פירות פון דיא מעשים פון הקב"ה:

רבי חייא פתח רבי חייא הייבט אן כתפוח בעצי היער דעם פסוק האבן דיא חבריא מפורש גיוועזן ווי גיליבט איז די כנסת ישראל פר הקב"ה אז זיא לובט השי"ת מיט די ווערטר עס איז צו בטראכטן פר וום לובט זיא אים מיט דעם ווארט אז ער איז גלייך ווי איין תפוח אונ נישט מיט קיין אנדר ווארט ווייל דם איז כולל אלדיינג אלי פארבען אונ דעם ריח אונ דעם טעם ווארען דער תפוח איז שענער פון אלע ביימער איבער דעם לובט די כנסת ישראל צו השי"ת מיט דעם ווארט וואס איז כולל אלע טייערע זאכען אונ אלע ענינים אזו ווי איין תפוח הט איין בעסרען ריח פון אלע ביימר אונ ער איז שענר אונ זיין טעם איז אויך בעסער פון אלע ביימר אזוא איז אויך הקדוש ברוך הוא אזו וויא עס שטייט אין פסוק וריח לו כלבנון אויך שטייט חכו ממתקים:

רבי יהודה פתח רבי יהודה הייבט אן אונ זאגט פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר וגו' בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני וום שטייט אין פסוק אובן אני ישנה ולבי ער איז טייטש איך שלאף אבער מיין הארץ איז אויף דם זאגט דער פסוק דיא כנסת ישראל איז גיגאנגען אין דער מדבר איז זיא גיוועזן אזו ווי איינער וום ער שלאפט אונ ער טוט ניט קיין שום זאך אזו איז דיא כנסת ישראל גיוועזן אן מצות איבער דעם זאגט זיא איך שלאף אונ טוא ניט קיין שום מצות ולבי ער מיין הארץ איז אבר אויף צו טוען מצות אונ מעשים טובים ווען איך וועל קומען קיין ארץ ישראל וארען אלע מצות פון דער תורה הענגען אן ארץ ישראל קול דודי דופק דם קול פון מיין פריינד קלאפט דם מיינט מען משה רבינו עליו השלום וואס ער האט תמיד מוסר גיזאגט די יודען אונ ער האט גישטראפט זיי זאלען גיין אין גוטען וועג אזו וויא ער שטייט גירעכענט אין משנה תורה אז ער האט זיך אויף זייא פיל מאל גיבייזערט אונ ער האט זיי גיזאגט ממרים הייתם עם ה' ווידער שפעניגער זענט איר גיוועזן מיט גאט ברוך הוא ובחורב הקצפתם את ה' אין חורב האט איר דער צערינט גאט ברוך הוא איבער דעם שטייט דופק דאס איז טייטש קלאפען אזו וויא מען קלאפט צו איינעם שטארק אז מען זאל אים אויף וועקין אזו הט משה רבינו עליו השלום אן גיקלאפט ער זאל זייא אויף וועקין צוא טוען מצות אונ מעשים טובים אונ פון דעסט וועגען איז אלדינג גיוועזן מיט גרויס אהבה אונ יעדרס ווארט איז גיוועזן מיט גרוים ליבשאפט אזו וויא עס שטייט אין משנה תורה וואס משה רבינו עליו השלום הט צו זיי גיזאגט כי עם קדוש אתה לה' אלהיך איין הייליגי פאלק ביסטו צוא דיין גאט ברוך הוא ובך בחר ה' אלהיך להיות לו לעם אונ דיך האט אוים גיוויילט דיין גאט ברוך הוא דו זאלסט זיין צו אים איין פאלק בנים אתם לה' אלהיכם קינדער זענט איר צו גאט ברוך הוא ואתם הדבקים בה' אלהיכם אונ איר זענט בהעפט אן גאט ברוך הוא איבער דעם ושמעת בקול ה' אלהיך זאלסטו צו הערען דם קול פון השי"ת צו טוען אלע מצות וום ער הט גיבאטען כי מאהבת ה' אלהיכם אתכם ווארין ווייל השי"י הט אייך זייער ליב איבער דעם הט ער אייך גנומען פר איין פאלק דם מיינט דר פסוק קול דודי דופק דאס קול פון מיין פריינד משה רבינו עליו השלום קלאפט אן אויף צו וועקען צו השי"ת אבער זייער מיט גוטע רייד אונ מיט גרוים ליבשאפט פתחי לי אחותי רעיתי עפין מיר אויף מיין שוועסטער מיין גיזעלשאפטירען וואס שטייט איבער דעם גישריבען קמתי אני לפתוח לדודי איך בין אויף גישטאנען איך זאל עפענען צוא מיין פריינד זאגען דיא יודען נאך ווען מיר זענען גיווען א גיברייט צוא דיא תורה אונ מצות נאר אבער דודי חמק עבר מיין פריינד איז שוין אוועק גיגאנגען אזו ווי עס שטייט אין פסוק וימת שם משה עבד ה' עס איז גשטארבן משה דער קנעכט פון הקב"ה בקשתיהו ולא מצאתיהו איך האב אים גיזוכט איך זאל האבען איינעם זיינעם גלייכען אונ איך האב אים ניט גיפונען אזו ווי עס שטייט אין פסוק ולא קם נביא עוד כמשה עס וועט ניט מער אויף שטיין קיין נביא ער זאל גלייך זיין צו משה רבינו:

רבי יצחק זאגט קמתי אני לפתוח לדודי איך בין אויף גישטאנען עפענען מיין פריינד דם מיינט מען הקב"ה אין די צייטען וום משה רבינו הט גילעבט ווייל תמיד אלע טאג האט ער ניט גיוואלט אז איין מלאך אדער איין שליח זאל רעדען מיט אים נאר הקב"ה אליין הט מיט אים גירעט צו מאן אזו וויא עס שטייט אין פסוק אם אין פניך הולכים אז דו כביכול וועסט אליין ניט גיין מיט אונז זאלסטו אונז ניט אויף ברענגן פון דעם ארט • וכאשר חולקיה דמשה וואל איז דם חלק פון משה רבינו אז הקב"ה הט תמיד מסכים גיוועזן צו זיין ווילן אונ ער הט גיטון אזו ווי ער האט אים גיבעטען אז נאר הקב"ה אליין הט מיט זיין כבוד אכטונג גטוען אויף די יודען ניט דורך קיין ממונים אונ ניט דורך מלאכים ושלוחים:

זוהר הקדוש פסוק השבעתי אתכם

פתח רבי בון רבי בון הייבט אן אונ זאגט השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני • ווער איז רעדן נאך אזו מקורב צו השי"ת אזו וויא דיא כנסת ישראל אונ זיא זאגט אם תמצאו את דודי מה תגידו לו אז איר וועט גיפינען מיין פריינד וום וועט איר אים זאגען דיא. כנסת ישראל איז באמת זייער נאהענט צו הקב"ה אליין • אונ צום סוף זאל זיא זאגען צו דיא בנות ירושלים אם תמצאו וגו' נאר באמת די בנות ירושלים מיינט מען די נשמות פון דיא צדיקים זיי זענען נאהענט צו השי"ת אונ זענען מודיע צוא דעם מלך העליון אלע זאכען פון דער מטרוניתא • דבר אחר בנות ירושלים מיינט מען דיא צוועלף שבטים וום זאגען עדות צו השי"ת אויף דיא כנסת ישראל אזו וויא עס שטייט אין פסוק שבטי יה עדות לישראל לשם ה' זאגט רבי יהודה וואול איז צו די יודען וואס זיי ווייסען דיא דרכים פון הקב"ה וום איבער דעם שטייט אויף זיי כי עם קדוש אתה לה' אלהיך איין הייליג פאלק ביסטו צו דיין גאט ב"ה ובך בחר ה' וגו' אונ דיך הט גאט ברוך הוא אוים דר וויילט צו זיך פר איין פאלק:

דומה דודי לצבי או לעופר האילים הנה זה וגו' רבי יצחק זאגט וואול איז צו דיא יודען אז זיי האבען זוכה גיוועזן צו האבען דם דאזיגי משכן די בתי כנסיות אונ בתי מדרשות האטשי זיי זענען אין גלות קומט השי"ת אלע ראש חודש אונ שבת אונ אלע צייטען ער זאל אכטונג געבען אויף זייא אונ אויף זיין משכן • צוא וואס איז דם גלייך צו איין מלך וואס זיין מטרוניתא האט גיזינדיגט קעגען אים אונ ער

האט זי ארויס געשיקט פון זיין היכל · די מטרוניתא איז אוועק געגאנגען פון אים און האט זיך מיט גינומען איר זון וואס ער איז זייער געליבט געוועזן ביי דעם מלך · און ווייל די מטרוניתא איז אים געוועזן תמיד נאך אין די געדאנקען איבער דעם האט ער איבער געלאזט דעם זון אין אירי הענט · אין דר צייט ווען עס איז געקומען דר רצון פון דעם מלך צו זיין מטרוניתא מיט דעם זון איז ער געגאנגען אויף די דערער און איז אראפ געגאנגען פיל טרעפין און ער האט אוועק גינומען פיל ווענט ער זאל קוקען און אכטונג געבען אויף זיין מטרוניתא מיט דעם זון וואס זיי טוען און וויא ער זעהט זיי צווישען דיא לעכיר פון די ווענט דער מאנט ער זיך אן זייא און ער וויינט · אזו אויך יודען האטשע זיי זענען אין גלות און זענען אוועק געגאנגען פון זיין היכל פון רעסט וועגען דם משכן האבען זיי נישט אוועק גילאזט און אין דר צייט וואס עס איז דער רצון פון הש"י ער זאל אכטונג געבן אויף זיי גייט ער אראפ פיל מדריגות און שפרינגט פון דיא בערג אויף דיא טאלען ער זאל אכטונג געבען אויף זיי דאס זאגט דר פסוק דומה דודי לצבי או לעופר האילים ער איז גלייך צוא איין הערש אדר צו איין אינר וואס ער לופט און שפרינגט פון בערג אויף טאלען פון ווענט אויף דעכער און פון דעכער אויף ווענט הנה זה עומד אחר כתלינו ער שטייט אונטער דיא ווענט פון דיא בתי כנסיות און בתי מדרשות משגיח מן החלונות ער קוקט פון דיא פענצטר ער זאל אכטונג געבען אויף זייא :

משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים אין דער צייט ווס דר דין טוט שולט זיין בעולם און אלי ממונים שטייען אום ראש השנה אין דעם טאג ווען הקדוש ברוך הוא שטייט בדין אויף דער וועלט און דר שטן מיט זיינע כתות קומען מקטרג זיין פאר הקב"ה אויף די מענטשין און זאמלין זיך איין אלע מיט זייערע מעשים טובים און שטעלען זיך פר הקב"ה · אויף דער צייט איז גיזאגט געווארען משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים עס שטייט דם לשון מציץ דאס איז טייטש לוגען אזו וויא איינער ווס קוקט דורך איין קליין לעכיל און קען ניט זעהן וואס מען דארף · דאס איז צום ערשטין אבער דער נאך משגיח מן החלונות ער קוקט אראפ פון די פענצטר דם איז איין ארט ווס מען קאן גוט אראפ קוקען ער עפינט אויף איין גרויסען טוער זיך מרחם זיין איבער אלי און אז הקב"ה איז משגיח אויף דעם עולם האט ער רחמנות אויף אלע בשעפעניש · דען ווען ישראל בלאזען שופר אום ראש השנה צו דר וועקין דעם שופר העליון און דם קול פון הונטען איז מעורר דאס קול פון אובען אויס דעם שופר העליון אזו גייט ארויס איין כרוז און רופט אויס אין אלע הימלען און זאגט קול. דודי הנה זה בא משגיח מן החלונות רעמאלט ווייסען אלע אז הקב"ה הט זיך מרחם געווען אויף זיין פאלק ישראל און זייא זאגען וואול צוא דיא ישראל ווס זיי האבען הונטען איין עצה און זיי ווייסען מיט ווס צו דר וועקן רחמים מלמעלה איבער דעם זאגט דר פסוק אשרי העם יודעי תרועה דםווארט תרועה איז טייטש ברעכען און דער פסוק מיינט אז עס איז וואול דעם פאלק ווס ווייסען גוט ווי אזו זיי זאלען צו ברעכען דעם כח הדין און עס זאל דר וועקט ווערען רחמים יאזל צו ישראל בעולם הזה ובעולם הבא דען זיי ווייסען דעם וועג פון הש"י און זייא ווייסען צו גיין אין דעם וועג און זייא ווייסען מייחד יחודים צוא זיין און אלע ממונים ווס הייסען חלונות און די אלי ווס הייסען חרכים שטייען אלע צו צו נעמען די תפלות ישראל וואס גייען פון הונטען אין הימעל אריין כדי הקב"ה זאל זיך מרחם זיין אויף די יודען איבער דעם דארף צו זיין יעדר שול מיט אסאך פענצטער אבער ווען עס איז נישט דא קיין פענצטער איז דאס נישט קיין ארט מען זאל מתפלל זיין · ווארין די שול פון הונטען איז גישטעלט קעגען דער שול פון אויבן ווס עס איז דרינען דא פענצטער און אין דער גרויסער שול איז דא צוועלעף פענצטער אזו זאל אויך זיין די שול פון הונטען מיט צוועלעף פענצטער ווארען די עולמות זענען אלץ גישטעלט איינס קעגען דאס אנדערע הונטען איז קעגען איבר אובן · אזו איז גישטעלט גיוועין דם משכן און דם מקדש פון הונטען קעגען דעם משכן של מעלה און דם בית המקדש של מטה קעגען דעם בית המקדש של מעלה און דער כבוד פון הקב"ה איז איבער אלעם וואול צו דעם מענטשען ווס ווייסין מייחד צו זיין דעם מלך מלכי המלכים און דער צו הייבען זיין היילינען און ליבען נאמן אלי מאל כדי ער זאל זוכה זיין לעולם הזה ולעולם הבא :

בתוספתא בזוהר בשלח שטייט אין דעם פסוק תביאמו ותטעמו דיא מצוה צוא בויען איין מקדש הונטען איז דער עיקר צו בויען אזו וויא עס איז דאס בית המקדש של מעלה אזו וויא עס שטייט אין פסוק מכון לשבתך פעלת יי דאס מיינט מען אז עס איז געוועזן מכוון דאס בית המקדש פון הונטען קעגען דעם בית המקדש של מעלה · און עס איז איין מצוה מען זאל מויערען איין שול וואס מען דאווינט אין איר אלע טאג איז אזו ווי דם בית המקדש ווס מען הט דארטן גיטאן דיא עבודה · ווארען תפלה הייסט אויך עבודה איבער דעם זאל מען דיא שול מויערען בכבוד גדול און מיט אלי תיקונים אזו וויא דאס בית המקדש איז געוועזן ווייל די שול פון הונטען שטייט קעגען דער שול פון אויבען און דם בית המקדש פון הונטען איז אין גישטאלט ווי דם בית המקדש של מעלה · אזו איז אויך געווען דם ווס משה האט גימאכט אין דער מדבר איז דם אויך גיוועזן אין גישטאלט פון דעם משכן של מעלה מיט אלע תיקונים · איבער דעם קער די שול אויך צו זיין מיט די אלע תיקונים פון אויבען און עס מוז אויך זיין דארינען פענצטער אזו וויא דער פסוק זאגט וכוין פתיחין ליה אזו וויא עס איז אויבען משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים :

זוהר הקדוש פסוק הנצנים נראו בארץ

רבי חייא פתח רבי חייא זאגט הנצנים נראו בארץ אין דער צייט ווען הקב"ה האט בשאפן די וועלט האט ער געגעבן אין דער ערד אריין דעם גאנצן כח ווס עס איז ראוי צו איר און אלדונג איז געוועזן אין דר ערד נאר די ערד הט ניט געוואקסן ביז אדם הראשון איז בשאפן געווארן איז אלדינג ארוס געזעהן געווארן · דיא ערד הט ארוס געבראכט פירות און די גאנצי קראפט און דעם כח ווס איז געווען בהאלטן אין דר ערד איז ערשט ארוס גזעהן געווארן ווען אדם הראשון איז בשאפן געווארן · אוך אזו די הימלן האבן ניט געגעבן זייער כח צו דר ערד ביז אדם איז גקומן אזוא ווי עס שטייט אין פסוק וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יי אלהים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה פון דעם פסוק לערנין מיר אז עס איז געוועזן בהאלטן דר גאנצר כח פון אלי תולדות פון דער ערד און זיי זענען ניט נתגלה געווארן אוך די הימלן זענען אוף נהאלטן געווארן זיי זאלן ניט רעגינען אוף דר ערד ווייל עס איז נאך ניט געוועזן בשאפן דר מענטש און ווי דער מענטש איז בשאפן געווארן תיכף איז ארוס געוואקסן און עס הט ארוס גשפראצט פון דר ערד דם מיינט דר פסוק הנצנים נראו בארץ אז דר גאנצר כח ווס עס איז געווען אין דער ערד בהאלטן איז נתגלה געווארן עת הזמיר הגיע עס איז גקומן די צייט ווס עס איז מתקן געווארן צו זינגן שירות ותשבחות פאר הש"י וואס דאס איז ניט געווען פריער איידר דר מענטש איז בשאפן געוורן און ווי דר מענש איז בשאפן געווארן איז אלץ פאר רעכט געווארן און עס איז אלץ נתגלה געווארן און עס איז גזעהן געווארן בזה העולם נאר אבר ווי אדם הראשון הט גזינדיגט איז ווידר אלדינג בטל געווארן פון דר וועלט און די ערד איז גשאלטן געווארן אזו ווי עס שטייט ארורה האדמה בעבורך וגו' די ערד איז פאר שאלטן געווארן דורך דיר און עס שטייט כי תעבוד את האדמה לא תוסיף תת כחה לך אז די וועסט ארבייטן אוף דר ערד זאל זי ניט מער געבן איר קראפט צו דיר און עס שטייט וקוץ ודרדר תצמיח לך דערנר און דיסטלן זאל די ערד שפראצן צו דיר אוך האבן דיא מענטשן ויי יך גזינדיגט אוף דער וועלט ביז עס איז גקומן אברהם אבינו עליו השלום און ער הט פר רעכט אלי עולמות דעמאלט הנצנים נראו בארץ עס איז פר רעכט געווארן די וועלט און די גאנצי קראפט פון דער וועלט איז ווידר נתגלה געווארן אין דר צייט ווען הקב"ה הט געהייסן אברהם אבינו ער זאל זיך מל זיין און וויא אברהם אבינו הט זיך באשניטן דיא ערלה אזו איז מקוים געווארן איהם דר פסוק און די גאנצי וועלט הט אוך דורך איהם איין קיום גהאט און דיא רייד פון הקב"ה איז נתגלה געווארן בעולם אזוי ווי עס שטייט אין פסוק וירא אליו יי הקב"ה הט זיך צו איהם באוויזן :

מדרש הנעלם

רבי יהודה הייבט אן הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו זאגט רבי יהודה קום און זעה וויא דער מענטש קער עוסק צוא זיין בתורה יומם ולילה און ער זאל טאן נאר מעשים טובים דיא מעלה פון דר היילינר תורה איז גרעסר פון אלי מעלות ביי דער מעלה פון דער תורה געפינן מיר אוך צוויי גרויסי טובות חיים און עושר אזו ווי דר פסוק זאגט ארך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד איין לאנג לעבן איז אין דר רעכטער האנט און אין דר לינקר האנט איז עושר און כבוד פרעגט רב פפא עס איז באמת דריי טובות חיים און עושר און כבוד

און

און פאר וואס רופט דס רבי יהודה נאר צוויי טובות רבי יהודה ענפערט אים כבוד איז אין כלל פון עושר דען דר וועך עס איז איין עושר דר האט שון כבוד אויך און דס איז אלס דורך דר תורה איז ער זוכה צו די אלי טובות פון דר וועלט וואס זיי זענען נכלל אונטער חיים און עושר :

אמר רבי יהודה זאגט רבי יהודה עס איז ניטא קיין נאכט וואס דר מלאך מט"ט דר שר הפנים וואס ער נעמט ניט די נשמות פון די תלמידי חכמים וואס זענען עוסק בתורה און ער ווייזט זיי פר הש"י און די מלאכים ווארטן און שווייגן און זאגן ניט קיין שירה ביז נאמלין זיך צו זאמן איין אלי נשמות פון די צדיקים מיט זיי און זיי זאגן אלי צו זאמין שירה פאר דעם מלך העליון אזו ווי עס שטייט אין פסוק הנצנים נראו בארץ דס זענען די דאזיגי וואס זענען עוסק בתורה לשמה און זענען מתקן די עולמות הונטן אויף דר ערד עת הזמיר הגיע דס איז די צייט וואס עס קומט צו זאגן זמירות שירות ותשבחות אלע באזאמן צום בשעפר פון דר וועלט וקול התור נשמע בארצנו דס מיינט מען דעם מלאך מט"ט וואס ער נעמט צו זאמן אלע נשמות פון די צדיקים זיי זאלן זאגן שירות ותשבחות צו זייער בשעפר אלי נאכט ווי עס שטייט אין פסוק יעלזו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם דס מיינט מען דעם מלאך מט"ט וואס ער ווערט אזו גרופן :

זוהר הקדוש פסוק יונתי בחגוי הסלע

יונתי בחגוי הסלע בסתר המדריגה · יונתי מיין טוב דס מיינט מען די כנסת ישראל בחגוי הסלע דס מיינט מען ירושלים וואס עס איז אזו ווי איין פעלזין שטיין הויך און שטארק אזו איז געווען ירושלים העכר און שטארקר פון אלדינג בסתר המדריגה דאס איז דאס בית המקדש דס ארט פון קדשי קדשים וואס דס איז דאס הארץ פון דר גאנצער וועלט איבער דעם שטייט בסתר המדריגה איז טייטש אין פר בארגניש פון דעם שטאפיל דס איז ווי איין אשה צנועה וואס זי איז פר בארגן און בהאלטן אין איר הוז און גייט ניט ארוס איז אויך די שכינה דארטן געווען :

פתח רבי יוסי · רבי יוסי הייבט אן און זאגט יונתי בחגוי הסלע דס מיינט מען די כנסת ישראל זי איז גגליכן צו זיין טוב אזו ווי א טוב פר לאזט ניט דיא בן זוג קיין מאל אזו אויך די כנסת ישראל פרלאזן ניט קיין מאל הקב"ה און מרעטן ניט אפ פון הש"י אויך איביג בחגוי הסלע דס מיינט מען דיא תלמידי חכמים וואס האבן ניט קיין מנוחה אויף דער וועלט און האבן קיין נחת ניט בזה העולם בסתר המדריגה דס זענען דיא תלמידי חכמים און צנועים און דיא חסידים וואס האבן פחד פאר הקב"ה פון זייא ווערט די שכינה ניט אפ גטאן איביג דארך זיי זאגט הש"י צו די כנסת ישראל הראיני את מראיך השמיעיני את קולך כי קולך ערב מאך מיך הערין דיין קול איז זייער זיס עס ווערט ניט גיהערט קיין שום קול אובן אין היכל נאר דיין קול פון די וואס זענען עוסק בתורה און מיר האבן גלערינט אז אלי די דאזיגע וואס זענען עוסק בתורה ביי דר נאכט ווערט זייער גישטאלט אוס גיקריצט אובן פר הש"י און השם יתברך איז זיך משתעשע מיט זיי א גאנצן טאג און ער גיט אכטונג און באטראכט זייא און דס קול גייט ארוף און עס שפאלט אלי היכלן ביז עס קומט פר הקב"ה איבר דעם שטייט כי קולך ערב דיין קול איז זיס ומראך נאוה און דיין גישטאלט איז שיין און אצונד ווערט אויס גיקריצט דאס גישטאלט פון דעם היילגין תנא רבי שמעון גאנץ הויך אובי און זיין קול גייט ארוף אובן און ער ווערט גיקריינט מיט א היילגע קרון ביז הקב"ה ווערט גקריינט דארך אים אין אלי עולמות און ער ריהמט זיך מיט אים אויף אים שטייט דער פסוק ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר און ער האט גיזאגט צו מיר מיין קנעכט ביסטו דו ישראל וואס דארך דיר ווער איך גריהמט :

זוהר הקדוש פסוק דודי לי

רבי שמעון הייבט אן און זאגט דודי לי ואני לו הרועה בשושנים וויי צו די מענטשן וואס גיבין ניט אכטונג און ווייסן ניט אז אין דר צייט ווען עס איז אויף גגאנגן אין זיין מחשבה פאר הקב"ה צוא באשאפן דיא וועלט אזו זענען אלי עולמות אויף גגאנגן אין זיין מחשבה און מיט דער מחשבה זענען אלי עולמות בשאפן גווארין אזו ווי עס שטייט אין פסוק כלם בחכמה עשית אלדינג האסטו נאר מיט דעם קלוגן און דענקן פון דר נאך אליין בשאפן און מיט דר מחשבה פון חכמה איז בשאפן גווארין ביידי וועלטן דיא וועלט און דר עולם העליון · מיט דר לינקר האנט האט ער בשאפן דעם עולם השפל אזו ווי עס שטייט אין פסוק אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים קורא אני אליהם יעמדו יחדו אלדינג איז אין איין אוגן בליק בשאפן גווארין און ער האט בשאפן דעם עולם התחתון קעגין דעם עולם העליון און וואס עס איז דא הונטן אויף דעם עולם אזוי איין גלייכן איז דא אין ים און אלדינג איז איינס ער האט בשאפן אין עולם העליון מלאכים און אין דעם עולם התחתון האט ער בשאפן דעם לויתן אזו ווי דר פסוק זאגט ולחבר את האהל להיות אחד דס איז אלדינג צוא זאמן איינס עס איז ניט יעדים פר זיך נאר אלדינג צוא זאמן איז איין עולם · עס שטייט גישריבן ביים מענטש כי בצלם אלהים עשה את האדם מיט דעם פארים פון הקב"ה האט ער בשאפן דעם מענטש און עס שטייט נאך אין פסוק ותחסרהו מעט מאלהים דיא האסט אים נאר עפים ווייניגער גמאכט פון א מלאך ער האט אוס דער ווילט די עליונים און ער האט אוס דר ווילט די יודן פון דעסט וועגין האט ער דיא עליונים ניט גרופן קינדר אבר די מענשן פון דעם עולם התחתון האט ער גרופן קינדר אזו ווי עס שטייט בנים אתם ליי אלהיכם קינדר זענט איהר צו גאט ב"ה ער רופט זייא אן מיינע ליבע קינדר און זייא רופן אים פאטר אזו ווי עס שטייט כי אתה אבינו די ביסט אונזר פאטר און עס שטייט דודי לי ואני לו מיין פריינד איז צו מיר און איך בין צו אים ער האט אוס דער ווילט אין מיר און איך האב אוס דער ווילט אין איה הרועה בשושנים האטשי ארום דיא רוזין זענין דערנר דר צוא פארט טוט גאט אונז ווידן צווישן די פעלקר קיינער זאל אונז ניט טאן קיין שלעכטס :

דבר אחר איין אנדרער פשט איז דאריך דעם ווערט הש"י אן גרופן הרועה בשושנים אזו ווי ארוז איז רויט און דס וואסר דר פון איז ווייס אזו אויך פירט הקב"ה די וועלט מיט דעם מדת הדין וואס איז רויט און מיט דעם מדת הרחמים וואס איז ווייס אזו ווי עס שטייט אין פסוק אם יהיה חטאיכם כשנים כשלג ילבינו אז אייערי זינד וועלן זיין רויט ווי דיא רוטי זייד וועלן זיי ווייס ווערן ווי דר שנייא :

רבי אבא איז גגאנגן אונטער וועגינס און רבי יצחק איז מיט אים גוועזן · אין וועג ווי זיי זענען גגאנגן האבן זיי באגעגינט רוזן ביימר רבי אבא גענעמט איין רוז און גייט אזו האט זיי בגעגינט רבי יוסי זאגט ער די שכינה איז אוודאי דא אויף דעם ארט און איך זעה אן די הענט פון רבי אבא אפ צו לערנן גרוס חכמה וויל ער האט די רוז גנומען כדי צוא זעהן די חכמה · זאגט רבי אבא זיץ מיין קינד זיין אזו זענען זיי צו זאמן גזעסן האט רבי אבא גשמעקט צוא דר רוז און ער האט גזאגט גוויס האט דר עולם קיין קיום ניט נאר דאריך דעם ריח מיר זעהן אז דאס נפש האט קיין קיום נאר דורך דעם ריח איבר דעם נעמט מען איין הדס אום מוצ"ש:

פתח ואמר ער הייבט אן און זאגט דודי לי ואני לו הרועה בשושנים ווער איז מיר גורם אז איך בין צוא מיין פריינד און מיין פריינד איז צוא מיר ווייל ער פיהרט די וועלט בשושנים אזו ווי רוזן זענען · די רוז שמעקט און זי איז רויט און דס וואסר ווען מען קוועטשט אום ווערט ווייס און דר ריח בלייבט תמיד גלייך אזו איז הקב"ה מנהיג דיא וועלט אויף דער ארט אז ניט וואלט די וועלט חלילה קיין קיום ניט גיהאט דארך דיא חטאים פון דעם מענטש די חטאים ווערן אן גירופן ארום רוט אזו ווי עס שטייט אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ואם יאדימו כתולע וגו' און אז דר מענטש איז מקריב א קרבן צום פייער וואס איז רויט און שפרענגט דס בלוט וואס איז רויט אויף דעם מזבח · דר מדת הדין איז רויט · דר רויך און דער ריח גייט ארוף ווייס צוא מאכן די זינד אזוי ווערט איבר גקערט רוט צוא ווייס עס ווערט פון דעם מדת הדין דר מדת הרחמים :

נאך האט גזאגט רבי יצחק אזו ווי ארוז איז רויט און ווייס אזוי אויך דר ריח הקרבן איז רויט און ווייס קום און זעה פון די סממני הקטורת טייל זענען ווייס און טייל זענען רויט לבונה איז ווייס · מר דרור איז רויט און דר ריח גייט פון ביידי רויט און ווייס אזו פיהרט הקב"ה דעם עולם בשושנים מיט דעם מדת הדין ומדת הרחמים וואס זענען רוט און ווייס · עס שטייט אין פסוק להקריב לי חלב ודם מקריב צוא זיין דאס חלב און דאס בלוט קעגין דעם ווען איין מענש פאסט איז ער אויך מקריב זיין חלב און בלוט דס חלב איז ווייס און דס בלוט איז רויט און הקב"ה איז איהם מכפר · אזו ווי רוזן זענען רוט און קענען ניט אנדערשט ווייס ווערן נאר דורך דעם פייער אזוי אויך איז דאס קרבן עס קאן ניט אנדערשט ווייס ווערן נאר דורך דעם פייער · און אצונד בעונותינו הרבים אז מיר זענען ניט מקריב קיין קרבנות אזו איז דר וואס זיצט בתענית און איז מקריב זיין חלב און דס קען עס אויך אנדערשט ניט ווערן צוריק ווייס נאר דורך פייער · אזו ווי רבי יהודה

ואגט דורך דעם תענית וואס דער מענטש פאסט ווערין שלאף אלי אברים פון דעם מענטש אונ עס שטארקט זיך אויף דעם כח פון דעם פייער וואס איז אין אים• אונ אין דר צייט דארף ער מקריב צו זיין דם חלב מיט דעם בלוט אין דעם פייער• אונ דאס ווערט גרופן מזבח כפרה דר דורך. האט רבי אליעזר גזאגט אז ווען ער איז גזעסן בתענית הט ער מתפלל גווען די תפלה רבש"ע עס איז אנטפלעקט פר דיר מיין גאט אונ גאט פון מייני עלטערין אז איך האב מקריב גוועזן מיין בלוט אונ חלב א.ג. איך האב גימאכט דר היצן זייא מיט דעם חמימות פון מיין שלאפין גוף עס זאל זיין דר רצון פר דיר אז דר ריח וואס גייט פון מיין מויל אין דר צייט דורך דעם תענית זאל זיין אזו ווי דר ריח פון דעם קרבן עולה וואס איז גיבראכט גווארן אויף דעם פייער פון דעם מזבח אונ די זאלסט בווילינגן מיך אמן:

נמצא מיר לערנן פון דעם אז דס חלב מיט דעם ריח פון זיין מויל וואס דר מענטש איז מקריב אין תענית דאס הייסט אמזבח כפרה• איבר דעם האט מען מתקן גיוועזן תפלות פר קרבנות נאר דר מענטש זאל מכוון זיין צוא דעם וואס מיר האבין גזאגט• זאגט רבי יוסי ווען דס בית המקדש איז גשטאנן הט דר מענטש מקריב גוועזן א קרבן אונ הקב"ה האט אים מכפר גוועזן זייני עונות אונ אצונד אז מיר האבן קיין קרבנות ניט איז די תפלה פון דעם מענטש אויף אים מכפר אנשטאט א קרבן• דבר אחר איין אנדרער פשט איז דודי לי ואני לו הרועה בשושנים אזו ווי דיא רויזין איז צווישן זייא דא דערנר אזו פיהרט השי"ת די וועלט מיט צדיקים אונ מיט רשעים אזו ווי רוזן קאנן ניט האבן קיין קיום נאר מיט דערנר אונ ווען ניט דיא דערנר וואלטן די רוזן קיין קיום ניט גהאט אזו ווען ניט די רשעים וואלט מען די צדיקים ניט דר קענט• רבי יהודה הט גזאגט דורך וועמן ווערין די צדיקים דער קענט דורך דיא רשעים וואלטן קיין רשעים ניט גיוועזן וואלט מען ניט דר קענט קיין צדיקים דורך די מעשים פון רשעים דר קענט מען די מעשים פון די צדיקים• דבר אחר הרועה בשושנים דאס ווארט בשושנים מאכט בשש שנים הקב"ה פיהרט דעם עולם מיט זעקס יאר אונ דס זיבעטע איז שבת צוא איהם• נאך אפשט איז הרועה בשושנים הקב"ה פירט די וועלט מיט די וואס לערנן תורה בשושנים מאכט בששונים מיט די וואס לערנן תורה אין זייער זכות הט די וועלט איין קיום:

זוהר פסוק עד שיפוח היום

רבי יוחנן הייבט אן אונ זאגט עד שיפוח היום ונסו הצללים סוב דמה לך דודי לצבי וגו' דאס איז איין אזהרה וואס מען ווארינט דעם מענטש ווייל ער איז אויף איין עולם וואס ער איז עולם עובר וואס ער איז איין אויגן בליק• קום אונ זעה• קהלת זאגט ואלו חיה אלף שנים פעמים דר מענש זאל לעבן טויזנט יאר דאצו פארט ביום המיתה איז ביי אים אלדונג גלייך נאר ווי איין טאג: אמר רבי שמעון די נשמה פון דעם מענש איז אים מתרה אונ זאגט אים עד שיפוח היום ונסו הצללים עס איז דאך דיא גאנצי וועלטוי איין אויגן בליק• עס זאל זיין אין דיינע אויגן גלייך די גאנציוועלט ווי איין אויגן בליק אונ וויא איין שאטן וואס ער פליהט באלד אוועק אזו וויא עס שטייט כי צל ימינו עלי ארץ אזו ווי איין שאטן זענען אונזרי טעג אויף דר ערד• איבר דעם בעט איך דיך סוב ודמה לך דודי לצבי או לעופר האילים זייא גלייך וויא איין הערש אדר ווי איין יונגר אינד וואס זייא לויפן זייער גישווינד אזו זאלסטו אויך זיין גרונג זאלסט לויפן ווי זיי לויפן כדי דו זאלסט טאן דעם ווילן פון הקב"ה כדי דיא זאלסט ירשנין עולם הבא וואס דס איז הרי בשמים אונ עס ווערט גרופן הר חידר בארג פון תענוג דר גוטער בארג ההר הטוב:

רבי יצחק הייבט אן אונ זאגט עד שיפוח היום ונסו הצללים דער פסוק איז גזאגט גווארן אויף גלות ישראל אז זייא וועלן ארבייטן אין גלות ביז עס וועט זיך אום לאזין דר טאג פון דר ממשלה פון די עכו"ם אלך לי אל הר המור הקב"ה זאגט איך וועל מיר גיין קיין ירושלים וואס ווערט גרופן הר המוריה איך זאל אום שאקלין דיא עכו"ם פון ירושלים אל גבעת הלבונה דס מיינט מען דס בית המקדש:

רבי חייא זאגט אז דיא עכו"ם קענין קיין ממשלה האבן איבר די יודין נאר איין טאג וואס איז א טאג פון הקב"ה דס איז טויזנט יאר אזו וויא עס שטייט אין פסוק נתנני שוממה כל היום ער האט מיך גמאכט פאר וויסט אגאנצי טאג אבר נאר איין טאג אליין ניט מער זאגט רבי יוסי אז דיא יודין פלעגין ארבייטן אין גלות מער פון דר צייט פון טויזנט יאר דס איז ניט דורך דר גזירה וואס השי"ת הט דעמאלט בזר גווע אויף זיי נאר ווייל זיי ווילן ניט טוהן קיין תשובה צוא השי"ת אזו וויא עס שטייט אין די פסוקים והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה וגו' אם יהיה נדחך וגו'

רבי יוסי הייבט אן אונ זאגט עד שופוח היום ונסו הצללים ווי דארף דער מענטש זיך משתדל זיין ער זאל זיין אפ גיהיט פון עבירות ער זאל חלילה ניט זינדיגען פר זיין בשעפער דען אלע טאג שרייט אויס איין כרוז וואס זיא רופט דער וועקט אייך איר מענטשען פון דר וועלט אייערע הערצר פר הקב"ה דר וועקט אייך גזהר צו זיין פון אייערי עבירות דר וועקט אייער הייליגע נשמה וואס עס איז אייך גגעבן גיווארען פון איין הויך ארט וואס איז זייער הייליג מיר האבען גילערינט אז אין דר צייט ווען הקב"ה ציהט אויס דיא נשמה זיא זאל נידערען אראפ אין איין מענטש אריין איז ער איר מתרה פיל התראות אונ מען איז מזהיר אז זיא זאל היטען דיא מצות פון הקב"ה אונ נישט נאר דס אליין מען פירט די נשמה דורך טויזנט אונ אכציג וועלטען כדי זיא זאל זעהן דס טייערקייט פון די וואס זענען עוסק בתורה אז דיא וואס זענען משתדל אין דר הייליגער תורה שטייען פאר דעם מלך העליון אין טייערע לבושים אין גישטאלט פון דעם עולם אין איין טייערען לבוש העליון וואס זיא קוקט דס גרויסקייט פון עם מלך הקדוש אלע טאג אונ ער קריינט זיא מיט פיל קרוינען אונ אין דער צייט וואס קומט זיא זאל אראפ נידערין אין עולם התחתון איז איר וואוינונג אין גן עדן התחתון דרייסיג טאג זיא זאל זעהן דעם כבוד פון די צדיקים אונ זיא גייט ווידער צוריק ארויף אויף איר ארט אויבען• אונ דער נאך גייט זיא אראפ אויף דעם עולם אונ הקב"ה קריינט זיא מיט זיבען קרוינען ביז זיא קומט אין גוף אריין פון דעם מענטש וואס ווערט גיבארען• אונ אז זיא איז שוין אין דעם גוף אונ זיא טוט עבירות אויף דער וועלט אונ איז עוסק אין פינצטערע זאכען אזו ווינדערט זיך דיא תורה אויף איר אונ זאגט וואס פאר אגרויסען כבוד אונ דס גרויסע שלימות וואס השי"ת הט משלים גוועזן דם נפש אונ זיא זינדיגט נאך פר אים אונ זיא זאגט נפש כי תחטא בתמיה דם נפש זאל זינדיגען• זאגט רבי יוסי דר פסוק עד שיפוח היום וגו' דער פסוק איז מזהיר דעם נפש עס זאל זיך היטען פון חטאים אונ עס זאל זיך פירען בקדושה ובטהרה עס זאל טאן תשובה פר הקב"ה עד שיפוח היום איידער עס ווערט אוועק גבלאזען דער טאג פון דעם עולם אונ עס הייבט אן צו בלאזען דר טאג פון דעם אנדערען עולם ווען הקב"ה נעמט דין וחשבון פון דעם וואס ער קומט פון דר וועלט• ונסו הצללים איידער דער שאטען גייט אוועק פון דעם מענטש אין דר צייט ווען עס קומט דער מענטש זאל אוועק גייי פון דעם עולם ווערט פון אים אראפ גנומען זיין צלם אלהים דאס מיינט דער פסוק עד שיפוח היום איידער עס בלאזט אוועק דער טאג אוועק צו גיין פון דעם עולם ונסו הצללים איידער דער צל גייט אוועק פון זיין פנים• רבי אלעזר זאגט יעדער מענטש האט צווייא ערלייא שאטען איין גרויסען אונ איין קליינעם אזוא וויא עס שטייט הצללים מיינט מען צווייא שאטענס אונ אז זיי זענען בעזאמען איז דער מענטש אין איין קיום אין איין באשטאנד• אונ ווען עס קומט דער יום המיתה דעמאלט ונסו הצללים גייען אוועק פון אים ביידי שאטענס• איבער דעם דארף יעדער מענטש צו זעהן צו פר רעכטען זייני מעשים אונ ער זאל מודה ומתודה זיין פר השי"ת• דען הקב"ה איז איין רחום וחנון ער איז מקבל די מענטשען וואס טוען תשובה• ווארען אז עס קומט די צייט ער זאל שטארבן אונ דיא שאטענס פעלין אים שוין איז ער אזו וויא מען זיצט גיבונדען אין קייטען אין תפיסה• אונ די תשובה וואס ער טוט דעמאלט חאטשי עס הייסט איין תשובה אבער קיין גוטע תשובה הייסט דס נישט• דער עיקר איז דער מענטש דארף תשובה צו טאן ווען ער הט נאך כח אונ קראפט דענצמאלט זאל ער טאן תשובה אבר ניט ווען ער האט שוין קיין כח נישט איז די תשובה זייער איין שלעכטי תשובה• אונ שלמה המלך האט אויס גירופן זכור בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבואו ימי הרעה גידענק דיין בשעפער אין דייני יונגע יאר איידער עס קומט די שלעכטע טעג וואס מען האט שוין קיין כח נישט איבער דעם זאגט דר פסוק עד שיפוח היום ונסו הצללים אזו ווי מיר האבן דא גיזאגט•

זוהר הקדוש מי זאת עולה מן המדבר

רבי אליעזר הייבט אן אונ זאגט מי זאת עולה מן המדבר דם מיינט מען די זאכן וואס קומט ארויס פון די דיבורים דאס ווארט המדבר איז טייטש איז דיא רייד אזו וויא מיר גיפינען אין פסוק (ומדברך נאוה) איז טייטש דיינע רייד זענען שיין דיא ווערטער פון דעם מויל וואס זענען עולה למעלה ווארום היכף אין דער פריא וויא דער מענטש האפט זיך אויף פון דעם שלאף דארף ער תיכף צו לויבן דעם בשעפ

פון דער וועלט אין דער צייט ווי ער עפינט נאר אויף די אויגן • ווי אזו דארף מען צו טוען • אזו ווי די גרויסי חסידים האבען זיך נוהג געוועזען זייא שטעלן פר זיך אבלי מיט וואסער אונ אין יעדר צייט ווען ער הט זיך אויף געכאפט וואשין זייא זיך דיא הענט אונ שטייען אויף אונ לערנען תורה אונ זאגען ברכת התורה • אונ אז דיא העגער קרייען דעמאלט איז חצות לילה אונ הקב"ה געפינט זיך אין גן עדן מיט די צדיקים • אונ עס איז אסור איין ברכה צוא מאכן מיט דיא אונגעוואשענע הענט ווייל אין דער צייט ווען דר מענטש שלאפט פליהט זיין רוח ארויס פון אים אונ ווען דער רוח פליט ארויס פון אים קומט איין רוחא דמסאבא רוח טמא אונ ער רוהט אויף זיינע הענט אונ איז מטמא איבער דעם איז אסור א ברכה צוא מאכן אז ער האט זיך נישט אפ געוואשען דיא הענט • אונ דער טעם פאר וואס אז א מענטש גייט אין בית הכסא אריין טאר ער אויך קיין ברכה נישט מאכן אונ ניט לערנין תורה אפילו איין ווארט ביז ער וואשט זיך דיא הענט • באמת דעמאלט שלאפט ער נישט אונ דר רוח איז נישט ארויס געגאנגען פון אים אונ עס רוהט נישט אויף אים קיין רוח טמא אונ דר צו פארט איז ער טמא • אונ מען קאן נישט זאגען אז דער טעם איז פון נטילת ידים ווען ער קומט פון דעם בית הכסא ווייל ער האט איינגערעכטע הענט וואסען מיט וואס הט ער זיך דען די הענט איינגערעכט • נאר באמת דיא זאך איז אזו ווייא צו די מענטשען פון דער וועלט ווס געבען נישט אכטונג אויף דיא גדולת הבורא אונ ווייסען נישט דם גרויסקייט פון זייער באשעפער אונ זיי ווייסען נישט אויף ווס די וועלט שטייט • עס איז פר האנדען איין רוח ווס ער רועט אין יעדען בית הכסא וואס ער איז נהנה פון די לכלוכים וטנופין פון דארטען אונ תיכף רועט ער אויף די פינגער פון די הענט פון דעם מענטש :

מדרש הנעלם

מי את עולה מן המדבר ווער איז דם ווס זיא גייט ארויף צווישין די עליונים פון איין גוף ווס ער איז ווישט • ער איז הבל • אזו וויא עס שטייט אדם להבל דמה דער מענטש איז צוא נישט געגלעכינט • אונ ער ענטפערט אונ זאגט אחת היא יונתי איינס איז מיין טייבעלע אחת היא לאמה איינציג איז זיא צו איר מוטער דם איז דער כסא הכבוד וואס זיא איז פון דארטען געבארען געווארען ראות בנות דאס איז דיא אנדערע נשמות וואס זענען אין דיא גרויסי מעלות אויבען אונ דיא נשמות ווערען גירופען בנות ירושלים זאגט רבי יוסי דם איז איין קלארע זאך אז די הייליגי נשמות ווערען גירופען בנות ירושלים אונ דיא אנדערע ווערען גירופן בנות לוט • ראות בנות ויאשרוה דם זענען די הייליגע נשמות לויבן זיא אונ זייא זאגען שלום איז צוא דיר ווס דו ביסט געקומען מלכות דאס זענען דיא הייליגע אבות וואס זענען מלכים ופלגשים דאס זענען דיא גירי הצדק דיא פרומע גרים אלע לויבען זיא ביז זיא גייט למעלה, למעלה אונ דעמאלט איז דיא נשמה במדריגה העליונה

פתח רבי יוסי זאגט מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן מקוטרת מור ולבונה מכל אבקת רוכל קום אונ זעה אין דער צייט וואס די יודען זענען געגאנגען אין דר מדבר איז די שכינה געגאנגען פר זיי זיי זענען געגאנגען נאך דער שכינה אזו וויא עס שטייט געשריבען והי הולך לפניהם אונ גאט ברוך הוא איז געגאנגען פר זייא ביים טאג מיט איין עמוד ענן ער זאל זיי פירען דעם וועג אונ ביי נאכט מיט איין עמוד אש ער זאל זיי לייכטען דעם וועג • איבער דעם שטייט אין פסוק כה אמר ה' אזו הט גאט ב"ה געזאגט זכרתי לך חסד נעוריך איך גדענק דיר דעם חסד פון דיין יוגינט לכתך אחרי במדבר ווי דיא ביסט געגאנגען מיר נאך אין דר מדבר • די שכינה איז געגאנגען אונ אלע ענני כבוד זענען מיט געגאנגען אונ אז דיא שכינה האט געצויגען האט מיט דעם עמוד הענן אלדינג מיט געצויגען אזו ווי עס שטייט געשריבן ובהעלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל אונ אז דיא שכינה איז ארויף געגאנגען איז דער וואלקען דר ענן אויך ארויף געגאנגען נאר אין דר הייך אונ די גאנצע וועלט הט געזעהן אונ האבן געפרעגט מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן ווער גייט דאס אויף פון דר מדבר אזו ווי איין זאל פון ו וך דער וואלקין פון דר שכינה הט אויס געזעהען וויא איין רויך • אונ דער טעם דער פון פר ווס ער האט אויס געזעהען וויא איין רויך דאס איז דארך דעם פייער וואס אברהם אבינו האט אן געצונדין אונ זיין זון יצחק האט זיך געהאלטין דארן דאס מיינט מען דעם זכות פון דר עקידה :

זוהר הקדוש פסוק הנה מטתו שלשלמה

אמר רבי יצחק זאגט רבי יצחק דר ווס לייענט קריאת שמע אזו ווי מען דארף

ביא נאכט אויף דעם בעט גייט זיין נשמה ארויף זיא זאל שוועבען אין ארץ החיים דס ארט ווס עס איז דם מקום פון דעם חיות פון דר גאנצר וועלט זאגט רבי אבא ווס מיינט מען דם צו לייענען קריאת שמע ווי מען דארף • ווארום עס איז דא זעכציג אותיות אין קריאת שמע ביז ובשעריך מען זאל מכוון זיין זייא אונ צו ווייסן די זעכציג ווס רינגלען ארום דעם כסא הכבוד דם מיינט דר פסוק ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל זעכציג גבורים איז ארום איר פון דיא יודען :

תנו רבנן דיא רבנן האבען גילערינט אמאל איז ר' דוסתאי געגאנגען מקבל פנים זיין צו רבי אליעזר בן ערך הט אים רבי חגי באגעגינט אונ הט אים גיפרעגט וויא אהין ער גייט הט ער אים געענטפערט ער גייט מקבל פנים זיין דעם הייליגן תנא ער הט אים גיפרעגט ווער איז ער הט ער אים גיזאגט ער איז דער וואס גרוסע לייט והקב"ה קומען אראפ אונ שטייען פר אים רבי חגי זאגט צו אים איך וועל מיט גיין מיט דיר רבי דוסתאי זאגט צו אים אז דו קאנסט פר שטיין הויכע ענינים מעגסטו גיין אז נישט זאקסטו אוועק גיין זאלסט נישט געניש ווערען : רבי חגי ענפערט אים ער זאל ניט חושש זיין ווייל ער הט שון גהערט גרויסי סודות אונ ער פר שטייט די זאך ניט רבי דוסתאי פרעגט אים ווס די זאך איז רבי חגי ענטפערט אים אז ער הט גהערט דעם סוד פון דעם פסוק הנה מטתו שלשלמה דם איז דר כסא הכבוד פון דעם מלך ווס דר גאנצר שלום איז זיין • ששים גבורים סביב לה דיא זעכציג גבורים זענין דיא גרויסי פערכטליכע משמשים העליונים וואס באדינען דעם כסא הכבוד פון דעם מלך העליון מגבורי ישראל פון די יודישע גבורים דם זענען דיא זעכציג ממונים וואס זענען אונטער דר ממשלה פון דעם מלאך מיכאל ווס ער איז דר אפטרופס פון יודין אונ ווייל זיי זענען אונטער אים ווערן זייא אן גרופן גבורי ישראל יודישע גבורים ווס זיי שיצן די יודין רבי דוסתאי זאגט צוא אים די ביסט ווערט נאך מער פון מיר דיא זאלסט גיין זעהן דם הייליגע פנים פון דעם קדוש ווי זיי זענען גקומן אהין אונ ער האט זייא גזעהן האט ער זיי גלאזט זאגן דורך זיין משמש אז ווען איין כסא פון דריי שטייט ווס איז זי ווערט אן איינים: רבי דוסתאי הט זיך גוט בדאכט אין די ווערטר אונ ער הט אים בפולן אז ניט אומזיסט הט דוד המלך גזאגט אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה איז טייטש דר גרונד שטיין ווס די מויערערס האבן פר מיאוסט איז גווארן איין הויפט ווינקל שטיין דאס מיינט מען דוד המלך וואס ער איז דר פערטר פוס פון דער כסא דער משמש איז גיגאנגין אונ ער האט אים גיזאגט די ווערטער פון רבי דוסתאי הט ער ווידר גיזאגט אז זאגין זאגט ער גוט אז דר פערטער פון דר כסא איז דוד נאר וויא גפינט מען אז מען הט פרמיאוסט אן דוד המלך ווס עס שטייט אבן מאסו הבונים דעם גרונד שטיין ווס דיא מויער האבן פארמיאוסט איז ערשט שפעטר גווארן צו איין הויפט שטיין :

רבי דוסתאי זאגט צו רבי חגי איך האב גיהערט אין דר זאך דריי ענינים איינס איז אדרשה • רבי חגי זאגט צוא אים אז זייא זענען ניט גקומן ווען דרשות נאר ער זאל זאגין דעם עיקר פון דער זאך וואס ער האט גיהערט רבי דוסתאי זאגט אז צוויי זאכן הט ער גהערט ווס זיי זענען דברים עיקרים ואמתיים איינס הט גזאגט מיין פאטר אז אין דעם טאג ווס דם בית המקדש איז גטוערט גווארן הט הקב"ה גנאן גרוס חסד מיט דוד המלך אז נאך דעם וויא ער הט גטוהן די עבירה פון בת שבע אונ האטשי הקב"ה האט אים מוחל גוועזן די עבירה פון דעסט וועגין האבן אים די מלאכים עליונים ניט גלאזט אריין גיין דורך די טויערן פון ירושלים של מעלה אונ ער איז גזעסן אין דרויסן אונ אין דעם טאג וואס דם בית המקדש איז גיבויעט גווארן הט השי"ת גרופן צוא דעם גרוסן הייליגן מלאך מיכאל אונ ער הט גזעצט אים מיט זייני זעכציג משמשים זיי זאלן זיין אפטרופסים פון די יודין זיי זענען די דאזיגע ווס רינגלין ארום דעם הייליגן כסא הכבוד אונ ער האט גזעצט דעם מלאך מיכאל ער זאל אריין לאזין דוד המלך אין די טויערין פון ירושלים העליון אונ ער זאל אים מאכן צו זאמן מיט די הייליגע אבות איין מרכבה קדושה אזויא וויא עס שטייט אין פסוק על כ. טובה אשר עשה יי לדוד עבדו ולישראל עמו איז טייטש אויף דעם גאנצען גוטס ווס הקדוש ברוך הוא הט גיטוהן צוא זיין קנעכט דוד אונ צוא זיין פאלק ישראל :

דאס אנדרי פון דעם איז ווס עס שטייט גישריבן ביי יהודה דער זון פון יעקב אבינו אז זייני ברודר האבן אים פר מיאוסט אזו ווי עס שטייט וירד יהודה מאת אחיו יהודה איז אראפ גנידערט פון זייא ברודר נייא האבן אים אוועק גיטון

אין מלוכה · אבר צו הקב"ה איז ניט רעכט גוועזן אז די מלוכה זאל זיין צו אנדרן אין יעקבס קינדר נאר דוקא צו יהודה זאל די ממשלה בלייבן אייביג אזו וויא עס שטייט אין פסוק לא יסור שבט מיהודה וגו' ולו יקהת עמים נאר ער אליין צווישן אלע יעקבס קינדר זאל ער האבן די ממשלה :

(זאך איין זאך האב איך גיהערט פר וואס הקב"ה הט גגעבן די ממשלה צו יהודה מער פון אלי ברידר ווייל אין נאמין יהודה איז דא דר שם הויה השי"ת האט גקוקט אויף זיין היילגן נאמן וואס איז אין דעם נאמן פון יהודה אונ דר דורך האט ער געבן אים מלוכה אויף תמיד עס זאל ניט אפ גטוהן ווערן פון אים קיין ממשלה · דר נאך ווי זיי האבן אפ גגעסן צו זאמן אונ האבן זיך גדארפט צו גיין ליינן שלאפן האט רבי אלעזר גזאגט ווער עס האט גהערט עפיס אזאך דר זאל זאגן · אזו הט רבי דוסתאי אן גיהובן אונ גזאגט · דאס וואס רבי יצחק הט גזאגט אז דר וואס לייענט קריאת שמע אויף זיין בעט אזו וויא מען דארף גייט זיין נשמה ארויף צו שוועבן אין ארץ החיים עס שטייט אין פסוק ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל · אין קריאת שמע איז דא זעכציג אותיות ביז ובשעריך אונ אויף יעדן אות איז דא איין סוד גדול · אונ דער וואס איז מכוין די סודות דר איז זוכה למדריגה עליונה אן שיעור אונ אן איין ערך :

זוהר הקדוש פסוק מצאוני השומרים

מצאוני השומרים הסובבים בעיר וגו' תנן מיר האבן גלערינט הקב"ה הט גמאכט איין ירושלים אובן אין גישטאלט פון דעם ירושלים וואס עס איז הונטן מיט טארימעס אונ מיט טויערן וואס זענן אופן · אונ אויף דיא טויערן זענן דא שומרים ממונים וואס זיי היסן דיא טויערן פון דיא דאזיגע טויערין אזו וויא עס שטייט על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים וגו' אויף דיינע טויערן ירושלים האב איך גשטעלט שומרים · אונ מיכאל כהן גדול איז איבר אלע ממונים אונ איבר אלע שומרים · אונ ווען איין נשמה גייט אוועק פון דעם עולם אז זיא איז זוכה גייט זיא ארייין אין דעם אונטערשטן גן עדן וואס השי"ת הט גיפלאנצט פר די נשמות פון די צדיקים · דם גן עדן התחתון איז אין דעם זעלבגן גשטאלט ווי דם גן עדן העליון איז · אונ דארטן זענן אלע צדיקים פון דער וועלט אונ ווען דיא נשמה גייט אוועק פון דעם עולם גייט זי ארייין אין דער מערת המכפלה וואס דארטן איז דיא טיר פון דעם גן עדן דארטן בגעגנט זיא אדם הראשון אונ דיא היילגע אבות וואס דארטן זענן · אונ אז די נשמה איז זוכה פרייען זיי זיך מיט איר אונ עפענן איר אויף די טיר פון דעם גן עדן אונ זי גייט ארייין · אונ אז זיא איז ניט זוכה ח"ו שטוסן זיי דיא נשמה ארוס אונ אז מען שטוסט זיא ארוס זאגט זיא מצאוני השומרים וגו' :

זוהר הקדוש פסוק צאינה וראינה

צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו זאגט רבי חייא מיר האבן גלערינט בשעת הקב"ה האט גגעבן די תורה דיא יודן איז גקומן אגר"ם ליכט אונ האט גקריינט הקב"ה אונ פון דעם ליכט ווערן דער לייכט אלע לעכט אלע עולמות העליונים אונ דיא עולמות התחתונים · אויף דר צייט שטייט גישריבן צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו גייטס ארוס אונ זעהטס דעם מלך וואס דר שלום איז זיין די קרוין וואס זיין מוטער די כנסת ישראל האט אים גיקריינט · אויך אין דער צייט ווען דאס בית המקדש איז גימווערט גווארן איז הקב"ה גיקריינט גווארין מיט דער זעלבער קרוין אונ המלך הקדוש איז גזעסן אויף זיין שטוהל גקריינט אין דר קרוין :

רבי פנחס פתח · רבי פנחס הייבט אן אונ זאגט עס שטייט אין פסוק צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרת שעטרה לו אמו איז טייטש גייטס אונ זעהטס איר טעכטר פון ציון דעם קעניג שלמה מיט זיין קרוין וואס זיין מוטער הט איהם גיקריינט · זאגט רבי פנחס מיר זענן דורך גגאנגן כל התורה כולה אונ עס גפינט זיך ניט אז די מוטער פון שלמה הט אים גמאכט איין קרוין וואס דא שטייט אז מען זאל גיין זעהן די קרוין · רבי יצחק ענפרט אונ זאגט דר פסוק איז גזאגט גווארין אויף די צדיקים וואס זענן זוכה ווען זיי גייען אוועק פון דיא וועלט אזו ווערן זייא בגראבן אין דעם היילגן לאנד ארץ ישראל · עס איז אן גיבריים איין בת קול עס זאל זיך שטעלן אויף יעדין צייכן פון דעם בית הקברות אונ ער זאל זיי אויף וועקן אונ ער וועט זאגן צאינה וראינה גייט ארוס פון דער ערד אונ שטייט אויף פון דעם שלאף איר בנות ציון וואס איר ליגט אונטן דעם קבר · זאגט רבי פנחס וואל צוא אייך צדיקים וואס איר זענט זוכה צו זעהן דם לויטרקייט פון דעם מלך הקדוש וואס דר שלום איז זיין · אונ דורך וועלכן זכות דורך דר קרוין וואס די צדיקים האבן אים גיקריינט מיט די דברי תורה אויף דר וועלט · רבי אבהו זאגט עס שטייט אמו זיין מוטער גלייך עס וואלט גישטאנין דם ווארט אומו זיין פאלק דם מיינט מען דם פאלק פון השי"ת די צדיקים וואס זענן זיין גליבט פאלק אונ פון זייערי ווערטר אין דער תורה ווערט דאס צו אים איין קרון אויף זיין קאפ :

זוהר הקדוש פסוק כמגדל דוד

כמגדל דויד צוארך · כמגדל דוד דאס איז דאס ירושלים של מעלה וואס עס שטייט מגדול עז שם יי · צוארך דיין האלז דם מיינט מען דם בית המקדש התחתון דאס בית המקדש איז גיגלעכינט צו איין האלז ווייל דראן הענגט דאס צירונג אונ דם שונהייט פון דעם מענש אזו איז דם בית המקדש גוועזן די שונהייט פון דר וועלט בנוי לתלפיות תל פיות אבאר: וואס אלי מיילער האבן אהין מתפלל גוועזן אונ גלויבט השי"ת · אונ ווייל דאס בית המקדש ווערט גריפן צואר איבר דעם שטייט ווען דם בית המקדש איז חרוב גווארן על צוארנו נרדפנו אויף דעם בית המקדש וואס איז דר האלז אונ די שונהייט פון די וועלט זענן מיר גווארן גזאגט יגענו מיר זענין שון מיהד פון דעם בויען דם בית המקדש וואס מיר האבן עס צוויי מאל גבויעט ולא הונח לנו אונ זייא האבן עס אונז ניט גלאזט עס איז ווידר חרוב גווארן אונ עס איז שון ניט מער גבוט גווארן · אונ אויך אזו ווי איין האלז אז דער האלז ווערט פאר דארבן אזו איז דר גאנצר גוף אין גיפאר אזו איז אויך אז דם היילגע בית המקדש איז פרדארבן גווארן איז די גאנצי וועלט פר פינצטרט גיווארן · אונ די זון לייכט ניט מער אונ די הימל אונ ערד מיט די שטערן זענן אלע פר פינצטרט דורך דעם שטייט אין פסוק ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך יוסף הט גוויינט אויף דם וואס דאס בית המקדש וועט צוויי מאל חרוב ווערן · אונ דר נאך הט ער גיוויינט אויף די שבטים וואס זיי וועלן פר טריבן ווערן אין גלות אריין אונ ווען דם בית המקדש איז חרוב גווארן זענן אלי שבטים פר טריבן גיווארן צווישן אלע פעלקר איבר דעם שטייט וינשק לכל אחיו ויבך עליהם אויף זיי אלע האט ער גוויינט · ער האט גוויינט אויף דעם בית המקדש וואס וועט חרוב ווערן אונ אויף זייני ברידער וואס וועלן פאר טריבן ווערן צווישן די פעלקר :

מדרש הנעלם

כמגדל דוד וגו' · זאגט רבי אלע זאכן האבן איין עק אונ איין אוים לאז אבער דיא היילגע תורה הט קיין אוים לאז ניט עס איז ניט פאר האנדן קיין השובע זאך פר השי"ת אזו ווי די היילגע תורה מיט די וואס לערנן די תורה אזו ווי מיר האבן גילערינט אז דר וואס איז עוסק אין דר תורה ווערט אים נתחדש אלע טאג סודות עליונים ורזין עילאין אונ אלע סודות עליונים פון מעשה בראשית ווערט אים נתגלה וואס צו קיין שום מענטש ווערט דם נישט נתגלה נאר צו דיא צדיקים אונ די וואס זיצן אונ לערנן בשטענדיג די תורה הקדושה · אויך רבי יהודה האט גלערינט אז דר וואס לערינט תורה בשטענדיג דר דאזיגר אז ער ווערט אנטשלאפן נעמט מען זיין נשמה ארויף אונ מען לערינט מיט אים סתרי תורה דיא טיפסטע זאכן פון דר תורה · אונ רבי יצחק זאגט אז דר וואס איז עוסק בתורה לשמה דער איז זוכה אז ווען ער שלאפט גייט זיין נשמה ארויף אונ מען ווייזט איר אלע זאכן וואס עס וועט זיין אויף דר וועלט :

רבי יוסי איז גיזעסן אונ ער הט גילערינט איז גיקומן צו אים רבי אבא אזו זענען זיי ביידע גיזעסן אונ גילערינט תורה · דר ווייל איז נאכט גיווארן זענען זייא גיזעסן ביז עס איז גיווארען חצות לילה אונ רבי אבא איז אנטשלאפען גיווארען אונ רבי יוסי איז גיזעסן אונ ער האט גיזעהן ווי רבי אבא זיין פנים ווערט זייער רוט אונ ער לייכט אונ עס איז גיווארן אין שטוב זייער ליכטיג ווייל ער הט גזעהן די נשמות פון גרויסע צדיקים גייען אהין אונ ער הט גילערינט סודות עליונים :

זוהר הקדוש פסוק אתי מלבנון

אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמנה מראש שניר וחרמון ממעונות אריות מהררי נמרים · רבי חייא הייבט אן דעם פסוק אונ זאגט דר פסוק גייט אויף

די כנסת ישראל אונ דר צייט ווען די יודען זענען ארויס גיגאנגען פון מצרים אונ זענען גיקומן פר דעם בארג סיני מקבל צו זיין די תורה · אזו האט הקב"ה גיזאגט צו איר אתי מלבנון כלה דו ביסט מיט מיר גיקומען פון דעם עדן העדיון דו טייערע כלה · אתי מלבנון תבואי דו ביסט גיקומן מיט מיר פון ווען די קינדר זאלען מקבל זיין דיא תורה · תשורי דוא זאלסט נעמין איין תשורה איין מתנה פון דיינע קינדער ווען · מראש אמנה פון אן הייב אן אז זיי זענען אריין גיגאנגען אין איין הוכע אמונה אונ האבן גיזאגט כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע אלדינג וואס הש"י הט גירעט וועלען מיר טאן אונ צו הערן · אזו זענען זיי גיוועזן אין איין ארט אזו וויא מלאכים עליונים וואס עס שטייט ביי זייא ברכו יי מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו שטייט צום ערשטן עושי דברו זיי טוען די רייד פון הקב"ה צום ערשטין כדי לשמוע בקול דברו זיי זאלן הערין דם קול פון הש"י · אזו אויך ישראל האבן צום ערשטין גיזאגט נעשה מיר וועלן טאן דר נאך נשמע מיר וועלן הערן · דם איז איין מדריגה פון מלאכים אז זיי טוען צום ערשטן אונ זענן זיך משתדל כדי זאלן הערען דיא רייד פון הקב"ה :

מראש שניר וחרמון דם איז דר בארג סיני וואס זיי זענן גיקומן צום בארג אונ האבן זיך גישטעלט אונטר דעם בארג אזו וויא עס שטייט ויתיצבו בתחתית ההר · ממעונות אריות דם זענן די בני שעיר וואס הקב"ה הט זיי אן גיבריים זיי זאלן נעמען די תורה אונ זיי האבן זיא נישט גיוואלט מקבל זיין · מהררי נמרים דאס זענן די בני ישמעאל אזוא וויא עס שטייט אין פסוק יי מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבות קודש דאס מיינט דר פסוק ואתה מרבבות קודש מיר האבן גילערינט אז הקב"ה הט גיוואלט געבן די תורה צו דיא יודען זענען גיקומן היילות פון מלאכים עליונים אונ האבן גיזאגט צוא הש"י יי אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים די מלאכים האבן גיוואלט ער זאל זיי די תורה געבן אזו הט הש"ית צו זיי גיזאגט איז דען פאר האנדן ביי אייך מיתה קיין מלאכים שטארבען נישט אונ אין דר תורה שטייט אדם כי ימות באהל איין מענטש וואס וועט שטארבען אין גיצעלט אונ עס שטייט וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת אז עס וועט זיין אין א מענטש איין עבירה וואס קומט דארויף מיתה זאל מען אים הרגנן · איז דען פר האנדן ביי אייך מלאכים עבירות אדר דארפט איר דען דינים איז דען פאר האנדן צווישען אייך גזל אדר גניבה אונ אין דר תורה שטייט לא תגנוב · אויך שטייט לא תחמוד עס איז נישט דא צווישן אייך קיין ווייבר איז דען פאר האנדן צווישען אייך שקר אונ אין דער תורה שטייט לא תענה ברעך עד שקר נאך וואס דארפט איר האבן די תורה אזו האבן זייא תיכף גיזאגט יי אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ וויא גרויס איז דיין נאמן אויף דער ערד אונ עס שטייט נישט מער תנה הודך על השמים איבר דעם שטייט ואתה מרבבות קודש ער איז גיקומן פון די מלאכים הקדושים וואס זיי זענן רבבות קודש :

רבי אבא פתח רבי אבא הייבט אן אונ זאגט אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי קום אונ זעה וויא צו די מענטשן וואס ווייסען ניט אונ גיבען ניט אכטונג אין דר עבודה פון זייער בשעפר מיר האבן גילערינט אז אלע טאג גייט ארויס איין בת קול פון דעם בארג חורב אונ ער זאגט וויא צו דיא מענטשן פון דער דינסט פון זייער האר וויא צו די מענטשן פון דעם עלבון פון דר תורה אזו וויא רבי יהודה הט גיזאגט יעדער מענטש וואס ער איז זיך משתדל אין דר תורה אויף דר וועלט אונ ער טוט מצות ומעשים טובים דר ירשית אגאנצי וועלט אבר דר וואס ער איז נישט משתדל אין דר תורה אויף דר וועלט אונ ער טוט ניט קיין מצות ומעשים טובים דר האט ניט די וועלט אונ ניט יענע וועלט וויא איז צו אים אונ וויא איז צו זיין נשמה זאגט רבי יהודה ווען די מענטשן זאלן וויסען די גרויסע אהבה וואס הקב"ה הט ליב די יודען וואלטן זיי גישריגן אזו ווי לייבן זיי זאלן נאך לויפן נאך הש"י אזו ווי מיר האבן גילערינט אין דר צייט וואס יעקב איז גיגאנגן קיין מצרים הט הש"י גירופן צו זיין פמליא פון מלאכים ושרפים אונ ער הט צו זיי גזאגט אלע זאלט איר גין קיין מצרים אונ איך וועל מיט גיין קיין מצרים איבר דם זאגט דער פסוק אתי מלבנון כלה דאס מיינט מען דיא היילינע שכינה אז זיא איז מיט אים מיט גיגאנגען :

זוהר הקדוש פסוק עורי צפון

עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו רבי יצחק זאגט אונ ער הייבט אן ווי קער יעדער מענטש צו בטראכטן זיינע מעשים אונ צו גידענקן אן זיי אלע טאג ווארען הקב"ה הט אים גיגעבן איין נשמה טהורה כדי ער זאל וויסען אונ דר קענן זיין בשעפער אונ כדי ער זאל זעהן די ווינדר וואס הקב"ה טוט אלע טאג עס איז פר האנדן פיר ערלייא ווינטן וואס בלאזן אלע טאג יעדר אין זיין צייט אונ דר רוח צפון בלאזט פון דר האלבי נאכט ביז אין דר פריא אין דר צייט גייט הקב"ה ארויס פון אלע זיינע פיל גלוסטיגע וועלטען אונ קומט אין גן עדן אריין ער זאל זיך משתעשע זיין מיט די צדיקים אונ אכרוז רופט אויס פר אים אונ זאגט עורי צפון ובואי תימן דער וועק דיך דו רוח צפון צו קומען אויף דעם עולם אונ צו דר וועקין דם גישמאק פון די צדיקים אין גן עדן אזו ווי דער פסוק זאגט הפיחי גני יזלו בשמיו אזו ווי מיר האבן גילערינט אז אין דר צייט ווען דר רוח צפון בלאזט אונ הקב"ה קומט אין גן עדן אריין דעמאלט גיבען אלי בשמים אונ אלע ביימער אין גן עדן זייער ארויס גישמאק אונ זאגן שירה פר דעם בשעפר פון דר וועלט אזו ווי עס שטייט אז ירננו כל עצי יער מלפני יי אונ אלע צדיקים זענען נהנה פון דעם לויטערען ליכט פון אויבן אונ ווערען גישפייזט דר פון אונ זינגען אונ לויבן פר הש"י אין גן עדן איבער דעם זאגט דער פסוק יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו מיין פריינד זאל קומען אין זיין גארטען אריין אונ זענען גוטע פירות זאלען עסען דיא צדיקים דם מיינט מען זיי זאלען הנאה האבען פון דעם לויטערקייט פון דר שכינה דם איז גליך זיי וואלטן גיגעסען אזו וויא מיר גיפינען אין פסוק ויחזו את האלהים איז אויך טייטש זיי האבן גיזעהן הש"י איבר דעם האבען זייא גיהאט איין תענוג פון דעם לויטערקייט פון דר שכינה גליך זיי וואלטן גיגעסען :

תנו רבנן אין דר צייט ווען דר רוח צפון הייבט אן צו בלאזן זענן אלי היכלען אונ שרפים וחיות ואופני קודש דר שראקן אונ אלע מלאכים וצבא השמים ציטרן אונ הייבן אן צו זינגען אונ צו זאגען שירות צו דעם וואס ער האט גיזאגט אווארט אונ די וועלט איז בשאפן גיווארן ביז הקב"ה גייט אריין מיט די צדיקים אין גן עדן אריין דעמאלט קומט איין פלאם פייער פון דיא אופנים אונ גייט אויס אויף דער גאנצער וועלט אונ אין דער צייט ווערט א גרויסער פחד אויף אלע עולמות אונ דעמאלט קרייען דיא הענער אונ דער מענטש וואס ער האט חכמה אונ עפעס פרשטאנד אין זיין הארץ דער מענטש דער וועקט זיך אונ ער הייבט זיך אויף פון זיין ניכלעגער אונ זעצט זיך לערנען דר דאזיגער גייט זיין קול פון דר תורה אונ עס ווערט גיהערט אין גן עדן אונ הקב"ה הערט צוא דאס קול אונ אלע צדיקים אין גן עדן פרעגין הקב"ה ווער איז דם קול אזו ענפרט זייא הש"ית דאס קול איז דעם דאזיגען מענטש וואס ער הייסט פלוני וואס ער הט איין היילינע נשמה אונ ער איז עוסק בתורה איר אלי צדיקים הערט צו דאס קול וואס איז מיר פיל ליבר פון אלע שירות ותשבחות וואס ווערען מיר גיזאגט אויבן אין הימל איבר דעם זאגט דר פסוק היושבת בגנים דיא דאזיגע נשמה וואס זיצט אין עולם השפל וגנאי אונ דער צוא פארט איז ער עוסק בתורה חברים מקשיבים לקולך איבער דעם הערן דיא חברים צו דיין קול השמיעני מאך מיך הערען דיין קול הייב אויף דיין שטים אין דער תורה אונ איך וועל דיר געבען איין שכר גדול לעולם הבא מיר גיפינען אויך אז דוד המלך עליו השלום איז אויף גישטאנן אין דער האלבער נאכט ווען דר רוח צפון האט אן גיהויבן צו בלאזן אזו וויא דיא גמרא ברכות שרייבט דיא זאך איין פידל הט גיהאנגן איבר זיין בעט אונ ווי עס איז גיקומען מיטען דער נאכט האט דר רוח צפון גישפילט אויף דעם פידיל איז ער שוין אויף גישטאנן לערנען אונ זאגען שירות ותשבחות פר דעם היילינגן בשעפער :

איין אנדר פירוש איז ויאכל פרי מגדיו ווייל אין דער צייט פון חצות לילה גייט הש"י אין גן עדן אריין ער זאל זיך משתעשע זיין מיט דיא צדיקים אונ מען איז פר אים מקריב די נשמות פון די צדיקים אין דר האלבע נאכט איבר דעם שטייט ויאכל פרי מגדיו ווארין די זיסע פירות פון הקב"ה זענן דיא נשמות פון דיא צדיקים אונ דעמאלט איז מען דיא היילינע נשמות פר אים מקריב פו אקרבן :

מדרש הנעלם

רבי אבהו אונ רבי חייא אונ רבי נתן זענען גיגאנגען אונטר וועגנס זאגט רבי נתן איר זאלט אייך ניט ווינדרן אויף דיא בעלי משנה וואס זייער ווארט אונ זייער גזירה איז אזו ווי די גזירה פון די מלאכים זיי האבן גיזאגט אז די לעכט פון דר זון איז אפ גישייד גיווארן פון דער לעכט פון אויבן די אורות העליונים אונ דיא

לעבט איז ניט פון איר אליין אזו זיא עס שטייט אין פסוק יהי מאורות איז גליך עס וואלט געשטאנען מן אורות דם איז טייטש אז הקב"ה הט בשאפן די לעבט פון דער זון מיט דער לבנה פון אורות העליונים זאגט רבי חייא דוא זאלסט דיך ניט וואונדרין אויף דעם מאמר מיר זעהן דאך אז די הייליגע תורה איז אפ געשייד פון די חכמה עליונה · אונ אז מען וועט אכטונג געבן מיט חכמה וועט מען זעהן אז אלע זאכן פון אלע עולמות פון הונטן אונ פון אויבן איז אלדינג אפ געשייד געווארן איינס פון דעם אנדערן אונ הקב"ה איז איבער אלעם אונ פון זיין כסא הכבוד הייבט זיך אן דם דאזיגע אצילות ווי עס נעמט זיך איינס פון דאס אנדערע אונ אלדינג איז אזוי ווי גאר נישט גיגלעכינט קעגן דעם הייליגן בשעפר אזוי ווי עס שטייט אין פסוק וכל דיירי ארעא כלא חשיבין אלע וואגער פון דער ערד איז ווי גאר נישט גירעכינט קעגן אים :

אמר רבי אבוהו זאגט רבי אבוהו דיא זאלסט דיך ניט פר וואונדרין אויף דר זאך מיר זעהן אז דר ראש ישיבה הייבט אן צום ערשטן צו זאגן די תורה צוא זיין מתורגמן אונ דר מתורגמן זאגט די ווערטר צו דעם וואס שטייט נעבן אים · נמצא אז איינער נעמט פון דעם אנדרן דיא תורה אונ אלי העגגן באמת אן דעם ראש ישיבה · אזוי אויך איז אובן אונ אין אלע עולמות משה רבינו איז אפ געשייד געווארן פון דעם לוטרקייט פון אובן מזיו העליון יהושע איז ווידר אפ געשייד געווארין פון משה רבינו · די זקנים זענין אפ געשייד געווארין זייער חכמה פון יהושע בן נון · אונ די נביאים פון די זקנים אונ די נשיאים מיט די ראשי העדה פון דיא נביאים אונ אלי איינס פון דם אנדרע :

וויא זייא זענען גגאנגן האבן זיי באגעגינט רבי אליעזר דעם הייליגן תנא האבן זיי אים גיפרעגט איז דם אמת אז איר זאגט אז די זון הט ניט אליין קיין לעבט אונ זי האט ערשט איר לעבט גינומן ווייל זיא איז אפ געשייד געווארן פון די אורות העליונים רבי אליעזר זאגט עס איז אזו אונ ער הייבט אן אונ זאגט עס שטייט אין פסוק מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון איז טייטש איין קוואל פון גערטנער איין ברונן פון לעבידיג וואסר אונ פליסן פון לבנון · איז קשה דר פסוק רופט זי צום ערשטין אן מעין אקוואל דר נאך רופט ער זי ווידר באר אברונן דר נאך ווידר נוזלים פליסן אין דעם פסוק איז צוא פרשטיין אז דר מעין ציהט זיך פון דעם באר אונ דר באר פון די נוזלים אונ די נוזלים פון דעם לבנון כדי מען זאל וויסן אז אלע עולמות ציהן זיך איינס פון דם אנדרי אונ איינס קומט פון דעם אנדרן אונ דיא לעבט וואס קומט פון דר זון איז ניט איר אייגנע לעבט נאר עס ציהט זיך אפ פון דעם לעבט פון דעם לוטרקייט פון אובן וואס גיט אלעבט צו דר זון · מיר האבן גלערינט אז די לעבט וואס השי"ת הט בשאפן צום ערשטין איז גוועזן איין גרוס לעבט וואס דר מענש הט מיט איר גקאנט קוקן פון איין עק וועלט ביז צו דעם אנדרן עק וועלט : תא חזי קום אונ זעה אז די לעבט פון דר זון איז אחלק פון זעכציג טויזנט אונ פיניף אונ זיבציג פון דר לעבט וואס עס איז באהאלטן געווארן אויף לעתיד לבא · מיר זעהן אז די לעבט פון דר זון איז זייער גרוס אונ גינוג אז קיין מענטש קאן ניט אריין קוקן אין דער לעבט פון מעשה בראשית · די לעבט וואס עס איז בשאפן געווארן תחלה הט יעדר מענש גקאנט דורך איר זעהן פון איין עק וועלט ביז דעם אנדרן עק · אונ ער הט גקאנט דורך דר ליכט פון חכמה זעהן אונ וויסן ים עס איז געוועזן אונ אלדונג וואס עס וועט זיין פון אן הייב וועלט ביז סוף וועלט · אונ די דאזיגע ליכט איז בהאלטן געווארן פון צדיקים וועגין אויף דער וועלט וואס וועט קומען :

זוהר הקדוש פסוק באתי לגני

באתי לגני אחותי כלה וגו' אכלתי יערי עם דבשי וגו' אכלו רעים שתו ושכרו דודים רבי חייא הייבט אן עס איז קשה דר פסוק זאגט צום ערשטן אכלתי איך האב שון גיגעסן דר נאך שטייט עסט אונ טרינקט איז דען דר סדר אזוי אז די סעודה איז שון פארטיג אונ ער הט שון אפ גגעסן אז ער זאל רופן אונ אן ברייטן אנדרי צו דר סעודה · נאר וואל איז צו די יודן אז הקב"ה וויל זיי מטהר זיין אונ מזכה זיין אונ ער וויל אין זיי מער פון אלי עבודת כוכבים אונ ווייל ער וויל אין זיי איבר דעם וויל ער זיי אויף ברענגן עס זאל צו זיי קיין מקטריגים קיין שליטה האבן · קום אונ זעה אז אין דעם טאג וואס עס איז פארעכט געווארן דם משכן אובן · אין דעם טאג איז גוועזן אגרוסי שמחה פון גאט · אונ משה רבינו הט ניט גיקאנט אריין גיין אזו ווי עס שטייט אין דער תורה ולא יכול משה לבא אל אהל מועד אזו הט השי"ת גזאגט דורך משה איז אויף גישטעלט געווארן דאס משכן אונ ער זאל שטיין אין דרויסן תיכף הט אים השי"ת גרופין אזו וויא עס שטייט אין פסוק ויקרא אל משה ער זאגט צו משה דר חנוך הבית דארף צו זיין מיט א סעודה איבר דעם אדם כי יקריב מכם דאס מיינט דער פסוק באתי לגני אחותי כלה וגו' · ווייטר שטייט גישריבן גרוסי סודות איבר דעם האבן מיר ניט מער מעתיק גוועזן :

באתי לגני וגו' רבי שמעון איז גגאנגן קיין טבריא האט אים בגעגינט אליהו ז"ל זאגט רבי שמעון צוא אים אין וואס איז אצונד הקב"ה עוסק אין הימל ענטפרט אים אליהו אין דר פרשה פון קרבנות איז הקב"ה עוסק אונ ער זאגט פון דיינט וועגן נאך חדושי דאורייתא וואס די האסט מחדש גוועזן וואל איז צו דיר איבר דעם בין איך גקומן צוא דיר איך זאל דיר געבן שלום אונ איך זאל דיר פרעגן איי זאך וואס איז גפרעגט געווארן אין דר ישיבה של מעלה · עס שטייט אין פסוק באתי לגני אחותי כלה וגו' אכלתי יערי עם דבשי ווי גשיקט זיך דען צו זאגן די ווערטר אכילה ושתיה מכל שכן אויף יענער וועלט איז ניט פאר האנדן קיין אכילה ושתיה מכל שכן הקב"ה זאל זאגן אכלתי יערי וגו' ביי הקב"ה וואס ער איז נעלם מכל הנעלם וויא גשיקט זיך דען אכילה ושתיה · רבי שמעון פרעגט אליהו הנביא וואס הט הקב"ה געענטפרט אויף דר שאלה · אליהו ז"ל ענפרט אים הקב"ה הט גזאגט עס איז פאר האנדין רבי שמעון בן יוחאי מען זאל אים פרעגן · איבר ז עס בין איך אצונד גיקומן די זאלסט די קשיא ענטפערן :

אמר רבי שמעון זאגט רבי שמעון ווי גרוס איז דם ליבשאפט וואס הקב"ה האט ליב די כנסת ישראל אז פר גרוס אהבה הט ער משנה גוועזן אונ ער הט פרענדרט דעם סדר וואס ער טוט תמיד · דורך דר גרוסר אהבה וואס ער הט ליב די כנסת ישראל אזו האטשי עס גישיקט זיך ניט ביי אים קיין אכילה ושתיה דאצו פארט ווען ער איז גקומן צו די כנסת ישראל האט ער גזאגט אכלתי יערי וגו' כדי ער זאל טוהן דעם רצון פון דר כלה די כנסת ישראל · מיר גפינן אויך אז ווען די מלאכים זענען גקומן צוא אברהם אבינו עליו השלום אונ האטשי ביי קיין מלאכים גישיקט זיך ניט קיין אכילה ושתיה פון דעסט וועגן האבן זיי גיגעסן צו ליב אברהם אבינו אזו ווי עס שטייט אין פסוק ויאכלו אזו אויך הקב"ה וועגן דר גרוסר אהבה וואס ער הט ליב די כנסת ישראל זאגט ער אכלתי יערי וגו' זאגט אליהו צו רבי שמעון בן יוחאי ביי דיין לעבן גשווארין אז הקב"ה הט גוואלט דעם תירוץ אליין זאגן נאר ער הט זיך ניט גוואלט מחזיק טובה זיין קעגין די כנסת ישראל איבר דעם הט ער גהייסן דיך פרעגן די זאלסט ענפרן · וואל דיר רבי שמעון וואל איז דיר אויף דר וועלט אז דיין בשעפר רימט זיך מיט דיר אובן אויף דיר זאגט דר פסוק צדיק מושל ביראת אלהים :

מדרש הנעלם

רבי תנחום פתח · רבי תנחום הייבט אן דעם פסוק קמתי אני לפתוח לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה בדברו זאגט רבי תנחום קום אונ זעה וויא פיל דר מענש דארף זיך צו ריינגין פון זייני חטאים דערמאלט ווען די וועגין פון תשובה זענין פר אים אפן איידר די דאזיגע וועגן ווערן פר מאכט פון אים · עס שטייט אין פסוק דרשו יי' בהמצאו פארשט גאט ווען איר וועט אים גפינן עס איז פרהאנדן צייטן וואס זענן נאהנט מען זאל קומין צו הקב"ה אונ עס איז פרהאנדן צייטן וואס זענן ווייט · עס שטייט אין פסוק קרוב יי' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת השי"ת איז נאהנט צו די אלי וואס רופן צו אים באמת :

עס איז אמשל צו א מלך וואס ער איז גיזעסין ביי זיך אונ א מענטש איז גקומן אונ ער הט גישריגן אונ גבעטין פר דעם מלך · דר מלך הט גהערט אלדינג אונ ער הט אים גאר ניט גיענפרט בוז דר מענש איז אוועק גגאנגן · די אלע קנעכט פון דעם מלך האבן גיפרעגט דעם מלך אונזר האר אונ קעניג פאר וואס האסטו ניט גענפרט דעם ארומאן קיין ווארט · דר מלך זאגט צוא זייא איך האב גהערט יעדם ווארט וואס ער האט גזאגט אונ איך האב אים אוס גיהערט נאר אבר ער איז ניט ווערט איך זאל אים טאן זיין ווילן · ווארין מען הט אים ווי פיל מאל גזאגט פון מיינט וועגן ער זאל ניט זיין שלעכט אונ ער זאל קומן פר מיר וועל איך אים טאן גוטס אונ ער הט ניט גוואלט פאלגן אונ ער האט ניט גקוקט אויף מיינע רייד איבר דעם גיב איך אויך ניט אכטונג אויף זייני רייד · דם גמשל איז דר מלך איז דר מלך

לא נתת לו דו שוטה ווען דו זאלסט נאך קאנן עסין וואלסטו אים נישט געגעבן עתה שאין בך כח לאכול יותר אתה נותנו לעני אצונד ווייל דו האסט נישט מער קיין כח צוא עסין ניסטו דאס דעם ארימאן · אויך אין נמשל שטייט שוטה עכשיו שאינך יכול עוד להזדווג יותר אתה אומר אחזור בתשובה דאלו היית יכול לא היית חוזר בתשובה דוא שוטה ווייל דו האסט נישט מער פר דינן זאנסטו איך וועל חוזר בתשובה זיין ווען אבר דו נאך האבן מאכט צו טוען וואלסטו נישט קיין חרטה גיהאט צוא טוען תשובה · פון דעם לערנן מיר אפ ווען דיא תשובה זאל זיין אזו ערינסט מיט אזוא אתרפה אז השי"ת זאל זעהן אז ווען ער זאל האבען כח וואלט ער אויך שוין מער נישט גיטוען קיין עבירות דס איז איין תשובה מעלייתא וום די חכמים זכרונם לברכה האבן גיזאגט במקום שבעלי תשובה עומדין אפילו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד דארט ווי בעלי תשובה שטייען קאנן אפילו קיין צדיקים גמורים נישט שטייען אויף דעם ארט אין גן עדן :

מורי ורבותי איך האב די עטליכע ווערטער גישריבן צו דער וועקין דעם עולם צוא תשובה · עס זאל זיך פון דעם ארויס נעמן איין מוסר יונגי לייט אונ זקנים · יונגע לייט זאלן זיך איילן תשובה טוען אונ זיי זאלן נישט זיין ווי דר פרעסר וואס כל זמן ער עסט קען ער נישט אוועק געבן קיין שום שטיקל פון זיין עסן · ובפרט וועד ווייסט נאך צו אויב ער וועט קענן קומן צוא אזו אמדריגה פון תשובה וואס מיר האבן גישריבן צו דעם דארף מען זיין איין גרויסער בעל שכל מען זאל זיך נישט נארין אין דר חרטה אז השי"ת זאל קאנן עדות זאגן אויף דער חרטה · אונ ווידער ווער ווייסט צו ער וועט דרלעבן תשובה צו טוען · אויך די זקנים זאלן זיך ארויס נעמן אמוסר צו טוען תשובה מיט דעם גאנצן הארצן זאלן זיך נישט מייאש זיין פון תשובה · נאר אבר די תשובה זאל זיין מעומקא דלבא אזו ווי מיר האבן גשריבן · השי"ת זאל אונז העלפן מיר זאלן זיין פון די בעלי תשובה באמת אמן :

זוהר הקדוש פסוק מי זאת הנשקפה

מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איומה כנדגלות רבי יהודה הייבט אן אונ זאגט דעם פסוק האבן מיר גילערינט דס ווענן די ישראל אין דר צייט וואס הקב"ה וועט זיי אויף שטעלן אונ וועט זיי אויס ציען פון דעם גלות דעמאלט וועט זיי גיעפינט ווערין איין קליינע שיר פון לעכט וום די לעכט וועט ווייניג לייכטן דר נאך וועט ער עפענן איין אנדרי שיר וום וועט שוין גרעסר זיין פון דר ערשטר אונ דר נאך ווידער איין גרעסערע ביז השי"ת וועט זיי עפענען די טירען פון אויבן דיא שערים העליונים וום ווען אפען זיין צוא אלע פיר זייטען פון דער וועלט · אויך אזו ווי השי"ת טוט צו די יודען אונ צו די צדיקים טוט ער אלץ אייניציג ווייס ניט אויף איינמאהל · עס איז גלייך צו איין מענטש וום ער איז גיוועזין אין דר פינסטר ער הט תמיד גיוואנט אינדר פינסטר אונ ער הט פר זיך קיין מאל קיין לעכט נישט גיזעהן · אזו איז ווען מען וויל אים גיוויינען מיט דער טאג לעכט מוז מען צוב ערשט אים עפענען נאר איין קליין לעביל עס זאל ארייין שיינן דורך דעם קליינעם לעביל דער נאך עפענט מען אים אלע מאל אגרעסר לאך עס זאל אים לייכטן ער זאל זיך איינציג ווייס גוויינן מיט דר לעכט ביז ער ווערט גוואונט מיט דר לעכט אזו וויא יעדער מענטש · אזו אויך שטייט ביי די יודען מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה וגו' איז טייטש איינציג ווייס וועל איך אים פר טרייבן פון פר דיר ביז דו זעבסט דיך מערין · אויך איין רפואה אז זיא קומט קומט זי איינציג ווייס די יודען ווערן גישטארקט אונ זייער לעכט הייבט אן איינציג ווייס צו שיינן ביז השי"ת וועט צו זיא מאכן לייכטען אויף אייביג אונ אלע וועלן פרעגען אונ וועלן זאגען מי זאת הנשקפה כמו שחר איז טייטש ווער איז דיא וואס זיא קוקט ארויס וויא דער מארגין שטערין ער איז באמת נאר איין קליינע לעכט אונ דר נאך יפה כלבנה שיין ווי די לעכט פון דר לבנה ווייל די לעכט פון דר לבנה איז גרעסער פון דער לעכט פון דעם מארגן שטערן איבר דעם קומט זי שפעטער דר נאך קומט אגרעסערי ליכט ברה כחמה לויטער ווי די זון ווייל די לעכט פון דר זון איז גרעסיר פון דער לבנה · אונ דער נאך קומט זייער איין גרוסע לעכט איומה כנדגלות שטארק אונ גרויס מיט לעכט אזו וויא דיא אורות העליונים :

תא חזי קום אונ זעה אז ווען עס דארף טאג צו ווערין ווערט נישט טאג אויף איין מאהל נאר עס הייבט אן צו שיינען איינציג ווייס אונ עס ווערט לעכטיג איינציג ווייס ביז עס ווערט לעכטיג אזו וויא עס דארף זיין אויך אז הקב"ה וועט זיך דער וועקין צו דער לייכטען דיא כנסת ישראל וועט ער צום ערשטין לייכטין אזו וויא איין שחר אזו ווי דער מארגין שטערין וואס ער איז טונקיל אונ דר נאך יפה כלבנה שיין ווי די לבנה אונ דער נאך ברה כחמה לויטער וויא דיא זון אונ דר נאך איומה כנדגלות איין פארכט בארע לעכט אזו וויא דיא דגלים העליונים אזו ווי מיר האבען גילערינט :

זוהר הקדוש פסוק אל גינת אגוז

תנו רבנן איין מאהל האט די וועלט גידארפט רעגין אזו האט רבי אליעזר גוזר תענית גיוועזין פערציג תעניתים אונ עס איז אבר קיין רעגין נישט גיקומען דער נאך הט ער פארבראכט פיל תפלות אונ עס איז פארט נישט גיקומען קיין רעגין · אזו איז רבי עקיבא גיקומען אונ ער האט תפלה גיטוען וויא ער האט נאר גזאגט משיב הרוח איז טייטש הקב"ה מאכט בלאזין דעם ווינט אזו האט אן גהובן ווינטן צו ווערן · אונ וויא ער האט גזאגט מוריד הגשם איז טייטש הקב"ה מאכט נידרן דעם רעגן אזו הט אן גהובן צו רעגנן · ווי רבי אליעזר הט דס גזעהן אז ער מיט זיינע פערציג תעניתים אונ מיט די פיל תפלות הט נאר ניט גפועלת אונ רבי עקיבא הט מיט איין תפלה תיכף גיפועלת אז עס האט גרעגינט אזו איז ער ביי זיך נבוך גווארן · רבי עקיבא אבר הט אים צוריק מחזק גוועזן ער הט גזאגט אז דס וום ער הט גפועלת אונ ער ניט דס איז ניט ווייל ער איז גרעסר נאר דס איז גלייך צו איין מלך וום ער הט גהאט איין אוהב נאמן וום ער הט אים זייער שטארק ליב אונ דר מלך הט פון אים גהאט גרוס תענוג ווען ער האט מיט אים גרעט אמאל הט דר אוהב פון דעם מלך גדארפט עפיס אזאך צו פועלן ביים מלך אונ ער איז גגאנגן אריין צום מלך ער זאל אים בעטן די זאך דר מלך אבר האט גהאט גרוס תענוג פון דעם אוהב נאמן וום ער שטייט אונ רעדט פר אים אזו הט דר מלך אים גלאזט רעדן אונ בעטן אונ ער הט אים ניט תיכף גטוהן וום ער הט פר לאנגט כדי ער זאל מקבל תענוג זיין פון דעם אוהב נאמן אונ אמאל הט אקנעכט פון דעם מלך גדארפט אזאך צו פועלן ביים מלך איז ער גגאנגן פר דעם מלך דר מלך האט ניט גוואלט אז דר קנעכט זאל אריין קומן אין זיין פאלאסט אריין מכל שכן ער זאל נאך רעדן מיט אים · אזו הט ער אים תיכף גטוהן וום ער הט פרלאנגט כדי ער זאל ניט פיל רעדן צו אים אונ ער זאל ניט אריין גיין אין פאלאסט אריין דס נמשל איז רבי אליעזר איז גוועזן אזו ווי איין אוהב נאמן וום השי"ת הט מקבל תענוג גוועזן פון זייני תפלות וום ער טוט פר אים איבר דעם האט הקב"ה ניט גישיקט תיכף דעם רעגן כדי ער זאל ווייטער שטיין אונ מתפלל זיין צוא השי"ת אבר רבי עקיבא איז גגלעכינט צו איין עבד מלך דארויף האט השי"ת גטוהן זיין בקשה · תיכף האט זיך רבי אליעזר בערוהיגט אונ עס איז גוועזן נח דעתיה · דר נאך האבן זיי צו זאמן גישמועסט סתרי תורה גרוסע סודות ורזין עילאין אין דעם פסוק אל גינת אגוז וגו' :

מדרש הנעלם

רבי יוסי אונ רבי חייא האבן ביידי גזאגט · זעה וויא פיל דער מענש דארף אין זין צו האבן אונ ער זאל אלי טאג אכטונג געבן אונ ער זאל גיט בעטראכטן טאג פר טאג אוך זאל ער אכטונג געבן אויף זייני מעשים אונ ער זאל מדקדק זיין אויף אלי זיינע ענינים אונ זאל אין זיין הארץ מהרהר זיין אז דס וום השי"ת הט אים בשאפן אונ ער הט אים גיגעבן איין גיהויבינע נשמה פון אובן וום זי איז העכר אונ גרעסר פון אלי בשעפנישן דס איז אלץ כדי ער זאל משתדל זיין בעבודת השם ברוך הוא וברוך שמו אונ כדי דער מענש זאל זיך מדבק זיין אן דעם הייליגן בשעפר · אונ ער זאל חלילה ניט נאך גיין נאך נארישקייטין · אזו וויא רבי יוסי הט גזאגט אז אין דער צייט וואס הקב"ה האט דעם מענש בשאפן האט ער ארויף גיבראכט אין זיין גישטאלט ער הט אים גגעבן דעם צלם אלהים אונ ער הט אים גגעבן איין נשמה ער זאל פרשטיין אלי חכמות פון דר וועלט וום קיין שום בשעפניש הט ניט דאס ער הט אים גיווארינט אונ האט אים מתרה גוועזן ער זאל נזהר זיין אכטונג צו געבן אונ מתבונן צו זיין אין זיין גרוסקייט אונ ער זאל נזהר זיין צו טון אלע מצות פון דר תורה אזו ווי עס שטייט אין פסוק ויאמר לאדם הן יראת יי היא חכמה וסור מרע בינה השי"ת הט אן גזאגט אדם הראשון די צוויי זאכן ער זאל משתדל זיין אונ מתבונן זיין אין יראת שמים וום דאס איז איין חכמה גדולה ונפלאה מתבונן

צוא

במלכי המלכים הקדוש ב"ה ער איז נאהנט צו דיא אלע וואס רופן אים באמת אונ הערט אבר נאר אום נאר צו די וואס זיי טוען זיין ווילן אזו ווי עס שטייט אין פסוק רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע וויושיעם דם ווילין פון זייני יראים טוט ער אונ זייער גישריי הערט ער אום אונ ער העלפט זיי צו טאן תשובה זאגט רבי שמעון דאס רחמנות פון הקב"ה איז אויף די כנסת ישראל אז ער דר וועקט זיי אזו ווי עס שטייט אין פסוק פתחי לי עפין מיר אויף אטיהר פון תשובה כדי די זאלסט זוכה זיין צוא אל טובות אונ חסדים פון דר וועלט · ווייל דם גאנצי גוטס פון אלי עולמות אונ פון איין עק וועלט ביז צום אנדרן עק האב איך נאר אן גיגרייט פון דיינט וועגן : דבר אחר איין אנדרר פשט איז קמתי אני לפתוח לדודי דם מיינט מען די נשמה אין גוף אז כל זמן די נשמה איז אין גוף ווילן זייא ניט טון קיין תשובה זאגט רבי פנחס אין דר צייט וואס די נשמה גייט ארוס פון דעם גוף אין דר צייט הט זיא חרטה פר וואס זי הט ניט גטאן קיין תשובה אונ דר גוף בלייבט איבער ווייא איין שטיין וואס הט קיין ווערט ניט נאך · איינם האט רבי פנחס גזאגט אז אלי זיבן טאג גייט די נשמה גייט ארום פון דעם גוף טרויערט זי זייער אונ זאגט קמתי אני לפתוח לדודי נאר אבר דר עיקר פון דר תשובה איז ווען דר מענש הט נאך כח אונ זיין גוף איז שטארק וועןער איז ביי אלי כוחות דעמאלט אז ער טוט תשובה הייסט דם אגוטי תשובה אבר די תשובה וואס ער טוט אז ער הט שון קיין כח ניט דאס איז נאר קיין תשובה ניט עס הייסט איין תשובה אבר ניט קיין גוטע תשובה אזו ווי רבי פנחס הט גזאגט א משל צו וואס איז די זאך גלייך צוא א מענש וואס ער זיצט ביי זיין טיש אונ ער איז זייער הונגעריג אונ ער האט גרוס חשק צו עסן אונ ער הט באמת זייער גוט געגעסן אונ אין מיטין עסן איז גקומן איין ארומאן אונ ער הט גבעטן ער זאל אים געבין עפעס צוא עסן אזו האט ער זיך אפגיבייזרט אויף דעם ארימאן אונ ער הט אים ניט גיגעבן דר ארימאן איז אוועק גגאנגן אין עגמת נפש אין אשעה ארום הט מען אים ווידער גבראכט אפאר מאכלים ער זאל גיין עסין אונ זיין בוך איז אבר שון פיל גוועזן ער הט שון ניט גקאנט נעמן אין מול אריין דעמאלט ווי ער הט שון ניט גיקאנט עסין הט ער גזאגט גיטם דעם ארימאן צוא עסין דם מאכל עס איז דארט גוועזן איין חכם הט ער צו אים גזאגט די שוטה ווען די זאלסט נאך קאנן עסן וואלסטו ניט גגעבן דעם ארימאן צו עסן נאר אצונד די האסט שון מער קיין כח ניט צו עסן ניטסו דם דם ארימאן דם נמשל איז דר מענטש אויף דר וועלט גייט אום מיט זיינע נארישקייט אגאנצע טאג ער איז הונגריג צו עסין אונ צו פרדינן געלט אויך צו גיניסן אלע תאוות וואס זיינע אונן נעהן דר ארימאן איז דר יצר טוב אזו ווי ער ווערט אן גרופין אין פסוק עני ומסכן דר ארימאן קומט צו אים אונ בעט אים ער זאל תשובה טאן אונ ער זאל לערנין תורה · נאר דער מענש הערט אים ניט ווייל ער איז זייער הונגריג צו אלי תאוות אונ צו עשירות · דר נאך ווי ער ווערט אלט ער קאן שון ניט פר דינן אונ ער הט שון אלי תאוות עולם הזה פרלורן דעמאלט זאגט ער איך וועל תשובה טון · אונ באמת איז דם איין ספק גדול אוב ער וועט דער לעבין תשובה צוא טוהן אדר ניט · אונ הש"י זאגט צו אים די שוטה אצונד אז די קענסט ניט מער טוהן ניט פר דינין אונ ניט מער צו גניסן זאגסטו אז די ווילסט טוהן תשובה · ווען די זאלסט זיין ביי אלי כחות וואלסטו גווים קיין תשובה ניט גטוהן דר ווייל גייט די נשמה אוועק פון אים אונ שטארבט אן תשובה זאגט רבי יהושע בן לוי וואס דארף מען דא פיל חקירות אין דעם ענין צו זאגן עס שטייט אין פסוק מפורש וואס לערינט אונז דם עס שטייט וזכור את בוראך גדענק דיין בשעפר עד אשר לא יבואו ימי הרעה איידר עס קומן די שלעכטי טעג איידר מען קומט אין דיא אלטי יאהרן אז מען הט שון קיין כח ניט צו טוהן קיין שום זאך :

אמר המעתיק מיר האבן דא גישריבען דאס טייערי ענין פון תשובה וואס שטייט גישריבן אין זוהר הקדוש נאר אבר כדי דם ענין זאל זיין בשלימות וועל איך דא שרייבן דם ענין פון דעם וואס ער קומט אויף דר עלטער ווייא אזו ער זאל טוען תשובה אז זיין תשובה זאל אן גינומן ווערן ער זאל נישט מייאש זיין ער זאל ניט זאגן וואס וועט מיר ארויס קומן פון דר תשובה אז די תשובה איז גאר ניט ווערט ער זאל אזו נישט זאגן נאר ער זאל תשובה טוען אויף דעם אופן וואס מיר וועלין דא שרייבן אזו קען ער זיי זעכר אז זיין תשובה וועט אן גינומען ווערין אונ אלע עבירות וועלן ווערן זכיות אונ ער וועט זוכה זיין צו איין שכר וואס עס הט קיין שיעור אונ קיין ערך נישט :

דר שורש פון תשובה אונ דר עיקר איז חרטה אז תיכף ווייא ער האט זיך צום הארץ גינומן די חטאים וואס ער הט גטוהן זאל ער חרטה האבין אויף דעם אלעם וואס ער הט גיטוהן ער זאל אום גיין מיט איין צו ברעכין הארץ אונ מיט איין ביטר גימיט אויף די עבירות וואס ער האט גיטוהן אז ער האט מטמא גיוועזן זיין נפש וואס זיא קומט ארויס פון איין הייליג מקום הש"י הט אים בשאפן מיט איין נשמה טהורה אונ ער הט זיא מטמא גיוועזין · ובפרט זאל ער זיך מצער זיין אויף דעם וואס ער הט גיזינדיגט קעגן דעם מלך מלכי המלכים וואס ער איז הייליג בכל מיני קדושה · דער רמב"ם זכרונו לברכה שרייבט אז די חרטה זאל זיין אזו גרויס אז דער היילגער בשעפר וואס הט דעם מענטש בשאפן אונ ער ווייסט אלדינג וואס אין די מחשבות פון דעם מענטש איז מיט אלע זיינע כוחות ווי אזו זיי זענן · דר היילגר בשעפר זאל קענן עדות זאגן אויף דעם מענטש אז די חרטה וואס ער הט אצונד איז איין ריינע אמת'דיגי חרטה אז ער וועט שוין בשום אופן נישט טוען די עבירה · הש"י זאל קענן עדות זאגן אויף אים אז אלע זיינע מחשבות מיט אלע זיינע כוחות זענן פול חרטה · פון דעם איז צו פר שטיין אז ווען אויך איין זקן וואס ער הט שוין קיין כח נישט צוא טוען קיין עבירות · ווען ער טוט תשובה מיט איין חרטה מעומקא דליבא באופן אז גאט ב"ה וואס ער איז איין בוחן לבבות וואס ער ווייסט דם אינווייניגסטי פון די מענטשן · אז ער וועט אויף אים קאנן עדות זאגן אז אלע זייני כוחות מיט די מחשבות זענן פול חרטה אז אפילו ווען ער זאל זיין יונג ביי אלי כוחות וואלט ער אויך שוין מער נישט גיטוען די עבירות דם איז זייער איין וואלע תשובה עס איז קיין חילוק נישט צווישן איין יונגן מאן אונ צווישן איין זקן ווען ער קאן נאר טוען אזוא איין תשובה מיט חרטה מעומקא דליבא ושב ורפא לו זאל ער תשובה טוען אין זיין נפש וועט איין רפואה האבען :

עס שטייט אין גמרא יומא עס הייסט אנדרש קיין תשובה נאר באותו פרק ובאותו מקום ובאותה אשה דם הייסט אז ער הט גיטוען תשובה אז ווען עס הט זיך אים גטראפן די זעלבגי סבות וואס דעמאלט בשעת ער הט גיטאן די עבירה אונ דער צו פארט הט ער נישט גיוואלט מער די עבירה טוען · למשל די זעלבגי צייט אונ די זעלבגי אשה אונ אויף דעם זעלבגן ארט אונ ער האט פארט נישט גיטאן דיא עבירה דם איז איין סימן אויף דעם אז ער הט שוין גיהאט איין אמת'דיגע חרטה · פון דעם קאנן מיר שוין לערנן אז דר עיקר פון דער תשובה איז די גרויסע חרטה אז ער וועט שוין בשום אופן נישט טאן די עבירה אפילו ווען ער וועט האבן אלע סבות וואס וועלן אים העלפן צו דר עבירה אז ער הט אזו שטארק חרטה איז דיא תשובה זייער אן גינומן פר הש"י :

אויך אזו איין אלטער מאן ווען ער טוט תשובה מיט דער גרויסע חרטה אז אלע מחשבות מיט אלע זיינע כוחות הנפש זאלן זיין פול חרטה אז הש"י וואס ער איז איין בוחן לבבות זאל קענן אויף אים עדות זאגן אז ער וועט שוין דאס נישט טאן אז אפילו ווען ער זאל זיין יונג ביי אלע כוחות וואלט ער שוין מער ניט גיטאן דעם חטא · דר דאזיגר מענטש וואס ער הט אזו איין גרויסי חרטה דר איז גגליכן צו איין בעלי תשובה וואס ער הט גיטאן תשובה בשעת מעשה ווען ער הט גיטאן די עבירה אין די יוגנט ווען ער איז גיוועזן ביי אלע כוחות :

דאס דאזיגי וואס עס שטייט אין אלע הייליגע ספרים ובפרט אין זוהר הקדוש אונ אין דר הייליגר גמרא איין חילוק צווישן תשובה אין דער יוגנט אונ צווישען תשובה אויף דר עלטער דם איז ווייל מסתמא איז די תשובה אין די יוגנט אמת · ער הט חרטה באמת האמשי ער קאן נאך טוען די עבירה דער צו פארט טוט ער זיא נישט דם איז איין סימן אז ער טוט נישט דורך דעם פחד פון הש"י אבר אויף דיא עלטער איז דיא תשובה איבר דעם נישט קיין גוטע תשובה ווייל ער זאל נאר קענין טאן וואלט ער קיין תשובה ניט גיטאן · ער טוט נאר אבער די תשובה ווייל ער הט שוין קיין כח ניט צו טאן עבירות · נמצא ווען דר מענטש טוט אבר תשובה מעומקא דלבא אז הש"ת קאן אויף אים עדות זאגן אז ווען ער זאל אפילו יונג זיין וואלט ער אויך שוין מער די עבירה נישט גיטאן דר איז איין בעל תשובה באמת ער מעג זיין אפילו איין זקן גדול וואס ער הט ערשט תשובה גיטאן אויף דר עלטער : יעדער מענטש וואס ער גיט אכטונג אין די הייליגי ווערטר פון דעם זוהר הקדוש וואס מיר האבן מעתיק גיוועזין דם משל פון דעם הנא רבי פנחס קען ער גוט פר שטיין אז די ווערטר וואס מיר האבן גישריבן זענן אמת ויציב · עס שטייט אין זוהר איין משל אז דר חכם הט גיזאגט צו דעם מענטש שוטה אלו יכולת לאכול

צוא זיין אין גדולה הבורא אונ אין כבוד הבורא מען זאל קאנין קומן צוא יראת שמים אויך מען זאל פרשטיין אונ אכטונג געבן אויף די מצות פון דער תורה מען זאל חלילה ניט פעהלן קיין שום זאך פון דר תורה סייא פון דיא מצות עשה סייא פון דיא מצות לא תעשה וואָרן אז מען פעהלט איינזאך פון דר תורה אפילו א מצות עשה הייסט מען קיין סור מרע ווי איז שון פרהאנדן איין גרעסר רע שלעכטס ווי אז מען פרפעהלט א מצוה פונדר תורה וואס השי"ת האט גהייסן מען זאל די מצוה יוא טוהן דר דאזיגר מענש הייסט איין רע שלעכטר ווייל ער האט ניט נפאלגט דיא מצות פון דעם הייליגן באשעפר :

אמר רבי תנחום זאגט רבי תנחום השי"ת האט דעם מענש בשאפן נאר פון דעסט וועגן ער זאל זיך משתדל זיין אין כבוד פון דעם בשעפר אזו ווי עס שטייט אין פסוק ולכבודי בראתיו איך האב אים בשאפן ער זאל משתדל זיין צו וויסן מיין כבוד אונ ער זאל אכטונג געבן אויף זיינע מעשים כדי ער זאל האבן איין חלק לעולם הבא · זאגט רבי יהודה אלע טאג גייט ארוס איין בת קול פון אובן וואס זיא רופט אוס אונ זאגט ווייא צו די מענשין וואס זעהן ניט מיין כבוד אונ וואס גיבן ניט אכטונג ויי זאלן וויסן מיין כבוד אונ דס איז די צייט ווען דיא זון הייבט אן צוא שיינן דעמאלט טוהן אלי מלאכים עליונים וחיות הקודש אונ דר כסא הכבוד פון השי"ת אונ די בשמים ביימר פון דעם גן עדן אויך אלי ביימער פון דעם הימל אונ ערד מיט אלערלייא חיילות טוהן ציטרין אונ טוהן לובן דעם באשעפר פון אלעם אונ דס ראזיגע קול שרייט אוס צו די מענשין וואס גיבן ניט אכטונג דעם כבוד פון דעם מלך העליון אונ זיי זאגן ניט קיין שירות ותשבחות פאר השי"ת אזו ווי אלע בשעפינישן זאגן איבר דעם האט רבי אלעזר גזאגט אז מען טאר ניט מתפלל זיין נאר אין דר צייט ווי די זון גייט אויף אזו ווי עס שטייט אין פסוק ייראוך עם שמש :

אמר רבי יוחנן זאגט רבי יוחנן הקב"ה האט בשאפן מלאכים אובן זיי זאלן לובן אונ זיי זאלן זאגן שירות ותשבחות אלי נאכט אונ ער האט בשאפן קענן זיי דיא יודען אין עולם התחתון זייא זאלין אים לובן אונ זייא זאלן זאגן פאר אים שירות ותשבחות אלע טאג :

מיר האבן גלערינט אז דריי משמרות איז ביא נאכט אונ אין דיא דאזיגי דרייא משמרות טיילן זיך דרייא כיתות מיט מלאכי השרת זייא זאלן לובן זייער באשעפר אין יעדן משמר · אונ קעגן דיא דאזיגע דרייא משמורות איז דא דרייא תפלות פון ביי טאג וואס דיא יודן זענן מתפלל זייא זאלן לובן השי"ת אין דיא דרייא תפלות · תפלת שחרית תפלת מנחה תפלת מעריב · אויך האבן מיר גלערינט אז אין מיטן דר נאכט ווען הקב"ה גייט אין גן עדן אריין מיט דיא צדיקים דעמאלט ווערן אפין אלי טויערן אין הימל אונ דעמאלט איז איין עת רצון צו לערנן תורה אונ דיא כתות מלאכי השרת אונ אלי בשמים ביימר אין גן עדן אונ אלי צדיקים הייבן אן צו זינגן פר השי"ת אונ די דריטע כתה פון דיא מלאכים זאגין שירה ביז דר מארגן שטערן קומט ארוס אונ עס איז איין שולדנקייט פר איעדן יוד אז אין דר צייט ווען דר מארגן שטערין גייט אויף ער זאל אויף שטיין אונ זאל זיך שטארקן מיט שירות ותשבחות פר הקב"ה ווייל עס גיין צו זאמן די שירות ותשבחות פון די מענשן מיט די שירות ותשבחות פון די מלאכים :

אמר רבי יוחנן זאגט רבי יוחנן ווען הקב"ה גייט ארוס פון די גלוסטיגע עולמות אונ ער קומט מיט די צדיקים אין גן עדן אריין דעמאלט ווארט ער אונ ער הערט דס קול פון דעם וואס איז עוסק בתורה אזו ווי מיר האבן גלערינט אז דס קול איז ביי השי"ת חשובר פון די שירות ותשבחות וואס די מלאכי השרת זאגן פר אים אזו ווי עס שטייט אין פסוק אל גינת אגוז ירדתי לראות וואס מיינט מען דס לראות ער קומט זעהן דיא דאזיגע וואס זענן עוסק בתורה :

זוהר הקדוש פסוק מי יתנך

מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי ר' יהודה הייבט אן דעם פסוק האבן די חבריא מפורש גוועזן דס זאגן די יודין צו גאט וואס ער איז דר מלך מלכי המלכים דר שלום פון דר וועלט מי יתנך כאח לי דס מיינט מען יוסף הצדיק איבר די ברידר האט ער צו זייא גזאגט ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם איז טייטש איך וועל אייך שפייזן מיט אייערי קינדר אונ ער האט זיי באמת גישפייזט אין דעם הונגר אזו בעט דיא כנסת ישראל פר הקב"ה מי יתנך כאח לי איז טייטש ווער וועט דיך געבן צוא מיר אזו ווי יוסף דו זאלסט זיך נוהג זיין מיט זיינע ברידר אז ער האט זיי געגעבן פרנסה אזו זאלסטו אונז אויך געבן פרנסה :

זוהר הקדוש פסוק אחות לנו קטנה

אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה רבי אבא הייבט אן אחות לנו קטנה דס מיינט מען די כנסת ישראל וואס ווערט גירופן צו הקב"ה אחות שוועסטר ושדים אין לה דס איז דס וואס מיר האבין גילערינט אז אין דר צייט ווען השי"ת האט מקרב גוועזן דיא יודן צום בארג סיני אזו האבין זיי ניט גהאט קיין זכות אונ קיין מעשים טובים אזו ווי עס שטייט אין פסוק ושדים אין לה קיין ברוסט האט זי ניט גהאט דס איז די שונהייט פון דר אשה עס האט איר גפעלט די שונהייט דס מיינט מען די מעשים טובים · מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה וואס וועלן מיר צו איר טון ווען השי"ת וועט זיך בווייזן אויף דעם בארג סיני ער זאל רעדן אין דר תורה אזו וועט די נשמות פון זייא ארוס פליען אונ וועלן ניט קענן אוס האלטן דעם גרויסן פחד פון השי"ת :

אמר רבי יוסי זאגט רבי יוסי אין דר צייט וואס יודן זענן גגאנגן צוא דעם בארג סיני אין דר דאזיגע נאכט מיט די דרייא טעג וואס זיי האבן זיך מורש גוועזן פון זייערי ווייבר זענן גקומן מלאכים עליונים אונ האבן מקבל גוועזן דיא ישראל באהבה · די מלאכים העליונים זענן גוועזן אובן אונ די יודן זענן גוועזן הונטן דיא מלאכים האבן מקדש השם גוועזן אובן אונ די יודן האבן מקדש השם גוועזן אין דעם עולם התחתון · אונ יודן זענן גיקריינט גווארן אין דער דאזיגר נאכט מיט זיבציג קרוינען אונ מלאכים העליונים האבן גזאגט אחות לנו קטנה ושדים אין לה זייא האבן קיין מצות ומעשים טובים ניט מה נעשה לאחותנו וואס פאר איין כבוד וגדולה וועלן מיר טון צוא אונזר שוועסטיר ווען השם יתברך וועט זיך בווייזן אויף דעם בארג סיני אז ער זאל די יודן געבן די הייליגע תורה :

זוהר הקדוש פסוק כרם היה לשלמה

רבי יוסי ורבי חייא זענן גגאנגן אונטר וועגנס זאגט רבי חייא צוא רבי יוסי זאג מיר פון די נוטע זאכן וואס דיין פאטר האט גזאגט פון דעם גרויסן תענוג פון דר נשמה בעולם הבא · ער ענטפערט אים מיר וועלן פון דארט אוועק ווייל זיי טוהן ניט קיין רעכטי מעשים זאגט ער צוא אים נוא אדרבה דאדורך דארף מען דא לערנן כדי מען זאל ניצול ווערן פון זיי · ער ענפערט אים אז אין איין מקום סכנה איז דס נישט גזאגט :

דער נאך ווי זיי זענן אוועק גגאנגן זאגט רבי יוסי איך וועל דיר זאגן אזאך אונ דס איז בהאלטין גוועזן צווישן די אוצרות פון מיין פאטר עס שטייט אין פסוק כרם היה לשלמה דעם כרם מיינט מען די הייליגע נשמה וואס זי איז גיפלאנצט אובן אונטער דעם כסא הכבוד אזו ווי איין כרם ווייגשטאק היה לשלמה דס איז הקב"ה וואס דר שלום פון דר וועלט איז ער · איבר דעם הייסט ער שלמה בבעל המון דס איז דר כסא הכבוד וואס ער איז שולט איבר אלעם · ער גוועלטיגט איבר אלי חיילות פון הימל אונ ערד אונ ער איז דר הער פון אלי · ער גיט די נשמה לנוטרים את פריו צו די דאזיגי מענטשן וואס היטן די תורה מיט די מצות ומאתים לנוטרים את פריו הקב"ה האט זייער פיל עולמות אובן איבר אלי חיילות פון דעם הימל אונ טויזנט אונ צוויי הונדערט אנדרי עולמות וואס ער גייט אריין אין זיי ער זאל זיך משתעשע זיין מיט דיא צדיקים אין גן עדן · איש יביא בפריו אלף כסף דס זענען טויזנט עולמות וואס הקב"ה איז זיך משתעשע מיט די צדיקים אין גן עדן · השי"ת זאל העלפן מיר זאלן זיין פון די צדיקים מיר זאלן זוכה זיין צו דר הייליגר תורה וכן יהי רצון אמן :

חסלת שיר השירים

מגלת רות

זוהר הקדוש

ויהי בימי שפוט השופטים ויהי רעב בארץ הייבט אן דער סבא אונ זאגט אין דר צייט וואס השי"ת איז דן דיא וועלט ווען מען איז ער צום ערשטן דן צוא דיא דאזיגי מענטשין וואס זיי זענן דיינים אונ זענן דן דיא וועלט זייא טוט השי"ת צום ערשטין משפטן אונ אז די דיינים האבן שלעכט גימשפט די וועלט קומט איין הונגר אויף דער וועלט עס שטייט אין פסוק ויש נספה בלא משפט איז טייטש עס איז פר האנגין מענטשין שטארבן ווייל עס איז קיין משפט ניט פר האנדן בעולם אז דיא דיינים

נעמען שוחד און פאר קריגען דעם אמתדיגען משפט פון דעם קומט הונגר און גרויסי צרות אויף דער וועלט · איז קשה וואס איז דיא וועלט שולדיג אז די דיינים זענען שלעכט און טוהן ניט קיין רעכט אויף דר וועלט אז דארויף זאל געשטראפט ווערען די גאנצי וועלט מיט הונגר דר תירוץ איז די ארימע לייט זענען די כלים פון השי״ת ווען עס קומט איין הונגער בעולם שרייען זיי פאר השי״ת און השי״ת הערט זייער געשריי און גיט אכטונג אויף דר וועלט אויף די דאזיגע מענשען וואס האבן גורם געוועזען דעם גרויסן צער אויף דר וועלט און זיי שטארבן פר דיא צייט אזוי ווי עס שטייט אין פסוק אם צעק יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני איבער דעם זאגט דר פסוק ויש נספה בלא משפט אז עס איז פרהאנדן אז מען שטארבט ווייל ער האט קיין רעכט ניט גטון עס איז קיין חילוק ניט צווישען איין דיין וואס ער פרקרימט דעם משפט דס הייסט ער פסק׳ט שלעכט ער איז מחייב דעם וואס קומט ניט אדר ער פטרת דעם וואס קומט ביי אים ווייל ער האט שוחד גנומען וכדומה · און צווישען דיא גרוסע לייט די ראשי העדה וואס קאנען אכטונג געבען עס זאל גוט זיין און גיבן ניט אכטונג אויף דר וועלט און ווערען ניט קיין שום שלעכטס צו טוהן :

ואמר רבי יוסי נאך איין זאך האט רבי יוסי גזאגט אז דר דאזיגר דיין וואס ער איז ניט מחמיר אויף דעם דין ער זאל מדקדק זיין אויף יעדען דין ווי מען דארף אויף דעם דאזיגען מענש איז מען מחמיר פון אויבן און זיי שטארבן פר דר צייט : עס איז פר האנדן טייל דיינים וואס פסקינען דעם דין לאמיתו דין אמת אזוי ווי מען דארף און זיי זענען מקבל שכר פאר דעם פסק און טייל פסקינען אויך דעם דין אמת און ווערען געשטראפט פר דעם מיר האבן געלערנט אז דס בית דין דארף צו בשטראפן מענטשען וואס טוהן ניט אזוי וויא מידארף צו טוהן על פי דת ישראל און פיל מאל דארף מען מעניש צו זיין כדי מען זאל מאכן איין גדר צוא דער תורה האטשי דר דין תורה איז ניט אזוי און דר דאזיגר דיין וואס ער פסקית וויא דער דין איז און ער מאכט ניט קיין גדר צו דער תורה האטשי דר דין איז גאנץ אמת דר דיין שטארבט פר דר צייט און ער ברענגט אויף די וועלט צרות ורעות רחמנא ליצלן :

מדרש הנעלם

פתח רבי יהודה הייבט אן און זאגט עס שטייט אין פסוק רפאות תהי לשרך וגו׳ די תורה איז איין רפואה צום מענש צום גוף און צו זייני ביינר אויף דער וועלט און אויף יענר וועלט · אזו וויא רבי נחמיה האט גזאגט אויף יער וועלט איז איין רפואה צום מענש דער וואס לייענט קריאת שמע אזו וויא מידארף צו לייענען אלע טאג קריאת שמע :

אמר רבי נהוראי אין קריאת שמע איז דא צוויא הונדערט און אכט און פערציג ווערטר אזו פיל אברים ווי דר מענש האט · דר מענש האט צוויי הונדערט און אכטונפערציג אברים און אז ער לייענט קריאת שמע אזו וויא מידארף גנעמט יעדעס אבר אווארט און דאס אבר ווערט גיהיילט פון דעם ווארט · איז קשה עס איז באמת נאר אין קריאת שמע דא צווייא הונדערט און פינף און פערציג ווערטר פאר וואס זאגט רבי נהוראי אז עס איז פר האנדין צווייא הונדערט און אכטונפערציג ווערטר · דער תירוץ איז אזו · אין קריאת שמע איז דא רמ״ח ווערטר ווייניגער דרייא ווערטר נאר מיט דעם וואס דער חזן זאגט צוויי מאל ה׳ אלהיכם אמת מיט דעם איז ער משלים דיא רמ״ח ווערטר און ער פר רעכנט מיט דעם די רמ״ה אברים איבר דעם דארף יעדער מענטש גוט אויס הערען ווי דר חזן זאגט ה׳ אלהיכם אמת און ער זאל מכוון זיין דיא ווערטר כדי ער זאל משלים זיין דיא רמ״ח ווערטער וואס זיי היילין דיא רמ״ח אברים יעדעס ווארט גיט ארויין איין כח אין איין אבר פון דעם מענטשם איברים און אז ער פעלט איין ווארט שלאפט ער דעם כח פון איין אבר וואול דעם מענטש וואס ער איז מכוון צו אלע ווערטער פון קריאת שמע ער זאל זיך משלים זיין אלע זייני איברים ער זאל גישט זיין קיין בעל מום אויף קיין שום אבר חלילה און ער זאל ניט בלייבן אן איין אבר :

אמר רבי יוסי זאגט רבי יוסי פון רבי עקיבא וועגין די קדמונים האבן מתקן גיוועזן קריאת שמע קעגן די עשרת הדברות און קעגן ד׳ צאל פון די איברים פון דעם מענטש און קעגין דיא דרייא ווערטר וואס פעהלט האט מען מתקן גיוועזן דער חזן זאל צוויי מאהל זאגין יי אלהיכם אמת · און יעדער מענטש זאל מכוין זיין אויף זיי · אויך האבן זיי מתקן גיוועזן דרייא שמות תחלת קריאת שמע און דריי שמות צום סוף קריאת שמע תחלת זאגט מען יי אלהינו יי און צום סוף זאגט מען יי אלהיכם אמת · און יעדר וואס לייענט קריאת שמע אזו ווי מיר האבן געשריבן דער ווערט ניט ניזוק אין דעם טאג · און דער דאזיגר וואס לייענט קריאת שמע בכוונה ניט בצבור און ער הערט ניט דעם חזן אויס זאגן ה׳ אלהיכם אמת דער דאזיגער מענטש זאל מכוון זיין אין דיא פונפצין ווערין פון ויציב ונכון וקים וישר וגו׳ :

זוהר הקדוש

ושם האיש אלימלך מיר האבן גילערינט אז אזוי ווי עס איז מרומז ביי אברהם ויצחק שרה ורבקה דר שם הוי״ה אזו איז מרומז דא אין די פסוקים הוכע ענינים מיר האבן גילערינט אז די חלקים פון דר נשמה פון די מענטשען זענען גיטיילט אויף פיר חלקים נפש· רוח· נשמה חיה נשמה וואס הייסט לנשמה חיה און יחידה דס איז מרמז אין דר מגלת רות · אלימלך דס איז די העכסטי מדריגה קעגן חלק חיה · נעמי הייסט די נשמה וואס זיא איז פון דעם ארט פון אויבן וואס זיא הייסט אויבען נועם ה׳ אלהינו · מחלון הייסט דר רוח וואס זיא איז פון דעם ארט פון אויבן וואס השי״ת איז מוחל · רות דס איז קעגן נפש · כליון דס איז דר רוח הבהמה וואס דס איז נער חלק יצר הרע · ערפה דס איז ווידר דס נפש הבהמות וואס איז דר בת זוג פון דעם יצר הרע פון דעם קומט אז מען זאל זיין איין קשה עורף · ווען דער מענטש איז זוכה בלייבן ביי אים דיא אלי חלקים פון דער היילגר נשמה און אז ניט גייט פון אים אוועק דיא חלקים אזו וויא עס שטייט ותצא מן המקום אשר היתה שמה וגו׳ באשר תלכי אלך באשר תליני אלין · דס מיינט מען אלע מצות עשה און דיא מצות לא תעשה באשר תלכי אלך דארט ווי דו וועסט גיין וועל איך גיין דאס איז מרמז אויף מצות עשה וואס דס זענען די אלע מצות פון דר תורה וואס מידארף זיי טוען און מען דארף גיט רוען אז מען וויל זיי מקיים זיין באשר תליני אלין דארט ווי דו וועסט נעכטיגען און וועסט רוען דארטן וועל איך אויך נעכטיגן דס איז מרמז אויף די מצות לא תעשה וואס זייער גאנצער קיום איז מיט נישט טוען און מיט רוען אז מען בלייבט שטיין און מען גייט ניט מער און מען טוט נישט ער זאל זיין אויף אזוי אמדריגה אזוי ווי איינר ליגט און שלאפט טוט ער גיווים קיין שום זאך נישט אזוא זאל ער זיין בייא דיא מצות לא תעשה ער זאל נישט טוען קיין שום עבירה חלילה :

זוהר הקדוש פסוק ויאכל בועז

ויאכל בועז וייטב לבו רבי יוסי פתח רבי יוסי הייבט אן דעם פסוק וייטב לב וואס מיינט מען דס אז ער האט גוטס גיטוען דעם הארץ דס מיינט מען אז ער האט גיבענטשט ברכת המזון · און דס איז דר סוד אז דר דאזיגר וואס בענטשט ברכת המזון ווען ער עסט אפ דר טוט גוטס זיין הארץ מיט דער נשמה :

מדרש הנעלם

רבי נהוראי ורבי יצחק זענען גינאנגען אונטער וועגינס ווי עס האט אן גהובן טאג צוא ווערן האט רבי נהוראי אויף גיהובן די אויגן צום הימל האט ער גזעהן די מארגן שטערן ווי זיי ציטרן אזו זאגט ער צו רבי יצחק וויא דיא שטערן ציטרן פאר דער גרויס פון זייער בשעפר עס איז גיקומען אצונד די צייט זיי זאלן שירה זאגן און די בני אלהים שטייען אויף זיי און אז זיי לאזן אויס אזו טוען דיא אלע חילות וואס האבן אגאנצע נאכט גיזאגט שירות ותשבחות זיי בלאזן איין תרועה אז עס קומן זיך צו זאמן אלע חיילות פון ביי נאכט און זיי גייען יעדר אויף זיין ארט און די חיילות פון ביי נאכט הייבן אן צו ציטרן און צו שרעקין פר דעם גרויסן פחד פון דעם בשעפר און זייא זאגן שירה אזו שטייט אין פסוק ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים איז טייטש ווי די שטערן פון דר פריא הייבן אן צו זינגן בלאזן די בני אלהים אתרועה :

וויא זיי זענען גינאנגען זאגט רבי יצחק צוא רבי נהוראי ער זאל אים זאגן עפעס פון די גוטי זאכן וואס ער האט גיהערט אין קריאת שמע דעם פסוק שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד · פתח ואמר ער הייבט אן און זאגט עס שטייט אין פסוק שמע ישראל ה׳ אלהינו הער דו יוד נאט איז אונזר גאט איז קשה דס גישיקט זיך ווען די קינדר פון יעקב אבינו האבין גיזאגט צו זייער פאטר וואס ער האט אויך ישראל גיהייסן איז רעכט שמע ישראל הער ישראל אדר אז משה רבינו האט צו די יודין גיזאגט גישקט זיך אויך שמע ישראל הערטס אויס יודן אונזר גאט איז איין גאט אבר אצונד אז די גאנצע וועלט אלע יודין זאגן דס צו וועמן זאגן זייא שמע ישראל הער דו יוד · יודין אליין זאגן דאס יעדר פר זיך ניט צו קיינעם · דר תירוץ איז אזו מיר האבן

געלערנט יעקב אבינו איז ניט געשטארבן אונ הקב"ה האט אים געהתמיתט אויף זיין כסא הכבוד ער זאל זיין תמיד איין עדות אויף זיינע קינדר אז זיי טוען איינציגן זיין הייליגן נאמן אזו ווי מען דארף צוויא מאל אין טאג אונ אז זייא זענין מייחד זיין הייליגן נאמן זאגן זיי שמע ישראל זיי רופן צו יעקב אבינו וואס ער זיצט אין כסא הכבוד ער זאל הערין אונ ער זאל עדות זאגען אז זייא טוען איינציגען זיין נאמן אזו ווי מען דארף :

פתח ואמר ער הייבט אן אונ זאגט וואול איז דעם פאטער וואס ער האט אזעלכע קינדר אויף דר ערד · וואול איז די קינדר וואס קריינן דעם פאטער מיט זעלכע טייערי קרוינן · אין דר צייט הייבן אן אלע חיילות אין הימל אונ זאגן בשכמל"ו אונ יעקב ווערט געקריינט מיט דרייצען נהרי אפרסמונא · אונ ער שטייט תמיד אונ שיצט זיינע קינדר אזו ווי איין שטאט וואס איז ארום איין מויער כדי דר מדת הדין זאל ניט שולט זיין אין זיי אונ קיינר פון דיא פעלקר זאל נישט קאנין קיין שליטה האבין אין זייא :

פתח רבי · רבי הייבט אן אונ ער זאגט אין דעם זעלבגן געשטאלט וויא די צוועלף שבטים זענן געוועזין הונטין דיא קינדר פון יעקב אבינו · אזו איז אובן אויך פארהאנדין אגעשטאלט פון יעקב מיט צוועלף קינדר וואס זענן צוועלף שבטים אובן אין הימל · אונ אזו וויא דיא יודין זענן מייחד זייא איינציגין דעם הייליגן נאמן הונטן אויף דר ערד אזו טוען די מלאכים העליונים אין הימל :

פתח רבי ר' הייבט ווידר אן אונ זאגט עס שטייט אין פסוק כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם איז טייטש אזו האט השי"ת געזאגט צום הויז געזינד יעקב וואס ער האט געלייזט זיין פאטר אברהם · איז קשה האט דען יעקב אויס געלייזט זיין פאטר אברהם יעקב איז נאך גאר נישט געבארן געווארן אין דר צייט פון אברהם אבינו דר תירוץ איז אזו אין דער צייט וואס מען האט אברהם אבינו געווארפן אין קאליך אויבן אריין האט הקב"ה צו זאמן גענומן די גאנצע פמליא של מעלה אונ ער האט זיי געזאגט זיי זאלן מציל זיין אים פון דעם קאליך אויבן ווייל ער איז איין אוהב ה' · דיא מלאכים האבן געזאגט צו השי"ת עס וועט אבר פון אים ארויס קומין עשו הרשע · זאגט השי"ת עס וועט פון איהם ארויס קומען דער צדיק יעקב אזו האבען זייא געזאגט אז ער זאל ניצול ווערען אין זכות פון יעקב הצדיק דאס מיינט דער פסוק אשר פדה את אברהם אז יעקב האט אויס געלייזט אברהם אבינו :

מדרש הנעלם

אמר רבי חסדאי זאגט רבי חסדאי · רות דורך איר גרויס צניעות איז זיא געגאנגן תחת כנפי השכינה אונ דוד איז פון איר ארויס געקומען · פרעגט רבי פדת רות אז זיא האט זיך מגייר געוועזן פר וואס האט מען איר נישט געגעבן איין אנדערען נאמען נישט זיא זאל הייסן דעם זעלבגן נאמען ווי פריער דר תירוץ איז אזו רות האט זיך מגייר געוועזן ווען זיא האט גענומן איר מאן מחלון אונ נאך דערמאלט האט זי זיך מגייר געוועזן אונ ער האט איר געגעבן דעם נאמן רות פריער האט זיא געהייסן גילית אונ וויא זיא האט זיך מגייר געווען האט ער איר אנאמן געגעבן רות אונ ווי זייערע מאנן זענן געשטארבן מחלון אונ כליון · דערמאלט איז ערפה צוריק געגאנגן צו איר ערשטי אמונה אונ רות איז געבליבין אן דער יודישן אמונה קלעבן עס שטייט אזו מפורש אין פסוק אז ביידי רות אונ ערפה האבן זיך מגייר געוועזן ווען זייא האבען חתונה געהאט מיט זייערע מאנין מחלון וכליון הם ושלום מען זאל זאגען אז זייא האבן גינומן פון עובדי כוכבים ווייבער נאר זיי האבן זיך מגייר געוועזען צוא דער חתונה אונ נאך דעם ווי זיי זענן געשטארבן איז ערפה צוריק געגאנגן צו איר ערשטי אמונה אונ רות איז געבליבן ווייטער קלעבן אן דער יודישער אמונה עס שטייט אין פסוק הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה איז טייטש ערפה איז צוריק געגאנגען צוא איר פאלק אונ צו איר גאט · נוא אז עס שטייט זיא איז צוריק געגאנגן צו איר גאט כוז זיין אז זיא האט זיך שוין מגייר געווען אונ האט צו געטרעטן צום בשעפר פון דר וועלט ער זאל איר גאט זיין נאר אצונד גייט זי צו ריקצו איר גאט · שטייט געשריבין ורות דבקה בה איז טייטש רות איז געבליבן קלעבן אן איר דס מיינט מען אז זיא איז געבליבן קלעבן אן דר הייליגר אמונה זיא האט נישט צוריק געטרעטן צו איר ערשטי אמונה האטשי איר מאן איז געשטארבן איז זי געבליבן קלעבן אן דר הייליגר אמונה ?

זוהר הקדוש

רבנן געמעני הייסט דס גיהנם · בור · שחת · דומה · טיט היון · שאול · צלמות ·

ארץ תחתית · אונ אויך זיבן טויערן האט דאס גיהנם קעגען דיא זיבן נעמן וואס עס ווערט גירופן · זיבן ערלייא וואונונגן איז פר האנדן אין גיהנם זיי ווערן גירופן שבעה מדורי גיהנם אונ אלע ערטר זענן פון די רשעים ווען מען זאל זיי דארטין דן זיין זייער גוף ווערט פר דארבן אין קבר אונ די נשמה ווערט פאר ברענט אונ דאס פייער פאר ברענט זייא :

המדור הראשון דר ערשטר מדור פון דעם גיהנם הייסט בור דאס איז גאר דאס אייבערשטי וואונונג איבער אלע דארטן זענן דא פיל כיתות מלאכי חבלה · אונ דס הייסט איבר דעם בור וואס דאס ווארט איז טייטש גרוב ווייל אזו ווי אין איין אגרוב איז קיין וואסר נישט דא נאר שלאנגן אונ עגדיסן איז יוא דא אזו אויך איז דאס מדור עס איז דא פול כיתות מלאכי חבלה אזוא וויא שלאנגען אונ עגדיסן · אונ דרייא ממונים איז פר האנדן דארטן וואס זיי גיבן אכטונג איבר אלע אונ זיי לופן אום זענן דן דיא נפשות פון דיא רשעים אונ אלי כיתות מלאכי חבלה רויען אונ שטארמן אין גיהנם אז מען הערט זייער קול אין הימל אונ דס קול פון די רשעים אין גיהנם איז וואס זיי שרייען אונ זאגן וויי וויי אונ קיינר דר בארימט זיך נישט איבר זיי · די דאזיגי משחיתים גיוועלטיגן אגאנצע וואך פון דר צייט ווס מען דאווינט מעריב אגאנצע נאכט ביז עס ווערט טאג זיי זענין דן די דאזיגע מענשין וואס טוען עבירות בסתר פר בארגין קיינר זאל נישט זעהן אזו ווי דר פסוק זאגט והיה במחשך מעשיהם זייערי מעשים זענין אין דיא פינצטר קיינער זאל נישט זעהן דעם דאזיגן מענש זענין זיי דן אגאנצע נאכט אונ אז זיי האבין אן גיהובין טוען איין משפט אן איין רשע · אונ עס איז שוין טאג גיווארין ענדיגן זייא דאס משפט ביי טאג אבר דער אן הייב פון דעם דין איז תחלת הלילה אזו וויא עס שטייט אין פסוק מפחד בלילות זאגט רבי אלכסנדריא אז דאס מיינט מען דעם פחד פון דעם גיהנם פון בייא נאכט · איבר דעם האט מען מתקן גוועזן אז תחילת מעריב זאל מען זאגין והוא רחום יכפר עון ווייל אין דער צייט הייבט מען אן דן צוא זיין דיא רשעים דאדורך זענן מיר מתפלל אז השי"י זאל מוחל זיין די עבירות אונ זאלן ניט גענגש ווערן · די דרייא ממונים הייסן משחית · אף · חמה · אונ אין דעם פסוק שטייען זיי אלע דרייא גידאכט זיי זאלן קיין שליטה ניט האבן אזו ווי עס שטייט ולא ישחית דס מיינט מען דעם ממונה וואס ער הייסט משחית ער זאל קיין שליטה ניט האבן · אונ עס שטייט להשיב אפו דס מיינט מען דעם ממונה וואס הייסט אף ער זאל קיין שליטה נישט האבן · אונ עס שטייט ולא יעיר כל חמתו דס מיינט מען דר ממונה וואס הייסט חימה זאל קיין שליטה נישט האבן · דאדורך האט מען מתקן גיוועזן צוא זאגן והוא רחום יכפר עון וגו' נאר אין דר וואכן נישט אום שבת ווייל אום שבת האבן די רשעים אין גיהנם רוה אונ די מלאכי חבלה האבן איבר זיי קיין שליטה ניט · אונ דר וואס זאגט והוא רחום דער איז מבזה דעם כבוד פון שבת מלכתא · אויך דארף מען נישט זאגן שומר עמו ישראל לעד · אונ אין דעם דאזיגן מדור פון גיהנם ווערען גישטראפט די מענטשן וואס זענן מפסיק אין מיטן לערנען מיט דברים בטלים אונ די וואס זענן ניט נוהג כבוד אן תלמידי חכמים אונ דער וואס גייט פאר בייא פר דר שול אונ וויל ניט אריין גיין דאווענען אין שול אריין אונ נאך אזעלכי מענטשן ווערן גישטראפט אויף דעם ארט :

המדור השני דאס אנדערי וואונונג פון דעם גיהנם הייסט שחת דארטען איז גאר פינצטר אונ קיין שום רחמים איז דארט ניט פר האנדן דארטן איז מען דן די וואס זיי רעדן פון תלמידי חכמים לשון הרע אונ דיא וואס זענן מבייש דעם חבר ברבים אונ די וואס זענן שטאלץ נישט לשם שמים אונ דער וואס מאכט זיך כבוד אויס דעם חברס בזיון אונ דר וואס ווייסט אז דער חבר וועט חלילה נכשל ווערין אין אזאך אדר אין איין הלכה אונ ער איז אים ניט מודיע · אונ דער וואס הייבט אויף די האנט אויף דעם אנדרן אפילו ער האט אים ניט גישלאגן · אונ דער וואס שעלט דעם אנדרן אין גילעכטר אז דר ווערט דאדורך מבויש די אלי אונ זייערס גלייכן ווערן דארטן גישטראפט :

המדור השלישי דס הייסט דומה דארטין ווערין גישטראפט אלי שטאלצי מענטשן וואס זענן שטאלץ ניט לשם שמים אונ די וואס רעדן לשון הרע אונ דיא וואס זענן דן דעם חבר לכף חוב · אונ דר וואס לייט אויף רוחים אונ דר וואס זאגט ניט נאך קיין אמן אונ דער וואס ער דאווינט שטיקליך ווייס אונ ער רעדט אויס אונ איז מפסיק צווישן די תפלה · אונ דר וואס לאכט אויס דעם אנדרן · אונ דר וואס זעהט עפים שלעכטץ אויף זיין חבר אונ ער איז אים ניט מודיע צום ערשטן די אלע אונ

דייערם גלייכן ווערן דארטן גישטראפט :

המדור הרביעי דר פערדער מדור הייסט טיט היון · דארט ווערן גישטראפט דיא ווס טוען שלעכטץ ארימע לייט אונ די ווס זעהן איין ארימאן וואס איז אין איין נויט אונ פער לאנגט מען זאל אים ווס לייען אונ ער לייט אים ניט אונ דר ווס צאלט ניט אפילו וויפיל מידארף אונ דר ווס ליגט ביי אגדה אונ דער וואס נעמט אמשכון פון איין ארימאן אונ דר ארימאן הט קיין אנדרס נישט אונ ער גיט אים דם ניט אפ אונ דר ווס נעמט שוחד ווערן אלע גישטראפט אין דעם צ"ט :

המדור החמישי ער הייסט שאול דארטין ווערן גישטראפט די אפקורסים אונ דיא מוסרים אונ די ווס לייקנן אן דער תורה חלילה אן תחיית המתים · אויף די רשעים זאגט דר פסוק כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה איז טייטש אזו ווי איין רוך גייט אוועק אזו די ווס גייען אין גיהנם ארייין ועלן פר פאלן ווערן אונ וועלען נישט ארויס קומן פון דארט קיין מאל · אבער אויף אנדערי זינדיגר חאטשי זייא ווערן נידון אין גיהנם קומן זיי ארויס פון דעם גיהנם אונ האבן אתיקון אזו ווי עס שטייט ממית ומחיה מוריד שאול ויעל ער מאכט טייטן אונ מאכט לעבדיג ער מאכט נידערין אין גיהנם ארייין אונ ברענגט צוריק ארויף · נאר די רשעים דיא כופרים בתורה די אפיקורסים זיי ווערן פר פאלן אין גיהנם אויף אייביג אונ האבן קיין שום תיקון נישט :

המדור הששי דם זעקסטי מדור הייסט צלמות דארטן ווערן נידון אלי ווס זיי קומן צו זייער מוטער אונ אלי עריות פון דר תורה ווערין דארטין גישטראפט :

המדור השביעי דר זיבטר מדור הייסט תחתית דר ווס ער קומט אהין דר גייט ניט מער ארוס פון דארטין אונ די אלי פייערן פון דארטן פר ברענן טאג אונ נאכט דיא נפשות פון די רשעים · דיא דאזיגע רשעים וואס זענן ניט קיין רשעים גמורים די ווערן נידון אין גיהנם צוועלף חדשים · אונ די ווס זענן רשעים גמורים אונ ער הט קיין תשובה ניט גטאן דר הט קיין תקנה ניט אונ ער בלייבט אין גיהנם אויף אייביג · די רבנן זאגן אז דר רשע ווערט נידון אין גיהנם זעקס חדשים אונ איין רשע גמור ווערט נידון צוועלף חדשים דם איז אבער נאר אז ער האט אין זין גהאט צו טון תשובה חאטשי ער איז גישטארבן אונ ער הט נאך קיין תשובה ניט גטוהן ווערט ער נידון צוועלף חדשים אין גיהנם אונ ער הט אתיקון אז ער קאן קומין אין גן עדן אריין · אבער אז ער הט אפילו גאר ניט אין זין גהאט צוא טוהן תשובה אונ ער האט קיין תשובה ניט גיטוהן דער ווערט נידון אין גיהנם לדורי דורות ער ווערט פאר פאלן אין גיהנם אן אתיקון :

רבי נחמיה פתח רבי נחמיה הייבט אן אונ זאגט וואס שטייט אין פסוק ויטע ה' אלהים גן בערן מקדם וגו' ווען הקב"ה האט בשאפן אדם הראשון הט ער אים בשאפן פון דעם בית המקדש · פון דר ערד פון דעם בית המקדש הט ער גנומן אונ ער הט אים בשאפן אונ הט אים גישטעלט אויף זייני פים · אזו זענן גיקומען אלי בשעפנישן זיי זאלן זיך בוקן פר אדם הראשון · ווס הט גטאן הקב"ה ער הט אים פון דארטן אוועק גנומן אונ ער הט אים אריין גפיהרט אין גן עדן אריין אונ ער האט אים גמאכט צעהן חופות אזעלכי חופות וואס ער וועט מאכן די צדיקים אין גן עדן לעתיד לבא אונ די מלאכי השרת זענן אראפ גקומן אונ האבן גמאכט פר אים איין גרוסי שמחה אונ ער הט אים געגעבן חכמה פון אובן חכמה העליונה · אונ ווי סמאל איז אראפ גקומן פון דעם הימל אונ ער הט גזעהן די גרוסי גדולה פון אדם הראשון ווי די מלאכי השרת באדינן אים אין זיין חופה הט אים זייער פר דראסן אונ ער הט זיך מקנא גוועזן אן אים אזו איז ער אראפ גגאנגן אונ ער הט אים איבר גרעט ער זאל די עבירה טוהן ביז ער האט עובר גוועזן די רייד פון זיין בשעפר· ווי ער הט עובר גוועזן הט זיך גאט בוויזן צו אים אונ הט אים פרטריבן פון גן עדן אונ ער הט גוזר גוועזן אויף אים צעהן גזירות · אונ אויף זיין ווייב חוה צעהי גזירות · אויף דר שלאנג צעהן גזירות · אונ אויף דר ערד צעהן גזירות ווייניגר איינם · כך הכל איז ניין אונ דרייסיג גזירות · קעגן די ניין אונ דרייסיג מלקות ווס עס קומט דעם רשע ביי דם ב"ד · צום סוף הט ער תשובה גטוהן אונ השי"ת הט זיין תשובה אן גינומין באהבה :

פתח ואמר ער הייבט אן אונ זאגט עס שטייט אין פסוק קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת די אלי ווס רופן צו השי"ת באמת די דאזיגע מענשן איז הקדוש ברוך הוא מקרב אונ ער איז זיי מקבל · וארן דם הארץ אונ דער רצון פון דעם מענש איז ביי השי"ת חשיבר פון אלי קרבנות אונ עולות פון דר גאנצר וועלט · אז דער מענש טוט זיין ווילן מיט תשובה איז ניט פאר האנדן קיין שום טוער אין אלי הימלן וואס זאלן ניט אפען ווערין קעגן דעם מענש דם הענגט אפ פון דעם הארץ אונ פון דעם ווילן פון דעם מענש אזו ווי עס שטייט גישריבן והתודה אשר חטא עליה ער זאל מתודה זיין אויף די זינד וואס ער האט גזינדיגט אונ ווידוי הענגט נאר אפ פון דעם הארץ :

רבי נחוניה בן הקנה הט גזאגט צוא די חכמים קינדר איר זאלט וויסן אז אין גנעהנטרר איז ניט פר האנדן פר השי"ת ווי דם הארץ פון דעם מענטש אונ דם איז חשיבר פר השם יתברך פון אלי קרבנות אונ פון עולות פון דר גאנצר וועלט דר מענש ווס זיצט בתענית אונ נעמט זיך צום הארץ אונ זיין גאנצר ווילן איז תשובה צו טוהן דר דאזיגר מענש איז מקריב איין גאנץ קרבן ווס דם איז איין נחת רוח פאר הקב"ה ווייל ער איז מקריב פאר אים זיין חלב אונ זיין בלוט מיט דעם גוף מיט דעם גאנצן הארץ אונ גאנצן ווילן אונ דאס הייסט אמזבח כפרה :

ואמר רבי יהודה · אונ רבי יהודה זאגט דריי ערליי מיני תשובה איז פרהאנדן תפלה געטן שועה שרייען דמעה טרערין · אונ אלי שטייען אין איין פסוק גישריבן שמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש אלי דריי זענן חשוב פר השי"ת אונ חשובר פר אלעם איז ווינען וארין אז דער מענש ווינט גייט דם הארץ מיט דעם ווילן פון אלי כחות פון דעם מענש אונ דם גייט דורך דרייצען טוערין ביז עס קומט פאר השי"ת אליין · עס שטייט אין פסוק שמעה תפלתי פר נעם מיין גיבעט · ושועתי האזינה מיין גישריא הער אוס אבר ביא ווינען שטייט אל דמעתי אל תחרש צו מיין ווינען זאלסטו ניט שווייגן ווס איז דר חילוק צווישן די דאזיגע · זאגן די רבנן מיט רבי בר יוסי עס איז אגרוסר חילוק צווישן זייא ביי תפלה איז אמאל אז דר מענש טוט תפלה אונ הקב"ה הערט אוס זיין תפלה נאר אבער ער שווייגט אונ ער טוט אים גיט ווס ער בדארף · עס שטייט ניט מער ביי תפלה נאר שמיעה הערן אז השי"ת הערט · אבער ער גיט ניט אכטונג אויף אים אונ ער טוט ניט אים ווס ער דארף שועה שרייען איז גרעסער פון תפלה ווייל ער שרייט מיט דעם גאנצן הארץ פר זיין בשעפר איבר דעם שטייט דא ושועתי האזינה אזו ווי מען לייגט צוא די אוערן מען זאל הערין די ווערטר · אזו וויל השי"ת צו הערין דם גשריי נאר דר צו פארט איז צו מאל אז השי"ת הערט אונ ער טוט ניט דעם רצון פון דעם מענש אבר ווינען דאס איז מיט דעם הארץ אונ מיט דעם ווילן פון דעם גאנצן גוף פון אלי כחות פון דעם מענש איבר דעם שטייט אל דמעתי אל תחרש צוא מיין ווינען זאלסטו ניט שווייגן :

רבנן די רבנן זאגן ניט אלי טרערן גיין פר השי"ת טרערן פון כעס אונ טרערן פון איינעם ווס ווינט פר השי"ת איבר דעם אנדרין מענטש די טרערן קומן ניט פר הקב"ה נאר דיא טרערן פון תפלה פון תשובה אונ דער וואס בעט השי"ת פון גרוסי צרות די דאזיגע טרערן שפאלטן אלע הימלן אונ עפנין אלי טוערן אונ גייען פר השי"ת מיר האבן גלערנט אז דעמאלט ווען דם בית המקדש איז חרוב גיווארין זענין אלי טוערין פר שלאסין גיווארן נאר די טוערין פון טרערין זענין נישט פר שלאסין גווארין · עס שטייט אין פסוק שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך איך האב גהערט דיין תפלה איך האב גיזעהן דיינע טרערין אויך שטייט ובתחנונים אובילם: רבי כרוספדאי איז שלאף גיווארין זענן גגאנגן צו אים מבקר חולה זיין די רבנן אונ רבי יוחנן בן קיקמא דר טאג איז גוועזן שבת אזו האבן די רבנן גזעהן וויא רבי כרוספדאי האט גוויינט אונ דר נאכדעם ער גילאכט אונ דר נאך איז ער גישטארבין קם רבי יוחנן ודרש · רבי יוחנן האט גדרשית עס שטייט אין פסוק וימת אלימלך איש נעמי ותשאר היא ושני בניה עס איז גשטארבן אלימלך נעמים מאן אונ עס איז גיבליבן זי מיט אירע צוויי זין · אלימלך איז גשטארבן זענן גיבליבן אירי צוויי זיהן זי זאל זיך טרייסטן מיט די ווס זענן גיבליבן זיי זאלן ממלא מקומו זיין פון זייער פאטר אלימלך · דר נאך אבר ווי זיי זענן ביידי גשטארבן איז גוועזן אגרוסי צרה זי הט זיך ניט גהאט מיט וועמן צו טרייסטן · אזו אוך אז דר תנא רבי אליעזר איז גשטארבן האבן מיר זיך גיטרייסט מיט די רבנן וואס זענין גיבליבן · אז עס איז אבר גשטארבן רבי יוחנן בן נורי מיט זייני חכמים אונ אצונד איז גשטארבן אונזר חבר רבי כרוספדאי איז אגרוסי צרה אונ אגרוים אומגליק · ווי זיי זענן גזעסן איז גוועזן ביי אים רבי חולקיה הט ער גזעהן דעם תנא ווי ער ליגט אין טרערן זענן אויף זיין פנים אונ ער לאכט מיט דעם מול אזוי הט ער גרופן רבי יוחנן בן קיקסא מיט דר חברייא אונ זייא האבן אלי גזעהן ווי

מערן זענן אויף זיין פנים אונ ער לאכט מיט זיין מול • אזו זאגן זייא גוויס איז אונזר חבר רבי קרוספדאי ניט געשטארבן אונ זיי זענן דארטן געזעסן אונ האבן קיין מענש ניט צו גלאזט צו אים • פר נאכט הט רבי קרוספדאי געעפנט די אויגן אונ ער הט פרלאנגט אביהל וואסר צו טרינקן • אזו איז רבי יוחנן צו אים צו גגאנגן • ער זאגט צו אים רבותי גייט בשלום אהיים אונ קומט מארגן צו מיר וועל איך אייך דר ציילן וואס איך האב גזעהן • אזו זענן זייא אלי אוועק גגאנגן נאר רבי יוחנן איז ביא אים גיבליבן אונ ער איז ניט צו גגאנגן צו אים אגאנצי נאכט:

וויא עס איז לעכטיג גוואָרן הט רבי יוחנן גזעהן ווי ער רעט אונ וויינט אונ ער הט ניט גוויסט וואס ער מיינט • אזו האט ער זיך אויף גישטעלט אונ ער הט גרופן צו רבי יוחנן • אונ ער הט אים גזאגט איך קום פון יענער וועלט אונ מען הט מיר ניט געגעבן קיין רשות מגלה צו זיין קיין שום זאך וואס איך האב גזעהן נאר דיר מיט דייני חברים • איך האב גזעהן טייל פון דר חבריא וואס ווער לערנן איז ביא זייא אין די הענט אז זיי זענן אויף דעם זעלבגן ארט ווי דר מלך המשיח זיצט אונ איך האב געהערט איין כרוז אום רופן אלי טאג • וואול צו דיא מענטשין וואס זענן משתדל זאכן לערנן תורה אונ וואול צו די וואס זענן מזכה אנדרי מענשן זאלן לערנן תורה אונ די דאזיגע מענשן וואס זענין מעביר על המדה אז זיי שווייגן ווען איינר טוט זיי שלעכטס:

דס וואס איר הט גזעהן אז איך האב גוויינט אונ גלאכט • דאס איז גוועזן ווייל עס איז געגעבן גוואָרן רשות צום מלאך המות ער זאל מיך ברענגין אונ איך האב גזעהן נעבן מיר די הייליגע שכינה וואס מען הט אים ניט גלאזט האבן קיין שליטה צו מיר • איבר דעם האב איך גוויינט אונ גלאכט גוויינט דארך דעם מלאך המות אונ גלאכט ווי איך האב גיזעהן דיא שכינה הקדושה לאזט אים ניט צו גיין צו מיר • דער נאך הט מען מיך גנומן פאר דעם ב"ד של מעלה האב איך גזעהן זייער פיל היילות אונ כחנות וואס זענן עוסק צו טון משפט אויף דר וועלט • אונ איבר אלי איז דא אגרויסר מלאך וואס די גאנצי ממשלה פון דעם היכל איז אונטר אים אונ מען הט מיר ניט געגעבן קיין רשות איך זאל צו גיין זעהן נאר פון ווייטנס האב איך גזעהן דס ב"ד אונ פיל שרפים זענן פר זיי טייל זענן מליצי יושר וואס זיי זאגן גוטס אויף דר וועלט • אונ טייל זענן מקטריגים וואס זיי זאגן שלעכטס אויף דר וועלט • דר ווייל הט מען מיך גינומן פאר דעם ב"ד צום משפט אזו זענן אויף גישטאנען דריי עדות אונ האבן גזאגט מצאנו כופר דריי מאל זיי האבן עדות גזאגט אויף מיר אז איך בין גוועזן אמעביר על מדותי איך האב גשוויגן יעדן מענש וואס ער הט מיר גטוהן אונ וואס ער הט מיך מבייש גוועזן דעם גאנצן טאג הט מען עוסק גוועזן אין מיין משפט • מען הט אגאנצי טאג גזיכט מייני מעשים אונ מען הט גרעכנט די טעג מיט אלי מיינע יאהרן אונ מען הט זיי גטראפן רעכט אונ איבר דעם ווייל איך בין גוועזן אמעביר על מדותי האבן זיי מיר גאר ניט גקאנט טוהן • ביז מיהאט מיין משפט גנומן אין איין ארט אריין זיי זאכן זאגן זייער פסק אונ איך ווייס ניט ווי אהין מען הט דס גנומן דר נאך איז גקומן דער פסק פון דארטן מען זאל מיך נאך לאזין לעבין אונ מען זאל מיר געבין צייט איך זאל קענין אויס לערנין די גאנצי תורה אויף דער וועלט ווארין איך האב נאך ניט אום גלערינט וואס מידארף אזו הט דר מלאך המות קיין שליטה ניט גהאט צו מיר אונ איך בין צוריק גיקומין אויף מיין ארט:

קרא עליה רבי יוחנן זאגט דעם פסוק אויף דעם צדיק זרח בחשך אור לישרים חנון ורחום וצדיק הקב"ה וואס ער איז איין רחום וחנון וצדיק הט גמאכט שיינן אליכט צום צדיק רבי קרוספדאי ער זאל בלייבן לעבן אונ ער זאל פר לייכטן די וועלט מיט זיין תורה:

זוהר הקדוש פסוק ותאמר נעמי

ותאמר נעמי לכלותיה וגו' כי שמעה בשדי מואב כי פקד יי את עמו לתת להם לחם זאגט רבי ברכיה קום אונ זעה אז דר וואס פר מאכט זיינע אויגן פון ארימי לייט אין איין הונגר יאר אזו זענן די ארימי לייט זוכה צו זעהן ישועות ונחמות ווי דיא גאנצי וועלט ווערט גהאלפן אונ זיי שטארבן ניט ביז הש"י גדענקט זיי צום גוטן • אונ דר דאזיגר מענש אבר דר איז ניט זוכה צו זעהן וויא הש"י העלפט די וועלט מיר זעהן אז אלימלך איז גוועזן אגרויסר עושר אונ ווי עס איז גוועזן אהונגר אויף דר וועלט הט ער פר מאכט זייני אויגן פון ארימי לייט אונ ער איז אוועק קיין מואב ער זאל ניט דארפן קיין ארימי לייט צו שטיצן • אזו איז ער דארט גשטארבן

אונ ער הט ניט דר לעבט צו זעהן קיין ישועה פון דר וועלט • וויא דיא וועלט איז גהאלפן גוואָרן אז הש"י הט גדענקט זיין פאלק צום גוטן ער זאל זיי געבן ברוט אזו וויא עס שטייט אונ פסוק כי פקד יי את עמו פרעגט רבי ברכיה אקשיא עס איז באמת דר שטייער פון אלי צדיקים אז זיי זאלן אנטלופן פר דעם הונגר עס איז גוועזן גרעסרי לייט פון דעם אלימלך וואס האבן אזו גטון מיר גפינן אברהם יצחק יעקב האבן אזו גטוהן זענן אוועק פר דעם הונגר איינר איז אוועק קיין מצרים אונ איינר איז אוועק קיין פלשתים • זאגט רבי יצחק איין תירוץ דער הונגר וואס איז גוועזן אין דר צייט פון דיא הייליגע אבות איז גוועזן וואס הקב"ה הט גשיקט איין הונגר כדי זיי זאלן אוועק פון זייער ארט זיי זאלן ארוס פון צווישן רשעים אונ כדי זיי זאלן בקאנט ווערן אויף דר וועלט פר גרויסי לייט אבר דר הונגר וואס איז גיוועזן אין דר צייט פון אלימלך אונ נעמי מיט זייערי קינדר איז גוועזן פר די חכמים פון דר וועלט אונ אלימלך איז גזעסין אין גרוס עשירות אונ ווי דער הונגר איז גקומין זענן ארימי לייט צו אים גקומן ער זאל זיך דר בארימן אויף זיי הט ער זייני אויגן פון זיי פר מאכט אונ ער איז אנטלאפן קיין מואב אויך הט ער אום רעכט גטון ווי ער הט גיזעהן אז עס איז דיא יודן שלעכט איז ער אנטלאפן צווישן אנדרי פעלקר איבר דעם איז ער גשטראפט גוואָרן אז ער איז גישטארבן מיט זיינע קינדר:

כי צר לי מאוד מכם איז קשה עס שטייט אין פסוק צר לי מאד מכם איז טייטש עס איז מיר זייער באנג אונ ענג מער פון אייך עס וואלט גדארפט צו שטיין צר לי מאוד עליכם עס טוט מיר באנק אויף אייך • דר תירוץ איז אזו נעמי האט גזאגט צו זייא עס איז מיר שלעכט פון אייך איך האב צרות דורך אייך ווארום איר האט גורם גוועזן מייני זון זאלן שטארבן • ווארן זיי זענן גשטארבן ווייל זיי האבן גנומן ווייבר פון דעם פאלק מואב:

זוהר הקדוש פסוק ותאמר הנה שבה יבמתך

ותאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה זאגט רבי נחום פון רבי יהודהם ווען דס ווארט שבה איז טייטש זי איז צוריק גגאנגן צו איר פאלק פון דעם איז גידרונגן אז זי הט זיך צום ערשטן מגייר גוועזן נאר אצונד איז זי צוריק גגאנגן צוא איר ערשטר אמונה ורות דבקה בה איז טייטש רות איז גבליבן קלעבן אן דר אמונה וואס זי הט אויף זיך גנומין אונ הט זיך מגייר גוועזן ביים מאנס לעבן:

רבי ברוקא אמר רבי ברוקא זאגט עס שטייט אין פסוק וישכם אברהם בבוקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה איז טייטש אברהם האט גנומן ברוט אונ וואסר אונ ער הט גגעבן צו הגר ער הט דס גטון אויף איר אקסיל איז קשה אז עס שטייט ויתן אל הגר אברהם הט געגעבן ברוט אונ וואסר זיין דינסט הגר נאך וואס שטייט שם על שכמה ער הט דס גטון אויף אירע אקסל • נאר דער פשט איז אז ער הט זי אן גלאדן מיט דעם עול פון דר אמונה אז זי זאל בלייבן ביי דר אמונה וואס זי הט גילערינט ביי אים אז זי זאל ניט אפ טרעטן פון זייער אמונה • עס שטייט דא שם על שכמה אונ מיר גפינן עס שטייט שם שם לו חוק ומשפט דס מיינט מען אז ער הט גטוהן דעם עול פון דר תורה ומצוות אויף זיי נאר אבר הגר ווי זי איז נאר אוועק גגאנגן פון אברהם אבינום רשות הט זי אפ גטרעטן פון דר אמונה אונ זי הט אפ גלייגט דעם עול פון דעם בשעפר אזו ווי עס שטייט אין פסוק ותלך ותתע דס מיינט מען אז זי הט גדינט עבודה זרה וואס ווערט אן גרופן הבל מעשה תעתועים:

זוהר הקדוש פסוק ותלכנה שתיהם

אמר רבי אלכסנדר אין דער צייט ווען דער מענטש גייט אוועק פון דעם עולם גייען דיא נשמה מיט דעם גוף ביידע צו זאמען אזו וויא עס שטייט אין פסוק ותלכנה שתיהם וגו' ותהום כל העיר עליהן ותאמרנה הזאת נעמי אלע וואונדערין זיך אויף איהר איז דאס דיא נשמה וואס זיא איז גנומען געוואָרען פון דעם עולם העליון וואס זי איז גוועזן פול מיט אלעם גוטן פול מיט תורה דר עסוד ענן האט גרוהט אויף איר ביא טאג אונ דער עמוד אש ביא נאכט אונ איין לעכט הט גישיינט פר איר אונ זיא האט גיזעהן דאס גיהנם אלע ערטר וויא דיא רשעים זיצן אזו ענטפערט די נשמה אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרה אני מלאה הלכתי אז איך בין גיוועזן אין דעם עולם בין איך גוועזן פול מיט אלעם גוטן מיט תורה אונ מיט אלם נאר אצונד בין איך גיוועזן אויף איין עולם וויא הש"ית האט אין מיר אריין גישיקט איין יצר הרע •

עס שטייט אין פסוק אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל דס איז דם נפש הבהמות וואס עס בלייבט אין גוף ווייל זיי האבן ביידי שותפות גימאכט. א משל צוא וועם איז דם גלייך צו א מלך וואס ער האט גיזעצט אין זיין גארטן צווייא שומרים זיי זאלן אכטונג געבן אויף דעם גארטן איינר איז גיוועזן בלינד אונ אנדערר איז גיוועזן קרום אונ דער מלך האט גיזאגט צו זיי איר זאלט אייך היטן איר זאלט ניט עסן פון די פירות פון דעם גארטען ווארען איך וויים אלדינג וואס עס גיפינט זיך אין גארטן דר קרומר האט דר זעהן זייער אשיינע פרי האט זיך אים פארגלוסט די פרי זאגט ער צום בלינדען עס איז דא אשיינע פרי אויף דעם בוים נאר איך קען ניט גיין זיא נעמען דער בלינדער זאגט איך זעה נישט קיין שום זאך אזו האבען זייא בשותפות גימאכט אונ דר קרומר האט זיך גיזעצט רייטן אויף דעם בלינדען אונ האבן צו זאמן אויף גינעסן דיא פרי :

דער מלך האט גיזעהן ווי זיי עסן פון די פירות פין די ביימר פרעגט ער זייא ווער האט גינומן פון די פירות דר קרומר ענפערט איך קען דאך גיט גיין אונ דער בלינדר ענפערט איך זעה ניט האב איך דאך גיוויס ניט גיטאן :

דער מלך זאגט אזו ווי איר האט גיטאן אזו וועט איר בצאלט ווערן דר מלך הייסט צו זאמן נעמן ביידי דעם קרומן מיט דעם בלינדן איינם אויף דאס אנדערי אונ ער האט זיי ביידי אין איינם גילאזט שלאגן זעקציג שטעקן אזו אויך ווען צו זאמן דער גוף מיט דעם נפש הבהמית אונ הקב"ה נעמט זיי צו זאמן אין איינעם דעם גוף מיט דעם נפש הבהמית אונ ער שטראפט זייא צו זאמן אויך או ער איז אין צדיק גיוועזין נעמט זייא השי"ת צו זאמין אונ ער צאלט זייא גוטס ביידי אין איינעם אונ זייא ווענן צו זאמן מקבל שכר :

רבי אלכסנדרי זאגט אז דר גוף מיט דעם נפש צוא זאמן זענן שותפים אויף דער וועלט אונ גייען אין איינעם בזה העולם אונ דעמאלט ווען דער מענטש שטארבט אונ מען ברענגט אים צום קבר קומט דר מלאך וואס ער איז ממונה אויף דעם בית הקברות אונ ער זאגט צו דעם ווייא צו דעם ראזיג, מענטש ווייא צו זייני אוגין וואס ער האט מיט זיי גיטוען עבירות ווייא צו זייני הענט אונ צוא זייני פיס וואס האבן זיך בשעפטיגט אין די הבלי עולם אזו ענטפערט דער גוף איך קען גיט זעהן דם נפש האט מיך גיפירט אונ דם נפש זאגט איך קען נישט גיין אונ איך וויים גישט ווי צו גיין אונ זיי ביידי זענן אזו ווי דר בלינדר מיט דעם קרומען וואס טוט דר מלאך ער נעמט דם נפש אונ ברענגט אינגוף אריין אונ ער איז זיי דן דרייא טאג איינם נאך דם אנדרי דער נאך ווערט דער גוף צו שפאלטן אונ ווערים גייען ארום אויף דעם גוף אונ דאס נפש טרויערט אויף אים אזו וו"א עס שטייט אין פסוק ונפשו עליו תאבל אונ דאס נפש זאגט אני מלאה הלכתי וריקם השיבני יי איך בין אוועק גיגאנגן פון דעם עולם העליון פול מיט אלעם גוטן אונ אצונד גייא איך צוריק ליידיג פון תורה ליידיג פון מצות ליידיג פון מעשים טובים וואול דעם וואס זיין תורה איז ביי אים אין די הענט :

דיא שכינה מיט דיא יודין זענן גיגליכנט צום גוף מיט דעם נפש דם נפש איז גיגליכנט צו דר שכינה אונ דר גוף צו די יודין דעמאלט ווען די יודן זענן פר טריבן גיווארן אין גלות אריין איז די שכינה מיט זיי פר טריבן גיווארן אונ אזו וויא מיר זעהען גייען ווערים ארום אויף דעם גוף אזוא דעמאלט ווען יודין זענען שלעכט גיוועלטיגן איבער זייא ווערים דיא בני עשו אונ ישמעאל אונ דער גוף ווערט צוא שפאלטן דאס איז אז יודין ווערן גיהרגית בעוונותינו הרבים איבער דעם שטייט ונפשו עליו תאבל די שכינה האט צער פון די עינויים קשים פון די יודין :

זוהר הקדוש פסוק ולנעמי מודע

ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בועז וגו' רבי רחומאי הייבט אן עס שטייט אין פסוק גבור בארץ יהיה זרעו וואל דעם מענש וואס ער ווערט גיבענטשט מיט זון אויף דר וועלט כדי ער 'אל נישט אוועק גיין פון דער וועלט : רבי זמוראי איז גיגאנגן אין פעלד אריין האט ער גיזעהן אין דיא שפאלטן פון דיא בערג וויא עס גייען ארויס פונקין אז האט ער צו גיבויגן זיינע אויערן האט ער גיהערט פערשידינע קולות. אזו האט צו אים גיזאגט איין ערבי קום מיט מיר וועל איך דיר ווייזן גרויסי ווינדערליכי זאכן פון דיא מענטשן ער האט אים גיפירט אויף איין ארט האט ער גיזעהן גרויסי שפאלטין אונ פונקין גייען ארויס פון דארטן אונ זיי האבן גיהערט אנדרי קולות. זאגט ער צו אים בייג צו די אויערן וועסטו הערן קולות ער האט צו גיבויגן די אויערן האט ער גיהערט קולות וואס האבן גיזאגט ווייא ווייא. זאגט רבי זמוראי גיוויס איז דא דס ארט פון דעם גיהנם. אונ דר ערבי איז אוועק אונ רבי זמוראי איז אליין גיבליבן. דעמאלט איז ער גיגאנגען אונ ער האט זיך איינגיבויגן אויף אנגדר ארט האט ער גיזעהן איין מענטש וואס ער האט גישריגן אונ מען האט אים גינומן אין אנאנדרן טיפן מדור פון די מדורי גיהנם אונ ער איז דארט פר דעקט גיווארן אונ ער האט נישט מער גזעהן אים. דער ווייל איז דער תנא איין גישלאפן גיווארן האט ער גיזעהן אין חלום דעם דאזיגן מענטש וואס ער האט אים גיזעהן דן זיין. ער פרעגט אים ווער ביסטו ער ענפערט אים איך בין איין פושעי ישראל וואס איך האב נישט נאך גילאזט קיין שום עבירה בעולם איך זאל זיא נישט טוען. ער זאגט צו אים אין חלום ווי הייסטו ער ענפערט אים איך וויים נישט ווייל אלע וואס זענן אין גיהנם פר געסן זייערי נעמן. דער תנא פרעגט אים פון וועלכן ארט ביסטו ער זאגט אים איך בין פון דעם גליל העליון איך בין דארטין גיוועזן אקצב אונ ווייל איך האב זייער גרויסי עבירות גיטוען דאראיך איז מען מיך דן דרייא מאל יעדען טאג אונ דרייא מאל יעדע נאכט :

רבי זמוראי האט זיך אויף גיחאפט אונ איז גיגאנגן קיין גליל העליון אונ ער האט נאך גיפרעגט אויף דעם רשע אזו האט מען אים גיענפערט אז ער איז גשטארבן אגרויסר רשע וואס ער האט קיין שום עבירה בעולם נישט אויס גילאזט. רבי זמוראי פרעגט אויב ער האט איין זון גילאזט אויף דר וועלט האט מען אים גיזאגט ער האט גילאזט איין זון ארשע אזו ווי דר פאטר איז גיוועזין. אונ ער איז אקינד וואס ער איז אין יאטקע. רבי זמוראי האט אים אפ גיזוכט אונ ער האט מיט אים גילערינט תורה ביז ער האט אים אויס גילערינט מקרא אונ קריאת שמע. דר נאך האט ער מיט אים גילערינט משניות אונ גמרא. הלכות אונ אגדות ביז ער איז גיווארן איין גרויסר תלמיד חכם אונ דם איז דר תנא רבי נחום הפקולי דר נאך איז גיקומן דר מענטש בחלום צום תנא רבי זמוראי אונ ער האט אים גיזאגט אזו ווי דו האסט מיר גיהאלפן זאל דיר השי"ת אויך העלפן ווארין פון דעם טאג וואס מיין זון האט גאר גיוויסט א פסוק האט מען מיר פר גרינגרט מייני יסורים ביי טאג אונ ביי נאכט. אונ אמאל האט ער זייער לאנג גילייענט קריאת שמע האט מען דעם גאנצן עונש אראפ גינומן פון מיר. אונ דעם טאג וואס ער איז גיווארן דר גרויסר תלמיד חכם אונ מען האט אים גירופן רבי האט מען מיר גימאכט אשטיל צווישן די צדיקים אין גן עדן אונ אלע טאג ווען ער איז מחדש חידושי דאורייתא ווערט מיר גיקריינט אקרון אויף מיין קאפ אזו וויא צדיקים ווערן גיקריינט מיט כתרים עליונים. דעם גאנצן כבוד וגדולה האב איך זוכה גיוועזן דאריך דיר וואס דוא האסט מיט מיין קינד תורה גילערינט :

רבי יונתן האט גיפרעגט צו רבי יוסי ברבי חנינא אליהו הנביא האט גיהאט אזון אדר ניט רבי יוסי ענפערט אים וואס פרעגסטו דרויף עס שטייט אין פסוק אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו איז טייטש מיט מיינע נביאים זאלט איר גיט זיין קיין חברים. השם יתברך וואס ער איז היילעג אן ערך אונ אן שיעור. האט אוס דער וויילט די נביאים אונ ער האט זייא אפ גיטיילט פון אלע יודען אונ ער האט זייא גבראכט אין זיין היכל אריין מכל שכן אליהו הנביא וואס ער איז אמלאך אין היכל צום סוף פרעגסטו אויף אים אזעלכעם וואס מען פרעגט ביי אנדרי מענטשן זאגט רבי אלעזר אליהו דם איז פנחס דער זון פון אלעזר דאס איינינקל פון אהרן הכהן עס שטייט ביי דיא מעשה אין שיטים ויקנא אונ ביי אליהו שטייט קנא קנאתי ער האט זיך תמיד מקנא גיוועזן דעם כבוד פון השי"ת :

מדרש הנעלם

פתח רבי יודאי עס שטייט אין פסוק וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך וואול איז צו די יודין וואס זייא זענין בצייכינט מיט מצות תמיד ביים ליגן אונ ביים אויף שטיין ביים זיצן אונ ביים גיין אזו ווי עס שטייט בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך אונ די יודין זענן גיקריינט מיט תורה אונ מצות כדי זאלן זיין באהעפט אן השי"ת אזו ווי עס שטייט אין פסוק ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום אונ דר דאזיגר מענטש וואס איז דבוק אן דעם היליגן בשעפר דר דאזיגר ווערט אפ גיהיט פון אשארן. אונ נים דאס אליין נאר צווייא מלאכי השרת באלייטן דעם מענטש נאך דעם טויט איינר פון דר רעכטי זייט אונ איינר פון דר לינקער זייט אזו וויא עס שטייט כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך אונ נישט דאס אליין נאר הקב"ה

כביכול

כביכול אליין ווערט זיין שומר אונ ער היט אים אפ פון אלעם שלעכטץ נוא ווער קען אים שלעכטץ טוען. איבר דעם דארף יעדער מענטש אכטונג צוא געבין ער זאל ניט זיין קיין רגע אן תורה אונ אן מצות :

מיר האבען גילערינט רבי יוסי בר יהודה זאגט דער וואס איז אונ בעצייכינט מיט מזוזות אויף דר טיער קען קיין שום מזיק אונ קיין שטן ופגע רע צו קומן צוא אים וויל הש"י היט אים :

פתח רבי נהוראי בפרשת ציצית עס שטייט אין פסוק ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורתם עס שטייט לדורתם אן איין וי"ו אויך ביי מצות שבת שטייט ולעשות את השבת לדורתם שטייט אויך לדורתם אן אוי"ו · מיר האבן גילערינט די חכמים האבן מתקן גיוועזן די פרשה פון ציצית אין קריאת שמע אזו ווי מיר זאגן אלע טאג אין דר קריאת שמע דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית אדר ביי דר דירה פון דעם מענטש ווס מידארף אן צו שלאגין אמזוזה אונ אין דער מזוזה שטייט נאר די פרשה פון קריאת שמע שמע ואהבת וגו' והיה אם שמוע וגו' אבער די פרשה פון ציצית שטייט ניט דארטן · מיט וואס ווערט דס דר נעצט אין דר צייט ווען דר מענטש גייט איינגיהילט אין דיא ציצית אונ ער גייט צוא דער טיר צוא וויא דיא מזוזה איז דעמאלט ווערט דער זעצט דיא פרשת ציצית אן דער דירה אונ הקדוש ברוך הוא פרייט זיך זייער מיט דעם מענטש אונ דער מלאך המות ווערט אוועק גירוקט פון דארטין אונ דר מענטש ווערט בעשערימט פון אלעם בייזין אזו וויא עס שטייט מזוזות דאס זענין די אותיות ז"ו מו"ת אז דער מלאך המות קען קיין שליטה ניט האבן צוא אים · אויך ביא שבת שטייט לדורתם אן איין וי"ו דאס איז אויך טייטש צו זייערי דירות וואָרן אז עס ווערט שבת דארף די דירות פון די יודין צו זיין אן גיגרייט זייער שיינע רעכט זאלין ברענגן דר טיש גדעקט אונ דיא דירה זאל זיין צו רעכט גמאכט אזו ווי אדירה פון אחתן ווס ער איז מכין פון אכלה וועגן אונ שבת ווערט גרופן כלה איבר דעם דארף מען מכין זיין אדירה לכבוד דר כלה איבר דעם שטייט לעשות את השבת צו מאכן דעם שבת לדורתם מען זאל אריין ברענגן די שבת מלכתא די כלה קדושה אין דר דירה אריין זי זאל דארט בלייבן · אבר אז עס איז ניט אן גיגרייט גוואָרן די דירה לכבוד שבת מלכתא דר טיש איז ניט גדעקט אונ די ליכט ברענן ניט אזו וויל זי ניט אריין גיין אין דר דירה אונ ניט די קדושה איבר דעם דארף מען צו מאכן אצייכן פון קדושה אין די דירה מען זאל דר קענן אז די דירה איז אן גיגרייט גוואָרן פון קדושה וועגן דאדורך שטייט ביי ציצית אונ ביי שבת לדורתם :

רבי נהוראי זאגט איך זאג עדות אויף דעם מענש וואס ער גייט ארוס פון זיין הויז איינגיהילט אין טלית מיט ציצית אונ דיא תפלין אויף זיין קאפ וויא ער קומט צווישן דר טיר ווי די מזוזה איז דארטן ווארט די שכינה אויף אים אונ צוויי מלאכים שטייען זאלן אים בלייטן איינר פון דער רעכטר זייט אונ איינר פון דר לינקע זייט אונ גיין מיט אים ביז ער קומט אין שול אריין אונ זיי בענשין אים אונ דר מלאך רע מוז בעל כרחו ענטפרן אמן :

זוהר הקדוש פסוק ויאכל בועז

ויאכל בועז וישת וייטב לבו דס מיינט מען אז ער האט גבענשט ברכת המזון · רבי נחמיה פתח עס שטייט אין פסוק ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך איז טייטש די ואכלסט עסן אונ זאט זיין אונ זאלסט בענטשן דר ווס עסט אונ בענשט ניט קיין ברכת המזון דר הייסט אגזלן זאגט רבי חנינא עס איז ט"ום דר כח פון בענשן אז דורך דעם קען מען זוכה זיין צו האבן דיא ברכה אין דעם וואס מען ארבייט אונ מהאנדלט :

רבי בון אונ רבי יוסי ברבי חנינא זענען גגאנגין אונטר ווענינס אויף פדיון שבוים זענין זיי גיקומין אין איין דארף אריין זייא האבין דארטן גישלאפין מיט דעם בעל בית פון דעם נאכט הויז אין מיטין דר נאכט זענין זיי אויף גישטאנין לערנין תורה איז אויף גשטאנען איין אשה פון דעם הויז אונ הט אן גצונדן ליכט פון זייערט וועגן ווי זיי האבן זיך גזעצט לערנן איז זי גזעסן אינטר זיי זי זאל הערן לערנן תורה אזו הט איינר אן גהובן עס שטייט אין פסוק נר ה' נשמת אדם איין ליכט פון גאט ב"ה איז די נשמה פון דעם מענש עס איז גווים אז די נשמה איז ווי אליכט אזו ווי אליכט מאכט לייכטן אין איין פינסטר ארט אזו מאכט די נשמה לייכטן צום גוף דר דורך האבן זיי גזאגט מיר האבן גלערינט ווענין דריי זאכן זענען דיא ווייבר זוכה צו עולם הבא דורך חלה נעמן אונ נדה היטן אונ לעכט צונדן אום שבת · ווי ער זאגט דם זעהט ער ווי די אשה וויינט זייער דר ווייל איז איר פאטר אוף גשטאנין אונ ער הט זיך גזעצט צווישן זיי רבי בון זאגט צו אים ווס וויינט דיין טאכטר ער ענפרט אים זי וויינט ווס זיא הט ניט זוכה גוועזן צו איין מאן וואס ער זאל לערנן ער איז שון צוועלף יאר אלט אונ ער קאן ניט אפילו בענשן קיין ברכת המזון רבי בון זאגט צו אים פאר וואס האסטו אים גגעבן דיין טאכטר ער ענפרט אים איך האב ניט גוויסט אז ער איז איין עם הארץ איך האב אים מיין טאכטר גגעבן דורך אמעשה ווס איך האב פון אים גזעהן אז אמאל איז ער ארויס גשפרונגען פון דעם בודים אוף דר ערד כדי ער זאל הערן קדיש זאגן אזו האב איך אנדר גטוהן איך זאל אים געבן מיין טאכטר ווי איך בין ארויס גגאנגן פון דער שול האב איך אוף קיין שום זאך ניט נקלערט אונ איך האב אים תיכף גגעבן מיין טאכטר אונ אצונד זעה איך אז ער קען קיין ווארט ניט דברי תורה · רבי בון זאגט צוא אים אפשר וועט ער זוכה זיין צו האבן אגוטן זון ווס ער וועט לערנען תורה דר ווייל איז דער יונגר מאן אויף גישטאנין פון זיין בעט אונ איז גישפרונגין אונ הט זיך געזעצט זייא אנידר · רבי בון הט דעם יונגן מאן אן גיקוקט הט ער גיזאגט איך זעה אן זיין פנים אז אגרויסע לעכט פון דער תורה וועט ארוים גיין פון דעם יונגען מאן :

פתח ההוא ינוקא ואמר ער הייבט אן אונ זאגט זאכין אין ברכת המזון ער זאגט עס איז אין ברכת המזון פרהאנדין גרויסי סודות אונ טייערע ענינים ווס מען דארף נזהר צוא זיין אין זייא :

דאס ערשטי איז מען זאל גרייטן צום טיש מיט אטישטיך אונ ער זאל דעם טיש אן ברייטין ווייל ער זעצט זיך עסן פאר אמלך אזו וויא עס שטייט אין פסוק ואכלת לפני יי אלהיך די זאלסט עסן פאר דיין גאט ב"ה · איבר דעם דארף מען זיך מכין צו זיין צו גרייטן צום טיש אזו ווי מידארף :

דאס אנדרי איז ער זאל זיך וואשן פר דעם עסן וואָרין דר וואס עסט אום גוואשן איז גלייך ער וואלט געגעסן בטומאה :

דאס דריטע איז נזהר צו זיין ביים וואשן מען זאל אפ גיסן די רעכטי האנט מיט דער לינקר האנט ער זאל זיך באדינען מיט דער לינקר האנט אונ זאל זיך אפ גיסן די גאנצי האנט אזו ווי דר דין איז גרוס :

דאס פערדי איז ער דארף אוף צו הייבן ביידע הענט נאך דעם ווי ער הט די הענט אפ גוואשן בשעת ווען ער זאגט די ברכה · אונ ער זאל צו זאמן נעמן ביידי הענט אין איינעם דרעמאלט ווען ער הייבט זיי אוף :

דאס פינפטע איז ער זאל זאגן דיא ברכה אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים תיכף ווי ער גיסט אפ די הענט אונ ער זאל ניט מפסיק זיין מיט רעדן אדר מיט אנדרע זאכן :

דאס זעקסטי איז אז ער זאל געבן פון זיין ברוט אריטי לייט ער זאל אליין ניט עסין פון זיין ברוט נאר ער זאל מהנה זיין אריטי לייט

דאס זיבינטע איז ער זאל מאכן די ברכה איבר דעם ברוט המוציא לחם מן הארץ אונ ער זאל מכוין זיין יעדער ווארט אונ ער זאל מדקדק זיין אין יעדן ווארט אונ מען טאר ניט עסן חלילה אן אברכה אונ אז מען עסט אן אברכה איז אזו ווי מען גזילת כביכול :

דאס אכטי איז אז מען עסט ביים טיש זאל מען ניט עסן אזו וויא אפרעסיר נאר מען זאל עסין אזו ווי מען זיצט ביים טיש פין אמלך עסט מען מיט גרוס דרך ארץ אונ מיט פחד אזו דארף מען זיך אין דער מחשבה פארשטעלן אז מען זיצט פר דעם מלך מלכי המלכים ביים טיש אזו ווי עס שטייט אין פסוק ואכלת לפני יי אלהיך דס איז טייטש די זאלסט עסן פאר הקב"ה זאלסט דיר פארשטעלן אז דיא זיצט פר הקב"ה דאדורך זאלסטו דיך נוהג זיין ביים טיש מיט קדושה וטהרה צו עסן מיט פחד אונ גרוס דרך ארץ :

דאס ניינטי איז מען זאל זאגן ביים טיש דברי תורה אונ אז עס זיצן מער מענשן אין איינעם זאלן זיי צו זאמן שמועסן דברי תורה ווייל דס איז דר עיקר מצוה אין איינעם עוסק צו זיין דברי תורה · מיר האבן גלערינט אין דר משנה שטייט שנים שיושבים ויש ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם צוויא מענשין זענען גזעסן אונ עס איז גוועזן צווישן זיי ביידע דברי תורה רוהט די שכינה צווישן זיי אזו ווי עס שטייט אין פסוק אז נדברו יראי יי איש אל רעהו אז דיא יראים רעדן איינער מיט זיין חבר רוהט די שכינה צווישן זיי וואָרין אז זיי רעדן תורה צו זאמן ווערן זיי ביידע

צו

צו נאכן פר קניפט דורך די דברי תורה קאן אוף זיי ביידי אין איינם ריהן די שכינה:

דאס צעהנטי איז · פר דעם בענטשן זאל מען וואשין זיך דיא הענט מיט מים אחרונים מיר האבן גלערינט מים אחרונים איז איין חוב אוף יעדן מענש ער זאל זיך וואשן אונ קיין ברכה דארף מען ניט צו מאכן :

דיא אלע צעהן זאכן דארפן צו זיין פר ברכת המזון אונ יעדר זאך הט אבזונדרין טעם אין דר ישיבה של מעלה אונ איך וועל די אלי טעמים איבר זאגן :

דאס ערשטי איז מען זאלי גרייטן צו טיש צום עסן דס איז איבר דעם כבוד פון דעם מלך מלכי המלכים וס ער הט גגעבן מזונות מען זאל האבן צו עסן · מיר האבן גלערינט די מזונות פון דעם מענש איז שווער פר הש"י אזו ווי קריעת ים סוף דר טעם איז ווייל די פרנסה פון דר וועלט קומט נאר פון דעם מדת הדין אזו ווי דר דין איז ווי פיל יעדר האט זיך פר דינט · אונ הקב"ה איז מעביר אוף דעם מדת הדין אונ ער שפייזט אלי מענטשן צדיקים אונ רשעים אונ ער שפייזט אלע באשעפענישן פון דעם גרעסטן ביז דעם קלענקסטין · אונ די שכינה גייט פר יעדין יוד אזו וויא עס שטייט אין פסוק זה השולחן אשר לפניי דער טיש איז פר גאט ב"ה עס איז גווים אזו נאר פר הש"י אליין ניט פר מלאכים אונ ממונים ווייל הש"י דארף אוועק צו גיין פון דעם מדת הדין איבר דעם דארף דר טיש צו זיין אן גיגרייט · אין דער וואכן זאל זיין האלב צום טיש גיגרייט אונ האלב ניט · אונ אום שבת דארף צו זיין אין גאנצן צום טיש גיגרייט :

דאס אנדרי איז מען זאל זיך וואשן פר דעם עסן דער טעם איז אכילה דארף צוא האבן נקיות וטהרה אזו ווי די מלאכי השרת אובן · אזו הט רב המנונא סבא גזאגט עס שטייט אין פסוק לחם אבירים אכל איש דאס מיינט מען אזו ווי די מלאכי השרת עסן · אזו זאל דר מענש עסן אזו ווי די מלאכי השרת עסן בקדושה וטהרה אזו זאל דר מענש עסן בקדושה וטהרה עס שטייט אין פסוק והתקדשתם איר זאלט ווערן גיהייליגט דס איז דורך מים ראשונים וס מען וואשט זיך פר דעם עסן והייתם קדושים איר זאלט זיין הייליג דס מיינט מען מים אחרונים מען זאל זיך וואשן נאך דעם עסן פאר ברכת המזון · כי קדוש אני ווייל איך בין הייליג לערנן מיר פון דעם אז דר וס עסט בקדושה וטהרה דר איז גליך צו מלאכי השרת וס זענן הייליג אן שיעור אונ אן ערך :

אבר דר דאזיגער וס עסט אן נטילת ידים רוהט דס מדות פרעניות אוף אים אונ זיין עסן איז טמא · אונ די שכינה זאגט אל תלחם לחם ר"ע ווארין דער וס עסט אן נטילת ידים הייסט זיין מאכל לחם רע עין · רב המנונא סבא הט אזו גזאגט צוויי מדות שטייען ביים טיש פון דעם מענש איינס איז דר מדת הטוב אונ איינס איז מדת הרע · אונ אז דר מענש איז זיך מקדש ומטהר ביים עסן ער וואשט זיך אונ מאכט א ברכה זאגט דער מדת הטוב זה שלחנו של הקדוש ברוך הוא דס איז דער טיש פון הש"י אונ ער לייגט זייני הענט אוף אים אונ זאגט צו אים עבדי אתה דיא ביסט דר קנעכט פון הש"י וס ער ריהמט זיך מיט דיר אזו וויא עס שטייט עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר אבר אז דער מענטש איז זיך ניט מקדש די הענט צום עסן אונ עסט אום גוואשן זאגט דר מדת רע זה הוא דר איז מיין מענטש אונ דיא טומאה רוהט תיכף אוף אים אונ איז אים מטמא אונ זיין עסן הייסט לחם רע עין וויי צוא דעם מענש אונ וויי איז צו זיין נשמה :

עס איז גוועזן א מעשה אין בבל ביי א מענש וס ער הט גבעטן איין ארומאן צום טיש צו עסן אונ דר ארימאן הט גזעהן אז דר בעל בית עסט אים גוואשן איז ער אוועק גגאנגן אונ דר בעל בית האט אים גרופן אונ ער האט אים געענפרט ח"ו איך זאל עסן מיט דיר עס שטייט אין פסוק אל תלחם לחם רע עין איז ניט דס אליין גאר דיין עסן איז טמא אונ ווער עס רוהט אוף אים איין רוח רע איז טמא וס עס איז שווער צו האבן א טהרה דארויף די מעשה איז גקומן פר די רבנן האבן זייא גגעבן דעם ארומאן הונדערט גולדן :

בכה רבי תני ואמר וואול צו אייך יודין וואול צו אייך יודין וואס איר זענט עוסק בתורה ומצות מאראך דר ארומאן וואס ער איז גיוועזן הונגעריג אונ האט גיהאט איין גישריפטי גידערים דר צו פארט הט ער זיך איין גיהאלטן ער האט ניט גיקוקט אויף קיין זאך נאר אויף דעם כבוד פון דעם בשעפר · מכל שכן אנדרי מענטשן דארפן אוודאי צו טראכטן נאר אויף דעם כבוד פון זייער בשעפר · אונ מכל שכן ווי פיל שכר איז נאך א גיגרייט פר די מענטשן וס זיצן בשטענדיג אונ בעמיען זיך אין דר תורה וואול איז צו זיי זייער שכר איז זייער גרויס :

דאס דריטע איז ער זאל זיך וואשין דיא רעכטי האנט מיט די לינקע האנט צום ערשטן · ווארן די רעכטי האנט איז חשובר פון די לינקע איבער דעם דארף די לינקע האנט בעדינען די רעכטי האנט ווארן די הענט פון דעם מענטש איז אזו ווי דס גישטאלט פון אויבן · מיט דר רעכטר איז די תורה גיגעבן גווארן אונ עס שטייט (ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל) איבר דעם דארף מען מיט דער לינקע האנט מקדש זיין דיא רעכטי :

דאס פערדי איז אויף צו הייבן די הענט בשעת מען מאכט דיא ברכה על נטילת ידים אזו וויא עס שטייט אין פסוק שאו ידיכם קודש וברכו את ה' הייבט אויף אייערי הענט מיט הייליקייט אונ לויבט הקב"ה · אונ עס איז פאר האנ[ע]ן גרויסע סודות פר וס מ'דארף ביידי הענט צו זאמן צו נעמן ווייל דאס אי זגרויסי יחודים וס מיר קאנן ניט דאס שרייבן אין דעם ספר הש"י זאל העלפן מיר זאל טוען דיא מצות אזו ווי מ'דארף אונ ווי עס שטייט אין אלע הייליגי ספרים אמן :

דאס פינפטי איז אז ער דארף צו מאכן דיא ברכה מיט גרויס כוונה כדי ער זאל מעורר זיין די ברכות פון אויבן ווייל מיט די ברכות פון אונטען ווערען דער וועקט דיא ברכות העליונים :

דאס זעקסטי איז ער זאל געבין פון דעם עסין צו איין ארימאן צו עסין · אונ עס איז א מצוה מן המובחר מען זאל געבן דעם ארימאן פון דעם זעלבן מאכל וס ער עסט פון דעם בעסטן וס עס געפעלט אים · אונ הקב"ה וועט אויף אים דארורך משפיע זיין גרויסי טובות ווייל ער האט דער פרייט דעם ארימאן מיט דעם מאכל :

דאס זיבעטי איז ער זאל מאכן דיא ברכת המוציא איבר דעם ברויט · רב המנונא סבא הט גזאגט אז זעקס ארצות איז פר האנגן אונ די אלי ארצות זענען איבר גיגעבן צו ממונים אין די הענט נאר דאס זעקסטי וס הייסט תבל גיט הש"י אליין אכטונג אונ אין די ארצות זענען ניט דא די שבעת המינין נאר אין דעם עולם · אונ הש"י הט אלע קרייטיכצר אונ אלע פירות איבר גיגעבן צו ממונים אין דיא הענט נאר די שבעת המינים וס דארונטר איז דס ברויט וס מענטשן עסין איבער דעם דארף מען מדקדק זיין אין יעדין אות פון דר ברכה ובפרט אין דר הא פון המוציא אז מען זאל מכוון זיין אז דס איז אין דער האנט ביי הש"י ניט ביי קיין שום ממונה אונ הש"י אליין ציהט ארויס דס מזון ניחשט קיין אנדרר איבר דעם טוז מען זאגן המוציא לחם ניט מוציא לחם :

דאס אכטי איז ער זאל ניט זיין קיין פרעסר ער זאל ניט עסין ווי א פרעסער נאר ווי איינר וס עסט פר א מלך קיין ברכה קען ניט רוען אויף דעם מענטש וס עסט ווי א פרעסר אונ ער איז גיגליכנט אז ער איז אזו ווי עשו וס עס שטייט ביי אים הלעיטני נא מן האדום האדום הזה אונ ניחשט דאס אליין נאר ער ווערט אן גירופן אז ער איז א רשע אזו ווי עס שטייט ובטן רשעים יחסר איבר דעם דארף דר מענטש עסין ביים טיש פאוואלי מיט גרויס דרך ארץ גלייך ער וואלט גיזעסן פאר א מלך וואלט ער גיווים גיוואגין יעדעם שטיקל וס ער וואלט גינומען צום מויל מכל שכן אז מען זיצט פר דעם מלך מלכי המלכים אונ מען עסט פר אים אזו ווי עס שטייט אין פסוק ואכלת לפני ה' אלהיך דו זאלסט עסין פר הש"ית :

דאס נײנטי איז עס זאל זיין אוף דעם טיש דברי תורה אזו ווי מיר האבן גילערינט דער טיש וואס עס קומט ניט קיין דברי תורה אויף אים איז אזו וויא מיהאט גיגעסן פון זבחי מתים פון דר עבודה זרה חס ושלום · ווארן מיר האבן גילערינט אז הקב"ה טיילט מזונות אויף דר וועלט צו אלע עולמות צו די עליונים אונ צו די תחתונים אונ דערמאלט ווען ער גיט די אלע עליונים זייער שפייז לויבן זייא אלע הש"י אונ זאגין שירות ותשבחות צו זייער בשעפר איבר דעם דארפן די ודן אויך אזו צו טוען כדי זאלן זיין חברים צו די מלאכים העליונים :

דאס צעהנטי איז מים אחרונים אז דס איז א חיוב גמור ער זאל זיך אפ וואשין דיא זוהמא פון די הענט ער זאל אפ געבן דס חלק דיא חיצונים :

זוהר הקדוש פסוק ותגל וכו'

קום אונ זעה אז צווייא נשים זענין גיוועזן וואס דארך זיי אונ פון זיי איז גיבויעט גיווארן דיא זרע בית יהודה פון זייא איז ארויס גיקומען דוד המלך אונ שלמה המלך אויך דר מלך המשיח וס ער וועט קומן בקרוב · די צווייא נשים זענען איינס קענן דר אנדרי איינע איז גיוועזן אין זעלבגן גישטאלט ווי דיא אנדרי זייא האבען גיהייסן תמר אונ רות זייערי ביידי מאנן זענן צום ערשטן גישטארבן אונ זיי האבן

ווען משתדל גיוועזן אז זיי זאלן אויף שטעלן דעם נאמען פון זייערי מאנן זייער נאמען
זאל בלייבן שטיין אונ ווייל זייא האבן גיטוען חסד מיט דיא מתים דאראך האבן
זיי זוכה גיוועזן עס זאל פון זייא ארויס קומן מלכים מלכות בית דוד וואס פון דעם
וועט משיח קומן בקרוב · תמר האט זיך משתדל גיוועזן ביי איר שווער ווייל ער האט
איר ניט געגעבן זיין שלה אזו וויא עס שטייט אין פסוק כי ראתה כי גדל שלה והיא
לא נתנה לו לאשה איבר דעם האט זיא זיך משתדל גיוועזן בייא איר שווער אויך רות
איז איר מאן צום ערשטן גישטארבן אונ זיא האט זיך משתדל גיוועזן צו טוען חסד
מיט דעם מת עס זאל בלייבן זיין נאמן אויף דער וועלט איבער דעם איז פון איר
ארויס גיקומען דיא זרע בית דוד דער מלך דוד אונ שלמה המלך אויך דער מלך
המשיח אזו ווי מיר האבן גילערינט אז דר מלך המשיח איז מזרע בית דוד :

מדרש הנעלם

ויהי בחצי הלילה מיר האבן גילערינט אז דיא נאכט האט דרייא משמורות אונ אין
יעדן משמר זיצט הקב"ה אונ שרייט אזו ווי איין לייב אונ אין יעדין משמר
זענן דא ממונים מלאכים וואס זענן גינעצט איבר דעם משמר :

אין דעם ערשטן משמר זענן די מלאכים וואס האבין גיזאגט שירה תחלת הלילה
זיי האבן גיזאגט לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה וגו' מי יעלה בהר ה' נקי
כפים ובר לבב וגו' ווייל די נשמות פון דיא מענטשן וואס זייא גייען פון זייא
ארויס ביי נאכט ווילן ארויף גיין אונ ווי זיי קומען פאר דעם ארט וויא דיא ממונים
שטייען אונ דארטען איז פארהאנדין דרייא הונדרט פינף אונ זעכציג היכלות אזו
פיל וויפיל טעג עס איז פארהאנדין אין יאהר אונ צוועליף ממונים זענין איבער די
היכלות אונ אז דיא נשמות זענין זוכה עפינט מען א אויף טויערן אובן אז זייא
זאלין גיין למעלה צו דיא אורות העליונים · אונ אז דיא נשמות זענין נישט זוכה
פרשטייט מען זייא פון אובן אונ זיי גייען אוועק אונ שוועבין אום אין דר גאנצער
וועלט אונ זיי באגעגינט רוחות רעות · אונ זייא דער צילין זיי זאכן פערשידינע
טייל זאכן זענן אמת אונ טייל זענען ליגנט :

דאס אנדרי משמר דארטן זענן דא אנדרי ממונים וואס ווערן גירופן אבילי ציון זייא
טרויערן אויף דעם חורבן בית המקדש וירושלים · אונ אין דער צייט ווען
די הענר קרייען ווערט אויס גירופן אברוז שטייטס אויף אונ דער וועקט אייך צוא
וויינן אויף דעם בית המקדש דעמאלט קומען זיך צו זאמען אלע מלאכים אונ אלע
חיילות אזו ווי עס שטייט מלאכי שלום מר יבכיון אונ דס גאנצי חיל אונ די מרכבות
קדושות שרייען אונ וויינין אונ הקב"ה שרייעט אונ וויינט אונ ער טרעט דרייא
הונדערט אונ זיבעציג היכלן · אויף דר צייט שטייט אין פסוק ויהי בחצי הלילה ויחרד
האיש וילפת דאס מיינט מען הקב"ה וואס ער שרייט אונ ער גיט זיין קול אויף דעם
חורבן בית המקדש אזו ווי עס שטייט אין פסוק ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו
אין דר צייט וועקן דר וועקט אלע חיילות אונ אלע מרכבות קדושות אונ טרויערן
אונ זאגען אלהים באו גוים בנחלתך וגו' נתנו את נבלת עבדיך וגו' על נהרות בבל וגו' עס
שטייט אין פסוק וילפת אונ ער איז ווארן דר שראקין דס איז גיוועזן ווייל והנה אשה
שוכבת מרגלותיו די הייליגי שכינה אונ די כנסת ישראל ליגן אויף דר ערד גיטרעטן
צווישן די פיס פון די פעלקר וס האבן צו שטערט דעם בית המקדש אין דר צייט
ווערט הקב"ה דער וועקט צוא איר אונ פרעגט זיא מי את בתי ווער ביסטו מיין
טאכטר אין גלות ווער ביסטו ביי דר צייט אונ זיא ענפרט אנכי רות אמתך איך בין
אן גיוועט מיט צרות אן גיזעט מיט גרויסע ווייטאג איבר דעם וואס איך בין
פארטריבין גיווארין פון דעם הייליגן מקום פון דעם היכל הקדוש אונ נישט דס
אליין נאר אלע טאג ווער איך מער מבוזה אונ זייא שעלטין מיך אונ איך קען
זייא גאר נישט ענטפרין :

זוהר הקדוש פסוק וזאת לפנים בישראל

וזאת לפנים בישראל די רבנן האבין דעם פסוק מפורש גיוועזן אונ האבין אים אזו
גידרשית עס שטייט אין פסוק לפנים הארץ יסדת ומעשה ידך שמים אין דר צייט
ווען השי"ת האט די וועלט בשאפן האט ער זיא בשאפן נאר איבער דער תורה · דיא
תורה איז גיוועזן צוויא טויזנט יאר פריער ווי ער האט די וועלט בשאפן אזו ווי עס
שטייט אין פסוק ואהיה אצלו שעשועים יום יום · אין דר צייט ווען השי"ת האט די וועלט
בשאפן האט ער די תורה אן גיבלייט ער זאל מיט איר בשאפין די וועלט · דעמאלט
זענען גיקומען אלע אותיות פאר השי"ת אונ יעדער אות פון דעם אל"ף בי"ת האט
גיזאגט מיט מיר זאל השי"ת בשאפן די וועלט אונ זיי זענן גיקומן כסדר
ערשטען דיא תי"ו דער נאך דיא שי"ן דער נאך דיא רי"ש ביז אלע
זענען גיקומען :

דיא תי"ו האט גיזאגט פר הקב"ה רבונו של עולם איז דיין ווילן צו בשאפן מיט מיר
דיין וועלט וואָרן איך בין דר סוף פון אלע באשעפינישן · אויך דיין הייליגער
נאמן אמת איז מיט ת"ו גיענדיגט גיווארן · אזו האט השי"ת גיענפרט דו ביסט ניט
ראוי עס זאל מיט דיר בשאפן ווערן די וועלט פיל צדיקים וועלן דורך דיר שטארבן
אזו ווי עס שטייט אין פסוק (והתוית תי"ו מצחות האנשים) אזו איז זיא אוועק
גגאנגן אן דער זייט אונ איז גבליבען שטיין אונ האט מער ניט גיזאגט קיין ווארט :

דיא שי"ן האט זיך גישטעלט פר השי"ת אונ האט גיזאגט פר אים רבונו של עולם עס
זאל זיין דער ווילן פון דיר מיט מיר צו בשאפן די וועלט ווייל דיין הייליגער
נאמן שדי איז מיט דר שי"ן · אונ השי"ת האט גיזאגט אז דיא וועלט וועט מיט איר
אויך ניט בשאפן ווערין · ביז די כ"ף איז גיקומן פר הקב"ה אונ האט זיך פאר אים
גישטעלט · אונ וויא דיא כ"ף איז אראפ פון דעם כתר האט גיציטערט דר כתר אונ
אכציג טויזנט מאל צעהן טויזנט פעריל וואס זענן איין גינעצט אין כתר האבן אויך
גיציטערט אונ האבן גיזאגט פאר השי"ת אונזר כבוד אונ אונזר גדולה איז נאר
ווייל די כ"ף איז אין כתר אונ אצונד גייט זיא אראפ פון אונז :

דיא כ"ף האט גזאגט פר השי"ת עס זאל זיין דער ווילן מיט מיר צו בשאפן די וועלט
ווייל איך בין איין אות פון דיין כתר הכבוד אזו האט השי"ת צו איר גזאגט זיא
זאל צוריק גיין אין כתר אריין · אזו האט השי"ת אלי אותיות צוריק גישיקט אז ער
וועט מיט זיי ניט בשאפן די וועלט · ביז עס איז גקומן די בי"ת פר הקב"ה אונ
האט גזאגט רבש"ע עס זאל זיין דר ווילן פר דיר הקב"ה מיט מיר צו בשאפן דיין
וועלט ווייל איך בין איין אות פון ברכה אונ מיט מיר וועלין דייני קינדר דיא יודין
דיך לויבן אלי טאג אונ זי וועלן זאגן ברוך אתה ה' · אזו האט הקב"ה גזאגט מיט דיר
איז ראוי צו בשאפן די וועלט · אונ די אל"ף האט גזעהן אז השי"ת האט שון די בי"ת
צו גזאגט מיט איר צו בשאפן די וועלט איז זי שון גיבליבן שטיין אונ איז נישט
מער אריין גגאנגן פר הקב"ה :

אזו האט השי"ת גרופן די אל"ף אונ האט גזאגט צו איר פר וואס זי גייט ניט אריין אזו
ווי אלי אותיות זענן אריין גגאנגן · אזו האט די אל"ף גענפרט איך האב גזעהן
אז אלי אותיות זענן גוועזן פר דיר אונ זייא זענן אוועק גגאנגן בפחי נפש · דר
דורך האב איך שון מער ניט גוואלט אריין גיין · ובפרט אז די האסט שון געגעבן
רשות אז די וועלט זאל מיט דר בי"ת בשאפן ווערין · דארורך בין איך גיבליבין
שטייען אונ איך האב שון קיין ווארט ניט גזאגט :

אזו האט השי"ת גזאגט צו איר פר דעם זאלסטו זיין דס ערשטי אות פון אלי אותיות ·
אונ מיט דיר וועל איך ווערן גרופן אחד · דאס ווייזט אז ער איז איינציג אויף
דר גאנצר וועלט אונ ער איז דר ערשטר פון דר גאנצר וועלט אזו וויא די אל"ף
איז דס ערשטי אות פון דעם אל"ף בי"ת :

רבי חנינא אומר · רבי חנינא זאגט יודין זענן אויף גגאנגן אויף דער מחשבה פון
הקב"ה איידר ער האט די וועלט בשאפן ווייל זיי זענן ראוי מקבל צו זיין די
תורה דס מיינט דר פסוק וזאת לפנים בישראל דם ווארט זאת איז מרמז אויף דר תורה
אונ דס ווארט לפנים מיינט מען אז פריער איידר הקב"ה האט די וועלט בשאפן איז
גיוועזן דיא תורה אונ דער גאנצער תכלית איז נאר גוועזן יודן זאלן לערנן דיא
הייליגע תורה :

על התעודה דס מיינט מען דעם תלמוד ירושלמי אונ דעם תלמוד בבלי אזו ווי
עס שטייט אין פסוק לתורה ולתעודה :

זוהר הקדוש פסוק ותקראנה לו השכנות

ותקראנה לו השכנות שם יולד בן לנעמי · דיא רבנן האבין דעם פסוק מפורש גיוועזן
מיט דעם פסוק אם חבול תחבול שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו דער
פסוק שמועסט פון דעם מענטשס נשמה אויף דר וועלט אונ פון דעם גוף ווען ער
גייט אוועק פון דעם עולם · מיר לערנן פון דעם אז די נשמה פון דעם מענטש גייט
אלי נאכט אוועק פון דעם מענטש אונ הקב"ה האלט זי פאר אמשכון · פון דעסט
וועגן אלי אין דר פריא גיט ער זי צוריק אפ צום מענטש דארורך יעדר מענטש

צו געבן צוא בהאלטין זיין נשמה צוא איר באשעפר אונ ער זאל זאגן דעם פסוק בידך אפקיר רוחי פדיתה אותי יי אל אמת מיט די ווערטער ווייזט ער אז ער גיט די נשמה צו הקב"ה פר איין פקדון ניט פר איין משכון אונ וויל דיא נשמה איז ביי הקב"ה בתורת משכון איבר דעם תאטשי די נשמה איז שולדיג פר השי"י זייער פיל חובות ווערט ער זי צו ריק אפ געבן דעם מענש אונ ער ווערט זיא ניט איינהאלטן פאר אירע תובות :

אויך אזו דארף דער מענש זיך נוהג צוא זיין ער זאל זיך פיהרן אין דעם וועג פון השי"י אז ער זאל די נשמה אפ געבן אין דר צייט ווען ער דארף זי אפ צו געבן צו השי"י זי זאל זיין ריין אזו ווי הקב"ה הט זי אים געגעבן ווי עס שטייט אין פסוק והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה איז טייטש די נשמה זאל צוריק גיין צו הקב"ה אזו וויא ער האט זיא גיגעבין :

דיא נשמה אז זיא קומט פון אובן איז זיא ריין אונ הייליג אזו דארף מען זיא צוריק אפ צו געבין פר הקב"ה דס מיינט דר פסוק אם חבול תחבול שלמת רעך אז דו האסט פר דארבין אונ פר פלעקט די הייליגי נשמה וואס זיא קומט פון דעם לבוש פון הקב"ה וואס ער ווערט אן גירופן ריעך וריע אביך זאלסטו טראכטין עד בא השמש תשיבנו לו אז אין דער צייט ווען עס גייט אונטר דיין זון עס קומט דיא צייט אוועק צו גיין פון דעם עולם תשיבנו לו זאלסטו זי אים צוריק אפ געבן אזו וויא ער הט זי דיר גיגעבן · מער האבן מיר ניט גקאנט מעתיק זיין וויל עס שטייט גרוסי סודות · פון די הייליגע ווערטער וואס שטייט דא פון דעם זוהר הקדוש קאנן מיר זיך ארוס נעמן אגרויסן מוסר ווי אזו מידארף צו היטן די הייליגע נשמה זיא זאל חלילה ניט פרפלעקט ווערן אונ באם ח"ו ער הט געטוהן איין עבירה זאל ער גשווינד טון תשובה אלי נאכט איידר מען לייגט זיך שלאפן דאס מיינט דער פסוק עד בא השמש תשיבנו לו די זאלסט תשובה טון אונ די נשמה צוריק אפ געבן קדוש וטהור צו השי"י וואס ער האלט דיא נשמה ביא נאכט פאר אפקדון · מיר דארפן זיך צוא ברעכינן אז חוץ דעם וואס עס קען זיין חלילה מען זאל שון מער ניט צוריק געבן די נשמה · חוץ דעם מוז מען ברעכנן אז די נשמה קומט צו הקב"ה אונ זיא איז ביי הקב"ה אין דיא הענט וואס ער איז הייליג בכל מיני קדושות אונ טהור בכל מיני טהרות אונ אז די נשמה איז טמא קאן זי גאר ניט קומין פאר הקב"ה וואס ער איז קדוש וטהור דארוך דארף מען אלי נאכט איידר מען לייגט זיך שלאפין צו טון תשובה מען זאל אויף זיך נעמן אז מען וועט שון קיין מאל ניט טון קיין עבירות · השי"י זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו תשובה מיר זאלין זיך קאנן מדבק זיין אן הקדוש ב"ה אמן :

חסלת מגלת רות

מגלת איכה

זוהר הקדוש

איכה · רבי יוסי פתח עס שטייט אין פסוק כה אמר יי קול ברמה נשמע נהי בכי וגו' אזו האבן מיר גלערינט אז אין דעם טאג וואס דס בית המקדש איז חרוב גווארן הונטין אונ דיא יודן זענן גנאנגן אין גלות ארויין אונ זייא האבן גטראגן מיל שטיינער אויף דיא העלזר אונ דיא הענט זענין גוועזן ארונטר גבונדן אונ די כנסת ישראל איז פרטריבן פון דעם הויז פון דעם מלך זי זאל נאך גיין זיי אין גלות ארויין אזו ווי די כנסת ישראל איז ארויס גנידרט הט זי גזאגט איך וועל צום ערשטן גיין אונ וועל וויינען אויף מיין וואוינונג אונ אויף מייני קינדר אונ אויף מיין מאן : וויא זי איז ארויס גינידרט האט זיא גזעהן דס הייליגי מקום איז חרוב אונ זייער פיל בלוט פון חסידים וקדושים איז פר גאסן גווארן אונ דס היכל הקודש אונ דס בית המקדש איז פר ברענט אין פייער אזו הט זי אן גהובן צו וויינען אונ הט גמאכט שטורמין אלי עליונים אונ תחתונים אונ דס קול איז גגאנגן ביז צום ארט פון דעם מלך העליון · אזו האט גוואלט דר מלך מלכי המלכים מאכין דיא גאנצי וועלט וויסט ביז עס איז ארויס גיגאנגן זייער פיל חיילות אונ מחנות זיי זאלן זיא טרייסטן · זי הט זיך אבר ניט גלאזט טרייסטן דאס מיינט דר פסוק רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה זיא האט ניט גוואלט זיך טרייסטן לאזן כי איננו וויל דער הייליגר מלך עליון איז ארוף גגאנגן אונ ער איז ניט גוועזן מער אויף דעם ארט ער זאל רוען אין דעם הייליגן מקום איבר דעם שטייט אין פסוק כי איננו ער איז ניט דא · אונ עס שטייט ניט כי איננו אז זי הט זיך ניט גלאזט טרייסטן וויל דיא קינדר זענן ניט גוועזן אין לאנד · דר פשט איז אזו ווי מיר האבן גשריבן אז דס גייט אויף דעם מלך העליון ער איז אוועק פון דעם לאנד אונ האט ניט גוואלט רוען דארטן :

זאגט רבי חייא וואס מיינט מען רחל מבכה על בניה דס האבן מיר גלערינט אז מען מיינט די כנסת ישראל ווערט אזו אן גרופן אזו ווי דר פסוק זאגט ורחל עקרה עס שטייט מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה :

אמר רבי חייא פון וועלכן ארט הט זי אן גהובן צוא גיין אין גלות ארוין פון דעם בי"המק וואס דארטן הט זי גריהט אונ פון דארטן א' איז זי אוועק גגאנגן אונ איז ארום גיגאנגן אין גאנץ ארץ ישראל · דר נאך איז זיא גגאנגן אין דער מדבר ארוין אונ איז דארטן גזעסן דריי טאג אונ זיא האט מיט גפיהרט אלי חיילות אונ מחנות אונ האט גלייענט איכה ישבה בדד וגו' :

בכו רבי חיא ורבי יוסי האבן גיוויינט רבי חייא אונ רבי יוסי · זאגט רבי יוסי דיא יודן זענן ניט פרטריבן גווארן פון דעם הייליגן לאנד ביז זיי האבן גזינדיגט אונ ביז די פרנסים ומנהיגים וואס גיבן אכטונג אויף דער קהלה זיי זאלן גיין בדרך הישר ביז זייא האבין גזינדיגט · אזו וויא דער פסוק זאגט עמי מאשריך מתעים ודרך אורחותיך בלעו אונ וויא די קעפ פון דר שטאט טוהן שלעכטס אזו גייט דאס גאנצי פאלק נאך זיי אונ טוהן אלי שלעכטס · אונ ווערן אלי גשטראפט מיט גלות :

רבי חייא זאגט עס שטייט אין פסוק ואם כל עדת ישראל ישגו אז דס גאנצי פאלק וועט גרייזן דס איז אסימן אז זיי זענן ניט שולדיג נאר די מנהיגים אזו וויא דר פסוק זאגט ונעלם דבר מעיני הקהל דס מיינט מען ראשי הקהל וואס דס גאנצי פאלק ציהט זיך נאך זיי · די ראשי הקהל ווערן דארוך גרופן עיני הקהל וואָרן אזו ווי דר גוף גייט נאך די אויגן אונ ווי די אויגן פיהרן אים גייט ער אזו גייט דס גאנצי פאלק נאך די ראשים אז די ראשים זענן יראים ושלמים פיהרן זיך דס גאנצי פאלק בדרך הישר · אונ אז דיא ראשי העדה זענן קלים פיהרט זיך דיא גאנצי קהלה בקלות אן יראת שמים :

מדרש הנעלם

איכה די בני בבל האבן גישיקט צו די בני ארץ ישראל צו אונז איז רעכט מיר זאלן וויינען אונ מיר זאלן קלאגן אויף דעם חורבן בהמ"ק ווארין מיר זענן פר שפרייט גווארן צווישן די עכו"ם איבר דעם דארפן מיר אן צו הייבן דיא דברי הספר אונ מיר זאלן מפורש זיין דעם אלף בית וואס דר באשעפר פון זר וועלט הט גשיקט צו קלאגן אויף חורבן בית המקדש וירושלים :

שלחו להו האבן די בני ארץ ישראל צוריק גישיקט צו דיא בני בבל אמת איז איר זענט פר שפרייט גיווארין צווישן די עכו"ם הקדמונים אונ איהר זענט פר טריבן פון דעם הייליגן לאנד אונ איר דארפט צו קלאגן אונ וויינען אויף אייך וואס איר זענט פר טריבן אונ איר זענט ארויס פון דר גרוסר לעכט אין דר פינסטרניש ארויין אזו וויא אקנעכט וואס ער גייט אוועק פון זיין האר · אונז אבר בני ארץ ישראל דארפן צו וויינען אונ צו קלאגן אונ מפורש צו זיין דעם אלף בית פון איכה מיר זענן דאס בני בית וואס מיר ווייסן דאס טייערקייט פון דעם מלכות מיט דער שכינה הקדושה מיר זענן יתומים אן פאטער אונ מוטר אונ מיר קוקין אויף דיא ווענט פון דעם בית המקדש וואס דארט איז גיוועזין דס וואונונג פון דר שכינה וואס זיא איז אזו ווי אמוטר וואס האט אונז גיגעבן כל טוב אונ הט אונז אן גיזייגט אונ משפיע גיוועזין שפע וברכה פון אלעם בעסטן · אוך הט זיא אונז גיטרייסט אונ גירעט אויף דעם הארץ · אצונד קוקין מיר אין אלע זייטן אונ דס ארט פון דר הייליגר מוטער איז חרוב וויסט אונ ליידיג ווער וועט אונז טרייסטן ווער וועט צו אונז רעדען אין ווארט ווער וועט אויף אונז מגין זיין פר דעם מלך העליון פריער אז דאס בית המקדש איז גישטאנען אונ דיא שכינה הקדושה איז דארט גיוועזין אונ ווען מיר האבן חס ושלום גיזינדיגט פאר אונזר פאטר הט זיא אויף אונז מגין גיוועזן אונ מיר זענן ניצול גיווארן פון יסורים אונ אצונד אז זיא איז נישט דא וויא וויא צו אונז וויא וויא צוא אייך :

צוא אונז איז רעכט צו וויינען צו אונז איז רעכט צו קלאגן צו אונז איז רעכט מיר זאלין מפורש זיין די ביטערע ווערטער פון דיא הספדים · מיר נייען אלע טאג

צום בעט פון אונזר מוטער דס מיינט מען דיא הייליגע שכינה אויף דעם ארט פון ארון הקודש והכפורת מיר זוכין זיא אונ מיר געפינען זי ניט מיר פרעגן אופאיר אונ קיינר הערט אונז ניט · מיר פרעגן אויף דעם בעט · דס בעט איז אבר צו בראבן מיר פרעגן אויף די שטול זעהן מיר אז זיא איז איינגיפאלען מיר פרעגן אויף דעם היכל אונ מען ווייסט ניט צו ענפערן מיר פרעגן צוא אלע שטראסן אונ ווען אויב קען הט זיא ניט גיזעהן אזו זאגן זיי אלע אז זיי האבן גיהערט איין ביטר קול מיט גיוויין ווס זיא קלאגט אונ וויינט אויף דיא קינדער :

צוא אונז איז רעכט צו וויינען צו אונז איז רעכט צו קלאגן מיר קושין דיא ערד פון דעם הייליגן מקום · מיר קושין דס ארט פון דעם וואונונג פון דער שכינה מיר קושין די ווענט פון הייליגן היכל אונ מיר וויינען זייער ביטר מיר וועלין אלע טאג זאגן די הספדים אונ מיר וועלן תמיד וויינען אונ מיר וועלן ניט אויף הערן צו קלאגין אונ ווי האבן באלד אן גיהובען צו זאגען איכה ישבה בדד העיר :

איכה ווי אזו ביסטו מיין ליבסטע פון מיין נפש ווי אזו ביסטו מיין טייערי וויא אזו ביסטו מיין איינציגי ווס פלעגסט תמיד אלע טאג צו נעמן די הייליגע אותיות אונ הט מיחד יחודים געוועזן אונ דאדורך איז זיא גירופן גיווארן שוועסטער אויך טאכטער אויך מוטער אזו ווי עס שטייט אין פסוקים פון שיר השירים אז אמאל הט ער זיא גירופן אחותי אונ אמאל כתי אויך אמאל אמי · ווי אהין ביסטו גיגאנגען אונדו ביסט פר טריבן גיווארן · איבר דעם איז רעכט מיר זאלין וויינען אונ קלאגען אונ מיר זאלען זאגען איכה ישבה בדד :

זוהר הקדוש

איכה ישבה בדד העיר · מיר האבן גלערנט אז דס איז גזאגט גיווארן אויף דר הייליגע שכינה נאך דעם וויא יודין האבן גיזינדיגט אונ דאס בית המקדש איז חרוב גיווארן איז גיזאגט גווארן אויף דר שכינה איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה כאלמ׳ וכו׳ אונ דארארך פרלעשט מען תשעה באב ביא נאכט די לעכט אונ מען קלאגט אונ מען וויינט אונ מען זיצט אזו וויא דיא אבלים כדי מיזאל זיך משתתף זיין בצער השכינה וויל זיי האבן איר גורם גיוועזין דעם גרויסן צער אין גלות :

מדר״ש הנעלם

רבי חנינא האט גיזאגט אן דעם פסוק פון אדם הראשון עס שטייט אין פסוק ויקח את האדם ויניחהו בגן עדן וגו׳ עס שטייט אין פסוק ויקח איז טייטש הש״י הט גינומן אדם הראשון זאגט רבי חנינא דס מיינט מען ער הט גינומן מיט גוטי ווערטר אזו ווי עס שטייט אין פסוק קח את אהרן · אונ די רבנן זאגן ער האט אים גינומן מיט איין ווינט מיט גיוואלד אזו וויא עס שטייט אין פסוק יי לקח את אדוניך מעל ראשיך ויניחהו בגן עדן ער הט אים גבראכט אין גן עדן אריין ער זאל האבן מנוחה אונ ער זאל האבן איין נייה דעת ער זאל קאנען לערנן די הייליגע תורה אונ ער זאל פאר שטיין דאס גרויסקייט פון זיין באשעפר אונ הקב״ה כביכול האט מיט אים תורה גילערנט אונ מלאכי השרת האבן פר אים גילובט · ביז עס הט דר זעהן דר שטן סמא״ל דעם גרויסן כבוד פון דעם מענטש הט ער זיך מקנא גיוועזן אין אים ער הט אים אן גירעט ער זאל אפ טרעטן פון דעם הייליגן בשעפר ער זאל אים ניט פאלגען וואס הקב״ה האט אים אן גיזאגט · כדי ער זאל אים מטריד זיין פון דעם עולם · אזו איז ער גיגאנגען צו זיין ווייב חוה ווארין מיר האבן גילערנט נשים דעתן קלות ווייבר זענען גרינג מיט זייערי דעות מען קאן זייא גישווינד איבער רעדן אונ חוה הט זיך גילאזט איבר רעדין אונ הט גיגעסן פון דעם עץ הדעת אונ זיא האט גיגעבן איר מאן אויך אונ ער הט גיגעסן · דער מאלט הט סמא״ל שוין גיהאט איבר ניי צו גיוועלטיגן אונ זיי זענן גיווארן מזוהם פון דעם חטא · אונ הקב״ה איז גקומן ער זאל זיי זעהן שטייט ויתחבא האדם ואשתו איז טייטש אדם מיט זיין ווייב הט זיך באהאלטן וויל זייא האבן שוין ניט גיקאנט צוא נעמין דיא קדושה פון דעם מלך הקדוש דאדארך זענן זיי גיפאלן · אונ הקב״ה הט אן גיהויבן אויף זיי צו וויינען איכה אזו ווי אין פסוק שטייט ויאמר לו איכה ווי אזו ווערסטו האבן אקיום אז די ממשלה איז שוין אפ גיטונען גיווארן פון דיר · אזו אויך ביא חורבן בית המקדש איז דיא ממשלה אפ גטוען גווארן אונ הקב״ה הט גוויינט איכה ווי אזו ווערסטו האבן אקיום :

זוהר הקדוש

בכה רבי שמעון הט גיוויינט אונ גיזאגט וויא אז דס גלות ציהט זיך אזו לאנג אונ ווער ווייסט קאנן אום האלטן דס גלות איין תנא זאגט צו אים וויא ווייא ווען דו זאלסט וויסן ווי ארעש אונ אבכבוד עס איז גיוועזן אין דער צייט אז הקב״ה הט גוזר גיוועזן ער זאל איבר געבן זייני קינדר צו מלכות אדום אין דער צייט ווען עס איז גישריבן גיווארן די פתקין אין היכל איידער זיי זענן גיוועזן פר תתמיתא מיט דר חתימה פון דעם מלך · הט הש״י גירופן דער מלאך גבריאל אונ ער האט אים גיזאגט ער זאל אויף האלטן די פתקין איידר ער חתמית זייא אונ ער ווערט וויינען אויף די קינדר ווס ווערן פרטריבן אין גלות אריין אונ ער הט גיזאגט איך בשווער אייך אלע חיילות פון דעם היכל איר זאלט מיך נאך דאזן אונ איר זאלט מיך ניט טרייסטן אזו ווי עס שטייט אין פסוק שעו מני אמרר בבכי וגו׳ אל תאיצו לנ מני אונ ער הט אן גיהובן אונ גיזאגט ליבע טייערי קינדר איך האב אייך אויף גיצוגן אונ האב גיפירט אזו וויא אפאטר פירט אקינד איך האב אייך גילערנט מיין פארכט איר האט איך האב זייך גימאכט גיוועלטיגן איבר אנדרי פעלקר פון דר וועלט גיזינדיגט פר מיר פיר מאל אונ אין האב אייך מוחל גיוועזן וויל איר זענט גיוועזן פר מיר טייערי ליבע קינדר איך וועל רופן אלע פיר זייטן פון דר וועלט אונ זיי זייא בשווערן פון אייערט וועגן :

מזרח מזרח איך בשווער דיך אז מיינע קינדר וועלן פאר שפרייט ווערן צו דיר אן דו זאלסט אכטונג געבן אין זייער גישטאלט ווי אזו עס איז פר ענדרט אונ פר שווארצט פון עינוים קשים ווס די פעלקער וועלן זיי טוען ביא דיר דו זאלכט קלאגן אונ וויינען אויף זיי אונ דוא זאלסט זייא היטן :

קינדער קינדר ווען איר זענט גיוועזן אין דר היים אין גרויס תענוג הט איר גישט גיוואלט אכטונג געבין אויף מיר ליבע קינדר ווס זאל איך אייך טוען ריא גזירה ווס איך האב גוזר גיוועזן איז מיט איין שבועה אונ עס קען גישט אנדערקש שוין זיין נאר מיר ביידע איך אונ איר צו זאמן וועלן גיין אין גלות אריין · קינדער קינדר ליבע פון מיין הארץ ווי אזו גייט איר גיבונדן אין קייטן קינדר וואס זעלען גיוועזין גיצוגען איז גרויס תענוג קינדר וואס זענען גוועזין טייערער פון גאלד אונ ברלאנטען קינדער הייליגע ווי אזו זענט איר גיפאלן אין פרעמדע הענט אריין וואס זיי האבן גאר קיין רחמנות גיט אויף אייך :

דרום דרום איך בשווער דיך אז מיינע קינדר וועלן פאר שפרייט ווערן צו דיר אז דו זאלסט אכטונג געבן ווי זייער פנים איז פאר שווארצט אונ זייער קראפט איז צו בראכין צווישן די פעלקר :

דרום דרום איך בשווער דיך דו זאלסט דיך דר מאנען צו אברהם מיין ליב האבער אונ זאג אים ווי אזו זיינע קינדר זענען גיפאלן אונ פר שפרייט גיווארן אונ דוא זאלסט קלאגן אויף זייא :

דרום דרום איך בשווער דיך דו זאלסט היטן מיינע ליבע קינדר אז ווען זייא וועלן פר טריבן ווערן צו דיר דו זאלסט רחמנות האבן אויף זיי וויל זיי זענן דיא קינדר פון אברהם יצחק יעקב :

צפון צפון דר ווער דיך מיט איין קלאג אונ מיט גיוויין צו מיינע קינדר ווי אזו זיי זענן גיפאלן אין דר שווערד איר זאלט גיין צוא יצחק וואס ער איז גיבראכט גיווארן אויף דר עקידה · איר זאלט ניט מודיע זיין די צרה צו זיין זון יעקב ער זאל גישט איבר קערין די וועלט זיא זאל וויסט ווערן חלילה · מערב מערב דער וועק דיך צוא דעם גישרייא פון מיינע ליבע קינדר וויא אזו זייא גייען אין גלות אריין וויא אזו זייא זענן פאר שפרייט אין אלע פיר זייטן פון דער וועלט אונ דיא שכינה זאלסט מיט גייען מיט זייא אין גלות אריין אונ זאלסטו אכטונג געבין אויף זייא זייא זאלן חלילה נישט פארלורין ווערן פון דער וועלט · איך בשווער דיך אז דו זאלסט גישט אפ טרעטן פון זיי אין גלות חלילה · אין דר צייט ווי די שכינה הט דס גיהערט פון הש״י הט זיא גיוויינט אונ עס האבן גיציטרט אבצעהן טויזנט וועלטן · אזו וויא עס שטייט אין פסוק קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה אונ ווער עס הט גיזעהן די אלע ווייגן הט אויך אן גיהויבן צוא וויינען אונ צוא קלאגן אז אלע חיילות פון דעם היכל האבן מיט גיוויינט דער מאלט הט הקב״ה גיזאגט צו דר הייליגר שכינה אז זיא זאל מיט גיין אין גלות אונ צו שיצן די יודן אין גלות אונ זי זאל וואוגען מיט זייא צוא זאמען : דיא שכינה הקדושה זאגט צו הש״י · די טייערי קינדר וואס דו האסט זייא אויף גיצוגן אונ גיפירט ווי אזו קען איך זעהן ווי זייערי שונאים עסין זיי אויף אונ טוען זיי אן עינוים קשים · אזו הט הש״י איר צו גישווארן ער זאל די יודין צוריק

אויף

אויף שטעלן אונ ער זאל זיי אום ציהן פון דעם גלות · אזו ווי עס שטייט אין פסוק כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו' אויך שטייט ושבו בנים לגבולם איז טייטש דו זאלסט אויף הערין צו וויינן וואָרן דיא קינדר וועלן צוריק קומן אין זייער גבול אריין דער נאך איז די שכינה גינאנגן אין גלות אריין · אונ אויף איר גיזאגט גיוואָרן די קינות איכה ישבה בדד אויף דר היילגר שכינה ווס זיא איז גינאנגן אין גלות אריין :

מדרש הנעלם

איכה רבי פנחס פתח עם שטייט אין פסוק קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים וגו' אין דער צייט וויא דאס בית המקדש איז חרוב גיוואָרן אונ פר ברענט גיוואָרן איז גיקומען איין קול אונ האט גיוועקט אויף דיא קברים פון די היילגע אבות אונ האט גיזאגט היילגי אבות איר ליגט דא אונ שלאפט אונ איר ווייסט ניט דעם צער פון דר וועלט די קינדר אייערי וואס איר האט אויף גצויגן מיט גרוס צער אונ איר הט זיי גבראכט צו דר טייערי אמונה פון הקב"ה יתברך שמו דיא טייערי קינדער זענין פיל גשטארבן אונ פיל גהרגית גיוואָרין פיל זענין גגאנגן אין גלות אריין צווישן זייערי שונאים די הענט זענן ארונטר גבונדן אונ שטארבן אין גרוס הונגר אונ דארשט · זייער הויז איז פרברענט · ווי איז אייער רחמנות ווי איז אייער נאמנות שטייטס אויף אונ דר וועקט אייך צו זיי · אזו זענן דר וועקט גוואָרן די היילגע אבות אברהם יצחק יעקב אונ זענן גגאנגן צוא משה רבינו אונ האבן צו אים גזאגט משה רעיא מהימנא ווי זענן די קינדר ווס די האסט זיי גפיהרט פון מצרים ווס מיר האבן זיי בייא דיר גלאזט · אזו איז משה גגאנגן מיט זיי צו זאמן צו יהושע בן נון אונ האבן צו אים גזאגט ווי זענן די קינדר ווס די ביסט איבר זיי גיוועזן אפקד אזו הט ער גיזאגט איך האב זייא גלאזט אין היילגן לאנד ווס הש"י הט זיי גגעבן עס זאל זיין זייער לאנד · איך האב צווישן זיי דם לאנד איינגטיילט על פי גורל אזו וויא איך בין בעפולין גיוואָרן פון הש"י דארך משה רבינו · איך האב יעדן גלאזט אין זיין טייל בשלום ובשלוה אזו זענן זיי אלי גגאנגן קיין ארץ ישראל · ווי זיי זענן גקומן אין דעם היילגן לאנד אריין האבן זיי גטראפן דם לאנד וויסט אונ ליידג · זיי זענן גגאנגן צום ארט פון בית המקדש האבין זיי גזעהן דם בית המקדש פרברענט · אזו האבן זיי אן גהובין צו קלאגין ביז מען האט גהערט זייער גוויין אין די העכסטי הימלין אונ אלי מלאכים עליונים האבין מיט גיוויינט מיט זיי ביז הקב"ה אליין איז דר וועקט גוואָרן צום קול פון גוויין אונ ער איז גקומן צו זיי אונ ער הט זיי גטראפן וויינן זייער ביטר אונ שטארק · זאגט הקב"ה צו זיי ווס טוט איר אבות הקדושים אזו ווי עס שטייט אין פסוק מה לידידי בביתי :

אזוי איז אויף גישטאנען צום ערשטין אברהם אונ ער האט גיזאגט בשעפר פון דר וועלט די ווייסט גוט אז איך בין פר דיר גגאנגן אין אמתין וועג צעהן מאל בין איך גשטאנען פר דיר בנסיון אונ איך בין דעם נסיון באשטאנען · וויא זענן מיינע קינדר איך האב קיינים נישט גיטראפין אין דעם היילגען לאנד ווס דוא האסט מיר גישוואָרן די זאלסט זיי אין לאנד אריין ברענגן אונ זיי דם לאנד געבן פר איין נחלה · הש"י זאגט צו אברהם אבינו דיא יודן האבין מבטל גוועזן דעם ברית וכשר קודש יעברו מעליך זייא האבן מבטל גוועזן דעם היילגן ברית אונ האבן גדינט דיא עבודה זרה · איבר דעם האב איך זיי פר טריבן אין גלות אריין · אין דיין זכות האב איך פיל מאל זיי דער לענגירט אז איך האב זיי קיין שלכטס ניט גטוהן אונ האב גוואַרט זייא זאלן טון תשובה פאר מיר אונ זיי האבן קיין תשובה ניט גטון · וויא אברהם הט דם גהערט הט ער גזאגט אז די זאך איז אזו אמת יומתו על קדושת שמך דארך זייערי חטאים זאלן זיי בלייבן צווישן די פעלקר ביז עס וועט זיין דר ווילן פר דיר די זאלסט זיי צוריק פיהרן אין דעם היילגן לאנד אריין · אויך די איבריגע אבות הקדושים האבן אלי מצדיק את הדין גיוועזן אז דאס משפט איז רעכט פון הש"י ווס ער הט זיי פר טריבן אין גלות אריין אונ דעם דין ווס מיהאט גטון אן זיי איז בצדק ובמשפט :

עס איז גיבליבן שטיין אונזער מוטער רחל אונ הט אן גהובן צוא וויינן אונ צוא שרייען ביטרלך ביז הש"י הט איר גזאגט ווס וויינסטו אזו · רחל הט גענפרט פר זיין ליבן נאמן ווס זאל איך ניט וויינן וויא זענן מיינע קינדר אונ ווס האבן זיי גזינדיגט פר דיר ווס די האסט זיי אזו ביטר גשטראפט · הש"י זאגט צו איר זיי האבן גיבראכט אין הויז אריין צו מיר אפרעמדן גאט אונ זיי האבן גדינט די עבודה זרה אונ האבן פרגעסן אן מיר :

רחל זאגט פר הש"י האב איך ניט מער גטון אז איך האב גיבראכט צו מיר אויך אצרה אין דער צייט ווס שטייט ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא יעקב הט גזאגט צו רחל אז ער איז איר פעטערס ברודר דערמאלט הט יעקב גזאגט צו איר אז ער וויל זי נעמן פר אווייב הט רחל גזאגט אז זיא וויל נאר אבר זי הט איין עלטירע שוועסטר ווס זי דארף פריער חתונה האבין אונ איך האב מורא פר מיין פאטער ווארין ער איז איין רמאי אונ ער וועט אים בשווינדלן · אזו הט יעקב איר גזאגט כי אחי אביה הוא אז ער איז איר פאטרס ברודר אונ ער פרשטייט זיך אויף רמאות גאר גוט אזו הט יעקב איר גגעבן סימנים כדי ער זאל זיא דר קענן · אונ אין דער נאכט ווי לבן הט גבראכט לאה צו יעקב אבינו הט זיך רחל גדאכט אצונד וועט מיין שוועסטר פר שעמט ווערן יעקב הט מיר גגעבן סימנים אונ אז ער וועט זיא פרעגן אונ זי וועט ניט וויסן וועט זיא פאר שעמט ווערין · אזוי האב איך איהר גגעבן די סימנים · אצונד קען מען שון וויסן ווס איך האב גיטוהן אז איך האב גשוויגן אונ איך האב מיר ניט גימאכט קיין זאך אום דעם אונ דיא השם יתברך ווס די ביסט איין רחום וחנון ארך אפים דיא האסט גדארפט מוחל צוא זיין זייערי עבירות אונ ניט זייא פאר טרייבן אונ אויך ניט איבער געבן אין דיא הענט פון זייערי שונאים :

הש"י הט איר גענפרט אויף אלעם אונ זי הט זיך ניט גוואלט לאזן טרייסטן אזו ווי עס שטייט אין פסוק קול ברמה נשמע וגו' כי איננו זיא האט ניט גוואלט זיך טרייסטן ווייל כי איננו די שכינה איז ניט גיוועזין צווישן זיי אזו ווי פריער אז הש"י אליין איז גוועזן מיט זיי אונ אצונד איז ער גגאנגן ארויף אונ ער איז ניט מיט זייא גוועזן איבר דעם הט זי זיך ניט גקענט טרייסטן ביז הקב"ה הט איר צו גשוואָרין אז זיי וועלן צוריק גיין אין זייער היילג לאנד אריין אזו וויא דער פסוק זאגט מנעי קולך מבכי ושבו בנים לגבולם :

זוהר הקדוש פסוק רוח אפינו משיח ה'

רוח אפינו משיח יי וגו' רבי יוסי הייבט אן עס שטייט אין פסוק רגזו ואל תחטאו וגו' דר פסוק איז מפורש ער שמועסט פון דעם אז דר מענש דארף מרגיז צו זיין דעם יצר טוב איבר דעם יצר הרע אין דער צייט וויא עס ווערט פינסטר אונ דער מענש לייגט זיך אויף זיין גלעגר דערמאלט ווערט נתעורר זייער פיל רוחות ווס גיין אונ שוועבן אויף דר וועלט אונ די מענשן דארפן צוא ציטרן פר הקב"ה אונ מורא צו האבן פר אים כדי ער זאל זיך ניט גפונן צווישן זיי אונ ער זאל ניצול ווערין פון זיי · אונ דר מענש זאל בעטין פר הש"י אונ ער זאל אכטונג געבן אז ער זאל ניט ארוס לאזן קיין ווארט פון זיין מויל כדי עס זאל ניט נתעורר ווערין צווישין זיי · איבר דעם שטייט אין פסוק אמרו בלבבכם על משכבכם ודומו סלה מען זאל נאר שוויגן מען זאל קיין ווארט ניט ארוס לאזין פון דעם מויל · מער קען מען נישט מעתיק זיין ווייל עס שטייט גרוסי סודות :

רוח אפינו משיח יי נלכד בשחיתותם דאס מיינט מען דעם מלך יאשיהו ווס ער איז נתפס גוואָרין בעון הדור דורך די חטאים פון דעם דור איז ער נתפס גוואָרין חאטשי ער איז גוועזן אגרוסער צדיק · מיר האבן גלערינט אז דער קאפ פון דעם פאלק איז גוט אזו ווערט דם גאנצי פאלק ניצול אין זיין זכות אונ אז דר קאפ פון דעם פאלק איז שלעכט אזו ווערט דם גאנצי פאלק נתפס אין זייני חטאים אונ דם ווס מיר זעהן אז יאשיהו איז נתפס גוואָרן אין חטא פון דעם דור חאטשי יאשיהו המלך איז גוועזן אגרוסר צדיק דם איז גוועזן ווייל ער הט ניט גגלייבט ירמיה הנביא אונ ער הט ניט בצווינגין די יודן זייא זאלן גיין אין גוטן וועג יאשיהו המלך האט גמיינט אז אלי יודן זענן כשרים אונ צדיקים אזו ווי ער איז גיוועזן · אבר ירמיה הנביא הט אים גזאגט אונ ער הט ניט גיגלייבט · איבר דעם איז ער נתפס גוואָרן אין חטא פון דעם דור אזו וויא דער פסוק זאגט רוח אפינו משיח יי נלכד בשחיתותם :

מדרש הנעלם

שלחו די בני בבל האבן גשיקט צו די בני ארץ ישראל עס איז רעכט ווס איהר דארפט צו וויינן אונ צו מאכן טרויער ווייל איר זעהט דם היכל פון דר מוטר איז פרברענט אונ דם ארט ווי דם בעט איז גוועזן איז וויסט אונ זי איז אוועק פון אייך אונ איר הט ניט גוויסט פון איר · איר זאגט אז זי איז מיט אונז אין גלות אונ זי וואנט מיט אונז אין דר פרעמד דארוך דארפין מיר זיך פרייען פרקערט איבר דעם דארפן מיר צו קלאגן אונ וויינן אז מיר זעהן אונזר מוטר דיא שכינה זי איז פרטריבן פון איר היכל מיר זענן אין גלות אונ זי קימט צו אונז מיט אביטר גוויין

זי

יי זעהט אונז אלי טאג אין גרויסי צרות אונ ביטרי גזירות ווס די פעלקר זענן אויף אונז גוזר אלי טאג אונ זי קען אונז ניט ארויס העלפן פון די גזירות רעות אונ פון די ביטרע צרות ווס מיר ליידן :

שלחו להו בני ארעא קדישא דיא בני ארץ ישראל האבן גישיקט עס איז רעכט אז איר האט צו וויינן אונ צו קלאגין אויף דעם וואס די שכינה איז פרטריבן אונ זיא זיצט ווי איינר ווס קען ניט העלפן מיר האבן אבר מער צו וויינן אז מיר זעהן דאס היכל איז חרוב אונ פוקסין לופן אום אויף דעם ארט פון קדשי קדשים אונ מיר זעהן דס דאזיגי מיט אונזרי אויגן זאלן מיר ניט קלאגן אונ וויינן אויף דעם :

זוהר הקדוש פסוק זכור ה׳

זכור יי מה היה לנו וגו׳ רבי חייא פתח עם שטייט אין פסוק עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב וגו׳ דר נביא זאגט עמי זכר נא מיין פאלק גדענק נאר • וואל איז דעם חלק פון דעם הייליגן פאלק ישראל אז זייער בשעפר ווען ער שטראפט זייא אויף זייערי חטאים זאגט ער צו זיי עמי מיין פאלק האטשי זיי האבן גטון פיל עבירות אונ האבן ניט גטון ווס השי״ת האט זיי גהייסן דאצו פארט רופט ער זיי מיין פאלק : רבי יצחק זאגט וואל איז צו דם חלק פון ישראל אז זייער בשעפר זאגט צו זיי עמי מה עשיתי לך מיין פאלק ווס האב איך דיר גטון פאר אשלעכטס • זאגט רבי יוסי הקב״ה האט גזאגט צו די יודן זכר נא איז טייטש איך בעט אייך גדענקט אונ אצונד דורך דיא גרויסי חטאים זאגן מיר אונ שרייען אונ וויינן אלי טאג זכור יי מה היה לנו גדענק גאט ווס עס איז אונז גשעהן אונ קיינר ענפרט אונז גאר ניט • הקב״ה האט גזאגט זכור נא איך בעט דיך גדענקטס אונ מיר האבן ניט גוואלט אום הערן אזוי שרייען מיר צו הקב״ה זכור יימה היה לנו גדענק ווס אונז איז גשעהן זכור יי לבני אדום גדענק צוא דיא בני אדום וואס טון אונז אבער הקב״ה וויל אונז אויך ניט אום הערן :

זאגט רבי יהודה השי״ת גיט בוודאי אויף אונז אכטונג ווארן אז הקב״ה זאל ניט אכטונג געבין אויף אונז וואלטין מיר ניט אום גהאלטן אין גלות אונ מיר וואלטן פר לורן גיווארן נאר השי״ת גידענקט אן אונז אזוי וויא עס שטייט אין פסוק ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים וגו׳ הקב״ה מוט אונז ניט אזוי ווי מיר האבן גטוהן חס ושלום :

זוהר הקדוש פסוק על צווארנו

על צווארנו נרדפנו דם מיינט מען דם בית המקדש ווייל דר הייליגר בית המקדש איז גוועז דר האלז אונ דם שענצט פון דר וועלט אזוי ווי איין צוואר אהאלז איז דם שענסטע אין גאנצן גוף פון דעם מענש אזוי איז דם בית המקדש גוועזן דאס שענסטו פון דר וועלט • יגענו מיר האבן זיך בעמיהט אונ מיר האבן גמוערט צוויי מאל דם בית המקדש ולא הונח לנו עס איז אבר ניט גיבליבין שטיין אונ דאס איז ביידי מאל חרוב גווארן אונ ניט מער גמוערט גווארן • אזוי ווי אהאלז אז ער ווערט פר דארבן ווערט דר גאנצר גוף פר דארבן אזוי ווי דאס בית המקדש איז פרלענט גווארן איז די גאנצי וועלט פרפינסטערט גיווארן :

רבי חייא פתח עם שטייט אין פסוק שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו אתה משוש וגו׳ קום אונ זעה אז ווען דם בהמ״ק איז חרוב גווארן דורך אונזרי גרויסי חטאים אונ יודן זענן פרטריבן גווארן פון דעם הייליגן לאנד דעמאלט האט השי״ת אפ גטון זיין הייליגע וואנונג פון דארטן אונ ער איז ארויף גגאנגן אין הימל אריין אונ ער האט ניט אכטונג גגעבן אויף דעם בהמ״ק אז עס ווערט וויסט אונ ניט אויף זיין פאלק יודן אז זיי ווערן פרטריבן אונ אויך די שכינה איז מיט זייא פאר טריבן גווארן • אונ ווי ער איז אראפ גקומן אונ ער האט גזעהן דם בהמ״ק איז פרברענט אונ ער האט גזעהן די יודן זענן פר טריבין גוואארן דעמאלט ויקרא יי צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד השי״ת האט גרופן דעם טאג צו קלאגן אונ צו וויינן אלי חיילות אין הימל אונ ערד האבן גטרויערט אויף דעם אויך די זון אונ די לבנה אונ דיא שטערן האבן אלי גטרויערט אויף דעם גרויסן אומגליק ווס עס איז גשעהן דעם פאלק ישראל :

מדרש הנעלם

רבי אליעזר זאגט אלי גליות ווס די כנסת ישראל זענן פר טריבן גווארן האט השי״ת גגעבן אציט אונ זמן נאר דם לעצטי גלות האט קיין זמן ניט נאר ער הענגט אלדונג אפ פון תשובה שנאמר ושבת עד יי אלהיך ושמעת בקולו וגו׳ אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וגו׳ איז טייטש אז די וועסט תשובה טאן אונ דיא וועסט הערן השי״ת אזוי וועט ער צו זאמין נעמן אלי ווס זענין פר שפרייט אויף דר וועלט פון איין עק וועלט ביז צום אנדרין עק אונ זיי וועלן אום גליייזט ווערן • פרעגט רבי עקיבא אקשיא ווי איז דם מיגלך אז די גאנצי וועלט זאל דר וועקט ווערן תשובה צו טון • אז די גאולה הענגט אן אן תשובה מוז די גאנצי וועלט תשובה טון אונ ווי אזוי איז דם מעגלך אז דיא גאנצי וועלט פון איין עק וועלט ביז דעם אנדרן עק זאלן אויף איין מאל תשובה טון • די ווס זענן פר שפרייט אויף דער גאנצר וועלט ווער וועט זיי צו זאמין נעמן זייא זאלן תשובה טוהן אלי אין איינעם • ענפרט רבי אליעזר איך שווער דיר אז ווען די ראשי כנסיות וועלן נאר תשובה טון אדר ווען נאר איין קהלה וועט תשובה טון מיט דעם גאנצן הארץ אין זייער זכות וועט די גאנצי וועלט דר לייזט ווערין אום דעם ביטרן גלות • ווארן השי״ת קוקט ארויס אויף תשובה ווען יודין וועלין תשובה טון ער זאל זיי שוין טון גוטס אזוי וויא עס שטייט אין פסוק ולכן יחכה יי לחננכם ער האפט תמיד אונ קוקט ארוס ווען זייא וועלן שון תשובה טון :

רבי איז גוועסן איין טאג אונ ער האט אכטונג גגעבן אין דעם פסוק פון דר תורה עס שטייט בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד יי אלהיך ושמעת בקולו איז טייטש אז איהר וועט האבען גרויסי צרות אונ עס וועט אייך טרעפן שלעכטס אין די לעצטי טעג אונ די וועסט תשובה טון פאר השי״ת וועט ער דער הערן דיין קול אונ ער וועט אייך אוס לייזן • איז קשה מיר זעהן די גרויסי צרות זענן שון גקומן אויף יודן אונ קיין תשובה איז נאך ניט גטון גווארן ביז אליהו ז״ל איז גקומן צו אים אונ ער האט גזאגט צו אים רבי ווס לערינט איר אצונד האט ער איהם גזאגט אז ער איז עוסק אונ דר פרשה פון דר גאולה אז עס וועט קומן גרויסי צרות אויף יודן וועלן זיי תשובה טון צום סוף זעהן מיר אז גרויסי צרות זענן שון גקומין אויף ישראל אונ קיין תשובה האבין זיי נאך ניט גטון :

אליהו ז״ל ענפרט אים רבי אין דעם ווס די ביסט עוסק איז השי״ת אין הימל אויך עוסק דעם טאג אזוי איז גקומן מיכאל דר מלאך רחמים פון דיא יודן אונ ער האט גבעטן פר השי״ת ווען יודן וועלן ארוים גיין פון דעם ביטערין גלות עס שטייט אין דער תורה אז יודן וועלין ליידין גרויסי צרות אויף דעם וואס האבן עובר גוועזן וועסטו השי״ת אויף זיי רחמנות האבן אזוי ווי עס שטייט כי אל רחום יי אלהיך אז״ האט השי״ת גזאגט צו אים לאז קומן סמא״ל אונ ער זאל טענן מיט דיר צו זאמן פר מיר אזוי איז גקומן סמא״ל אונ ער האט גיזאגט פר הקב״ה • בשעפר פון דר וועלט דוא האסט גיזאגט אין דער הייליגי תורה אז די יודין וועלין זיין אזוי לאנג אין גלות ביז זיי וועלין תשובה טון אונ אצונד האבין זיי נאך קיינר קיין תשובה ניט גטון ביז אין דר צייט פון היינט זיי קאנן ניט ארוס פון דעם גלות אן תשובה אונ מעשים טובים : אזוי האט השי״ת גזאגט צו דעם מלאך מיכאל עס שטייט אין דר תורה ושבת עד יי אלהיך דיא זאלסט דיך ווידר קערן צוא השי״ת דיין גאט זאלסט תשובה טאן אונ ער וועט דיך הערן דיין קול אונ דר נאך שטייט אין פסוק כי אל רחום יי אלהיך דיין גאט איז איין בארימהערציגער גאט :

מיכאל זאגט פאר השי״ת באשעפער פון דער וועלט דו ביסט איין אל רחום איין בארימהארציגר גאט דו דארפסט רחמנות האבן אויף זייא ווייל זיי האבן שונזייער פיל צרות גיליטן • גאט ענפרט אים איך האב גשווארן דעם טאג וואס עס איז נגזר גיווארן אויף זיי די גזירה אז נאר ווען זיי וועלן תשובה טוען וועל איך זיי עפענין די טויערן פון תשובה אונ וועל זייא העלפן צו דער תשובה אונ די גאולה וועט זיין בקרב ווי זיי וועלן זיך נעמען צום הארץ צו טאן תשובה :

מדרש הנעלם

תנינן מיר האבן גילערינט אז אלע נאכט ווערט גיהערט איין יעמערליך קול דער גרויסר ווייטיג פון ציון ווערט גהערט פון דיא הויכע הימלן אראפ אין דער ניזר • אונ פון דר נידר גייט צוריק דם קול אין הימל אריין ווי אזוי עס שטייט אין פסוק יי ממרום ישאג ממעון קדשו יתן קולו שאג ישואג על נוהו אין אן הייב נאכט איז די הייליגע שכינה אין גיוויין ווס זיא שרייט פון די הויכע הימלען אראפ אין דר נידר אונ זיא גייט אראפ אויף דעם ארט ווי דם מזבח החיצון איז גישטאנן אונ זיא האט גיזעהן דם ארט איז וויסט אונ פר אומריינגט • אזוי האט זיא גיקלאגט מיט אביטער

קול אונ האט גיזאגט מיין מזבח וואס פון דיר זענען גישפייזט גיווארן אלע עולמות העליונים דארך דיא עולות אונ נסכים האבען פיל עליונים קדושים מקבל תענוג גיוועזן אונ איך גיפרייט מיט גרויס שמחה אצונד ליגט אויף דעם ארט דיא טוטע קערפיר פון צדיקים חסידים קדושים חס וייער בלוט איז פר גאסן גיווארן אזו ווי וואסער · אזוא האבען אלע עליונים מיט גיוויינט אזוא וויא עס שטייט אין פסוק הן אראלם צעקו חוצה

בפלגות ריליא אין מיטן דער נאכט גייט זיא אריין אין דעם ארט פון קדשי קדשים אונ זיא זעהט דאס היילגע מקום פון קדשי קדשים איז חרוב אונ וויסט אונ עס איז פר אומריינגט בבל מיני מאובין אזו האט זיא אן גיהויבן צו קלאגן אונ צו וויינן אונ הט גימאכט מיט וויינן אלע שרפי מעלה אונ אלע עולמות זענן דער ציטערט גיווארן אונ האבן גיוויינט צו דעם קול :

מיר לערנן פון דעם זוהר הקדוש אפ אז דר עיקר גאולה איז נאר תשובה · איבר דעם וועלן מיר דא שרייבן מעורר צו זיין דעם עולם צו תשובה יעדר מענטש זאל זיך צום הארץ נעמען ער זאל חרטה האבען אויף זייני חטאים ער זאל טוען תשובה פר השי"ת ער זאל ניט זאגן ווס העלפט מיין תשובה · כל ישראל צו זאמען מוזן תשובה טוען אונ כל זמן אלע יודין טוען ניט קיין תשובה אין איינעם קען די גאולה נישט זיין אזו טאר דר מענטש ניט זאגן · דר זוהר הקדוש שרייבט אז נאר ווען איין קהלה קדושה פון יודין וועט זיך צום הארץ נעמען אונ טוען מיט דעם גאנצן הארץ תשובה אזו וועלן אלע יודין אין זייער זכות גיהאלפן ווערין אויך כוז נאר זיין איין תשובה אזו וויא דר פסוק שרייבט ושבת עד יי אלהיך דו זאלסט ווידער קערין צו גאט ברוך הוא די תשובה זאל זיין ביז גאט ברוך הוא וברוך שמו דס מיינט מען אז אלע כחות הנפש אונ אלע מחשבות פון דעם מענטש זאלען זיין פול פון חרטה אונ אן גיקניפט אן השי"ת אז דס הארץ זאל ברענן צום היילגן בשעפר ניט מיט דעם אליין ווס מען הט חרטה מען טוט ש"ין מער קיין עבירה ניט הייסט מען איין בעל תשובה איין בעל תשובה הייסט מען אנדרשט ניט נאר סיידן מען זאל צוריק קערין צו גאט ברוך הוא דאס הייסט ער זאל ברענן צום בורא עולם אונ אלע כחות הנפש מיט זיינע אלע מחשבות זאלען נאר זיין אן גיקניפט אן השי"ת מיט גרויס חשק אונ מיט התלהבות גרול דס איז דער עיקר פשט אין דעם פסוק ושבת עד יי אלהיך דו זאלסט דיך ווידר קערין צו דיין גאט ברוך הוא אונ דר דאזיגר מענטש וואס ער טוט תשובה אויף דעם אופן דער איז גיוויס מקרב דיא גאולה וארן השי"ת וועט מיט העלפן אז פיל מענטשן זאלען טוען תשובה אונ די גאולה וועט זיין במהרה בימינו אמן :

חסלת מגלת איכה

מגלת קהלת

זוהר הקדוש

דברי קהלת הבל הבלים וגו' תא חזי מיר האבען גיהערט וואס ער האט זיך גיטראפן עס איז גיוועזן אמענטש ווס ער איז קרום גיוועזן אונ ער איז גיגאנגן אונטר וועגינס הט ער באגעגענט צוויי גדולי הדור גרויסע חכמים מופלגים בתורה הט ער גזאגט צו זיי שלום עליכם מרנן ורבנן איך האב גיהערט אויף אייך אז איר זענט חכמי הדור אויף וועלכן ארט גייט איר · די רבנן האבען אים גיענפערט אז זייא גייען אויף איין באשטימט ארט דעקאלט איז גיוועזן ערב שבת אזו זאגט דר קרומר צו זיי איך וועל אהין פריער גיין כדי איך זאל אן גרייטן פון אייערט וועגין אלע זאכן ווס מידארף לכבוד שבת אונ אגוט ארט צו זייקדארט איבר שבת · דיא רבנן זאגן צו אים מיר פארין מיט פערד אונ דוא ביסט אן פיס ווי אזו קען מעגליך זיין אז דו זאלסט קענן פריער אהין קומן פון אונז ער ענפערט זיי האטשי איר פארט מיט פערד אונ איך גייא צו פוס אונ בין קרום דר צו פארט קען איך אהין קומען פריער פון אייך אונ מכין זיין וואס מידארף לכבוד שבת · דיא רבנן האבן זיך זייער גיווינדרט דר וייל הט ער גיזאגט איין שם קדוש אונ זיי זענן גיפלוגן אין איין רגע ביז זיי זענן גיקומן פר איין מערה · דר קרומר זאגט צוא זייא גייטס אריין אין דר מערה אזו זענן זיי גיגאנגן אין דר מערה · ביז זיי זענן גיקומן אין איין נארטן דארטן הט זיך דר קרומר מתלבש גיוועזן אין איין אנדרן גוף ווס

זיין פנים האט גילאכט אזו וויא דיא זון אונ דרייא הונדרט תלמידים זענן גיוועזן ארום זיין שטול אונ האבן גילערנט דעם פסוק הבל הבלים אמר קהלת זייא האבען דעם פסוק גיזאגט זייער פיל מאל אן חשבון · האבן די רבנן גיזאגט צו אים רבי זאגט אונז עפיס איין רמז אין דעם פסוק ער ענפרט זיי אז גרויסי סודות איז פר האנדן אין דעם פסוק · עס איז פר האנדן שבעה הבלים אונ אויף דיא שבעה הבלים שטייט די וועלט · מיר האבן גילערנט אין עולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תנוקות די וועלט קען קיין בשטאנד נישט האבן נאר פון דעם הבל פה פון דיא קינדערליך וואס לערנען תורה · אונ דער קיום פון דר וועלט איז נאר דער הבל פה פון יעדין מענטש · אזו וויא דר מענטש אליין קען קיין קיום נישט האבן אן דעם דאך פון דעם מויל וואס עס גייט פון אים ארויס אזו אויך דיא גאנצי וועלט האט נאר אקיום פון דעם הבל פה דס זענן די זיילן פון דר וועלט ווס די וועלט הט פו זיי איין בשטאנד · אונ אזו ווי עס איז פר האנדן שבעה הבלים קדושים ווס די וועלט שטייט אויף זיי אזו אויך איז פאר האנדין שבעה הבלים רעים וואס אלע דינים פון דער וועלט קומען פון זייא ארויס ווס פון זייא ווערט דר מענטש גישטראפט כדי ער זאל גיין אין גוטין וועג אונ ער זאל זיך פארכטין פר דעם באשעפר פון דער וועלט וואול דעם מענטש ווס ער היט דעם דיבור ער זאל נישט רעדן ווס מידארף נישט ווארן דיא גאנצי וועלט הענגט נאר אפ פון דעם הבל פה פון דעם מענטש אז ווען זייני דיבורים פון זיין מול זענן בקדושה ובטהרה אזו ווערט נתעורר דאס קול העליון משפיע צוא זיין אויף דער וועלט ברכה והצלחה קדושה וטהרה · אונ אז חלילה די דיבורים פון דעם מענטש זענן שלעכטי די דיבורים ווערט נתעורר דיא שבעה הבלים רעים ווס ברענגט רחמנא ליצלן גרויסי צרות אויף דעם מענטש :

מיר קאנן פון דעם לערנן ווי ווייט דר מענש דארף נזהר צו זיין מיט זיין רעדן אז פון דעם מענטש מיט זייני דיבורים קענען פר רעכט ווערין עולמות אונ פאר קערט חס ושלום בטל ווערין · עס איז גיוועזן איין גרויסר צדיק האט ער גיזאגט מיר קאנין שון אליין כר שטיין ווי ווייט עס איז גרוס איין יודישר דיבור דען מיר ווייסן אז ווען מען איז מזנה מיט איין אשת איש איז דר חטא גרויס אן שיעור אונ אן ערך מען איז פוגם אין די עולמות העליונים אונ עס קומט אים סקילה אונ באמת דר גאנצר איסור פון איין אשת איש קומט נאר בלוס פון איין יודישן דיבור ווייל ער הט גיזאגט צו איר הרי את מקודשת לי פון דעם קענן מיר לערנן ווס איין יודישר דיבור מאכט אויס אז מען קאן פאר רעכטן עולמות אונ חרוב מאכן עולמות מיט דיבורים קיין מענטש זאל ניט זאגען וואס איז ווערט מיין דאוונען וואס איך זאג שמונה עשרה וברוכה איבר דעם וועט ער זיך טראכטן אז ווען ער הט פר פעלט אמאל צו דאווענען איז אויך נישט קיין גרוסר שאדן · ניין ליבע טייערי ברידר אויף דיא זאכן שטייט די וועלט · עס איז נאך ניט פר האנדן איין דיבור וואס ער גייט ארויס פון דר מענטש ער זאל ניט מאכן איין רושם לטוב או לרע חס ושלום · מיט דעם אז מען היט דעם דיבור פון דברים בטלים אונ מכל שכן פון רכילות לשון הרע הגופה שקר וכדומה קען מען קומען צו רוח הקודש אז דס מויל אליין זאל זאגן נאר אזעלכע דיבורים וואס זענען אמת וצדק אונ זיינע דיבורים זאלין מאכין ארושם אין עולמותהעליונים ווס ער וועט בעטין זאל מקוים ווערען אונ וואס ער וועט גוזר זיין זאל הקדוש ברוך הוא מקיים זיין וואול צוא אונז אוף דער וועלט אונ אויף יענע וועלט :

זוהר הקדוש פסוק וזרח השמש

וזרח השמש ובא השמש רבי יצחק זאגט דער פסוק איז מפורש גיווארין אז דאס מיינט מען דעם מענטש אז אין דער ציט ווען ער לעבט אונ די נשמה איז מיט אים צו זאמן אויף דר וועלט אזו שטייט וזרח השמש די זון שיינט אונ אין דער ציט ווען דיא נשמה גייט ארויס פון דעם מענטש שטייט ובא השמש [illegible] אונטר אונ אז ווען די נשמה גייט אוועק פון דעם מענטש מיט תשובה אזו ציהט זיא זיך צום שורש צו דעם היילגן מקור ושורש פון וואנית די נשמה קומט ארוים פון דעם עולם העליון דס מיינט דר פסוק אל מקומו שואף זורח הוא שם צו דעם ארט פון וואנית זיא קומט ארוים ציהט זיא זיך אונ זיא שיינט דארטן · דס מיינט אויך דר פסוק ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים אזו ווי די זון גייט אונטר אונ ער איז ריין קדוש וטהור דר נאך עסט ער פון קדשים · אנדערך פשט איז וזרח השמש די זון טוט שיינן דס מיינט מען די היילגי שכינה ווס זיא טוט רוען אויף דעם מענש

אזו ווי עס שטייט אין פסוק בכל המקום אשר אזכיר את שמי וגו' אויף דעם אָרט וואו די שכינה רוט דאָרטן קומט ברכה אָבר חס ושלום אז די שכינה גייט אַוועק שטייט וזרא השמש דיא זון איז אונטער גיגאַנגן וואָרן דיא ליכט פון הש"י איז פון אים אַוועק גיגאַנגען א"ז ער גיבליבן אין דר פינצטער אונ עס רוען אויף אים פיל מלאכי חבלה אונ יסורים רעים אַזו ווי עס שטייט אין פסוק על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה ווייל הקב"ה איז ניט מיט מיר איבר דעם האָט מיך פיל צרות אונ שלעכטע בגעגינט אונ וואָס עס איז גורם דיא שכינה זאל זיך אַפּ טרעטן אונ זאל נישט רוען אויף דעם מענטש נאר זיין הכל פיו דאָרף די דיבורים פון שקר וואָס גייען פון זיין מויל אַרויס דס איז גורם די שכינה זאל ניט קאָנען רוען אויף אים :

מיר האָבן גלערינט עס איז פאַרהאַנדן צוויי ערליי הבל עס איז פאַרהאַנדן איין הבל פון די בעלי שקר וואָס עס שטייט אויף זיי גישריבן הבל המה מעשה תעתועים • ווייל זיי זענען פאַראירט מיט זייערי מעשים רעים ומעשים שקר אויך איז פאַרהאַנדן איין הבל קדוש וואָס מיר האָבן גלערינט אויף דעם כי על כל מוצא פי יי יחיה האדם דס איז דר הבל פון דר הייליגר תורה וואָס עס איז חמשה חומשי תורה אונ עס הייבט זיך אָן פון בראשית ביז לעיני כל ישראל וואָר צו די מענשן וואָס זאָגן יעדר וואָרט מיט אהבה ויראה אַז דורך דעם קול זענען זיי מייחד יחודים אונ עס ווערט נתעורר דס קול העליון אונ עס איז משפיע אופאַים קדושה וטהרה פון די עולמות העליונים:

זוהר הקדוש פסוק מה יתרון

פתח ואמר מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש איז טייטש וואָס פאַר איין איבר בלייבונג האָט דר מענש פון זיין גאַנצי מיה וואָס ער באַמיהט זיך אונטער דר זון • עס איז אַכטונג צו געבן אין דעם פסוק עס שטייט גישריבן בכל עמלו פון זיין גאַנצי מיה בלייבט אים נאר ניט איבר ווען עס וואָלט שטיין גשריבן בעמלו פון זיין מיהע בלייבט אים ניט וואָלט משמע גוועזן אַז עס איז פאַרהאַנדין איין מיה וואָס בלייבט יוא איבר דורך דעם שטייט בכל עמלו אַז פון דער גאַנצר מיה בלייבט גאר נישט איבר • מיר דאַרפן אָבר אַכטונג צו געבן עס שטייט אין פסוק בכל עמלו עס שטייט ניט גישריבן בכל יגיעו ווייל עס אַחילוק צווישן עמל אונ צווישן יגיעה • עמל איז איין מיה וואָס באַמיהט זיך אויף שלעכטן וואָס דר מענש איז זיך משתדל נאר שלעכטס צו טון אַזו ווי עס שטייט אין פסוק ישוב עמלו בראשו אָבר יגיעה מיינט מען דס וואָס דר מענש באַמיהט זיך לשם שמים פרנסה צוא זוכן עס זאל קענען דאַדורך לערנין איבער דעם שטייט אין פסוק יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אויך שטייט גשריבן ואת יגיע כפי ראה אלהים ווייל יגיע כפו איז באמת אַ טייער ענין אונ אַז דר מענש לעבט נאר פון יגיע כפו איז אים באמת וואָר אויף ביידי וועלטן אונ דס ענין איז ניט קיין נידריג ענין נאר דס איז למעלה למעלה מן הטבע אָבער עמל דאָס וואָס דער מענש באַמיהט זיך שלעכטס צו טון דס ברענגט קיין שום יתרון ניט עס בלייבט נאר ניט דאַפון אונ די זאַך איז זייער נידריג דס מיינט דר פסוק תחת השמש :

בשעתא אין דר צייט וואָס דר מענש איז זיך משתדל שלעכטס צו טון אויף דר וועלט שטייט גשריבן לא נין ולא נכד לו עס וועט אים ניט בלייבן קיין קינד אונ קיין אייניקל • וואָרן הש"י וויל עס זאל ניט בלייבן פון איהם קיין קונדער • כדי דיא וועלט זאל חלילה ניט חרוב ווערן • דאַדורך שטייט גשריבן אין פסוק מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול וואָס פאַר איין יתרון אונ וואָס פאַר איין איבערבלייבונג בלייבט דעם מענש וואָס ער באַמיהט זיך מיט שלעכטי זאַכן וואָס זיי זענען גאַנץ נידריג אונ זיי זענען תחת השמש אונטער דער זון דעם קאָן גאר ניט בלייבין קיין שום זכר ניט אויף דער וועלט אונ נישט אויף יענער וועלט :

זוהר הקדוש פסוק כל הנחלים

רבי שמעון הייבט אָן אונ זאָגט עס איז אַוואונדר אויף דיא מענטשן פון דר וועלט וואָס זיי האָבן ניט קיין אויגן צוא זעהן אונ קיין האַרץ אַכטונג צו געבן זייא ווייסן ניט אונ ווילן ניט טראַכטן אין דעם ווילן פון זייער באַשעפר • ווייא גישריבן זיי זיי אַלי שלאָפן אונ וועקן זיך ניט אויף פון דעם שלאָף איידר עס קומט דר יום הדין וואָס הקב"ה וועט פאַרלאַנגן חשבון פון די מענשין פון דער וועלט • איין כרוז רופט אַלי טאָג אוס אונ די נשמה זאָגט עדות אויף זיי בייא טאָג אונ ביי נאַכט דיא הייליגע תורה רופט אוס אונ אַלי זייטן עד מתי פתאים תאהבו פתי ביז וואַניט קעט איר ליב האָבין נאַרישקייט די תורה רופט אונ עס איז קיינר ניט דא זאל הערן אונ ער זאל זַין הערץ אַרויף טאָן צו דער הייליגר תורה : תא חזי קום אונ זעה די דורות פון שפּעטר וואָס וועט זיין איידר משיח וועט קומען וועט חלילה די תורה פרגעסן ווערן פון צווישן יודן אונ די גרוסי חכמים וועלן אַוועק גיין פון דר וועלט אונ עס וועט ניט זיין איינר זאל ווייסן צו עפנן אָדר צו פר שליסן אין דר הייליגר תורה • ווייא גישריגן צו דעם דור וואָס עס וועט זיין ביז הש"י וועט העלפן עס וועט זיין דס דור פון דעם הייליגן מלך המשיח דעמאָלט וועט דער וועקט ווערן גרוס חכמה אין חכמות התורה אַזו וויא אין פסוק שטייט כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם אַלע וועלן מיך ווייסן פון קליין ביז גרוס אַלי וועלין פאַרשטיין דיא סודות התורה אַז כל הנחלים הולכים אל הים אַלי בעך אונ די גאַנצי שפע אונ אַלי קוואַלן וועלן אַריין גיין אין ים אַריין דעם ים פון דר חכמה אונ עס וועט זיין די גאַנצי וועלט מיט גרוים חכמה כמים לים מכסים אַזו ווי דיא וואַסרין דעקין צו דעם ים :

זוהר הקדוש פסוק ראיתי את כל

רבי יוסי פתח עס שטייט אין פסוק ראיתי את כל המעשים אשר נעשו תחת השמש והנה הכל הבל ורעות רוח איך האָב בטראַכט אַלי מעשים וואָס ווערן גטון אונטער דר זון אַז עס איז אַלדונג הבל אונ גאר ניט ווערט עס איז קשה ווי קען מען דען זאָגן אַז אַלי מעשים פון דר וועלט איז הבל מיר גפינין דאָך מעשה הצדקה די מעשה פון צדקה געבן זאָגט דר פסוק מפורש והיה מעשה הצדקה שלום די מעשה פון צדקה איז גאר גאַנץ אונ בשלימות • נאר דער פשט איז דר פסוק מיינט נאר די מעשים וואָס זענען נידריג וואָס זענען אונטער דער זון אַזו וויא עס שטייט אשר נעשו תחת השמש אָבר די מעשה הצדקה איז העכר פון דעם עולם השפל זי איז העכר פון דר זון זי גרייכט צו דעם עולם העליון • דר פסוק וואָס שרייבט אַז דיא מעשים זענען הבל מיינט ער נאר אַזעלכי פעולות אונ אַזעלכי מעשים וואָס קערין צום עולם השפל וואָס קענען ניט גרייכן צו די עולמות העליונות דס איז טייטש אשר נעשו תחת השמש וואָס ווערן גטוהן אונטער דער זון כלומר וואָס קערן צום נידריגן עולם ניט צוא דיא עולמות העליונות אָבר די מעשה פון צדקה דס גרייכט למעלה למעלה דאָס איז פיל העכר פון דעם עולם השפל :

קום אונ זעה אין דר צייט וואָס די מעשים פון הונטן זענען רעכט פאַרטיג אונ דער מענש איז משתדל אין דר עבודה פון דעם באַשעפער אַזו יעדר זאַך וואָס ער טוט ווערט איין הבל קדוש למעלה למעלה אונ דס ראַזיגי ווערט איין מליץ יושר פר דעם מענש • אָבר די מעשים וואָס דר מענש טוט אונ ער איז משתדל אין זאַכן וואָס זענען ניט צו דר עבודה פון הקב"ה פון דר זאַך ווערט איין הבל וואָס זי שוועבט אום אויף דר וועלט אונ אַז די נשמה גייט אַרוס פון דעם מענש קלעבין זיי זיך אָן אין זיין נשמה אונ זי ווערט גהינדרט צו קומן אויף דעם אָרט ווי זי דאַרף צו קומען איבר דעם שטייט אין פסוק הבל ורעות רוח :

זוהר הקדוש פסוק וראיתי אני

רבי חייא הייבט אָן אונ זאָגט ראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות עס איז דא פיל ערטיר וואָס מידאַרף צו באַטראַכטין אין דיא ווערטר פון שלמה המלך עליו השלום • שלמה המלך איז גיוועזן איין גרוסר חכם דר גרעסטר אין דר גאַנצער וועלט אונ ער זאָגט וראיתי וגו' איז טייטש איך האָב באַטראַכט אַז חכמה איז גרעסיר פון טפשות אַזוי וויא ליכט פון פינצטערניש • באמת דיא גאַנצי וועלט וואָס זענען ניט אַזעלכי גרוסי חכמים ווייסין אויך אַז חכמה איז בעסיר אונ גרעסר פון טפשות • אונ צום סוף ריהמט זיך שלמה המלך אונ זאָגט וראיתי וגו' אַז ער האָט דס ערשט דר קלערט אַז חכמה איז גרעסר פון טפשות • נאר דר פשט איז פון דעם פסוק אַזו וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות ניט אַז חכמה איז גרעסר פון טפשות דר ציילט דר פסוק • נאר דר פסוק זאָגט אַז פון טפשות אַליין זעהט מען מעלות גדולות פון דר חכמה • דס טפשות איז איין תועלת צו דער חכמה וואָרין ווען עס זאל זיך ניט גפינען קיין נאַרישקייט אויף דר וועלט וואָלט מען גאר נישט אַרוס גזעהן די מעלות החכמה אַזו ווי מיר זעהן אַז דס פינצטערניש איז אַתועלת צו דר ליכט אַז ווען ניט די פינסטערניש וואָלט מען ניט גוויסט די מעלה פון דיא ליכט אַזו איז דס טפשות איין תועלת צו דר חכמה • מיר גפינין אַז נאר דיא הייליגע תורה איז דיא אמתי חכמה אונ אַנדרי זאַכן וואָס מען לערינט ווערט נישט גרופן חכמות נאר סכלות ווייל דר אמת איז בהאַלטן אונ מען ווייסט ניט דעם אמת פון

קיין שום זאך • אמר רבי יצחק משל די זאך איז גלייך צו איינע זאך אונ צו אביטרע זאך אז נאר די ביטרי זאך מאכט דם אנדרי זים אונ ווען עס זאל זיך ניט גפינן דם ביטרי אויף דר וועלט וואלט בוודאי ניט דר טעם פון דעם זיסן בקאנט גווארין איבר דעם שטייט אין פסוק גם את זה לעומת זה עשה האלהים :

זוהר הקדוש פסוק את הכל

תא חזי קום אונ זעה אז וואל צו דיא מענשן וואס זענן משתדל אין דר תורה אונ ווייסן צו קוקן דעם סוד פון דר חכמה • את הכל עשה יפה בעתו אלי זאכן וואס הש"י הט בשאפן אויף דער וועלט אויף דעם עולם התחתון אויף אלעם איז פאר האנדן ממונים וואס זענן גזעצט אויף זיי סיי צו גוטן אונ סיי צום שלעכטן • עס איז פרהאנדן מדריגות אין דר רעכטי זייט אונ מדריגות אין דר לינקע זייט אונ אז דר מענש גייט אין דר רעכטי זייט אזו העלפן אים די דאזיגע ממונים וואס זענן גזעצט אויף דר רעכטי זייט אונ אז דר מענש גייט אין דר לינקע זייט אזו העלפן אים די אלי ממונים וואס זענן גזעצט אויף דר לינקע זייט אונ זענן מקטרג אויף אים • אבר די גוטי מעשים וואס דר מענש טוט וואס זייא זענן אין דר רעכטי זייט אזו העלפן אים דיא ממונים אונ עפנן אים ער זאל אריין גייען אונ העלפין אים צוא קדושה וטהרה • דם מיינט דר פסוק יפה בעתו אזו ווי עס דארף צו זיין • אלדינג איז בשאפין גווארן אזו ווי עס דארף צו זיין אז מזאל פון אובן העלפן אלי מעשים פון הונטן • גם את העולם נתן בלבם די גאנצי וועלט אונ אלי מעשים פון דר וועלט העננט נאר אפ אן דעם וויכן פון דעם מענטשם הארץ אז דר ווילן פון זיין הארץ איז צו גיטי אונ הייליגע זאכן פר רעכט ער די וועלט אונ אלי מעשים פון דר וועלט האט איין קיום אונ אז דר ווילן פון זיין הארץ איז צו שלעכטי זאכין איז ער מחריב עולמות דם מיינט דר פסוק נתן בלבם הש"י הט גגעבן דיא גאנצי וועלט אין דעם הארץ פון דעם מענש ווייל די גאנצי וועלט הענגט נאר אפ אין דעם הארץ פון דעם מענש יואל צו די צדיקים וואס טון מעשים טובים אויף דר וועלט אונ ציהן אויף זיך אונ אויף דר גאנצי וועלט גרוסי טובות • זייא זענן זיך משתדל אין צדקה ומעשים טובים אונ מיט דעם ציהן זייא אויף זיך אורות עליונים אונ מדריגות גדולות אונ שפע וברכה • אונ ווי איז צו די רשעים וואס ווייסן ניט אונ טון ניט קיין מעשים טובים אויף דר וועלט אונ זיי ווייסן ניט צו פר רעכטן די עולמות • נמצא אז אלדינג הענגט אפ אן דעם וויכן פון דעם הארץ פון דעם מענש דאס מיינט דר פסוק מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף דיא מעשים הענגין ניט אפ אן דעם ווייל עס איז נגזר גווארן אויף דעם מענש וואס הש"י הט גוזר גוועזן אויף אים נאר דס הענגט אפ אן דעם מענש אליין אן זייני מעשים סיי גוטס סיי שלעכטס • איבר דעם שטייט אין פסוק ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח עס איז ניט פרהאנדן אויף דר וועלט קיין בעסירס נאר מזאל זיך פרייען מיט דעם אלים וואס עס איז אויף אים גקומן סייא גוטס סייא שלעכטס • אונ ער זאל לויבין הש"י פאר דעם שלעכטן אזו ווייא פאר דעם גוטן •

זוהר הקדוש פסוק ידעתי כי כל אשר וכו'

רבי יהודה פתח ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים איז טייטש איך ווייס אז אלדינג וואס הש"י הט בשאפן אויף דר וועלט דס וועט בלייבן אויף אייביג דס וועט ניט גמינערט ווערן אונ דס וועט ניט מער ווערן • אלי בעלי מלאכות אז זיי מאכן עפס נעבן זיי אכטונג אוב עס איז גוט ווי דם איז גמאכט גווארן • ער פר רעכט די זאך ביז די זאך קומט שיין ארוס • אבר הקב"ה ווען ער הט די וועלט באשאפן איז אלדונג גוט בתכלית השלימות • ווי עס שטייט אין פסוק וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד הש"י הט גזעהן אז אלדונג וואס ער האט בשאפן איז גאנץ גוט עס האט ניט גדארפט קיין שום תיקון • איבר דעם זאגט דר פסוק ידעתי וגו' :

זוהר הקדוש פסוק מה שהיה כבר הוא

מה שהיה כבר הוא רבי חייא זאגט מה שהיה כבר הוא איידר הש"י הט בשאפן דיא וועלט האט ער בשאפן פיל עולמות ביז ער האט בשאפן דעם עולם אונ ווייא הקב"ה הט בשאפן די וועלט אונ ער הט זיך בארוטן מיט דר תורה אזו הט ער דעמאלט די גאנצי וועלט בשאפן אונ אזו האבן מיר אויך גלערינט אז אלדינג פון דר וועלט וואס עס גיפינט זיך אין יעדן דור אונ וואס עס וועט זיין אויף דר וועלט אין אלי דורות דם אלדינג איז גשטאנען פר הקב"ה מיט זייער גשטאלט אזו ווי עס וועט זיין • אפילו אלי נשמות פון די מענשן זענן גוועזן אום גקריצט אין הימל אין זייער גישטאלט אזו ווי זיי זענן אויף דעם עולם אונ אלדונג וואס זיי לערנן אויף דר וועלט דם אלץ האבן זיי גוויסט איידר זייא זענן גקומן אויף דר וועלט אונ דם מיינט דער פסוק מה שהיה כבר הוא וואס אויף דר וועלט איז פר האנדן איז שון לאנג גוועזן אין דר צייט ווען די וועלט איז בשאפן גווארן

זוהר הקדוש פסוק ושבח אני את המתים

ושבח אני את המתים שכבר מתו איז טייטש איך לויב דיא מתים וואס זענן שון געשטארבן דר פשט איז אזעלכי וואס זענן געשטארבן ווייל זיי האבן גדינט הש"י אונ האבן זיך במיהט מיט תורה אונ מצות אונ מסירות נפש דאדורך זענן זיי גשטארבן די דאזיגע מענשן איז צוא לובן • מיר האבן גילערינט דרייא ערלייא וואונגן הט הש"י גמאכט צו די צדיקים איינס איז צו די נשמות פון די צדיקים זיי זאלן זיך תמיד גפינן אויף דעם עולם כדי אז ווען די וועלט דארף רחמים פון הש"י אזוי לופן זיי אונ זיי זענן מודיע די אבות אין חברון זייא זאלן בעטין פאר זייערי קינדר אונ הש"י טוט דעם ווילן פון די צדיקים אונ ער הט רחמנות אויף די וועלט אונ די נפשות פון די צדיקים גפינן זיך אויף דר וועלט כדי זיי זאלן מגין זיין אויף די לעבעדיגי אונ דם ווערט גרופן נפש אונ דם חלק גייט ניט אוועק פון דעם עולם אונ זי גפינט זיך נאר אויף דעם עולם כדי זיא זאל אכטונג געבן וואס עס טוט זיך אויף דעם עולם ווי די חכמים זאגן אז די טוטי ווייסין וואס טוט זיך אויף דעם עולם אונ זיי ווייסן דעם צער פון דר וועלט אונ דר עונש פון די מענשן וואס זענן רשעים איז אז זיי ווערן אפ גישניטן פון דר וועלט אונ זייערי נפשות קענן דא ניט האבן אקיום אזו ווי עס שטייט אין פסוק ונכרתת הנפש ההיא מעמיה : דר אנדרר מדור איז דס גן עדן התחתון וואס הקב"ה הט גמאכט פון ווענן די צדיקים אין גשטאלט ווי דר עולם העליון איז אונ דארטן איז פרהאנדן זייער טייערי היכלות אונ ביימר וואס גיבן איין גוטן ריח אויף דעם ארט איז דם וואונונג פון דר טייל נשמה וואס עס ווערט אן גרופן רוח אונ יעדר רוח איז אן גיקלייד אין זייער טייערי לבושים וואס דאס איז אויך אין גשטאלט פון ביידע עולמות :

דער דריטר מדור איז דאס גן עדן העליון איין וואונונג פון אויבין וואס איז זייער הייליג דארטן איז מקבל תענוג דם חלק פון דעם מענש וואס ווערט אן גרופן נשמה דארטין ווערט דיא נשמה מתדבק עס זאל מקבל תענוג זיין פון איין תענוג עליון אויף דעם שטייט אז תתענג על יי' והרכבתיך על במתי ארץ • מיר האבן גלערינט אז אין דר צייט וואס די וועלט איז בצרה אונ זי דארף האבן רחמים דעמאלט ווערן נתעורר די נפשות פון די צדיקים וואס זייער וואונונג איז אויף דעם עולם אונ זייא זענן מודיע די רוחות וואס זענן אין גן עדן אונ די רוחות זענן מודיע די נשמות אונ דיא נשמות זענן מודיע צו הקב"ה אזו הט הש"י רחמנות אויף דר וועלט אונ אלע שבת אונ ראש חדש קומן זיך די אלי דריי צו זאמן אונ ביקין זיך צום מלך מלכי המלכים אונ דר נאך גיין זיי יעדר צוריק אויף זיין ארט ווייא עס שטייט אין פסוק והיה מדי חדש בחדשו יבוא כל בשר איז טייטש אלי חדש אונ אלי שבת וועלן קומין אלי בשעפענישן זיך ביקין פאר הקב"ה וברוך שמו :

אויך האבן מיר גלערינט אז אין דער צייט וואס דיא וועלט דארף רחמים אונ די לעבעדיגי גייען מודיע זיין דיא נפשות פון דיא צדיקים אונ זייא ווייען אויף זייערי קברים אזו ווערן דר וועקט דיא טייערי נפשות פון דיא צדיקים אונ זייא זאמלין זיך צו זאמן אונ גייען קיין חברון צו די הייליגע אבות אונ זענן זייא מודיע דעם צער פון די לעבעדיגי אונ אלע גייען צו דער טיר פון דעם גן עדן אונ זענען מודיע די רוחות קדושות אונ די רוחות קדושות זענן מודיע דיא נשמות אונ דיא נשמות זענן מודיע צו הקב"ה אונ אלי צו זאמן בעטן הקדוש ברוך הוא זענן דיא לעבידיגי אונ דער בעל הרחמים איז זיך מרחם אויף זייא איבער דעם זאגט שלמה המלך ושבח אני את המתים :

תאנא רבי ירמיה זאגט אמאל איז גיגאנגן רבי חזקיה אונ רבי יוסי אונטר וועגינס זענן זיי גיקומן אין איין ארט וואס הייסט גוש חלב עס איז אבר חרוב גיוועזן אזו האבן זיי זיך גיזעצט לעבן בית הקברות אונ רבי יוסי הט גיהאלטן איין יריעה פון אספר תורה ווי זיי זענן גיזעסן ביים קבר איז ארויס אקול אוי ווי די וועלט איז גיווים בצער אז מען איז אהער גיקומן מיט אספר תורה אזו זענן רבי חזקיה מיט

רבי יוסי דר שראקין גיווארן אונ האבן גיזאגט ווער ביסטו דאס קול ענטפערט איך בין אומר. אונ בין ווארן דר וועקט דארך דר ספר תורה וואס איר האט גיבראכט · דארן אמאל איז גיוועזין די וועלט בעסער אזו האט זיי גיבראכט אספר תורה אהער כדי מען זאל אונז דר וועקין מיט דעם ספר תורה אונ איך מיט מייני חכמים זענין גינאנגען צו די וואס ליגן אין חברון מיר זאלן גיין בעטן פר השי"ת פר די וועלט · אונ ווי מיר זענען גיקומען צו די הייליגי אבות האבן זיי גילייענט איןדעם ספר תורה אונ האבן דר זעהן אז דם ספר תורה איז פסול אזו הט מען מיך מיט מייני חברים ארוס גישטויסן פון דר ישיבה של מעלה ביז אצין וואס ער איז צווישען זיי גיוועזען איז גינאנגען אונ האט גיבראכט אספר תורה פון רב המנונא סבא ערשט דעמאלט איז דר וועקט גיווארן רבי אליעזר ברבי שמעון וואס ער איז גיוועזין מיט אונז באגראבן ער איז גינאנגען אונ הט גיבעטן אויף דר וועלט אונ די וועלט איז גיהאלפן גיווארין אונ אונז הט מען אויך מוחל גיוועזין · נאר אבר פון דר צייט וואס רבי אליעזר איז גינאנגען צו פאטר אונ ער איז אין דר מחיצה פון דעם פאטער איז קיינער נישט דא צווישן אונז מיר זאלן קאנען בעטן פאר דיא לעבעדיגי · אזו איז רבי יוסי גישוויגנ אוועק גינאנגען מיט דר יריעה פון דר ספר תורה :

רבי חזקיה ענטפערט זיי חס ושלום די וועלט איז ניט בעסער אונ מיר זענען נישט פון פון דעסט וועגען אהער גיקומען אונ רבי יצחק מיט רבי יוסי זענען אוועק גנאנגען פון דארטן אונ האבן גיזאגט גיווים איז אזו אז אין דר צייט וואס עס איז נישטא קיין פרומע לייט אויף דר וועלט שטייט די וועלט נאר אויף די צדיקים וואס זענען שוין געשטארבן אין זייער זכות הט השי"י רחמנות אויף דר וועלט אונ זיי האבן אקיום :

אמר רבי יוסי אין דר צייט וואס די וועלט דארף רעגן אדער רחמים פר וואס גייען זיי צו די טויטע עס שטייט מפורש אין פסוק ודורש אל המתים אז עס איז אסור צו פארשטן ביי מתים · דר תירוץ איז עס שטייט אין פסוק אל המתים דאס מיינט מען נאר די טויטע וואס זענען רשעים וואס האבן קיין שום חיות נישט זיי זענען תמיד מתים אבר די יודן וואס זענען צדיקים די הייסן נישט מתים · נאר מתים שכבר מתו די זענען פריער גיוועזן גישטארבן אבער זיי לעבן אצונד זייערי נשמות לעבן אין ג"ע אונ האבן תענוג אונ זענען נהנה מזיו השכינה · נאך איין פשט איז. ודורש אל המתים הייסט מען קומט צו זיי מיט בישוף מען זאל מעורר זיין מיט רוחות רעות אונ כחות הטומאה אבר די יודין גייען אויף די קברים מיט איין צו בראכן הארץ אונ מיט תאסטן אונ מיט סיגופים כדי די הייליגע נשמות זאלן זיך דר וועקין אונ בעטן רחמים פון השי"י אונ השי"י איז זיך באמת מרחם אין זייער זכות דם האבן מיר גילערנט אז צדיקים האטשי זיי שטארבן גייען זיי ניט אוועק פון אלע וועלטן אונ זיי גיפינען זיך מער ווי בייס לעבן ווארן אז זיי לעבן גיפינען זיי זיך נאר אויף דעם עולם אונ נאך דעם טוט גיפינען זיי זיך אין דרייא עולמות אזו וויא עס שטייט דא גישריבן וואול איז דר חלק פון די צדיקים :

זוהר הקדוש פסוק טוב ילד מסכן

טוב ילד מסכן רבי חייא פתח טוב ילד דם מיינט מען דעם יצר טוב ער ווערט אן גירופן קינד ווייל דר יצר טוב קומט צום מענטש ערשט נאך דרייצעהן יאר אבר דעם איז זיין קראפט שלאפר פון דעם קראפט פון דעם יצר הרע ווארן דער יצר הרע קומט צום מענטש באלד ווי ער ווערט גיבארן איבער דעם ווערט דער יצר הרע גירופן מלך זקן וכסיל · מלך ווערט ער גירופן ווייל זיין ממשלה איז זייער גרויס ער גיוועלטיגט איבר אלע מענטשן פון דר וועלט · זקן וכסיל ווערט ער גירופן ווייל ער קומט צום מענטש באלד ווי ער גייט נאר אויף דר וועלט ארוס אונ ער עקשרט זיך מיט עם מענטש פון יוגינט אן · אונ פון קינד ווייס אן גיוויינט ער דעם מענטש צו טוען נארישקייט אונ הבלים וואס פון דעם ווערט ער גיוואוינט צו טוען עבירות אונ אלע מיני הבלים אשר לא ידע להזהר מען קאן נאר ניט וויסן מען זאל זיך קענען דער היטען פאר אים :

דער מענטש אז ער איז איין קינד גיוויינט ער זיך מיט אלע נארישקייטן · אונ ער ווייסט נאר ניט נאך וואס ער איז גיבארן גיווארין אין דעם תכלית פון דער בריאה אונ אפילו מען גיוויינט דם קינד ער זאל נזהר זיין אין יודישקייט טוט ער דם אן טעם אונ אן חשק ווייל ער פר שטייט נאר נישט נאך וואס דם ניצט · דער נאך אז ער ווערט אלט דרייצען יאר אונ ער איז שוין מחויב צו טוען אלדינג מן התורה פון דעסט וועגן קען ער נישט נאך טוען מיט טעם אונ מיט חשק ווייל ער איז שוין גיוואונט גיווארן צו טוען אלץ אן טעם · ובפרט אז די קינדער זענען גיוואקסן שלעכט צו טוען · זייא דאוונען נישט אונ מאכן ניט קיין ברכות צוא יעדער זאך וכדומה פון אלע מעשים טובים וואס מדארף צו טוען אונ די אלע מעשים רעים וואס מדארף נזהר צו זיין זענען זיי ניט נזהר איז אוודאי אים זייער שווער אז ער זאל זיך גיוויינן צו זיין פרום אונ מורא צו האבן פר השי"ת · דם איז אלץ איבער דעם יצר הרע וואס ער קומט צום מענטש תיכף ווייא ער ווערט גאר גיבארן · אונ ער גיוויינט אים מיט הבלים מיט נארישקייטן צו פר ברענגען די גאנצע טעג :

מיר דארפן גוט אכטונג צו געבן אויף די דרכי יצר הרע · ווס ער איז אמלך אונ ער גיוועלטיגט איבר דר גאנצע וועלט עס איז ביי אים קיין חילוק ניט צווישן איין פראסטן מענטש אונ פרומן אונ צווישן אתלמיד חכם אונ צווישן אצדיק אונ איין ירא שמים ער קומט צו יעדן אונ רעדט אים אן עבירות צו טוען · עס איז נאר דר חילוק אז צום פראסטן מענטש קומט ער אונ רעדט אים אן ער זאל טוען גראבע עבירות ער זאל מחלל שבת זיין וכדומה אונ איידעלע מענטשן קומט ער מיט איידעלע עבירות · אונ ער רעדט אים אז ער טוט נאך מצות אזו וויא מיר זעהן אז אים ווינטר אפילו עס איז גאר נישט קאלט הייסט ער הייצן די אייבינס מען זאל דם עסין אריין שטעלן ער רעדט איין אז דאס איז איין מצוה לכבוד שבת וכדומה איז פר האנדן טויזנטר זאכן וואס דר יצר הרע רעדט אן צוא טוען אונ רעדט איין אז דאס איז מצות ומעשים טובים · אונ צו תלמידי חכמים קומט ער מיט אנדערע תחבולות ער רעדט אים איין אז ער איז זייער חשוב ביי השי"י אונ ער איז איין איש מכובד וואס די גאנצע וועלט דארף פר אים דרך ארץ צו האבן דאדורך ווערט ער איין בעל גאוה וואס ער קען זייער גרינג אן ווערין אלע וועלטן · אונ אמאל רעדט ער אים איין אז ער מוז זיך פירן בגאוה ווארן אז ניט הייסט דם איין בזיון צום כבוד התורה · ער מוז ווארפן אפחד אויף אנדרי מענטשן מען זאל פר אים גרויס דרך ארץ האבן דאס וועט זיין כבוד התורה · אונ צוא צדיקים ויראי שמים קומט ער ווידער מיט אנדערי תחבולות ער זאגט אים עס איז באמת דיא גאנצע וועלט · נאר בשאפן גיווארן צו זיין איין ירא שמים · איבר דעם דר גאנצר עולם וואס זענען נישט אזעלכע גרויסע יראי שמים איז גאר נישט חשוב ער מאכט יעדן מענטש אין זיינע אויגן אזוי ווי בלאטע ער קוקט יעדן מענטש אן גלייך ווייא ער וואלט חלילה קיין יוד נישט גיוועזין · אחינו בני ישראל מיר שרייבן דא דיא פאר ווערטר דעם מענטש אביסל מעורר זיין מען זאל אכטונג געבן אויף די דרכי יצר הרע אונ מען זאל פר רעכטן זיך די מעשים דם וואס שטייט דא גישריבן איז ווי אטראפן וואסער קעגן דעם ים הגדול די אלע זאכן זענען גראבע זאכן וואס יעדר קאן פר שטיין ווייא אזו דר מענטש קאן חלילה ניתאפט ווערין פון אים · אבער עס איז פאר האנדין טויזנטר תחבולות פון דעם יצר הרע וואס ער זוכט דעם מענטש צו חאפן איבר דעם הייסט ער מלך ער איז אקעניג וואס ער הט זיין ממשלה אוף דר גאנצר וועלט אונ דער מענטש דארף גינוג צו הארעווען ביז וואנעט ער קאן זוכה זיין צוא זיין איין שטיקל פרומר יוד :

דער מענטש וואס ער וויל זיין איין ירא שמים אונ ער זאל זיך בהעפטן אין זיין ריבן נאמן איז די גרעסטע עצה פר אים ער זאל זיך מדבק זיין אין אצדיק איין ירא שמים אונ וואס ער וועט זעהן טוען וועט זיך גיווים אן אים אן קלעבן · עס איז פאר האנדן טייל מענטשען זאגן זיי וואס דארף מען צו זיין ביא אצדיק מיר האבן גנוג הייליגע מוסר ספרים וואס מען קאן זיך פון זיי ארוס נעמן אמוסר מיזאל פרום זיין אונ מען זאל זיך פירן בקדושה וטהרה ביין רבותים עס איז נישט אזו · אפילו מען הערט איין מוכיח וואס ער זאגט מוסר מיט גרויס התלהבות העלפט דם אויך נישט אזו ווי דם דאזיגע וואס מען זעהט מיט די אויגן דם וואס מען לערנט אין דיא מוסר ספרים אדער מען הערט איז זייער גרינג צו פאר געסן עס פליהט ארוס פון דיא גדאנקן אבר דם וואס מען זעהט מיט די אויגן שטייט תמיד פר די אויגן אונ עס איז זייער גרינג צו פילן ווארן אז מען זעהט אצדיק ווייא ער דאוונט מיט דביקות אונ מיט התלהבות אדר מען זעהט אים לערנען אויך אלע זאכן וואס ער טוט מיט פחד השי"י דם דאזיגע ווערט זייער גרינג איין גקריצט אין מוח אונ דם שטייט תמיד פר די אויגן מען קאן פיל מאל לערנן אונ דיא מוסר ספרים אז מען זאל מאכן אברכה בכוונה אונ עס איז פארט שווער צו קומען דר צו נאר אז מען זעהט אצדיק ווי אזו ער זאגט די ברכה ווערט דם זייער שטארק איין גיקריצט אין הארץ אונ דם הארץ ברענגט אויך נאך צו טוען אזעלכע זאכן :

אונזער הייליגע גמרא שרייבט גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה עס איז גרעסער אז מען איז משמש א תלמיד חכם א צדיק מער פון דעם לערנען אליין דער טעם איז אזוי ווי עס שטייט דא געשריבן ביז אהער ווייל ווען מען זעהט מיט די אויגן אלע מאי' אנדערע זאכן ומעשים טובים וואס דער תלמיד חכם טוט דאס ווערט דייער שטארק איין געקריצט אין הארץ ברענגט דורך דעם צו זיין ליבן נאמן דער טעם איז ווייל דער עיקר לערנען פון אונזער הייליגע תורה איז ניט עס זאל זיין איין קענטעניס דער עיקר פון דער גאנצער תורה איז כדי מען זאל קומען דורך דעם לימוד צוא יראת שמים אונ תורה אן יראת שמים איז גאר ניט ווערט איבר דעם דער וואס ער האט שימוש חכמים ער זאל זיך באהעפטען אן יראים ושלמים אונ ער זאל נאך קוקן יעדען טריט ווי אזוי זיי טוען ער זאל אויך טוען דר מענטש קאן גרינג קומען צו יראת שמים מיר געפינען אז יהושע בן נון איז גיט ארויס געגאנגען אונ האט ניט געוואלט אפ טרעטן זיין רבי משה רבינו עליו השלום אזוי וויא דער פסוק שרייבט ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל געפינען מיר אז אלישע הנביא האט משמש געוועזן אליהו הנביא איבר דעם יעדער וואס ער וויל קומען צו א שטיקל יראת שמים זאל ער זיך מדבק זיין אן יראים ושלמים ובפרט אן צדיקים וגדולי הדור וועט ער גווים קאנען ניצול ווערין פון דרכי יצר הרע גאט זאל העלפן מיר זאלן קאנען קומען צו יראת שמים אמן:

זוהר הקדוש פסוק אל תתן את פיך

אל תתן את פיך לחטיא את בשרך רב המנונא סבא זאגט עס איז קשה וואס שטייט דער מענטש זאל ניט געבן זיין מויל ער זאל מאכן זינדיגן זיין פלייש וואס מיינט מען דאס נאר דער פשט איז אזוי דר מענטש זאל היטן דם מויל ער זאל חלילה ניט רעדן קיין ניבול פה אדר אפילו נאר קליינעקייטן למשל צו שמועסן פון איין אשה וכדומה אזעלכע זאכן וואס מען קאן דר פון קומען צו הרהורים רעים דורך אזעלכע דיבורים קאן מען מאכן זינדיגן זיין פלייש מען זאל מחלל זיין דעם ברית קודש וויא צו די מענטשן וואס רעדן ניבול פה אונ שמועסן פון אזעלכע זאכן וואס מען קאן קומען צו הרהורים רעים אונ דאדורך קומט ער צו גרעסערע עבירות • די הייליגע גמרא זאגט מגיד לאדם מה שיחו אז בשעת הדין זאגט מען דעם מענטש אלדינג וואס ער האט גשמועסט אפילו די דיבורים וואס ער שמועסט מיט זיין ווייב אז ער שמועסט גראב אונ ער איז מקבל פיו זאגט מען זיי אים אונ ער קאן גרינג קומען אין גיהנם אריין דארך דארף יעדער מענטש צו היטן דאס מויל פון אזעלכע גראבע דיבורים ער זאל נישט מאכן זינדיגן זיין פלייש ער זאל ניט מחלל זיין דעם ברית קודש ער זאל נישט קומען דאדורך אין גיהנם אריין חלילה • עס שטייט אין פסוק כל עמל האדם לפיהו זאגט רבי יוסי דר פשט אין פסוק איז אזוי • אין דר צייט וואס מען דן דעם מענטש אויף דר וועלט אויף אים שטייט כל עמל האדם לפיהו אלי דינים אונ אלע גזירות אונ אלדינג וואס ער לייד אויף דר וועלט איז איבר זיין מויל • ווייל ער הט נישט גהיט דם מויל אזוי ווי מדארף אונ ער הט זיך מטמא געוועזן אונ ער האט זיך ניט מדבק געוועזן אן דעם חי העולמים :

זוהר הקדוש פסוק את הכל

את הכל ראיתי בימי הבלי יש צדיק אובד בצדקו ויש רשע מאריך ברעתו • פתח ר"ש מען דארף צו פר שטיין דעם פשט אין דעם פסוק וויא געשיקט זיך צו זאגן אז עס איז פר האנדן א צדיק קאן ער פר לורן ווערן מיט זיין צדקות אונ א רשע זאל לאנג לעבן מיט זיין רשעות נאר דם ענין איז מיר זעהן די וועגן פון הקב"ה אזוי ווי מיר האבען גילערינט אז הקב"ה ניט אכטונג אויף דער וועלט אונ אז ער געפינט דיא וועלט זענען זינדיגער אזוי ווערט דר צדיק נתפס בעון הדור אונ דיא זינדיגר איז ער מאריך אף ער דר לענגרט זיי זייער לעבין זייא זאלן תשובה טוען דם מיינט דער פסוק יש צדיק אובד בצדקו עס איז פאר האנדן א צדיק ווערט ער פאר לורן מיט זיין צדקות דר צדיק ווערט פר לורן פון דר וועלט דארך די רשעים פון דעם דור אזוי האבען מיר גילערינט לעולם אל ידור אדם דער מענטש זאל ניט אנדערש וואוינען נאר במקום שאנשי מעשה דרים בתוכו אויף אזו איין ארט ווי מענטש בעלי מעשים טובים וואוינען דארטן ווייי צו דעם וואס ער וואוינט צווישן רשעים וואר ער ווערט גיתאפט דארך זייערע חטאים אבער אז ער וואוינט צווישן צדיקים טוט מען אים גוטס דארך זייערע מעשים טובים :

רב חסדא האט גיוואוינט אין קפוטקיא איז אים זייער שלעכט גגאנגען אונ זייער פיל צרות איז אים נאך גילאפן אז' האט ער זיך אויס גיצויגן אונ האט זיך בעזעצט

צווישן מענטשן אין דר שטאט צפורי דארטן הט ער זוכה געוועזן צו פיל גוטס צו עושר אונ כבוד צו תורה וגדולה אונ ער הט גיזאגט דם אלץ הט ער זוכה געווען ווייל ער וואונט צווישן זעלכע מענטשן וואס הש"ת גיט אויף זיי אכטונג ער זאל זייא גוטס טוען אויף דער וועלט :

זוהר הקדוש פסוק בכל עת

בכל עת יהיו בגדיך לבנים וגו' רבי אלעזר פתח זעה הקב"ה הט בשאפן דעם מענטש מיט גרוס חכמה אונ ער הט אים גימאכט ער זאל האבן שכל ער הט אריין גיבלאזן אין אים איין נשמה ער זאל וויסען אונ זאל טראכטען דאס גרויסקייט אונ טייערקייט פון דעם בשעפר אזו ווי דער פסוק זאגט כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו עס קען ניט פאר רעכט ווערין דר כסא הכבוד נאר צווישען דיא מענטשן וואס זיי זענען פרום אונ רעכט פארטיג זייא ווייסן צו פאר רעכטן עולמות • הש"י האט דעם מענטש בשאפן זיין גישטאלט פון אובן אזו וויא דער פסוק זאגט נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וואול דעם מענטש וואס ער פר רעכט זיינע מעשים ער זאל טוען מעשים טובים אונ מצות דאדארך איז ער זוכה צו גרוסע מדריגות הש"י זאל העלפין מיר זאלן פאר רעכטען די מעשים אונ מיר זאלען אויס גילייזט ווערן פון דעם גלות אמן : חסלת מגלת קהלת

מגלת אסתר

זוהר הקדוש

ויהי בימי אחשורוש עס איז צוא באטראכטען אין מגלת אסתר וויא דער פסוק דר ציילט צום ערשטן די גאנצע מעשה פון אחשורוש ביט זיין סעודה נאך וואס דער ציילט דאס דער פסוק • מיר ווייסן אז דער גאנצער תכלית פון דער מגילה איז כדי יעדער זאל וויסן דאס גרוסע נס וואס השם יתברך האט גיטוהן זיין פאלק ישראל וואלט באמת גינוג גוועזן אז דער פסוק זאל נאר דרציילן ווי המן הרשע הט גוואלט אלי יודין אומברענגן אונ הש"י הט גהאלפן פון זייני הענט ארוס אז דר גורל איז גוועזן אים צום שלעכטן אז ער מיט זיינע קינדר מיט די איבריגע שונאי ישראל זענען גהרגת גווארן פון די יודן • מיר דארפין צוא פרשטיין אז דיא גאנצי מגילה איז ברוח הקודש גזאגט גווארן איז בוודאי קיין שום ווארט נישט איבריג אונ יעדעם ווארט קומט צוא ווייזן וויא הש"י איז משגיח אוף זיין פאלק ישראל • דר תירוץ איז אזו דר הייליגר רמב"ן שרייבט אז הש"י פירט דיא וועלט מיט גרוס השגחה אונ עס איז פרהאנדן צוויי ערליי נסים זיי ווערן גרופן נסים נגלים נסים נסתרים דם ענין איז נסים נגלים מיינט מען די נסים וואס יעדר מענש זעהט אונ דר קאנט אז דם איז אנס עס איז אנפלעקט פר יעדן אונ יעדר מענש מוז מודה זיין אז דם איז אנס גדול אזו ווי יעדר מענש הט גמוזט מודה זיין אז קריעת ים סוף ווי הש"י האט דעם ים סוף גשפאלטן איז גוועזן א גרוס נס וכדומה אלי נסים וואס משרע"ה הט בוויזן אוך אלי נסים וואס דיא נביאים האבן גוויזן יעדר אין זיין צייט זענען גוועזן אפין בארע נסים דם ווערט אן גרופן נסים נגלים אונ נסים נסתרים ווערט אן גרופן דם וואס הש"י טוט אונ זיי זענען פרבארגן פון דעם מענש ער זעהט ניט ארוס אז דאס איז איין נס עס איז פאר האנדען מענשין טפשים אז זייא זעהן עפס זאכען חידושים לייגן זיי די זאך אין דער טבע אריין זייא זאגן עס איז אזוי מדרך הטבע עס קאן זיין ווייל די וועלט פירט זיך אזו ווייי צו די מענשן וואס ווילן ניט וויסן אונ ווילן ניט פרשטיין אז הש"י הט בשאפן די וועלט אונ דאדורך ווייל ער איז דר בשעפר פון דר וועלט איז ער משגיח אוף דר וועלט אונ ער פירט זי אלע סבות וואס עס קומען אוף דר וועלט איז אלעם פון הש"י וואס הש"י באשערט עס זאל אזו זיין כדי עס זאל דר פון ארוס קומען די ישועה אזו ווי עס שטייט אין פסוק ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ דאס נס פון פורים איז אונטער די נסים נסתרים וואס עס איז פארבארגין פון דעם מענש ער הט נישט גיזעהין עס זאל ארויס קומען איין מלאך אונ הארגענין די שונאי ישראל אזו ווי עס איז גיוועזין ביים מלך סנחריב נאר הש"י הט אנס באוויזן אז דר מלך אליין וואס ער הט גישריבן בריף אום צו הרגנין אלי יודן ער אליין זאל זייני בריף צוריק רופן אונ ער זאל פר קערט שרייבן איבר דעם שרייבט דר פסוק די אלי מעשות וואס עס איז גשעהן פון תחלה אן אז די אלי זאכן זענען שון גוועזן איין התחלה פון דעם גרוסן נס וואס הש"י

האט

הט גטון צו זיין פאלק ישראל דיא אלי זאכן זענן גוועזן בהשגחה גדולה וואס דער בשעפר פון דר וועלט הט מסבב גוועזן כדי עס זאל דאפון נצמח ווערן דם נס פון פורים די סעודה וואס אחשורוש הט גמאכט איז ניט גוועזן בדרך הטבע נאר בדרך נס וואס דר בורא עולם הט מסבב גוועזן ער זאל מאכן א סעודה. אונ בייא דעם וויין טרינקן זאל ער הייסן די מלכה ושתי ארוין קומן נאקיט וואס דם איז באמת אשגעון וואס א גראסטר מענש וועט אזעלכס ניט טון מכל שכן אזו אגרויסער מלך דאס איז אבר גוועזן בהשגחה גדולה כדי זי זאל גהרגית ווערן אונ אויף איר ארט זאל קומן אסתר המלכה וואס דארך איר איז דם גרוסי נס ארוס גיקומן · אוך אלי זאכן וואס נס שטייט גשריבן אין מגלת אסתר איז ניט דא אזאך וואס דר בורא עולם הט ניט מסבב גוועזן וועגן דעם נס צום ערשטין וויא דיא צוויי דינער בגתן ותרש האבין גזינדיגט פר דעם מלך אחשורוש אונ מרדכי הצדיק הט דם אוס גזאגט אונ דר נאך הט אחשורוש ניט גקאנט שלאפן אונ מיהאט איהם פיר גלייענט אז מרדכי הצדיק הט אים פון דעם טוט מציל גוועזן אונ דם איז אלץ גוועזן סבות וואס דער בורא עולם הט מסבב גיוועזן וועגין דעם נס פון פורים · סוף דבר דר וואס לייענט מגלה אסתר מיט אפיני אוגן דר זעהט אז דר בורא עולם איז מסבב זייער פיל טויזנטר סבות פון איין ישועה וועגן אלי סבות זענן בהשגחה גדולה כדי עס זאל נצמח ווערן אנס מיר דארפין צו לערנין פון דעם אמוסר גדול ווי אזו מזאל גלייבין אן השי"ת אז ער איז דר מסבב סבות אונ מען זאל קיין שום זאך ניט ארוין לייגן אין דר טבע ארייו אין דר וואס גלייבט אן השי"ת אזו איז ער זעבער אז ער וועט געהאלפן ווערן אין ער וועט אים טון נסים ונפלאות השי"ת זאל מיט אונז תמיד טון נסים ונפלאות ער זאל אונז שיקן דעם גואל צדק אמן :

יהי בימי אחשורוש די חכמים האבן גילערינט אז דארטין ווי עס שטייט גישריבין דם ווארט ויהי בווייזט דם אז עס איז אצרה גוועזן אין דער צייט אזו ווי מיר זעהן אז אין דר צייט איז גוועזן אגרוסי צרה אויף יודן וואס המן הרשע הט גטראכט מען זאל אום הרגין אלי יודין אונ דער מלך אחשורוש האט איהם גפאלגט · רבי שמעון ברבי אסא פרעגט אקשיא מיר זעהן עס שטייט גישריבן אין פסוק ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור השי"ת הט גזאגט עס זאל זיין ליכט אונ עס איז גווארן ליכט דא איז קיין שום שלעכטס ניט גיוועזין עס איז בשאפין גווארן דיא לעכט אונ עס שטייט דאס ווארט ויהי דער תירוץ איז אז דעמאלט איז אוך קיין שמחה ניט גוועזן ווארן השי"ת האט בשאפין אליכט עס איז גוועזן זייער גרוס אן שיעור אונ אן ערך ער האט אבטונג גגעבן אין די דורות וואס זענן רשעים גוועזן דאדורך הט ער דיא לעכט באהאלטן לעולם הבא

דיא היילינגע חכמים ז"ל שרייבן אז דעם ערשטן טאג דורך די גרוסי לעכט הט אדם הראשון גזעהן פון איין עק וועלט ביז דעם אנדרן עק וועלט אונ וויא הקב"ה הט גזעהן דם דור אנוש אונ דם דור פון דעם מבול אונ דם דור הפלגה ווי זיי האבן גזינדיגט קעגן דעם בשעפר פון דער וועלט אזו האט ער דיא לעכט באהאלטן אין גן עדן צו די צדיקים דר זוהר הקדוש שרייבט אז דוד המלך הט דם לעכט גזעהן ווי השי"ת הט אים דאס לעכט גוויזן האט ער זיך גווינדרט אונ גזאגט מה רב טובך אשר צפנת ליראיך איז טייטש ווי גוט איז דם גוטס וואס די האסט באהאלטן פון וועגן די פרומע לייטס וועגן וואס פארכטן זיך פר דיר דם לעכט הט דר בשעפר גוויזן משה רבינו ע"ה אונ דיא לעכט איז ביי אים גוועזן נאך קינדווייס :

איש יהודי צו פאר שטיין פאר וואס דר פסוק רופט מרדכי הצדיק איש יהודי · שרייבן די היילינגע חכמים ווייל ער איז גוועזן אגרויסר ירא שמים ער הט זיך גפארכטן פר זיין ליבן נאמן ער זאל חלילה ניט טון קיין שום עבירה · איבר דעם זאגט השי"ת אויף אים עדות אז ער איז גוועזן איין היילינגער יהודי · אין דעם נאמין יהודה שטייט דר גאנצר שם הוי"ה גישריבן אונ דר וואס ווערט גרופן יהודי איז גווים איינר וועלכר ער הט כורא פאר גאט ב"ה אונ דאדורך ווערט ער גרופין מיט דעם נאמין וואס דר בורא עולם שטייט דרינן · וויי צו די מענ' וואס שעמן זיך מיט דעם נאמן יהודי · זיי טון אלי מיני תחבולות אז מען זאל זיי ניט דערקענין אז זיי זענן יודן ובפרט אז מען רופט זיי יהודי שעמן זיי זיך ווי צו זיי ווי צו זייער נשמה זיי ווייזן אז זיי האבן קיין חלק ניט אין זיין ליבן נאמין ב"ה וב"ש · דר עיקר וואס מיר ווערן גרופן יהודים איז איבער דעם נאמן פון דעם בורא עולם דער שם הוי"ה וואס ער איז אין דעם נאמן אונ מיר דארפן זיך צו פרייען אז מיר ווערן גרופן מיט דעם נאמן פון דעם בורא יתברך · מיר מאכן אלי טאג איין ברכה אין דער

פריא וואס מיר זענן גבוירין יודן וואל איז צו אונז אז דער בשעפר פון דר וועלט הט אונז אוס דר ווילט מיר זאלן זיין דר חלק פון הקב"ה דם פאלק ישראל · מיר דארפן גינוג שמחה דער פון צוא האבן · השם יתברך זאל אונז העלפין מיר זאלין ליב האבן זיין ליבין נאמען אמן :

ויאמר המן בלבו · מיר האבן גילערינט דעם חילוק צווישן צדיקים אונ צווישן רשעים · די צדיקים איז זייער הארץ ביי זיי אין רשות מיר ווייסן גוט אז אלע זאכן וואס דר מענש טוט איז דר עיקר דם הארץ דם הארץ גלוסט דם הארץ ברענט דאס הארץ וויינט אונ דאס הארץ פרייט זיך אונ אלע אנדרי זאכן וואס דער מענש דארף צו טון איז דר עיקר נאר דם הארץ · איבר דעם איז אחילוק צווישן צדיקים אונ צווישן רשעים · די צדיקים איז זייער הארץ ביי זיי אין רשות דאס הארץ זאל ניט גלוסטן קיין זאך ביז וואניט דם יודישקייט איז מסכים דער צו · דם הארץ פרייט זיך ניט אנדרשט נאר צוא דעם וואס השי"ת איז מסכים · מען זאל זיך פרייען נאר צו תורה אונ מצות אונ מעשים טובים אונ ווען ח"ו ער דר זעהט איין עבירה איז דם הארץ ביי אים אין רשות ער זאל ניט גלוסטן ער זאל זיך ניט פרייען מיט הבלים · אבער די רשעים זענען ביי זיך ניט אין רשות נאר ביי דעם הארץ אין רשות דם הארץ גלוסט אונ ברענט נאך תאות אונ הבלים אונ ער קען ניט מושל זיין איבר דעם הארץ · די רגע וואס ער דר זעהט איין תאוה ברענט אים זיין הארץ אונ ער גלוסט צו דר זאך · ווייל איז צו זיי אויף דר וועלט אונ אויף יענר וועלט אז זיי זענן שון פר קופט ביים יצר הרע · דר יצר הרע דארף מיט זיי קיין מיה ניט צו האבן ער זאל קומן אן רעדן צו טון איין עבירה אזו ווי ער דארף מיה צו האבן ביי אצדיק · ווארן דער רשע איז אין גאנצן ביי אים אין דער האנט אלע פעולות אונ מעשים וואס ער טוט איז ניט נאר ביי אים אין דר האנט · די אויגן הערן שלעכטס די אויגן זעהן וואס מידארף ניט דם מויל רעדט שלעכטס די פים לויפין צוא טוהן רשעות · קורץ עס איז ניט דא איין אבר עס זאל ביי אים זיין אין דיא מאכט עס זאל ניט גלוסטן אונ לויפן צו טון מעשים רעים :

זאגט רבי אבא תחשכנה עיניהם מראות עס זאל ווערן פר פינסטרט די אויגן פון דיא רשעים פון צו זעהן · זייערי אויגן זענן שון גוואוינט נאר שלעכטס צו זעהן אונ זייערי אויגן ברענגן זיי אין גיהנם אריין לדורי דורות :

עס שטייט ביי חם בן נח גישריבן ווי ער הט גזעהן די שאנד פון זיין פאטר אונ ביי עשו הרשע שטייט וירא עשו ער הט גזעהן די טעכטר פון כנען אונ ביי בלק שטייט גשריבן וירא בלק אוך בייא בלעם שטייט וירא בלעם בלעם האט גזעהן אז הקב"ה וויל בענשן די ישראל אונ דר צוא פארט וויל ער זיי שעלטן אזו שטייט ביי המן הרשע וירא המן ער זעהט אז מרדכי הצדיק וויל זיך ניט פר אים בוקן דר דורך וויל ער די יודן אום הרגנן · די אויגן פון די רשעים ברענגין זייא אין גיהנם אריין זייא זענין גוואוינט נאר שלעכטס צוא זעהן ביז זייא ווערין פאר לוירין פון דער וועלט אונ פון יענע וועלט :

אבער דיא צדיקים זייערי אברים זענן קדוש וטהור אונ זיי זענן גוואוינט נאר גוטס צוא מאן · זייערי אויגן הערין נאר תורה ומצות ומעשים טובים זייער מויל איז אפ גיהיט פון אלעם אונ עס רעד נאר דברי קדושה אונ דברי תורה זייער הארץ גלוסט נאר צוא זייער בשעפער אונ עס ברענט נאר צוא זיין ליבען נאמען אפילו דיא אויגן זענען בייא זייא אין רשות זיי זעהן חלילה נישט קיין תאוה אונ קיין שום הבל זייא זענן גוואונט צו זעהן נאר גוטס וואל איז צוא זייא דארך זייערי אויגן האבן זיי זוכה גוועזן צו פיל גוטס בייא אברהם אבינו עליו השלום שטייט גישריבן וירא שלשה אנשים ער האט גזעהן דרייא מלאכים אונ דארך זיי האט ער זוכה גוועזן צוא פיל גוטס בייא דער עקדה שטייט גישריבן וירא והנה איל ער האט דער זעהן איין ווידער שטייט ער זאל אים ברענגן פר אקרבן אונ דעם זכות האבן מיר גיארבט לדורי דורות · ביי יעקב אבינו שטייט וירא ער האט גיזעהן אברונען אויף דעם פעלד אונ פון דעם זענען ארוים גקומן די צוועליף שבטים · ביי משה רבינו ע"ה שטייט וירא והנה הסנה בוער באש ער הט גיזעהן אדארן ברענן אין פייער פון זיין זעהן האבן מיר זוכה גוועזן צו דר גאולה אוים גילייזט צו ווערין פון מצרים אונ מיר האבן די תורה מקבל גוועזן אויף דעם בארג סיני אונ אלע יודין זענן גיהאלפן גווארן צום אייביגן לעבן לחיי עולם · דארך דעם האבן די צדיקים שמחה פון זייערי אויגן אזו ויא עס שטייט יראו ישרים וישמחו די רעכט פערטיגי זעהן אונ קרייען זיך די אויגן פון די צדיקים ברענגן זיי

צו גוטן און צו האבן דם גן עדן וחיי עולם הבא :

ויזעק זעקה גדולה ומרה · מרדכי הט גשריגן אביטר גוויין עס איז קשה ווס איז דאס וואס מרדכי איז ארויס גלאפן און גשריגן הש"י הערט דאך דיא תפלה פון דיא מענטשן ווס דאוונען גאנץ שטיל חנה האט נאר מהרהר גוועזן אין הארץ און גאט ב"ה הט איר תפלה צו געהערט אזו ווי עס שטייט אין פסוק וחנה מדברת על לבה איז טייטש חנה הט גרעט אין איר הארץ און הט מתפלל גוועזן און אויף דעם שטייט גשריבן ואלהי ישראל יתן את שלתך דר גאט פון דיא יודין זאל דיר געבן דיין ווילן · און הש"י הט איר באמת גהאלפן · אויך זעהן מיר אז די שמונה עשרה וואס דם איז דר עיקר ווס די אנשי כנסת הגדולה האבן מתקן גיוועזן דם דארף צו זיין נאר בלחש שטילערהייט קיין אנדרר מענטש זאל ניט הערן ווי מען איז מתפלל פר הש"י · און די גמרא זאגט אוף פיל ערטר גרוסע אזהרות אז דר מענטש טאר נישט שרייען ביי דר שמונה עשרה · על כן איז צו פר שטיין דם ענין פר ווס מרדכי הט גשריגן און ער הט נישט מתפלל גיוועזן שטילערהייט · דר זוהר הקדוש שרייבט עס איז פר האנדן זייער פיל אופנים פון תפלות וואס דר מענטש איז מתפלל פר זיין ליבן נאמן · עס איז פר האנדן זעקה צעקה ג'זקה צעקה מיר גפינען אז אין מצרים האבען יודען מתפלל גוועזן מיט גרוס גשריי · מיר זעהן אז ווען א מענטש איז ביים שכל אז ער בעט זאגט ער יעדעם ווארט מיט ישוב הדעת ער זאגט יעדעם ווארט בכוונה גדולה אבר א מענטש ווס דם הארץ איז אים פר ביטרט און פאר שטיינרט דער מענטש קאן שוין קיין ווארט ניט רעדן ער ווייסט נישט ווס צו רעדן און וואס צו זאגן דם הארץ שרייט צו גאט ב"ה נאר מיט איין גישריי אן ווערטר דם איז דיא גרעסטי מדריגה עס זאל זיין אן גנומין די תפלה פאר הקב"ה דאס מיינט דר פסוק צעק לבם אל ה' דם הארץ שרייט צו גאט עס גייט איין גישריי מעומקא דלבא פון דעם טיפסטן ארט פון דעם הארץ · און זיין הייליגר נאמן ער פר שטייט שוין גוט דם גישרייא גלייך מען וואלט גירעט ווערטער :

דער טעם ווס שמונה עשרה מוז זיין בלחש דם איז ווייל עס איז א מצות עשה אין דר תורה מען זאל אלע טאג מתפלל זיין פר דעם בורא יתברך · און מתפלל צוא זיין איז אנדרשט נישט מעגליך נאר סיידען אז מען איז מתפלל גאנץ שטיל קען מען יעדם ווארט מכוון זיין אונזרי הייליגי חכמים שרייבן אז מען דארף מתפלל צו זיין און מען זאל יעדם ווארט מיט גרוס כוונה זאגן און מען זאל אכטונג געבן דארוף אזו וויא א מענטש ציילט געלט גיט ער גיוויס אכטונג אויף יעדער מטבע עקסטרי און ער ציילט יעדי מטבע עקסטרי ער זאל זיך נישט טועה זיין ער זאל נישט קיין שום גרייצר היזק האבן מכל שכן אז דר מענטש איז מתפלל פאר דעם בשעפר דארף ער בוודאי יעדים ווארט עקסטרי מכוון זיין ער זאל נישט ווארפען ווערטר פון דעם מויל ארויס און ניט צו וויסין ווס גאר ער זאל יעדים ווארט מכוון זיין איבער דעם דארף מען דאווענען גאנץ שטיל מיט גרוים פחד מיר ווייסן זייער גוט אז עס איז א חילוק צווישן דעם אריין קומן צו א פראסטן מענטש און צו דעם אריין קומין פאר א מלכות אז מען קומט אריין צו א פראסטין רעט מען הויך און מען שרייט אבר אז מען קומט אריין פר א מלכות בקומט מען גרוים פחד מען קאן בוודאי דם מויל ניט עפענען און מען רעט זייער שטיל אז מען קען קום הערין אזו דארף דר מענטש אויך בשעת שמונה עשרה זיין ער זאל זיין מלא פחד ויראה פר זיין ליבן נאמין ער זאל שטיל רעדין דם איז דער עיקר פון תפלת בלחש · עס איז פר האנדן פיל מענטשן אפי' ערליכע מענטשן מיינין זייא אז מען זאגט נאר א שמונה עשרה שטיל איז מען שוין יוצא זייא מיינין אז דאס וואס מידארף דאווענען שטיל איז נאר אז מען הט גיהייסין שטיל דאווענען אן א טעם אזו וויא די מצוה פון פרה אדומה הט קיין טעם נישט :

אחינו בני ישראל די זאך איז נישט אזו דר עיקר טעם איז כדי מען זאל זיין מלא פחד ויראה פול מיט שרעקן פאר דעם באשעפר ווס ער איז מלא כל הארץ כבודו די הייליגי גמרא זאגט אז דר ווס דאווינט הויך איז איין חצוף וויא קען מען שוין זיין איין גרעסער חצוף וויא מען דארף צוא האבן פחד און יראה אז מען קען עפענען דם מויל מיט גישרייא :

מיר וועלין דא לבסוף שרייבין מיר דאס גאנצי ענין פון די תפלות וואס דיא אנשי כנסת הגדולה האבין אונז מתקן גיוועזין צום ערשטין צו זאגין פסוקי דזמרה דער נאך קריאת שמע דער נאך שמונה עשרה · און עס איז פאר האנדין פיל מענטשען לאבין זייא אויס חסידים ואנשי מעשה וואס זייא זאגן פסוקי דזמרה מיט גרוים רעש און מיט התלהבות אן שיעור זייא זאגין מיט אלע כוחות פסוקי דזמרה בפרט די ברכות פון יוצר אור און אהבה רבה ווערט גיזאגט מיט מסירת נפש · זייא פרעגין וואס איז ביי א דעם מער גישרייא וויא ביי דעת שמונה עשרה דאס איז מוסכם אז שמונה עשרה מוז מען גאר שטיל דאווענע זעהן מיר אז דר עיקר איז נאר צו דאוונען שטיל :

אחינו בני ישראל איר זאלט ניט הערן אזעלכי ווערטער ווייל דם איז דברי הבל · יעדר מענש ווייסט אז דר עיקר פון קריאת שמע איז מסירת נפש און אהבה מען זאל ליב האבן זיין ליבן נאמן עד כלות הנפש ביז דם נפש לאזט זיך אוס אזו ווי דר פסוק זאגט ואהבת את יי אלהיך בכל נפשך די זאלסט ליב האבן דיין גאט ב"ה מיט דיין גאנצן לעבן אפילו מען זאל דיך וועלן הרגנן דארף מען זיך לאזן פר זיין ליבין נאמן מקדש צו זיין אזו וויא די הייליגע גמרא זאגט בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך מיט דיין לעבן אפילו מען וויל דיר דם לעבן נעמין זאלסטו לאזין דאס לעבן נעמן און באמת צו קומן צו אזו א ין אהבה מוז מען צום ערשטן נתעורר ווערין מיט א גרוס התלהבות אז דם הארץ זאל ברענן צו זיין ליבן נאמן איבר דעם הט מען צום ערשטן מתקן גיוועזן די פסוקי דזמרה וואס דוד המלך ע"ה האט גזאגט ברוח הקודש שירות ותשבחות אז אלי בראים פון עולמות מלאכים שרפים חיות ואופני הקודש אלי זאגן שירות ותשבחות פר הש"י ווס ער איז גרוס אן שיעור און ערך און ער הט אוס דר ווייזט צו הערן שירות ותשבחות פון א מענש ווס ער איז געבורן פון איין אשה פון א טפה סרוחה אזו ווי מיר זאגן אין ישתבח אל ההודאות אדון הנפלאות בורא כל הנשמות רבון כל המעשים הבוחר בשירי זמרה יעדר מענש ווס ער איז זיך מיישב אין די פאר ווערטר ווס ער זאגט דר קען אן גצונדן ווערן ער זאל ברענן ווי פייער צום בשעפר און ער זאל האבן גרוס אהבה צו זיין ליבן נאמן און אז ער זאגט ק"ש ואהבת את יי אלהיך זאל ער באמת ליב האבן דערמאלט דעם בורא יתברך און ער זאל באמת זיך וועלן מוסר נפש זיין מקדש צו זיין זיין הייליגן נאמן · מיר קענן אלי גוט פרשטיין אז דר מענש ווס זאגט ואהבת את יי אלהיך דיא זאלסט ליב האבן דיין גאט ב"ה און ער הט זיך נאך קיין מאל ניט גוויינט ער זאל באמת האבן אהבה דר מענש זאגט קריאת שמע בשקר ער זאגט ואהבת און ער הט נאך קיין מאל ניט ליב גהאט · דר המון עם מיינט אז דר מענש ווס טוט אלדינג אזו ווי עס שטייט אין שלחן ערוך דאס הייסט שוין אהבה ויראה · ניין מען מוז זיך גיוויינן ליב צו האבן דעם בשעפר אזו ווי מען הט ליב קינדר אדר איין אוהב נאמן קינדר אדר אגוטן פריינד הט מען גווים ליב מיט א פייערדיגן ברען אז דם גאנצי הארץ איז פיל פון ליבשאפט אזו דארף צו זיין די אהבה פון הש"י אז דר הארץ זאל ברענין פר אהבה ווי דר פסוק שרייבט ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך דיא זאלסט ליב האבן דיין גאט ברוך הוא מיט דיין גאנצין הארץ :

נאך ק"ש אז מען הט שוין מקיים גוועזן די מצות עשה פון ואהבת דארף מען ווידר צו דאווינן שמונה עשרה בלחש און מען זאל האבן גרוס יראה מען זאל זיך אין דר מחשבה פארשטעלן ווען מען זאל שטיין פר א מלך בשר ודם וואלט איך גווים גהאט גרוס פחד אז עס וואלט גוועזן אונמעגליך צו רעדן צוא אים מכל שכן פר דעם מלך מלכי המלכים הקב"ה דארף מען בוודאי צו האבן גרוס פחד ויראה דר הייליגר בשעפר ווס ער הט אונז אוס דר ווילט פר איין עם סגולה · הש"י זאל אונז העלפען מיר זאלן אים דינען מיט גרוס אהבה און מיט גרוס פחד און ניד זאלן זיין באהעפט אן זיין ליבין נאמן אמן :

תם ונשלם